

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

„ZÁKLADNÍ ŠKOLA LIPOV“

**Základní škola a mateřská škola Jaromíra Hlubíka Lipov,
okres Hodonín, příspěvková organizace**

**LIPOV 199
696 72**

Obsah:

1. Identifikační údaje	3
2. Charakteristika školy	4
2.1 Úplnost a velikost školy	4
2.2 Vybavenost školy	4
2.3 Charakteristika pedagogického sboru	4
2.4 Charakteristika žáků	4
2.5 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce	4
2.6 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty	5
3. Charakteristika ŠVP	5
3.1 Zaměření školy	5
3.2 Výchovné a vzdělávací strategie	6
3.3 Zabezpečení výuky žáků se spec. vzděl. potřebami	8
3.4 Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimoř. nadaných	9
3.5 Začlenění průřezových témat	10
4. Učební plán	15
4.1 Učební plán 1. stupně	15
4.2 Učební plán 2. stupně	16
5. Učební osnovy	17
5.1 Učební osnovy 1. stupně	17
Český jazyk	17
Anglický jazyk	33
Matematika	34
Informatika	44
Prvouka	47
Přírodověda	55
Vlastivěda	61
Hudební výchova	64
Výtvarná výchova	70
Praktické činnosti	74
Tělesná výchova	79
5.2 Učební osnovy 2. stupně	84
Český jazyk	84
Anglický jazyk	96
Matematika	104
Informatika	117
Dějepis	120
Občanská výchova	130

Fyzika	148
Chemie	165
Přírodopis	178
Zeměpis	195
Výtvarná výchova	216
Hudební výchova	222
Tělesná výchova	229
Rodinná výchova	239
Praktické činnosti	253
Německý jazyk	260
Přírodovědná praktika	266
Environmentální výchova	271
6. Hodnocení žáků a autoevaluace školy	274
6.1 Hodnocení žáka ve škole	274
6.2 Pravidla pro hodnocení žáka	274
6.2.1 Způsoby hodnocení žáka	274
6.2.2 Kritéria hodnocení žáka	275
6.3 Autoevaluace školy	276
Příloha	277

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název ŠVP: „Základní škola Lipov“

Předkladatel

Název školy: Základní škola a mateřská škola Jaromíra Hlubíka Lipov,
okres Hodonín, příspěvková organizace
Adresa školy: Lipov 199, 696 72
Jméno ředitele: Mgr. Petr Galečka
Kontakty: tel.: 518 338 142
e-mail: sacha.zslipov@seznam.cz
www.zslipov.cz

Název zřizovatele: Obec Lipov
Adresa zřizovatele: Lipov č. 182, 696 72

Platnost dokumentu

ŠVP je platný od: 1. 9. 2007
Verze platná od: 1. 9. 2023

Podpis ředitele:
Razítko školy:

Další údaje

Koordinátor tvorby ŠVP:
Mgr. Petr Galečka (tel: 518 338 142, zslipov@mybox.cz)
Mgr. Tomáš Zajíček (tel: 518 338 026, sborovna2.zslipov@seznam.cz)

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 Úplnost a velikost školy

Naše škola je úplná s 1. až 9. ročníkem, vždy po jedné třídě. Počet žáků se pohybuje kolem 140, průměrná naplněnost tříd je cca. 16 žáků. Budova školy stojí v centru obce Lipov, na náměstí. Převážnou část žáků z obce Louka zajišťuje autobusová linka, která zajíždí přímo ke škole.

2.2 Vybavenost školy

V letech 2006 – 2008 proběhla celková rekonstrukce školy. Ve školní budově je momentálně 9 tříd a 9 odborných učeben. Na 1. stupni je 5 tříd, kabinet, sborovna, interaktivní učebna a učebna keramiky, rovněž je sem přiřazena školní družina nacházející se v jiné části budovy. 2. stupeň tvoří 4 kmenové třídy, učebna Hv, počítačová učebna s dataprojektorem, učebna Aj vybavená počítači a interaktivní tabulí, fyzikální a chemická učebna s kabinetem a dataprojektorem, knihovna, učebna De s kabinetem a interaktivní tabulí, učebna Př a Ze s kabinetem a interaktivní tabulí a sborovna. Součástí je i cvičný byt (vaření, šití), nově vybavené šatny a bufet, dále pak patrová tělocvična s gymnastickým sálem v 1. patře a venkovní hřiště s umělým povrchem. Školní kuchyně s jídelnou rovněž prošly rekonstrukcí. Škola má světlé a čisté prostory, na její výzdobě se podílejí také žáci.

Škola má bezbariérový přístup. Vyučující mají ve sborovnách na 1. a 2. stupni počítače zapojené do sítě s volným přístupem na internet. Mohou využívat tiskárnu a kopírku, učitelská knihovna je umístěna ve sborovně 2. stupně.

Materiální vybavení je dostatečné.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Náš pedagogický sbor je složen jak z mladých tak zkušených učitelů. Všichni jsou plně kvalifikovaní. Více než polovina učitelů ovládá jeden cizí jazyk. Ve škole pracuje jeden učitel jako poradce pro volbu povolání a zároveň metodik prevence sociálně patologických jevů a jeden speciální pedagog. Někteří učitelé mají základní kurz první pomoci, máme i dobrovolnou zdravotní sestru a jeden zdravotníka zotavovacích akcí. Všichni pedagogové prošli základním kurzem počítačové gramotnosti, někteří kurzem pro pokročilé a dalšími moduly (zpracování fotografií a videa, tvorba www stránek, css styly, správa sítě apod.). Máme tři instruktory školního lyžování, z toho jeden je instruktor školního snowboardingu.

2.4 Charakteristika žáků

Převážná většina žáků jsou místní z Lipova, zbytek tvoří žáci z Louky (obec vzdálená 2 km). Žáci z Louky dojíždí na kole nebo autobusem.

2.5 Dlouhodobé projekty, mezinárod. spolupráce

Každoročně spolupracujeme s různými nadacemi (ADRA, Centrum pro přípravu koní pro hiporehabilitaci aj.) a v roce 2006 i se ZOO Hodonín, kde jsme na 1 rok adoptovali tygra. Jsme rovněž zapojeni do celoročního projektu Asociace školních sportovních klubů. Aktivně se podílíme na projektu Mladé Horiňácko – přehlídka dětských folklorních souborů. Každoročně připravujeme nejrozličnější exkurze (elektrárny Dukovany a Dlouhé Stráně, hvězdárna aj.) a lyžařský kurz, dvakrát do

roka podnikáme cyklistické výšlapy po okolí a jezdíme plavat do bazénu. Udržujeme rovněž úzké styky se Základní školou J. A. Komenského ve Vídni. Na jaře roku 2011 se naše škola zapojila spolu s několika okolními školami do projektu Školy pro venkov, jedním z hlavních cílů projektu je vytvoření regionální učebnice o Lipově. Od září roku 2011 jsme rovněž zapojeni do projektu EU peníze školám v rámci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost. Rovněž v roce 2011 jsme zahájili mezinárodní spolupráci se ZŠ Hrochoť na Slovensku jako spřátelená škola v jejich projektu Dajme šancu priateľstvám.

2.6 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Spolupráce s rodiči se neustále vyvíjí. Rodiče mohou školu navštívit v době konzultačních hodin, po dohodě i mimo ně, nebo na třídních schůzkách, jejichž součástí je i setkání třídních důvěníků (zástupci rodičů z jednotlivých ročníků). Při škole pracuje také Školská rada. Rodiče jsou o činnosti školy informováni prostřednictvím vývěsky před školou a webových stránek školy. Účastníme se kulturních akcí v obci (vystoupení národopisných souborů pro důchodce, ke Dni matek atd.). Rodiče v úzké spolupráci se školou pořádají školní ples.

3. CHARAKTERISTIKA ŠVP

3.1 Zaměření školy

Základní vizí školy je vytvořit se žáky, s učiteli, ve spolupráci s rodiči a zřizovatelem **humánní školu** zajímavou pro žáky, s příznivým vnitřním klimatem. Školu, která podněcuje o samostatnost dětí, umožňuje osvojit si strategii učení a motivaci pro celoživotní učení, podněcuje žáky k tvořivému myšlení, k řešení problémů, k logickému uvažování, vede žáky k účinné komunikaci, spolupráci, učí je chránit a upevňovat zdraví. Vytvořit školu, ve které je pamatováno na přátelství, společné trávení volného času, na vychovanost a řád.

Především pak:

- preferujeme **všestranný rozvoj** žáků
- využíváme **efektivní metody výuky**, jako je činnostní učení, kritické myšlení, skupinové (kooperativní) a projektové vyučování, komunitní kruhy, aj. Vedeme žáky k týmové práci, k vzájemné pomoci, sounáležitosti a respektu
- vedeme žáky k **využívání komunikačních a informačních technologií**, podporujeme využívání výpočetní techniky ve všech předmětech, podporujeme výuku na počítačích.
- směřujeme žáky ke **zdravému životnímu stylu** - klademe důraz na sportovní výchovu, zajišťujeme žákům pitný režim, nabízíme školní mléko, do výuky zařazujeme relaxační a tělovýchovné chvíle
- uvědomujeme si důležitost **znalosti cizích jazyků** pro budoucí život v EU – žákům zajišťujeme kvalitní výuku v moderní jazykové učebně
- podporujeme **čtenářskou gramotnost**
- do výuky jsou začleňovány **prvky regionálního učiva** – ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět se žáci seznamují s přírodou Bílých Karpat, ve vzdělávací oblasti Umění a kultura jsou integrovány prvky hornáckého folklóru
- nabízíme **rozšířenou výuku tělesné výchovy**
- věnujeme **stejnou péči všem** žákům, klademe důraz na všeobecné a rovné vzdělání pro všechny
- žákům s vadami řeči poskytujeme **individuální logopedickou péči**

- **integrujeme děti se specifickými poruchami učení**, zajišťujeme reedukaci jejich výukových obtíží individuální péčí speciální pedagožkou v dyslektickém kroužku.
- **nadaným žákům vytváříme vhodné podmínky** pro jejich rozvoj, z metod práce u těchto žáků preferujeme samostatnou práci, projektové vyučování apod.
- **zúčastňujeme se různých soutěží a vystoupení**, snažíme se dobře reprezentovat naši školu
- žáci mají možnost aktivně trávit svůj **volný čas v zájmových kroužcích**, jejichž nabídka je rozmanitá – kroužek národopisný, keramický, sportovní, hra na flétnu aj.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

KOMPETENCE K UČENÍ – umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení

- pro efektivní učení žáků vybíráme vhodné způsoby, metody a strategie
- podporujeme samostatnost a tvořivost, vedeme žáky k sebehodnocení
- klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem a vyhledávání informací v literatuře i na internetu
- poskytujeme žákům dostatek informačních zdrojů, systematicky spojujeme věci do souvislostí a vytváříme komplexnější náhled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- podporujeme samostatnost a organizaci vlastní činnosti
- vedeme žáky k poznávání vlastních možností
- umožňujeme žákům účastnit se různých soutěží a olympiád
- umožňujeme žákům experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry
- motivujeme k učení – vytváříme situace, v nichž má žák radost z učení
- zařazujeme metody, které podporují zvědavost
- učíme trpělivosti, vedeme k sebekritičnosti
- využíváme hodnocení formou zpětné vazby
- prezentujeme výsledky žakovských prací

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU – podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

- učíme žáky nebát se problémů, postavit se k nim čelem
- motivujeme žáky zařazováním problémových úloh z běžného života do výuky
- vedeme žáky k vyhledávání informací ze všech možných dostupných zdrojů, jejich třídění a využívání při řešení problémů
- podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení
- podporujeme netradiční způsoby řešení problémů
- uplatňujeme mezipředmětové vztahy
- dohlížíme na správnost řešení problému a vedeme k praktickému ověření výsledku
- používáme kritické myšlení a možnost obhajoby vlastního rozhodnutí
- zařazujeme aktivizující metody
- pracujeme ve skupinách, pracujeme na projektech

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ – vést žáky k všestranné a účinné komunikaci

- vedeme žáky k vhodné komunikaci s ostatními spolužáky, učiteli a jinými dospělými ve škole i mimo ni
- netolerujeme hrubé, vulgární a agresivní projevy v komunikaci
- učíme naslouchat názorům druhých a vhodně na ně reagovat

- učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor
- využíváme různé druhy informačních a komunikačních prostředků (různé typy textů, záznamů, obrazových materiálů, gesta a zvuky)
- vedeme žáky k asertivnímu chování
- začleňujeme metody kooperativního učení a jejich prostřednictvím vedeme děti ke spolupráci ve výuce
- vhodně zařazujeme do vyučování výpočetní techniku jako prostředek komunikace

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ - rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých

- podporujeme práci ve skupinách a kooperativní vyučování
- pracujeme v týmech, rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé pozice (role)
- učíme žáky kriticky hodnotit práci týmu, práci svou i ostatních členů týmu
- rozvíjíme spolupráci jako naplnění osobních i společných cílů
- podporujeme osobní odpovědnost za výsledky společné práce
- průběžně monitorujeme vztahy ve skupině, třídě
- netolerujeme projevy rasismu a xenofobie

KOMPETENCE OBČANSKÉ - připravovat žáky, jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti

- vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým
- učíme správně reagovat v krizových situacích (katastrofy, fyzické a psychické násilí)
- monitorujeme chování žáků a důsledně dbáme na dodržování pravidel chování ve škole dle školních norem
- netolerujeme sociálně patologické projevy chování, rasismus, xenofobii, agresivní, hrubé a vulgární projevy chování
- učíme žáky chránit si naše tradice a kulturní i historické dědictví a vedeme je k aktivnímu zapojování do kulturních a sportovních aktivit
- podnikáme exkurze a výlety do přírody a rozvíjíme zájem žáků o životní prostředí a jeho ochranu

KOMPETENCE PRACOVNÍ - pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci

- dbáme na ochranu zdraví při práci
- vytváříme tvořivé a podnětné pracovní prostředí
- učíme hodnotit výsledky pracovní činnosti z různých hledisek (společenský význam, ochrana zdraví a životního prostředí, kvalita, funkčnost)
- měníme pracovní podmínky a tím učíme žáky adaptovat se na nové pracovní podmínky
- pořádáme praktické exkurze a tím seznamujeme žáky s různými profesemi
- vedeme k odpovědnosti každého člověka jako spotřebitele při ochraně životního prostředí

3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření školou a školským zařízením. Podpora žáků se realizuje prostřednictvím podpůrných opatření, které se člení do pěti stupňů podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Podpůrná opatření spočívají v:

- poradenské pomoci školy (výchovní poradce, školní metodik prevence) a školského poradenského zařízení (PPP, SPC)
- úpravě organizace, obsahu, hodnocení, forem a metod vzdělávání
- použití kompenzačních pomůcek, speciálních učebnic a speciálních učebních pomůcek
- úpravě očekávaných výstupů vzdělávání v mezích stanovených RVP
- v personální podpoře – asistent pedagoga
- v podpoře formou pedagogické intervence
- vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu
- využití dalších pracovníků s odbornou specializací.

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně škola zpracovává plán pedagogické podpory (PLPP) a pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně škola zpracovává na doporučení školského poradenského zařízení individuální vzdělávací plán (IVP).

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP žáka se speciálními vzdělávacími potřebami:

Plán pedagogické podpory (PLPP) sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu, popř. výchovný poradce. PLPP má písemnou podobu na předem daném formuláři. Před jeho zpracováním probíhají konzultace s vyučujícími s cílem stanovit metody práce se žákem, organizaci výuky, způsob kontroly, osvojení znalostí a dovedností. Pedagogové následně vyhodnocují efektivitu zvolených úprav. Pokud se žák nelepší, stav je stejný nebo horší, je vhodné doporučit žákovi a zákonným zástupcům návštěvu školského poradenského zařízení. Kontrola je zpravidla po 3 měsících, kdy se stanoví další postup.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení IVP žáka se speciálními vzdělávacími potřebami:

Individuální vzdělávací plán (IVP) vypracovává škola na doporučení školského poradenského zařízení (PPP, SPC). Návrh na úpravu vzdělávání připraví školské poradenské zařízení, zákonný zástupce žáka požádá písemně ředitele školy o možnost vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu.

IVP obsahuje:

- údaje o obsahu, rozsahu, průběhu a způsobu poskytování podpůrných opatření
- údaje o cíli vzdělávání žáka, časové a obsahové rozvržení učiva, způsob zadávání a plnění úkolů, způsob hodnocení
- seznam učebnic a kompenzačních pomůcek, speciálních učebnic
- jmenovité určení pedagogického pracovníka školského poradenského zařízení, se kterým bude škola spolupracovat při zajišťování speciálních vzdělávacích potřeb žáka

IVP se vypracovává nejpozději jeden měsíc po doporučení školského poradenského zařízení. Může být doplňován a upravován v průběhu školního roku podle potřeby. Kontrola IVP probíhá jednou za rok. Za IVP odpovídá ředitel školy, IVP se vypracovává ve spolupráci se školským

poradenským zařízením, zákonný zástupce je seznámen s obsahem IVP a toto potvrdí svým podpisem (informovaný souhlas).

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů. Minimální doporučená úroveň, která je stanovena v RVP ZV pro 3., 5. a 9. ročník, bude na základě Doporučení školského poradenského zařízení rozpracována pro konkrétní ročník v IVP žáka s přiznaným podpůrným opatřením. Postup tvorby, realizace a vyhodnocení IVP je stejný jako v případě IVP ostatních žáků. IVP může být během roku upravován podle potřeb žáka. Při tvorbě IVP bude využíváno metodické podpory školního poradenského pracoviště. Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními spočívajícími v úpravě vzdělávacích obsahů může být v souladu s principy individualizace a diferenciací vzdělávání zařazována do IVP na doporučení školského poradenského zařízení speciálně pedagogická a pedagogická intervence.

Při vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením je třeba zohledňovat jejich specifika: problémy v učení - čtení, psaní, počítání; nepřesné vnímání času; obtížné rozlišování podstatného a podružného; neschopnost pracovat s abstrakcí; snížená možnost učit se na základě zkušenosti, pracovat se změnou; problémy s technikou učení; problémy s porozuměním významu slov; krátkodobá paměť neumožňující dobré fungování pracovní paměti, malá představivost; nedostatečná jazyková způsobilost, nižší schopnost číst a pamatovat si čtené, řešit problémy a vnímat souvislosti.

Podmínkou poskytování podpůrných opatření druhého a pátého stupně školou je vždy písemný informovaný souhlas zákonného zástupce.

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními může být v souladu s principy individualizace a diferenciací vzdělávání a na základě doporučení ŠPZ zařazován předmět Speciálně pedagogické péče. Ten je realizován prostřednictvím disponibilní hodiny u daného žáka dle doporučení ŠPZ.

3.4 Zajištění výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Škola vyhledává a rozvíjí talent i mimořádné nadání žáků. Při zjišťování mimořádného nadání žáků spolupracuje základní škola se školským poradenským zařízením a na základě doporučení (závěry odborného vyšetření) sestavuje IVP se strukturou, dle právní úpravy (vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění vyhlášky č. 197/2016 Sb.). Mimořádně nadaní nezletilí žáci mohou být zařazeni do vyššího ročníku na základě vykonání zkoušek (v souladu s § 17 odst. 3 zákona 561/2004 Sb.)

V rámci výuky je zařazována práce v diferencovaných skupinách podle nadání žáka. Pro nadaného žáka učitel připravuje a zadává školní práci, která odpovídá jeho úrovni a rozvíjí jeho dovednosti.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP nadaného a mimořádně nadaného žáka

V rámci PLPP a provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu budou využívány tyto činnosti:

- předčasný nástup dítěte ke školní docházce
- vzdělávání skupiny mimořádně nadaných žáků j v jednom či více vyučovacích předmětech
- účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy
- obohacování vzdělávacího obsahu
- zadávání specifických úkolů, projektů
- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování IVP nadaného a mimořádně nadaného žáka

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel se zákonnými zástupci mimořádně nadaného žáka. Při

sestavování IVP se vychází z obsahu IVP stanoveného v §28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. IVP se sestavuje okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení, nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení ŠPZ. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, pokud je to účelné. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Výchovný poradce seznámí zákonného zástupce žáka s IVP. Bez podpisu IVP zákonným zástupcem, a bez podpisu informovaného souhlasu zákonného zástupce nemůže být IVP prováděn.

3.5 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentují aktuální problémy současného světa a stávají se nedílnou součástí základního vzdělávání. Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi.

V našem ŠVP jsou průřezová témata realizována především formou integrace do normální výuky.

Průřezová témata:

1. Osobnostní a sociální výchova - OSV
2. Výchova demokratického občana - VDO
3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - VMEGS
4. Multikulturní výchova - MkV
5. Environmentální výchova – EmV
6. Mediální výchova – MeV

1. STUPEŇ

Osobnostní a sociální výchova- OSV

Tematický okruh	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.
Osobnostní rozvoj					
Rozvoj schopnosti Poznávání	Čj, M, Hv	Čj, M, Hv	M, Hv, Aj	Vv, Př, M, Hv, Aj	Vv, Vl, M, Hv,
Sebepoznání a sebepojetí	Prv, Hv	Prv, Hv	Prv, Hv	Čj, Hv	Př, Hv
Seberegulace a sebeorganizace	Tv, M, Prv, Hv	Tv, M, Prv, Hv	Tv, Prv, Hv	Tv	Př, Tv
Psychohygienu	Vv, Tv, Prv, Hv	Vv, Tv, Prv, Hv	Vv, Tv, Prv, Hv	Tv	Inf, Tv
Kreativita	Vv, Hv	Vv, Hv	Vv, Hv	Vv, Př, Hv	Vv, Př, Hv
Sociální rozvoj					
Poznávání lidí	Čj, Prv	Prv	Prv		
Mezilidské vztahy	Čj, Př, Prv	Př, Prv	Př, Prv		Př
Komunikace	Prv, Hv	Čj, Prv, Hv	Čj, Prv, Hv	Čj, Vv	Čj, Vv, Aj
Kooperace a kompetice	Tv	Tv	Tv	Tv, Hv	Tv, Hv
Morální rozvoj					
Řešení problémů a rozhodovací					Př

dovednosti					
Hodnoty, postoje, praktická etika	Prv	Prv	Prv	Čj	Př

Výchova demokratického občana - VDO

Tematický okruh	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.
Občanská společnost a škola	Vv, Pč, Prv	Vv, Pč, Prv	Vv, Pč, Prv	VI	
Občan, občanská společnost a stát	Prv	Prv	Prv	VI	
Formy participace občanů v politickém životě	Prv	Prv	Prv	VI	
Principy demokracie - formy vlády a způsobu rozhodování				VI	

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - VMEGS

Tematický okruh	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.
Evropa a svět nás zajímá	Pč	Pč	Čj, Pč	VV, Pč	Vv, VI, Pč
Objevujeme Evropu a svět				Aj	VI
Jsme Evropané			Aj	VI	

Multikulturní výchova - MkV

Tematický okruh	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.
Kulturní difference	Prv	Prv	Prv, Aj	Čj, Aj	Čj, Př, Aj
Lidské vztahy	Prv	Prv	Prv	Pč Hv	Př, Pč, Hv
Etnický původ	Prv	Prv	Prv		Př
Multikulturalita			Aj	Hv, Aj, Čj	Hv, Aj
Princip sociálního smíru a solidarity	Prv	Prv	Prv		

Environmentální výchova - EmV

Tematický okruh	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.
Ekosystémy	Prv	Prv	Prv	Vv, Př	Př
Základní podmínky života	Pč, Prv	Pč, Prv	Pč, Prv	Pč	Př, Pč
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Prv	Prv	Prv	Př, Pč	Pč
Vztah člověka k prostředí	Prv	Prv	Prv	Př	Vv, Př

Mediální výchova - MeV

Tematický okruh	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.
Receptivní činnosti					
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Vv	Vv	Vv	Čj, Vv, Aj	Čj, Vv
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality					Čj
Stavba mediálních sdělení					Inf
Vnímání autora mediálních sdělení				Čj	
Fungování a vliv médií ve společnosti	Prv	Prv	Prv, Aj		Čj, Inf
Produktivní činnosti					
Tvorba mediálního sdělení					
Práce v realizačním týmu					

2. STUPEŇ**Osobnostní a sociální výchova - OSV**

Tematický okruh	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.
Osobnostní rozvoj				
Rozvoj schopnosti Poznávání	Jč, Fy, Ze, Tv, Rv	Jč, Fy, Tv, Rv	Tv, Rv	Jč, Aj, Tv
Sebepoznání a sebepojetí	Hv, Tv	Hv, Tv, Rv	Jč, Vv, Hv, Rv	Aj, Hv, Rv
Seberegulace a sebeorganizace			Aj, Rv	Fy, Rv
Psychohygiena	Rv	Rv		
Kreativita	Vv, Rv, Pč	De, Fy, Hv, Pč	Vv, Hv, Pč	Vv, Hv, Rv
Sociální rozvoj				
Poznávání lidí	Aj, Tv	Jč, Vv, Tv	Hv, Tv	Aj, Tv
Mezilidské vztahy	Tv, Rv	Jč, Vv, Hv, Tv	Tv, Rv	Vv, Tv
Komunikace	Jč, Aj, Hv, Rv	Jč, Aj, Hv, Rv	Jč, Aj, Fy, Hv, Rv	Jč, Aj, Hv, Rv
Kooperace a kompetice	Aj, Fy, Hv, Rv	Aj, Fy, Vv, Hv, Rv	Aj, Fy, Hv, Rv, Pč	Aj, Vv, Hv, Rv
Morální rozvoj				
Řešení problémů a rozhodovací	Fy, Rv	Fy	Ma, Rv	Ma

dovednosti				
Hodnoty, postoje, praktická etika	Př	Př		Př

Výchova demokratického občana - VDO

Tematický okruh	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.
Občanská společnost a škola	Tv	Tv, Rv	Aj, Fy, Tv, Rv	Tv
Občan, občanská společnost a stát			Ov	Ma, Ze, Pč
Formy participace občanů v politickém životě			Ov	Ze
Principy demokracie - formy vlády a způsobu rozhodování			De, Ov	

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - VMEGS

Tematický okruh	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.
Evropa a svět nás zajímá	Aj, Hv, Tv	Ze, Hv, Tv	Aj, Hv	Jč, Aj, Ze, Vv, Hv, Rv, Nj
Objevujeme Evropu a svět		Aj, De, Ze	Aj, Ze	Aj, Ze, Rv
Jsme Evropané	De	Ze		De, Ze, Nj

Multikulturní výchova - MkV

Tematický okruh	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.
Kulturní difference	De, Ze, Vv, Hv, Tv	Ze, Vv, Tv	Ze, Tv	De, Vv, Tv, Rv
Lidské vztahy	Ze, Tv	Jč, Aj, Ze, Tv, Rv	Ov, Ze, Tv, Rv	De, Tv, Rv
Etnický původ	Ze	Ze, Rv	Př, Rv	De
Multikulturalita	Jč, Aj	Aj, Vv, Rv	Jč, Aj, Ov, Ze, Rv	Jč, Aj
Princip sociálního smíru a solidarity		De	Ov, Ze	

Environmentální výchova - EmV

Tematický okruh	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.
Ekosystémy	Př, Ze, Pč	Př, Ze, Pč	Př, Ze	Př, Ze
Základní podmínky života	De, Př, Ze, Rv, Pč	Fy, Vv, Pč	Fy, Vv	Př, Vv
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Fy, Př, Ze, Rv, Pč	Př, Ze, Pč	Fy, Př, Ze, Rv	Fy, Př, Ze, Rv
Vztah člověka k prostředí	Tv, Rv	Fy, Př, Ze, Tv	Fy, Ze, Tv	Aj, Fy, Př, Tv, Rv

Mediální výchova - MeV

Tematický okruh	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.
Receptivní činnosti				
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Jč, Inf, Rv	Jč, Ze, Rv	Ze, Rv	Ma, Fy, Rv
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	De, Tv, Rv	Aj, Tv	Aj, Tv, Rv	Ze, Tv
Stavba mediálních sdělení		Jč		Jč
Vnímání autora mediálních sdělení	Jč, Fy	Fy, Ze	Fy	Jč, Rv
Fungování a vliv médií ve společnosti		Aj	Aj, Ze	Jč
Produktivní činnosti				
Tvorba mediálního sdělení	Jč, Inf	Vv		Jč, Ma
Práce v realizačním týmu	Inf, Tv	Tv	Hv, Tv	Ze, Tv

4. UČEBNÍ PLÁN

4.2 Učební plán 1. stupně

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Předmět	Ročník				
			1.	2.	3.	4.	5.
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk	8 7+1	8 7+1	8 7+1	8 6+2	7 6+1
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	-	-	3	3	3
Matematika a její aplikace		Matematika	4	5 4+1	5 4+1	5 4+1	5 4+1
Informatika		Informatika	-	-	-	1	1
Člověk a jeho svět		Prvouka	2	2	2	-	-
		Přírodověda	-	-	-	2 1+1	2
		Vlastivěda	-	-	-	1	2 1+1
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	1
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	2 1+1	2	2	1	1
Člověk a zdraví		Tělesná výchova	3 2+1	3 2+1	3 2+1	2	2
Člověk a svět práce		Praktické činnosti	1	1	1	1	1
Celkem			21	22	25	25	25
Celková povinná časová dotace			118				

Poznámky k učebnímu plánu

Disponibilní časová dotace byla rozdělena do následujících vzdělávacích oblastí takto: Jazyk a jazyková komunikace – 6 hodin, Matematika a její aplikace – 4 hodiny, Umění a kultura – 1 hodina, Člověk a jeho svět – 2 hodiny, Člověk a zdraví – 3 hodiny.

Od třetího ročníku začíná výuka Anglického jazyka.

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je v 1.- 3. ročníku vyučována v předmětu Prvouka, v 4. – 5. ročníku v předmětech Vlastivěda a Přírodověda. Integrace průřezových témat je součástí obsahového vymezení jednotlivých předmětů.

V 1. období i v 2.období lze vyučovat předmětům v blocích – jednotlivé řízené činnosti se mohou kombinovat a propojovat při zachování celkové týdenní časové dotace pro jednotlivé vyučovací předměty.

V příslušném ročníku je realizován předmět Speciálně pedagogické péče prostřednictvím disponibilní hodiny v předmětu Český jazyk.

4.2 Učební plán 2. stupně

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Předmět	Ročník			
			6.	7.	8.	9.
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk	5 4+1	4 3+1	5 4+1	5 4+1
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	3	3	3	3
	Další cizí jazyk	Německý jazyk	-	2	2	2
Matematika a její aplikace		Matematika	5 3+2	5 4+1	4	5 4+1
Informační a komunikační technologie		Informatika	1	1 0+1	-	-
Člověk a společnost	Dějepis	Dějepis	2	2	2	2
	Výchova k občanství	Občanská výchova	1 0+1	1	1	1
Člověk a příroda	Fyzika	Fyzika	2 1+1	1	2	2
	Chemie	Chemie	-	-	2	2
	Přírodopis	Přírodopis	1	2	2 1+1	2
	Zeměpis	Zeměpis	2 1+1	2 1+1	2	1
Umění a kultura	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	2	2	1	1
	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2	2	2	2
	Výchova ke zdraví	Rodinná výchova	1	1	-	-
Člověk a svět práce		Praktické činnosti	1 0+1	1	1	1
Povinně volitelné předměty		Environmentální výchova	1 0+1	-	-	-
		Přírodovědná praktika	-	-	1 0+1	1 0+1
Celkem			30	30	31	31
Celková povinná časová dotace			122			

Poznámky k učebnímu plánu 2. stupně

Disponibilní časová dotace byla rozdělena takto:

4 hodiny – matematika, 4 hodiny - český jazyk, 2 hodiny - přírodovědná praktika a zeměpis, 1 hodina - informatika, občanská výchova, fyzika, přírodopis, environmentální výchova a praktické činnosti.

5. UČEBNÍ OSNOVY

5.1 Učební osnovy – 1. stupeň

Pozn. – Rozpracované výstupy jsou součástí třídních vzdělávacích plánů každého ročníku na 1. stupni.

Předmět: ČESKÝ JAZYK

Časová dotace	1. ročník	8 hodin/týden
	2. ročník	8 hodin/týden
	3. ročník	8 hodin/týden
	4. ročník	8 hodin/týden
	5. ročník	7 hodin/týden

Organizační vymezení

Vzdělávací obsah předmětu Český jazyk má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek:

- Komunikační a slohová výchova,
- Jazyková výchova,
- Literární výchova.

Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná, aby si žák uvědomil propojenost jazyka, stylistických prvků i literárních prvků.

Psaní je součástí Komunikační a slohové výchovy, realizuje se však v menších časových celcích, než je vyučovací hodina.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitelé využívají všech dostupných nebo vlastních materiálů a metod. Žáci se podílejí na výstavbě hodiny, učí se pracovat s vlastními chybami. Značný význam má individuální přístup učitele k žákům.

I když je ve středu pozornosti učivo právě probíraného tématu, je třeba opakovat a zdokonalovat vyjadřovací schopnosti a dovednosti žáků. Proto se po celý rok zařazují jazykové rozbor, cvičení pravopisná, lexikálně sémantická a stylizační a průběžně se pečuje o zvukovou stránku mluvnických projevů. Význam pravopisu nelze přeceňovat, ale ani podceňovat. Pozornost se zaměřuje na jevy základní, žáci se učí užívat jazykových příruček.

V *Jazykové výchově* žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka a k poznávání a rozlišování jeho dalších forem. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvíjení potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy a jejich shody a odlišnosti, třídit je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

V *Komunikační a slohové výchově* se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení (mluvená i psaná), kultivovaně psát a mluvit a rozhodovat se na základě přečteného i vnímaného textu. Žáci se učí výstižně formulovat a sdělovat své myšlenky, prožitky a pocity, rozumět různým typům textů, jež se vztahují k nejrůznějším situacím ve škole i mimo ni, analyzovat je a kriticky posuzovat jejich obsah. Ve 2. období se učí posuzovat a hodnotit také formální stránku textů a jejich výstavbu.

V *Literární výchově* žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora i formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky (čtení s porozuměním, technika čtení aj.) i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a

produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

Vzdělávací obsah předmětu Český jazyk

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 1. období

Žák

ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky

ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná

ČJL-3-2-03 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost

ČJL-3-2-04 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru

ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves

ČJL-3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy

ČJL-3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky

ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJL-3-2-01p rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy

ČJL-3-2-01p rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky

ČJL-3-2-01p tvoří slabiky

ČJL-3-2-01p rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky

ČJL-3-2-08p píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech

Očekávané výstupy – 2. období

Žák

ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová

ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku

ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu

ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary

ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty

ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí

ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje

ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách

ČJL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJL-5-2-03p pozná podstatná jména a slovesa

ČJL-5-2-06p dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího

ČJL-5-2-08p rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik

- určuje samohlásky a souhlásky

- seřadí slova podle abecedy

- správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě
- správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky

1. ročník

Učivo	Průřezová témata	Přesahy, vazby, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> věta, slovo, slabika, hláska – rozlišení z hlediska potřeb psaní písmeno malé, velké, tištěné, psané – poznávání písmen abecedy ve vztahu jim odpovídajícím hláskám tečka, čárka, středník, dvojtečka, otazník, vykřičník, pomlčka, uvozovky hlasité a tiché čtení – rozvíjení znělého hlasu, artikulování, srozumitelné mluvení článek, nadpis, řádek, odstavec – orientace v textu 	<p>OSV – cvičení smyslového vnímání</p> <p>OSV – cvičení dovednosti zapamatování</p>	Vv – modelování písmen
<p><u>Poznámky</u> – výuka v 1. ročníku má specifický komplexní charakter. Jednotlivé části vyučovacího předmětu český jazyk nejsou striktně odděleny, nýbrž se vzájemně prolínají. Učitel jednotlivé činnosti vhodně kombinuje a propojuje.</p> <p><u>Metody, formy, nástroje, pomůcky</u> – sluchová analýza a syntéza, rozhovor, vyprávění, manipulace s písmeny a slabikami, zapojování všech smyslů, individuální přístup, skupinová práce, komunitní kruh, didaktické hry, relaxační činnosti.</p>		

2. ročník

Učivo	Průřezová témata	Přesahy, vazby, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> věta – vyjadřování ústní a písemné čeština – abeceda a písmo věta a souvětí – spojování a oddělování vět spojky a jejich funkce – užití nejfrekventovanějších spojek sled vět v řeči mluvené i psané druhy vět podle postoje mluvčího věta a slovo – pořádek slov ve větě slovní význam - slovo nadřazené, podřazené a souřadné; slova opačného významu; slova souznačná slovo, slabika, hláska, písmeno význam slabiky pro dělení slova – dělení slov na konci řádku rozdělení hlásek - hlásková stavba slova (grafický záznam) krátké a dlouhé samohlásky ve slabikách pravopis u - ú / ů dvojhásky ou, au slabikotvorné r, l pravopis tvrdých a měkkých souhlásek písmeno ě – výslovnost a psaní slov se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě párové souhlásky - výslovnost a nácvik pravopisu 	OSV – řeč slov	

<ul style="list-style-type: none"> slovní druhy: podstatná jména, slovesa, předložky, spojky, číslovky (rozlišení) vlastní jména – rozlišování jmen obecných a vlastních, procvičování pravopisu jmen místních 		<i>RgP – názvy okolních vesnic a měst</i>
--	--	---

3. ročník

Učivo	Průřezová témata	Přesahy, vazby, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> slovo a jeho význam - slova nadřazená, podřazená, souřadná; slova protikladná; slova souznačná, (upevňování znalostí) slova příbuzná slabika, hláska, písmeno (docvičení – grafický záznam) párové souhlásky (dokončení nácviku pravopisu) vyjmenovaná slova – pamětní zvládnutí, pravopis abeceda – řazení slov podle abecedy (docvičení) podstatná jména – určování pádu, čísla, rodu; skloňování vlastní jména – výcvik pravopisu slovesa – určování osoby, čísla, času; časování; infinitiv slovní druhy - poznávání a rozlišování věta jednoduchá a souvětí – určování vět v souvětí, spojování vět grafická stavba souvětí (2 – 3 věty); spojovací výrazy 		Vv – výtvarné vyjádření vyjm. slov

4. ročník

Učivo	Průřezová témata	Přesahy, vazby, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> význam slova – slova nadřazená, podřazená, souřadná; slova souznačná, slova protikladná (docvičování znalostí); slova jednoznačná a mnohoznačná, slova citově zabarvená, slova spisovná a nespisovná (rozlišování) slova příbuzná x tvary slova stavba slov – poznávání kořenu, předpony, přípony a koncovek předpona x předložka – rozlišení psaní předpon (předložek) od-, nad-, pod-, před-, od, nad, pod, před; roz-, bez-, bez pravopis přípon se samohláskou i/í psaní skupin bje, vje vyjmenovaná slova – pokračování ve výcviku pravopisu slovní druhy – určování slovních druhů podstatná jména – vzory, pravopis koncovek slovesa – tvar určitý a neurčitý, tvar jednoduchý a složený, tvar zvratný; slovesný způsob (určování slovesného způsobu v textu); časování oznamovacího způsobu stavba věty – určování základní skladební dvojice 	MkV – specifické rysy jazyků	<i>RgP – nářečí na Hornácku</i>

<ul style="list-style-type: none"> • podmět holý, rozvitý, několikanásobný; podmět nevyjádřený • shoda přísudku s podmětem – psaní i/y v přičestí minulém 		
---	--	--

5. ročník

Učivo	Průřezová témata	Přesahy, vazby, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • národní jazyk (mateřský jazyk) – nejdůležitější prostředek dorozumívání • stavba slova – docvičování • tvoření slov – odvozování příponami a předponami, vyznačování slovtvorných základů, dělení slov na konci řádků • souhláskové skupiny na styku předpony nebo přípony a kořene slova – odůvodňování pravopisu s přihlédnutím ke způsobu tvoření slov • zdvojené souhlásky • předpony s-, z-, vz- ; osvojování pravopisných pravidel • předložky s, z – používání předložek s, z se správným pádem • psaní skupin bje, vje – docvičení pravopisu • vyjmenovaná slova – procvičení se zaměřením na obtížnější slova • slovní druhy - docvičování jejich třídění • podstatná jména – shrnutí poznatků (skloňování, určování mluvnických kategorií, pravopis koncovek) • přídavná jména – rozlišování druhů, pravopis přídavných jmen tvrdých a měkkých • zájmena – seznámení s jejich druhy, skloňování osobních zájmen (já, ty, se, my, vy), pravopis tvarů mě / mně a pravopis sebou / s sebou • číslovky – určování druhů, skloňování základních číslovek (dva, oba, tři, čtyři) • slovesa – shrnutí poznatků (časování, určování mluvnických kategorií), slovesný způsob podmiňovací a rozkazovací – procvičování, jeho tvoření • skladba – větné členy, základní skladební dvojice – vyhledávání a grafické znázorňování • podmět holý, rozvitý, několikanásobný; podmět nevyjádřený - procvičení • přísudek slovesný, přísudek jmenný se sponou – rozlišování • shoda přísudku s podmětem, shoda přísudku s podmětem nevyjádřeným • věta jednoduchá x souvětí – rozlišování spojovacích výrazů, určování věty jednoduché, spojování vět v souvětí • řeč přímá – odlišení přímé řeči od věty uvozovací 	MkV – poznávání vlastního kulturního zakotvení	<p>Př – jazyky v Evropě</p> <p>Regionální pracovní sešit "Školy pro venkov" v rámci operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.1.00/14.0208; kapitola Mluvíme i můžeme</p> <p>Procvičování pravopisných jevů na počítačích</p> <p>Didaktické hry</p>

--	--	--

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 1. období

Žák

ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti

ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti

ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru

ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost

ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči

ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích

ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev

ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním

ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev

ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení

ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJL-3-1-01p čte s porozuměním jednoduché texty

ČJL-3-1-02p rozumí pokynům přiměřené složitosti

ČJL-3-1-04p, ČJL-3-1-05p, ČJL-3-1-06p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání

ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním

ČJL-3-1-09p píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen

ČJL-3-1-09p spojuje písmena a slabiky

ČJL-3-1-09p převádí slova z mluvené do psané podoby

ČJL-3-1-09p dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost

ČJL-3-1-10p opisuje a přepisuje krátké věty

Očekávané výstupy – 2. období

Žák

ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas

ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává

ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení

ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta

ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku

ČJL-5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě

ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru

ČJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace

ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry

ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJL-5-1-05p, ČJL-5-1-10p vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích

ČJL-5-1-05p má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování

ČJL-5-1-07p v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči

ČJL-5-1-09p popíše jednoduché předměty, činnosti a děje

ČJL-5-1-09p opisuje a přepisuje jednoduché texty

ČJL-5-1-09p píše správně a přehledně jednoduchá sdělení

ČJL-5-1-09p píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy

ČJL-5-1-09p ovládá hůlkové písmo

- tvoří otázky a odpovídá na ně

1. ročník

Učivo	Průřezová témata	Přesahy, vazby, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> základní formy společenského styku – prosba, poděkování, pozdrav, omluva, blahopřání činnosti a přípravné cviky pro uvolňování ruky k psaní a kresebné cviky velkých tvarů základní hygienické návyky – sezení, držení tužky, umístění sešitu a jeho sklon, hygiena zraku zacházení s grafickým materiálem psaní jednotlivých prvků písmen a číslic (čáry, oblouky, zátrhy, ovály, kličky, vlnovky) orientace v liniatuře, individuální použití pomocné liniatury kvalitativní znaky písma poznávání psaní a osvojování písmen, slabik, slov psaní krátkých slov a jednoduchých vět opisování podle předlohy, přepisování, diktát psaní velkých počátečních písmen vlastních jmen a prvního slova věty vytváření základů rukopisu – čitelnost, úhlednost a celková úprava písemného projevu 	OSV – vzájemné poznávání ve třídě, péče o dobré vztahy	<p>Sociální hry</p> <p>Tělovýchovné chvíle</p> <p>Uvolňovací cviky ruky</p>

2. ročník

Učivo	Průřezová témata	Přesahy, vazby, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> základní formy společenského styku – oslovení, pozdrav, prosba, poděkování telefonický rozhovor – správné oslovení, rozloučení vypravování - dodržování posloupnosti (osnova psaná, obrázková) příслови dramatizace jednoduchých situací se zaměřením na prožitkovost jednoduchý popis – pojmenovávání předmětů a jejich vlastností adresa – psaní vlastní adresy s dopomocí nácvik psaní velkých tiskacích písmen pro výuku geometrie 	OSV – komunikace v různých situacích	Vv – obrázková osnova

<ul style="list-style-type: none"> • psaní psacích písmen podle tvarových skupin s důrazem na štihlou písmen (zvláště u oválných s oblouky a kličkami), dodržování stejnoměrné výšky písmen tvarově si podobných (e, l, v, V, c, C, č, Č, ch, Ch, o, O, z, Z, ž, Ž), udržování rozestupů písmen ve slovech • procvičování spojování písmen o, v, b s ostatními písmeny, zvláště s písmeny e, r, z, prohloubením a protažením háčku • spojování písmen vratným tahem • umísťování diakritických znamének • dodržování jednotlivých tvarů písmen • úprava písemnosti 		Vv - přáníčko
--	--	---------------

3. ročník

Učivo	Průřezová témata	Přesahy, vazby, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • stylizace a kompozice – procvičování slovosledu • jazykové prostředky – vhodný výběr • členění jazykového projevu, sestavování nadpisu • souvislé jazykové projevy – pojmenovávání předmětů, dějů • otázky a odpovědi – vytváření dovednosti klást otázky • reprodukce textu • vypravování, děj – základ vypravování • popis – ústní i písemný popis jednoduchých předmětů a činností • osnova textu – využívání jednoduché osnovy • společenský jazyk a jeho formy – požádání o informaci, podání stručné informace (i telefonicky), uvítání návštěvy, rozloučení se, omluva, sdělování přání, pozdravů (ústní i písemné), pohlednice, pozvánka, dopis (výběr vhodných výrazů) • upevňování správných tvarů písmen a číslic v souladu s normou psaní • odstraňování individuálních nedostatků v kvalitativních i kvantitativních znacích písma • automatizace psacího pohybu, dodržování hygienických návyků správného psaní • kontrola vlastního písemného projevu • celková úprava písemného projevu v sešitě, zápisky, pracovní poznámky 	<p>VMEGS – rodinné příběhy a zážitky z Evropy a světa</p> <p>OSV – specifické komunikační dovednosti</p>	<p>Prv – skupinové činnosti</p> <p>Vv – pohlednice, pozvánka</p> <p>Vv – obrázky k zápisům v sešitě</p>

4. ročník

Učivo	Průřezová témata	Přesahy, vazby, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • stylizace a kompozice – využívání vhodných jazykových prostředků 	MeV – výběr a kombinace slov	Vv – obrázková

<ul style="list-style-type: none"> osnova, nadpis, členění projevu – společné sestavování osnovy, tvoření nadpisu, členění textu na odstavce vypravování – dějové složky (dodržování jejich následnosti) popis rostlin, zvířat, věcí - posloupnost písemné formy společenského styku – psaní adres, pohlednic, blahopřání, dopisu, SMS zprávy ústní i písemné vyjádření vzkazu, informace vedení dialogu, telefonický rozhovor reprodukce přiměřeně složitého sdělení – podstatná fakta kultura písemného vyjadřování – stručnost, účelnost, čitelnost, přehlednost zápisy do sešitů, poznámky, vedení čtenářského deníku 	<p>MeV – identifikace zákl. orientačních prvků v textu</p> <p>OSV – řeč těla</p>	<p>osnova</p> <p>Vv - kresba, malba</p> <p>Vv – výtvarný návrh pohlednice, blahopřání</p> <p>Regionální pracovní sešit "Školy pro venkov" v rámci operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.1.00/14.0208; kapitola Mluvíme i můžeme</p> <p>Vv – jednoduché ilustrace</p>
--	--	---

5. ročník

Učivo	Průřezová témata	Přesahy, vazby, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> dopis a jeho části, tiskopisy – poštovní poukázka, podací lístek (vyplňování) posílání textových zpráv telefonický rozhovor – ohlášení, ukončení, zanechání zprávy na záznamník inzerát – jasnost, přesnost, úprava reklama – rozpoznávání manipulativní komunikace v reklamě práce s textem – vyhledávání hlavních myšlenek, sestavení osnovy, reprodukce dorozumívání pomocí symbolů, značek a znamení vypravování – procvičování kreslené příběhy – tvoření komiksu seznamování, představování - společenská pravidla, vizitka popis – procvičování výpisy údajů z naučné literatury kultura písemného projevu – úhlednost, čitelnost, jasnost sdělení 	<p>MeV – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě, rozdíl mezi zprávou a reklamou</p> <p>OSV – dovedn. pro sdělování verbální i neverbální</p> <p>OSV – já jako zdroj informací o sobě</p> <p>OSV – dovedn. pro učení a studium</p>	<p>Vv – reklamní leták</p> <p>RgP – místní a regionální deníky</p> <p>Vv – tvorba komiksu</p> <p>Vv - portrét</p>

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 1. období

Žák

ČJL-3-3-01 čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku

ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu

ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění

ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

ČJL-3-3-01p pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně

ČJL-3-3-02p reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací; při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost

Očekávané výstupy – 2. období

Žák

ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je

ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma

ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů

ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p dramatizuje jednoduchý příběh

ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek

ČJL-5-3-02p čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy

ČJL-5-3-02p určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti

ČJL-5-3-04p rozlišuje prózu a verše

- rozlišuje pohádkové prostředí od reálného

- ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu

1. ročník

Učivo	Průřezová témata	Přesahy, vazby, poznámky
<ul style="list-style-type: none">výcvik čtení, přípravná cvičení sluchová a zraková, správné čtení slabik a uvědomělé čtení snadných slov a krátkých vět se zřetelnou spisovnou výslovnostíhlasité čtení ukázek ze Slabikáře, čítanek a časopisůposlech literárních textů pro děti a mládežpřednes říkadel, krátkých básnítvořivé činnosti s literárním textem - rozpočítadla, hádanky, říkadla, přísloví, básně pro děti a o dětech, vyprávění, pohádkapoznávání postav pohádek a postav povídek ze života dětíhodnocení vlastností postavrozhovory o knihách – co rád poslouchám a čtu, vyjadřování pocitů z četbyzákladní literární pojmy – říkadlo, rozpočítadlo, hádanka, pohádka, báseň, loutkové divadlo, maňáskové divadlo, spisovatel, kniha, časopis, ilustrace	<p>OSV – cvičení smyslového vnímání</p> <p>MkV – poznávání vlastního kulturního zakotvení</p>	<p>RgP - říkadla a rozpočítadla z regionu Hornácka</p> <p>Návštěva divadelního představení</p>

2. ročník

Učivo	Průřezová témata	Přesahy, vazby, poznámky
-------	------------------	--------------------------

<ul style="list-style-type: none"> • pokračování výcviku čtení – plynulé čtení jednoduchých vět, užívání správného slovního přízvuku, uplatnění přirozené intonace, hlasité a tiché čtení s porozuměním • poslech četby poezie a prózy • spojování obsahu textu s ilustrací • vyprávění pohádek a povídek o dětech • přednes básní • řešení hádanek a slovních hříček • dramatizace pohádky nebo povídky • rozhovory o knihách – co rád čtu, doporučení knihy spolužákovi • seznámení s knihami o přírodě a věcech • základní literární pojmy <ul style="list-style-type: none"> - poezie: báseň, rým, rytmus, přednes, - próza: vyprávění, vypravěč, příběh, děj, - divadlo: jeviště, herec, divák, maňásky, loutky, - výtvarný doprovod: ilustrace, ilustrátor 	OSV – cvičení pozornosti a soustředění MkV – poznávání vlastního kulturního zakotvení	Návštěva školní knihovny Návštěva divadelního představení
---	--	--

3. ročník

Učivo	Průřezová témata	Přesahy, vazby, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • zdokonalování čtení – plynulé čtení souvětí a vět, členění textu a větného přízvuku, rychlé tiché čtení, hlasité čtení, předčítání, četba uměleckých, populárních a naukových textů s důrazem na upevňování čtenářských dovedností a návyků • vyprávění pohádky nebo povídky • přednes básně nebo úryvku prózy • dramatizace pohádky, povídky nebo básně • pověsti • literatura umělecká a věcná – umělecké vyjádření skutečnosti, autor a jeho fantazie • rozhovory o knihách – knížka, kterou mám rád, hledání podstaty příběhu a jeho smysl, charakteristika literárních postav, líčení atmosféry příběhu, vyjádření svého postoje ke knize, myšlenky, které se mně v knize líbily, knihy v mé knihovničce • základní literární pojmy <ul style="list-style-type: none"> - poezie: báseň s dějem, verš, rým, rytmus, přednes, - próza: pověst, povídka, postava, děj, prostředí, - divadlo: dějství (jednání), herec, - výtvarný doprovod: ilustrace, ilustrátor 	MkV – poznávání vlastního kulturního zakotvení OSV – analýza vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí	Prv – čtení informací z encyklopedií Vv – ilustrace pohádky <i>RgP – pověsti místní, regionální</i> Návštěva školní knihovny Soubor pracovních listů vytvořených v rámci projektu OP VK 1.4 Zlepšení podmínek pro vzdělávání na ZŠ – klíčová aktivita I/2 Inovace a zkvalitnění výuky směřující k rozvoji čtenářské a informační gramotnosti Návštěva divadelního představení

4. ročník

Učivo	Průřezová témata	Přesahy, vazby, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • zdokonalování techniky čtení – správné a plynulé čtení uměleckých a populárně-naučných textů se správným slovním i větným přízvukem, s přirozenou intonací a správným frázováním • uvědomělé a dostatečně rychlé čtení tiché • recitace • reprodukce obsahu textu • odlišení poezie od prózy • hodnocení postav literárního díla a určení jejich vzájemného vztahu, motiv činů literárních postav • různá vydání a ilustrace stejných knih • rozhovory o knihách, divadle, rozhlasových a televizních pořadech – proč čtu a o čem, kterou knihu mohu doporučit jiným a proč, jaká ilustrace mně zaujala čím mě oslovil rozhlasový či televizní pořad, které hrdiny dětských seriálů obdivuji a proč • kulturní život regionu • základní literární pojmy <ul style="list-style-type: none"> - poezie: lyrika, epika, rytmus básní, - próza: pověst, povídka, hlavní a vedlejší postavy, - divadlo: konflikt a jeho řešení, - film: druhy filmů, uvědomělý televizní divák 	<p>MkV – vlastní kulturní zakotvení, spisovatelé, básníci</p>	<p>Návštěva školní knihovny</p> <p>Soubor pracovních listů vytvořených v rámci projektu OP VK 1.4 Zlepšení podmínek pro vzdělávání na ZŠ – klíčová aktivita I/2 Inovace a zkvalitnění výuky směřující k rozvoji čtenářské a informační gramotnosti</p> <p>Recitační soutěž</p> <p>Vv – ilustrace dětských knih</p> <p><i>Hv – lidové písně</i> <i>RgP – Horňácké slavnosti, Mladé Horňácko</i></p> <p>Návštěva divadelního představení</p>

5. ročník

Učivo	Průřezová témata	Přesahy, vazby, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • docvičení techniky čtení – výrazné čtení uměleckých textů, studijní čtení naukových textů • předčítání, recitace • reprodukce textu – rozlišování podstatného od méně podstatného, klíčová slova a pojmy • hlavní myšlenka literárního díla nebo ukázky • veršovaná poezie, poetická próza • postoje literárních postav • porovnávání různých typů divadelních představení (loutky, maňásky, herci), práce herců, život divadla • rozhovory o knihách, divadle, rozhlasových a televizních pořadech – čím mě obohacuje kniha, divadlo, rozhlasový a televizní pořad, co mě v knize zajímá, který literární žánr upřednostňuji • základní literární pojmy - poezie: lyrika, epika (bajka); próza: čas a prostředí děje; hlavní a vedlejší postavy, řeč autora a postav; film: kreslený, hraný; scénář; divadlo: konflikt a jeho řešení • kulturní život regionu 	<p>MeV – role filmu a televize v životě jednotlivce</p>	<p>Návštěva školní knihovny</p> <p>Soubor pracovních listů vytvořených v rámci projektu OP VK 1.4 Zlepšení podmínek pro vzdělávání na ZŠ – klíčová aktivita I/2 Inovace a zkvalitnění výuky směřující k rozvoji čtenářské a informační gramotnosti</p> <p>Recitační soutěž</p> <p>Pč – výroba loutky</p> <p>Návštěva divadelního představení</p> <p><i>RgP – ochotnické divadlo v Louce</i></p> <p>Vv – ilustrace dětských knih</p> <p>Regionální pracovní sešit "Školy pro venkov" v rámci operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.1.00/14.0208; kapitola Dětský кроj, Jednotlivé součásti mužského kroje, Jednotlivé součásti ženského kroje, Lipov tančí a zpívá a Žijeme kulturou</p> <p><i>Vv – lidové kroje a výšivky</i></p>

Předmět:	ANGLICKÝ JAZYK
-----------------	-----------------------

Časová dotace	3. ročník	3 hodiny/týden
	4. ročník	3 hodiny/týden
	5. ročník	3 hodiny/týden

Organizační vymezení

Vymezení očekávaných výstupů předmětu Anglický jazyk je členěno do oblastí:

- Řečové dovednosti (1. období),
- Poslech s porozuměním (2. období),
- Mluvení (2. období),
- Čtení s porozuměním (2. období),
- Produktivní řečové dovednosti (2. období),
- Psaní (2. období).

Vzdělávací obsah předmětu Anglický jazyk má však komplexní charakter - ve výuce se jednotlivé složky vzájemně prolínají. Výuka probíhá v kmenové třídě, v interaktivní učebně nebo v jazykové učebně – podle volby učitele.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výuka na 1. stupni tvoří úvod do cizojazyčného vzdělávání. Jde především o probuzení zájmu o studium cizího jazyka a vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu. Metody a formy práce jsou založeny na hře a tvořivých činnostech, na poslechu, pozorování a imitaci. Výuka je výrazně propojena nejen s mateřským jazykem, ale též s hudební, pohybovou, výtvarnou a dramatickou výchovou, z nichž přebírá některé techniky a obohacuje je novými prvky, např. hraní rolí, dramatické improvizace aj. Hojně jsou využívány nahrávky, říkanky, písničky... Výuka je zpestřena činnostmi na počítačích – práce se slovníkem, výukové programy... Tvůrčí přístup žáků k výuce ústí do tvorby jednoduchých projektů. Žáci aktivně pracují s dvojazyčným slovníkem. Výuka je zpestřena čtením knih z anglické knihovny – zejména pohádek.

Vzdělávací obsah předmětu Anglický jazyk

Očekávané výstupy – 1. období

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Žák

CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně

CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal

CJ-3-1-03 rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu

CJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu

CJ-3-1-05 přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení

CJ-3-1-06 píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

CJ-3-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka

Očekávané výstupy – 2. období

POSLECH S POROZUMĚNÍM

Žák

CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností

CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CJ-5-1-01p rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností

CJ-5-1-02p rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

- rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování

MLUVENÍ

Žák

CJ-5-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů

CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat

CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CJ-5-2-01p pozdraví a poděkuje

CJ-5-2-02p sdělí své jméno a věk

CJ-5-2-03p vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Žák

CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům

CJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CJ-5-3-02p rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

PSANÍ

Žák

CJ-5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života

CJ-5-4-02 vyplní osobní údaje do formuláře

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka

3. ročník

Učivo	Průřezová témata	Přesahy, vazby, poznámky
<u>Slovní zásoba a tematické celky:</u> <ul style="list-style-type: none"> • Představení se, rodina, kamarádi. • Číslo • Školní potřeby a pokyny • Barvy • Hračky • Jídlo • Oblečení 	OSV – význam užívání cizího jazyka jako nástroje porozumění VMEGS – život dětí v jiných zemích	Hv – zpěv písniček na dané téma
<u>Mluvnice:</u> pouze základní fráze: <ul style="list-style-type: none"> • I am. • I have got. • I can. • I like. • What, where, who is...? 	MkV – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti OSV – cvičení pozornosti a soustředění MeV – role médií v životě jednotlivce	Vv - Projekt o rodině s dokumentací

4. ročník

Učivo	Průřezová témata	Přesahy, vazby, poznámky
<u>Slovní zásoba v tematických celcích:</u> <ul style="list-style-type: none"> • Family • Food • Animals • In the town • Jobs • Weather, Nature • Time, Round the year 	OSV – cvičení dovedností zapamatování VMEGS – život Evropanů a styl života v evropských rodinách	M – počítání, jednoduché součty Projekt „Food“

<ul style="list-style-type: none"> • Clothes <p><u>Mluvnice</u> (Pouze základní gramatické struktury, které jsou součástí pamětně osvojovaných celků.)</p> <ul style="list-style-type: none"> - sloveso to Be - přivlastňovací zájmena my, his, her - sloveso Have got - sloveso Like - vazba There is - přítomný čas 	<p>MkV – význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání</p> <p>MkV – poznávání vlastního kulturního zakotvení</p> <p>MeV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (identifikování základních orientačních prvků v textu)</p>	Př, VI
--	---	--------

5. ročník

Učivo	Průřezová témata	Přesahy, vazby, poznámky
<p>Slovní zásoba v tematických celcích:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Introduction, People • Friends and family • My home town • Time and places • Free time • Daily routines • Likes and dislikes <p><u>Mluvnice</u> (pouze základní gramatické struktury, které jsou součástí pamětně osvojovaných celků)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Přídavná jména • Přivlastňovací zájmena • Číslovky základní • Sloveso to Be, to Have • Přítomný čas prostý, průběhový • Základní předložky místa a času • Tvorby otázek (who, what, where, when, how, why) 	<p>OSV – komunikace v různých situacích</p> <p>MkV – význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání</p> <p>MkV – respektování zvláštností různých etnik</p>	<p>Čj – specifické komun. dovednosti</p> <p>VI – práce s mapou a encyklopediemi</p> <p>Projekt „My family“</p> <p>VI – zvyky a tradice v jiných zemích</p> <p>Projekt „About me“</p> <p>Hv, Vv, M</p>

Předmět: MATEMATIKA

Časová dotace	1. ročník	4 hodiny/týden
	2. ročník	5 hodin/týden
	3. ročník	5 hodin/týden
	4. ročník	5 hodin/týden
	5. ročník	5 hodin/týden

Organizační vymezení

Předmět Matematika je realizován ve všech ročnících 1.stupně, je založen především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích.

Vzdělávací obsah předmětu Matematika je rozdělen na čtyři tematické okruhy:

- Čísla a početní operace,
- Závislosti, vztahy a práce s daty,
- Geometrie v rovině,
- Nestandardní aplikační úlohy a problémy.

Učivo má však komplexní charakter – vzájemně se prolíná.

V tematickém okruhu *Číslo a početní operace* si žáci osvojují aritmetické operace. V dalším tematickém okruhu *Závislosti, vztahy a práce s daty* žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů. V tematickém okruhu *Geometrie v rovině a v prostoru* žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás. Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou *Nestandardní aplikační úlohy a problémy*, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení. Tyto úlohy prolínají všemi tematickými okruhy v průběhu celého základního vzdělávání.

Výchovné a vzdělávací strategie

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití. Učitelé používají všechny dostupné učební a hlavně demonstrační pomůcky. V matematice je nejpoužívanější metoda názoru. Opakování učiva probíhá formou soutěží jednotlivců, skupin. Důležitý je však individuální přístup k jednotlivým žákům. Žáci jsou vedeni k samostatné práci, ale i k práci ve skupině.

Předmět Matematika poskytuje žákům vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Rozvíjí intelektuální schopnosti žáků, jejich paměť, představivost, tvořivost, abstraktní myšlení, schopnost logického úsudku. Současně přispívá k vytváření určitých rysů osobnosti, jako je vytrvalost, pracovitost, kritičnost.

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách.

Vzdělávací obsah předmětu Matematika

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Očekávané výstupy – 1. období

Žák

M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků

M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti

M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose

M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly

M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

M-3-1-01p porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20

M-3-1-02p čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100

M-3-1-02p zná matematické operátory $+$, $-$, $=$, $<$, $>$ a umí je zapsat

M-3-1-04p sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20

*M-3-1-05p řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20
umí rozklad čísel v oboru do 20*

Očekávané výstupy – 2. období

Žák

M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení

M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel

M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel

M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel

M-5-1-05 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku

M-5-1-06 porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel

M-5-1-07 přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty

M-5-1-08 porozumí významu znaku „–“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

M-5-1-02p čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000

M-5-1-02p sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla

M-5-1-02p zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100

M-5-1-03p zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách

M-5-1-03p tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100

M-5-1-04p zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy

M-5-1-04p rozeznává sudá a lichá čísla

- používá kalkulátor

1. ročník

Učivo	Průřezová témata	Přesahy, vazby, poznámky
<ul style="list-style-type: none">• číselná řada 0 – 20• číslice (čtení a psaní čísel)• znaménka $>$, $<$, $=$, $+$, $-$,• porovnávání čísel• řešení a vytváření slovních úloh na porovnávání čísel• sčítání a odčítání v oboru do 20 bez přechodu přes desítku• řešení a vytváření slovních úloh na sčítání a odčítání• řešení slovních úloh s využitím vztahů o n - více a o n - méně• sčítání a odčítání čísel v oboru 0 – 20 s přechodem desítky	OSV – cvičení pozornosti a soustředění	Vv – modelování číslic

2. ročník

Učivo	Průřezová témata	Přesahy, vazby, poznámky
<ul style="list-style-type: none">• číselná řada 0 - 100• počítání po desítkách, po jedné (v oboru do 100)• čtení a zápis čísel• porovnávání čísel• číselná osa• řešení a vytváření slovních úloh na porovnávání čísel• sčítání a odčítání v oboru do 100• řešení a vytváření slovních úloh na sčítání a odčítání• závorky• sčítání více než dvou čísel• odčítání více než jednoho čísla• řešení a vytváření slovních úloh na sčítání více než dvou čísel a odčítání více než jednoho čísla• násobení a dělení přirozených čísel v oboru násobílek do 100• řady násobků daného čísla• násobilky 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10• dělení v oboru těchto násobílek• vztahy mezi násobením a dělením v oboru těchto násobílek• řešení a vytváření slovních úloh na násobení a dělení v oboru násobílek• řešení a vytváření slovních úloh s využitím vztahů n - krát více, n - krát méně	OSV – cvičení dovedností zapamatování	

3. ročník

Učivo	Průřezová témata	Přesahy, vazby, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • číselná řada 0 - 1000 • zápis čísel • porovnávání čísel • číselná osa • zaokrouhlování čísel na stovky, desítky • rozklad čísla v desítkové soustavě • součet a rozdíl čísel • písemné algoritmy sčítání a odčítání • odhad a kontrola výsledku • řešení a vytváření slovních úloh • automatizace všech spojů násobílek • automatizace dělení v oboru násobílek • násobení a dělení dvojciferných čísel jednociferným • dělení se zbytkem • součin, podíl, zbytek • užití závorek • řešení a vytváření slovních úloh se dvěma různými početními výkony • písemné násobení trojčiferného čísla jednociferným • rozlišování sudých a lichých čísel 	OSV – cvičení dovedností zapamatování	Aj – čísla 0, 1, 2...

4. ročník

Učivo	Průřezová témata	Přesahy, vazby, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • číselný obor do 1 000 000 • posloupnost přirozených čísel do 1 000 000 • počítání po statisících, desetitisících, tisících • zápis čísel v desítkové soustavě • porovnávání čísel do 1 000 000 • číselná osa • porovnávání čísel • zaokrouhlování čísel na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky • sčítání a odčítání čísel v daném oboru • vlastnosti sčítání a odčítání • vztahy mezi sčítáním a odčítáním • násobení a dělení čísel v daném oboru • vztahy mezi násobením a dělením • vztahy mezi násobením a dělením • písemné algoritmy násobení a dělení • odhad výsledku • kontrola výpočtu • vlastnosti násobení 		

<ul style="list-style-type: none"> • pořadí početních výkonů (užívání závorek) • řešení jednoduchých rovnic i nerovnic • pamětné násobení a dělení jednociferným číslem • písemné násobení jedno a dvojciferným činitelem • písemné dělení jednociferným dělitelem • řešení slovních úloh na porovnávání čísel, na početní výkony, na vztahy o n - více (méně), n - krát více (méně) • vymezení základních vlastností početních výkonů • řešení slovních úloh na víc početních výkonů • zlomky (celek, část, zlomek) • čitatel, jmenovatel, zlomková čára • polovina, čtvrtina, třetina, pětina, desetina – výpočet části z celku • sčítání zlomků se stejným jmenovatelem s názornou ukázkou • zlomek $>$, $=$, $<$ než jedna 		<p>Skupinová práce</p> <p>Vv, Pč – výroba pomůcek pro praktické ukázky</p>
--	--	--

5. ročník

Učivo	Průřezová témata	Přesahy, vazby, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • přirozená čísla do milionu a přes milión • posloupnost přirozených čísel • číselná osa • zápis přirozeného čísla v desítkové soustavě • početní výkony s přirozenými čísly a jejich vlastnosti • písemné algoritmy početních výkonů • odhady výsledků • kontrola výpočtu • dělení dvojciferným dělitelem • řešení slovních úloh na jeden až dva početní výkony • užití vlastností početních výkonů (komutativnost, asociativnost, distributivnost) • smíšená čísla – čtení, zápis, převod zlomku na smíšené číslo • zlomky se jmenovatelem 10, 100, 1 000 a jejich zápis desetinným číslem • desetinná čísla, desetinná čárka • desetina, setina, tisícina • psaní a čtení desetinných čísel • zobrazování desetinných čísel řádu desetin a setin na číselné ose • porovnávání desetinných čísel • písemné sčítání a odčítání desetinných čísel • násobení a dělení desetinných čísel deseti, stem a tisícem • násobení a dělení desetinných čísel přirozeným číslem menším než deset • řešení a vytváření slovních úloh vedoucích k užití 		<p>Př – tem. celek Vesmír (práce s velkými čísly)</p> <p>Skupinová práce</p> <p>Tv – zápis naměřených výkonů, řazení – posloupnost</p>

desetinných čísel v jednoduchých případech		
• celá čísla – zobrazení na číselné ose (teploměr)		

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Očekávané výstupy – 1. období

Žák

M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času

M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života

M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

M-3-2-02p modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek

M-3-2-03p doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20

- zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu

- uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi

Očekávané výstupy – 2. období

Žák

M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data

M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

M-5-2-01p vyhledá a roztrídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu

M-5-2-02p orientuje se a čte v jednoduché tabulce

- určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích

- provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času

- uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi

1. ročník

Učivo	Průřezová témata	Přesahy, vazby, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> vztahy menší, větší, rovno sledování jednoduchých závislostí na čase např. změna teploty během dne; příchod a odchod ze školy; délka vyučovací hodiny; délka přestávky; doba snídaně, oběda, večeře; délka spánku 	OSV – organizace vlastního času	Prv – části dne

2. ročník

Učivo	Průřezová témata	Přesahy, vazby, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> orientace v čase: den – 24 hodin; hodina – 60 minut; minuta – 60 sekund časové jednotky: hodina, minuta, sekunda čtení údajů na různých typech hodin včetně digitálních sledování jednoduchých závislostí na čase např. změna teploty během dne; příchod a odchod ze školy; délka vyučovací hodiny; délka přestávky; doba snídaně, oběda, večeře; délka spánku 	OSV – organizace vlastního času, plánování učení	Tv – měření výkonů Prv – denní režim

--	--	--

3. ročník

• Učivo	Průřezová témata	Přesahy, vazby, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> převody jednotek délky (m, dm, cm, mm; km) převody jednotek času základní jednotky objemu (l, hl) doplňování tabulek 		Praktická cvičení Prv - struktur. zápis pokusů s uváděním jednotek času

4. ročník

• Učivo	Průřezová témata	Přesahy, vazby, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> čtení diagramů, orientace v diagramech sestavování jednoduchých tabulek, doplňování údajů do tabulek 		Př – změna teploty v průběhu dne - měření, zapisování

5. ročník

• Učivo	Průřezová témata	Přesahy, vazby, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> proměnná, dosazování za proměnnou čtení a sestavování tabulek různých závislostí čtení a sestavování sloupkových diagramů grafy soustava souřadnic zakreslování jednoduchých grafů závislostí např. průběh jízdy autem, změna teploty během dne apod. jízdní řády 		Čj - časopisy, noviny – vyhledávání a čtení údajů z diagramů Př – změna teploty v průběhu dne - měření, zapisování, sestavení diagramu <i>RgP – oblastní jízdní řád, vyhledávání spojů</i>

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Očekávané výstupy – 1. období

Žák

M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci

M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky

M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

M-3-3-01p pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit

M-3-3-01p rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují
M-3-3-02p používá pravítko

Očekávané výstupy – 2. období

Žák

M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce

M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran

M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice

M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu

M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
 žák

M-5-3-01p znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary

M-5-3-02p měří a porovnává délku úsečky

M-5-3-02p vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran

M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice

M-5-3-05p určí osu souměrnosti překládáním papíru

- pozná základní tělesa

1. ročník

Učivo	Průřezová témata	Přesahy, vazby, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> geometrické pojmy: vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, hned před, hned za konkrétní orientace v prostoru užití dětských skládanek a stavebnic rovinné obrazce: trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh (žák umí rozeznávat) tělesa: krychle, kvádr, válec, koule (žák umí rozeznávat) 		Tv – pohybové hry Pč – práce se stavebnicí Vv – modelování těles

2. ročník

• Učivo	Průřezová témata	Přesahy, vazby, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> bod, značení bodu úsečka: délka úsečky, rýsování úseček, měření délky úsečky, jednotky metr, centimetr, milimetr označení bodů a úseček užití stavebnic ke stavbám podle obrázku přímka, rýsování přímek 		Praktické cvičení Skupinová práce

3. ročník

Učivo	Průřezová témata	Přesahy, vazby, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> polopřímka, vyznačování polopřímek vzájemná poloha dvou přímek rovnoběžky, různoběžky (pouze rozlišovat) 		

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Očekávané výstupy – 2. období

Žák

M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

M-5-4-01p řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech

4. a 5. ročník

Učivo	Průřezová témata	Přesahy, vazby, poznámky
<ul style="list-style-type: none">• praktické slovní úlohy• číselné a obrázkové řady• magické čtverce• prostorová představivost	OSV – řešení problémů	Skupinové činnosti

Předmět:	INFORMATIKA
-----------------	--------------------

Časová dotace

4. ročník

1 hodina/týden

5. ročník

1 hodina/týden

Organizační vymezení

Předmět Informatika je realizován po jedné hodině týdně, přičemž průprava probíhá již v nižších ročnících – je součástí předmětů Český jazyk, Matematika a Prvouka. Učivo je členěno do čtyř okruhů:

- Data, informace a modelování
- Algoritmizace a programování
- Informační systémy
- Digitální technologie

Výuka probíhá v počítačové učebně i v kmenových třídách. Žáci dodržují bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou. Zvládnutí výpočetní techniky, zejména rychlého vyhledávání a zpracování potřebných informací pomocí internetu, umožňuje realizovat metodu učení kdekoli a kdykoli a vhodně doplňuje standardní učební texty a pomůcky.

Výchovné a vzdělávací strategie

Žáci jsou vedeni zadáváním úloh a projektů k tvořivém přístupu při jejich řešení, učí se chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více. Některé práce žáci odevzdávají elektronicky – tím se učí pro komunikaci využívat vhodné technologie. Při zpracovávání informací jsou žáci vedeni ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím internetu i jinými cestami. Při práci jsou žáci vedeni ke kolegiální radě či pomoci, případně při projektech se učí pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod. Žáci jsou vedeni k ohleduplnosti a taktu – učí se chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný.

Vzdělávací obsah předmětu Informatika

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ

Očekávané výstupy - 2. období

Žák

I-5-1-01 uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat

I-5-1-02 popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji

I-5-1-03 vyčte informace z daného modelu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

I-5-1-01p uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na otázky, které se týkají jeho osoby na základě dat

I-5-1-02p popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví

4. ročník

Učivo	Průřezová témata	Přesahy, vazby, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> piktogramy emodži kód přenos na dálku, šifra pixel, rastr, rozlišení tvary, skládání obrazce 	OSV – dobrá organizace času	Př – hygienické návyky při práci s počítačem

5. ročník

Učivo	Průřezová témata	Přesahy, vazby, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> graf hledání cesty schémata obrázkové modely model 	OSV – dobrá organizace času	Př – hygienické návyky při práci s počítačem

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

Očekávané výstupy - 2. období

Žák

I-5-2-01 sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů

I-5-2-02 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení

I-5-2-03 v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy

I-5-2-04 ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

I-5-2-01p sestavuje symbolické zápisy postupů

I-5-2-02p popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení

I-5-2-03p rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů

5. ročník

Učivo	Průřezová témata	Přesahy, vazby, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> příkazy a jejich spojování opakování příkazů pohyb a razítkování ke stejnému cíli vedou různé algoritmy vlastní bloky a jejich vytváření kombinace procedur kreslení čar pevný počet opakování ladění, hledání chyb vlastní bloky a jejich vytváření změna vlastností postavy pomocí příkazu 	MeV – příklady v uspořádání mediovaných sdělení	Čj – posílání SMS, e-mailu... Vl, Př – tvorba referátů

<ul style="list-style-type: none"> • náhodné hodnoty • čtení programů • programovací projekt • ovládání pohybu postav • násobné postavy a souběžné reakce • modifikace programu • animace střídáním obrázků • spouštění pomocí událostí • vysílání zpráv mezi postavami • čtení programů • programovací projekt 		
--	--	--

INFORMAČNÍ SYSTÉMY

Očekávané výstupy - 2. období

Žák

I-5-3-01 v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi

I-5-3-02 pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

I-5-3-01p v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky

I-5-3-02p pro vymezený problém, který opakovaně řešil, zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data

5. ročník

Učivo	Průřezová témata	Přesahy, vazby, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • data, druhy dat • doplňování tabulky a datových řad • kritéria kontroly dat • řazení dat v tabulce • vizualizace dat v grafu • systém, struktura, prvky, vztahy 		Čj – zpracování vlastního lit. díla

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

Očekávané výstupy - 2. období

Žák

I-5-4-01 najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu

I-5-4-02 propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí

I-5-4-03 dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák

I-5-4-01p najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu

I-5-4-03p popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi

4. ročník

Učivo	Průřezová témata	Přesahy, vazby, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • digitální zařízení • zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace • ovládání myši • kreslení čar, vybarvování • používání ovladačů • ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) 		Čj – zpracování vlastního lit. díla

<ul style="list-style-type: none"> • kreslení bitmapových obrázků • psaní slov na klávesnici • editace textu • ukládání práce do souboru • otevírání souborů • přehrávání zvuku • příkazy a program • využití ICT v různých oborech • ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele • počítačová data, práce se soubory • propojení technologií, internet • úložiště, sdílení dat, cloud, mazání dat, koš • technické problémy a přístupy k jejich řešení 		
---	--	--

Předmět: PRVOUKA

Časová dotace

1. ročník

2 hodiny/týden

2. ročník

2 hodiny/týden

3. ročník

2 hodiny/týden

Organizační vymezení

Předmět Prvouka je koncipován pouze pro 1. období 1. stupně základního vzdělávání. Vzdělávání v této oblasti rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním zařízení.

Učivo není striktně rozděleno do jednotlivých ročníků a učitel sám vybírá a sestavuje podle svých pedagogických záměrů, zkušeností, konkrétních dispozic žáků apod. souvislý program vzdělávání.

Předmět Prvouka vymezuje vzdělávací témata týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, kultury, techniky, zdraví a dalších blízkých témat a rozděluje je do pěti okruhů:

- Místo, kde žijeme,
- Lidé kolem nás,
- Lidé a čas,
- Rozmanitost přírody,
- Člověk a jeho zdraví.

Výchovné a vzdělávací strategie

Předmět prvouka nabízí svou rozmanitostí množství metod a forem práce, které lze využít k dosažení vytyčených výstupních znalostí a dovedností.

Vzhledem k věku žáků a charakteru předmětu využívá učitel co nejčastěji názorných metod jako jsou: metody demonstrační (ukázky skutečnosti, obrazový materiál, video, film...), metody problémové (řešení daného problému), metody pozorování, rozhovoru, dramatizace a hry apod. Důraz je kladen na metodu projektového vyučování, upřednostněno je tvořivé poznávání skutečnosti.

Ve výuce učitel uplatňuje rozmanité formy práce (frontální výuka, samostatná práce, skupinová práce, projektová výuka). Učitel přistupuje k žákům individuálně, rozvíjí jejich individuální odlišnosti a schopnosti.

Prostřednictvím předmětu prvouka je rozvíjena čtenářská gramotnost žáků – věcné čtení, porozumění textu, vyhledávání klíčových slov, odpovědi na otázky vztahující se k obsahu textu...

V předmětu prvouka využívá učitel rozmanité způsoby a formy hodnocení – vzájemné hodnocení žáků, sebehodnocení, písemné testy, doplňovací texty, pracovní listy, poznávání přírodnin v okolní krajině...

Výuka je částečně realizována mimo učebnu – vycházka, exkurze apod.

Vzdělávací obsah předmětu Prvouka

MÍSTO, KDE ŽIJEME

Očekávané výstupy

Žák

ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí

ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a oblužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJS-3-1-01p orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy

ČJS-3-1-01p popíše a zvládne cestu do školy

1. – 3. ročník

Učivo	Průřezová témata	Přesahy, vazby, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> vstup do školy, změna v dosavadním způsobu života nové vztahy – ke spolužákům, učitelům, pracovníkům školy učení – základní povinnost ve škole, nové návyky, pomůcky, vhodné oblečení prostory školy a jejich funkce – učebny, šatny, ředitelna, sborovna, kabinety, sportoviště, družina, okolí školy školní režim a řád, jak je škola organizována – rozvrh hodin, přestávky, volné dny, prázdniny; stravování, pohyb v prostorách školy aj. zdravé pracovní návyky – sezení, stání, nošení aktovky, pohybová aktivita bezpečná cesta do školy a ze školy, okolí školy, riziková místa a situace činnost chodce v silničním provozu domov – místo kde bydlím, kde nalézám ochranu, pochopení, soukromí, radost bydliště – adresa, telefon dům – označení, členění; byt, jednotlivé místnosti, jejich funkce a vybavení okolí bydliště – nejbližší ulice, parky, místo pro hry, pošta, lékař, obchod... společné činnosti rodiny vytvářející pocit domova 	<p>VDO – škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a vztahy ve škole</p> <p>OSV – organizace vlastního času, učení</p> <p>VDO – obec jako</p>	<p>Čj – společenské návyky (pozdravit...)</p> <p>Tv - tělovýchovné chvíle, relaxace</p> <p>Čj – psaní adresy</p> <p>Vv – trávení volného času</p>

<ul style="list-style-type: none"> zařízení bytu, výzdoba, můj pokoj název obce a jejích částí poloha v krajině, směry do sousedních obcí označení obce, centrum, význačné orientační body v obci hlavní komunikační síť – označení ulic, informační tabule, MHD a osobní doprava, nejčastější dopravní značky, světelná signalizace významná místa v obci a jejich význam – obecní úřad, policie, hasiči, nemocnice... kulturní a společenský život v obci historická a památná místa v obci životní prostředí v obci – ochrana zeleně, péče o památky, znečištění... významné osoby a funkce v obci jednoduchý plán obce krajina v okolí obce, typ krajiny – rovina, pahorkatina, hory povrch krajiny – tvářnost krajiny, vodní toky a plochy, rostlinný kryt, živočichové v místní krajině osídlení, doprava, průmysl, využití půdy, rekreační oblasti lidské zásahy v krajině, jejich vliv na životní prostředí ochrana krajiny, chráněné oblasti světové strany, kompas, buzola jak lidé cestují – kola, auta, vlaky, autobusy, tramvaje, letadla, lodě atd. rodinný stůl a stolování, nákup, přenášení a skladování potravin 	<p>základní jednotka samosprávy státu</p> <p>EmV – naše obec (příroda a kultura obce a její ochrana)</p> <p>MkV – rovnocennost všech etnických skupin</p> <p>EmV – doprava a životní prostředí</p>	<p>Regionální pracovní sešit "Školy pro venkov" v rámci operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.1.00/14.0208; kapitola Od fašanku ke šlaháče a Hody a Vánoce</p> <p>Dopravní výchova, dopravní hřiště</p> <p>Regionální pracovní sešit "Školy pro venkov" v rámci operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.1.00/14.0208; kapitola Lipov tančí a zpívá a Zijeme kulturou</p> <p>RgP – hornácká lidová píseň...</p> <p>RgP - návštěva obecního úřadu</p> <p>Vv – naše vesnice</p> <p>RgP – VIS Bílé Karpaty</p> <p>Vv – dopravní prostředky</p> <p>Pč – příprava jednod. pokrmu</p>
---	--	--

LIDÉ KOLEM NÁS

Očekávané výstupy

Žák

ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům

ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJS-3-2-01p rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy

ČJS-3-2-01p dodržuje základní pravidla společenského chování

ČJS-3-2-01p při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně

ČJS-3-2-01p projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům

ČJS-3-2-02p pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti

1. – 3. ročník

Učivo	Průřezová témata	Přesahy, vazby, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> příbuzenské vztahy v rodině – otec, matka, syn, dcera, bratr, sestra, prarodiče, širší příbuzenské vztahy, rodokmen vztahy mezi členy rodiny – úcta, pomoc, pochopení, ochrana komunikace s blízkým a cizím člověkem život rodiny – řád rodinného života, rozdělení rolí v rodině, práva a povinnosti členů rodiny, společné činnosti rodiny, péče o nemocné a handicapované členy rodiny, péče o domácí zvířata a rostliny, majetek, vybavení bytu významné události v životě rodiny – narození dítěte, setkání oslavy problémy v rodině – rozchod rodičů, smrt... historie rodiny, rodinné tradice opuštěné, osiřelé, adoptované děti, osamělí lidé, domovy dětí a důchodců vztahy v místě bydliště – kamarádské, sousední, neosobní, hostitelské, host, důvěra a opatrnost v osobních vztazích informace v životě lidí – noviny, časopisy, televize, rozhlas, počítače, telefony... jak lidé nakupují – obchody; prodáváč a zákazník, způsoby nákupu (přímo, podle katalogu, internetu...), úhrady zboží penězi, kartou služby – lékař, veterinář, knihovna, opravny, úklid, odvoz odpadů, půjčovny apod. vkusné a nevkusné, vhodné a nevhodné věci kolem nás pracovní činnosti lidí, různá povolání, tělesná, duševní práce, stálá a sezónní práce, dělba práce, nezaměstnanost výsledky práce a jejich ochrana – předměty, nápady, vynálezy, objevy, jiné hodnoty práce pro sebe, pro jiné, organizace práce, pracovní vztahy, vedoucí a podřízení, odpovědnost za výsledky práce úcta k práci, odměna za práci – mzda, plat, radost z práce pracovní režim, doba práce a odpočinku, pracovní volno, dovolená, prázdniny pracovní prostředí a jeho vliv na kvalitu práce; vhodné a nevhodné pracovní prostředí nástroje a stroje, pracovní pomůcky a postupy zboží – kde ho nakupujeme za zboží platíme - penězi a kartou banka – co to je a k čemu slouží člověk tvor společenský, potřeba vzájemné pomoci, dorozumění, poznávání jiných vzájemné seznamování lidí – blízkých, známých, 	<p>MkV – integrace jedince v rodinných vztazích</p> <p>OSV – chování podporující dobré vztahy</p> <p>MeV – vliv médií na každodenní život</p> <p>OSV – organizace času</p> <p>OSV – vzájemné poznávání se ve třídě/ve skupině</p>	<p>Projekt – rodokmen</p> <p>Vv – rodinné oslavy</p> <p>Čj – časopisy a noviny pro děti</p> <p>RgP – návštěva obecní knihovny</p> <p>Čj, Vv - mé budoucí povolání</p> <p>Skupinové činnosti – dělení rolí</p> <p>Pč – bezpečné zacházení s pracovními pomůckami</p> <p>Finanční gramotnost</p> <p>Soubor pracovních listů, prezentací PowerPoint a výukových materiálů ACTIVstudio vytvořených v rámci projektu OP VK 1.4</p>

cizích <ul style="list-style-type: none"> • podobnost a odlišnost lidí – původ, barva pleti, jazyk, povolání a společenské zařazení, schopnosti a povahové vlastnosti • konflikty mezi lidmi – smírné a násilné řešení • základní společenská pravidla chování mezi lidmi – ve škole, doma, na veřejnosti • pomoc starým, nemocným a zdravotně postiženým lidem základní lidská práva, práva dítěte • mír, přátelské vztahy mezi lidmi různých zemí • lidská rodina – kdo do ní patří, funkce rodiny, typy rodin, rodinná atmosféra • vztahy mezi lidmi – kamarádství, láska 	MkV – respektování zvláštností cizinců nebo příslušníků etnik MkV – otázka lidských práv MkV – nekonfliktní život v multikulturní společnosti VDO – příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů	Zlepšení podmínek pro vzdělávání na ZŠ – klíčová aktivita VI/2 Inovace a zkvalitnění výuky směřující k rozvoji finanční gramotnosti Čj – pravidla seznamování Dramatická výchova – hraní rolí, řešení problémových situací Komunitní kruh
---	--	--

LIDÉ A ČAS

Očekávané výstupy

Žák

ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti

ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu

ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJS-3-3-01p pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase

ČJS-3-3-01p zná rozvržení svých denních činností

ČJS-3-3-02p **ČJS-3-3-03p** rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti

ČJS-3-3-03p poznává různé lidské činnosti

1. – 3. ročník

Učivo	Průřezová témata	Přesahy, vazby, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • bydlení dříve a nyní • okolní krajina dříve a nyní, jak se krajina mění – obrazy, fotografie, texty z historie regionů • co lidé používali dříve, co dnes • jak se mění život v obci a okolí • technika dříve a dnes • klady a zápory technického pokroku • předměty denní potřeby – oblečení, hygiena, vaření, stolování, nábytek, psací potřeby atd. • předměty pro zábavu a zkrášlení života – hračky, knihy, hudební nástroje, obrazy, sportovní náčiní • zábava a volný čas; jeho využití – kulturní zájmy, koníčky, sport, cestování apod. • vhodně a nevhodně trávený volný čas, aktivní a 	EmV – změny v krajině(krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy...) OSV – dovednosti	RgP – historie regionu

<p>pasivní odpočinek, způsoby rekreace, dostatek pohybových aktivit</p> <ul style="list-style-type: none"> • proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích • časové posloupnosti známých událostí • základní orientace v čase – teď, před chvílí, za chvíli, dříve, později, včera, zítra, před týdnem, v minulosti, v budoucnu... • den a jeho části – činnosti v průběhu dne, noc, dny v týdnu, pracovní dny, svátky atd... • hodiny, minuty, sekundy – měření času, jednoduché převody základních jednotek • měsíce, roční období, rok – kalendářní, školní prázdniny • kalendář, datum, letopočet • časové vztahy v životě – vrstevníci, mladý, dospělý, starý 	<p>pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému</p> <p>OSV – organizace vlastního času, plánování učení</p> <p>Mkv – odlišnost a vzájemná rovnost lidí</p>	<p>M – převody jednotek</p> <p>Projekt - kalendář</p>
--	--	---

ROZMANITOST PŘÍRODY

Očekávané výstupy

Žák

ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích

ČJS-3-4-02 roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě

ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJS-3-4-01p pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích

ČJS-3-4-02p pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat

ČJS-3-4-02p pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami

ČJS-3-4-03p provede jednoduchý pokus podle návodu

1. - 3. ročník

Učivo	Průřezová témata	Přesahy, vazby, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • prostředí v okolí mého bydliště, činnosti zlepšující a zhoršující životní prostředí, ochrana zeleně, úklid, odpady, vandalismus • různé materiály kolem nás – dřevo, papír, kov, plast... - jak se získávají, vyrábějí, k čemu se používají • živá příroda, jedinečnost života na zemi, podmínky života organismů • neživá příroda, přírodniny • voda, její výskat, vlastnosti, formy, čistota a úprava vody, ochrana vodních zdrojů • vzduch, jeho vlastnosti, proudění vzduchu, čistota 	<p>EmV – ochrana živ. prostř. v obci, přírodní zdroje, odpadové hospodářství</p> <p>EmV – voda, vodní zdroje EmV – ovzduší (význam pro život na Zemi...)</p>	<p>RgP – VIS Bílé Karpaty</p> <p>Pč – práce s papírem, dřevem, plastem...</p> <p>RgP – vodní toky v naší krajině</p>

<ul style="list-style-type: none"> a ochrana ovzduší – počasí, změny počasí • oheň, jeho vlastnosti; ochrana před požárem, popálením, bleskem • hospodářsky důležité horniny a nerosty • půda, její vznik a vlastnosti, využívání a ochrana půdy • vztah člověka a přírody, citlivé a účelné využívání přírody, ochrana přírody, péče o přírodu • základní vlastnosti předmětů - skupenství, tvar, rozměr, hmotnost, teplota, struktura, barva, lesk, vůně aj. • pitná, užitková a odpadní voda, šetření vodou • přírodní živelné katastrofy • život, jeho různé podoby a formy • rostliny – znaky života rostlin, jejich životní potřeby a projevy, průběh života rostlin • známé druhy rostlin, stavba těla a jeho částí u některých druhů rostlin, jejich funkce • význam rostlin pro člověka – okrasné, užitkové; péče o rostliny venku, doma; chráněné a ohrožené rostliny, jedovaté rostliny, léčivé rostliny • živočišná říše – znaky života živočichů, jejich životní potřeby a projevy, průběh a způsob života živočichů • základní skupiny živočichů, stavba těla vybraných živočichů, funkce jednotlivých částí těla • živočichové ve volné přírodě • živočichové chováni lidmi – užitková, hospodářská, domácí zvířata • chráněné a ohrožené druhy živočichů, péče o živočichy v přírodě a zajetí • nebezpečné druhy živočichů • houby – tvar těla, životní potřeby a projevy, části těla houby • jedlé, nejedlé a jedovaté druhy hub • závislost rostlin a živočichů na sobě, přírodní rovnováha, potravní řetězec • význam zeleně pro život na zemi 	EmV – půda (zdroj výživy, funkce zemědělství v krajině...)	Vv – tematická malba...
	EmV – využívání energie	Vv – rostliny ve výtv. zpracování Projekt – Na louce
	EmV – základní ekosystémy (les, louka, sad...)	Herbář
	EmV – ochrana přírody	Vv – živočichové ve výtv. zpracování

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Očekávané výstupy

Žák

ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví

ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných

ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek

ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

ČJS-3-5-01p uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsahu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění

ČJS-3-5-01p pojmenuje hlavní části lidského těla

ČJS-3-5-02p rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných

ČJS-3-5-02p uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu

ČJS-3-5-03p chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek

ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

1. – 3. ročník

Učivo	Průřezová témata	Přesahy, vazby, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • člověk – nejinteligentnější živočich, společné a odlišné znaky, potřeby a projevy člověka, řeč, práce myšlení • vrozené biologické rozdíly mezi lidmi – věk, pohlaví, výška, barva pleti, vlasů, očí apod. • lidská postava, stavba těla a jeho částí, nejdůležitější vnější a vnitřní ústrojí a orgány, jejich funkce • lidské smysly – zrak, hmat, sluch, čich, chuť • průběh (etapy) lidského života, rytmus života, fáze od narození do smrti, pravidelně opakované činnosti – práce, odpočinek, spánek, strava... • základní životní potřeby a projevy člověka • jak si člověk vylepšuje smysly a schopnosti – brýle, dalekohled, mikroskop, ponorka... • příznivé a škodlivé vlivy prostředí na člověka • zdraví a nemoc, běžné nemoci a jejich obvyklé příznaky, ochrana proti nemocem, očkování • chování nemocného doma, u lékaře a v nemocnici • základní pravidla při užívání léků, nebezpečí nevhodného užití léků • zdravotnická zařízení v nejbližším okolí a jejich činnost • zdravý denní režim – práce, odpočinek, pohyb, pohyb, stravování, spánek aj. • základní hygienické návyky, intimní hygiena, péče o zevnějšek • drobná poranění, první pomoc, lékárnička, přivolání pomoci – telefonní čísla zdravotní služby, policie, hasičů • rozmanitost stravy – potraviny rostlinné a živočišné, tekutiny, pochutiny • vliv stravy na zdraví, preference zdravých 	<p>MkV – respektování zvláštností jiných etnik</p> <p>EmV – náš životní styl</p> <p>EmV – prostředí a zdraví</p>	<p>Vv – postava (kresba, malba)</p> <p>Čj – popis postavy</p> <p>RgP – vycházka s návštěvou zdravotnických zařízení</p> <p>Telefonická komunikace se záchrannými složkami</p>

<p>potravin; správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy</p> <ul style="list-style-type: none"> • denní stravovací a pitný režim, jeho význam pro zdraví • vitamíny, jejich užívání • tabák, alkohol, káva, drogy a jejich škodlivé účinky na zdraví • dar od cizího člověka jako možný zdroj škodlivých látek • tělesný vzhled – mužský a ženský pól v přírodě, základní anatomické odlišnosti mužského a ženského těla, správné pojmy pro označení jednotlivých částí těla včetně pohlavních orgánů • vznik a vývoj jedince – početí, narození, chování k novorozenci (elementární informace) • důvěrné chování lidí – projevy lásky • sexuální zneužívání, jak se bránit • zásady bezpečného chování na veřejných místech, v různých situacích – sám doma, sám na ulici, sám v dopravním prostředku apod. • osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek • přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku • bezpečné chování při různých činnostech – práce sport, zábava • nebezpečí zneužití mladšího a slabšího – šikanování, týrání, zesměšňování, zastrašování atd. • brutalita ve filmech a kreslených seriálech 	<p>OSV – sebezpoznaní a sebepojetí</p> <p>VDO – Listina základních práv a svobod OSV – komunik. dovednosti VDO – demokr. principy, jejich uplatňování OSV – rozhodování v eticky problematických situacích</p>	<p>Pč – příprava jednoduchého pokrmu (zdravá svačina...) Vv – modelování ovoce a zeleniny</p> <p>Dramatická výchova – hraní rolí</p>
---	--	--

Předmět: PŘÍRODOVĚDA

Časová dotace

4. ročník

5. ročník

2 hodiny/týden

2 hodina/týden

Organizační vymezení

Přírodověda je součástí vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a pro přehlednost je obsah předmětu Přírodověda členěn do čtyř tematických okruhů:

- Místo, kde žijeme,
- Lidé kolem nás,
- Rozmanitost přírody,
- Člověk a jeho zdraví.

Přírodověda jako syntetický předmět opírající se o vybrané poznatky z různých přírodovědných oborů a rozvíjející poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním i školním vzdělávání, je svým pojetím zaměřena na to, aby v procesu výuky žáci získávali takové vědomosti a dovednosti a rozvíjely se ty jejich schopnosti, které jim umožní aktivně poznávat přírodu, člověka a jím vytvořený svět i prostředí, ve kterém člověk pracuje a žije.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel umožňuje žákům používat vhodné učební pomůcky, encyklopedie a odbornou literaturu. Žáci získávají informace o přírodě, učí se poznávat přírodu, zaznamenávat a hodnotit výsledky svého pozorování. Učitel zařazuje metody, při kterých dochází k objevům, řešením a závěrům žáci sami, žáci se učí vyhledávat informace vhodné k řešení problémů. Učitel zadává úkoly, při kterých žáci mohou pracovat společně, ve skupině, učí se spolupracovat s druhými, respektují názory a zkušenosti druhých. Učitel buduje u žáků ohleduplný vztah k přírodě, vyžaduje dodržování pravidel slušného chování, učí žáky tolerantnímu chování a jednání. Učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch. Žáci mají možnost pozorovat, manipulovat a experimentovat.

Výuka probíhá ve třídě, její součástí jsou i vycházky do přírody a v případě možnosti exkurze do planetária. Využívá se regionálního principu, což umožňuje i co nejvíce činností s přírodninami i práci přímo v terénu.

Vzdělávací obsah předmětu Přírodověda

MÍSTO, KDE ŽIJEME

Očekávané výstupy – 2. období

Žák

ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu

ČJS-5-1-02 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě

ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky a Evropy

ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam

ČJS-5-1-05 porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích

ČJS-5-1-06 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJS-5-1-01p popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje

ČJS-5-1-01p, ČJS-5-1-02p orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany

ČJS-5-1-02p řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě

ČJS-5-1-03p má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě

ČJS-5-1-04p uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí

ČJS-5-1-05p sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest

ČJS-5-1-06p pozná státní symboly České republiky

4. – 5. ročník

Učivo	Průřezová témata	Přesahy, vazby, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> okolní krajina – rozšíření rostlinstva a živočichů, přírodní zajímavosti v okolí domu vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu 	EmV- změny v krajině, vliv lidských aktivit	RgP - CHKO Bílé Karpaty, listnaté lesy Lipova a Louky

a životní prostředí		<i>RgP – negativní vlivy na krajinu</i> Regionální pracovní sešit "Školy pro venkov" v rámci operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.1.00/14.0208; kapitola Člověk mění krajinu, ve které žije
---------------------	--	--

LIDÉ KOLEM NÁS

Očekávané výstupy – 2. období

Žák

ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)

ČJS-5-2-02 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat

ČJS-5-2-03 orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJS-5-2-01p, ČJS-5-2-02p dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)

ČJS-5-2-03p rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých

ČJS-5-2-03p uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy

ČJS-5-2-04p používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze

ČJS-5-2-04p porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz

ČJS-5-2-04p sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů

5. ročník

Učivo	Průřezová témata	Přesahy, vazby, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, principy demokracie – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům právo a spravedlnost, základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy <p>rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, fyzická a duševní práce, zaměstnání</p>	<p>OSV- moje vztahy k druhým lidem</p> <p>OSV- lidská práva jako regulativ vztahů</p> <p>OSV- hodnoty postoje, praktická etika</p> <p>MkV – lidské vztahy</p>	<p>Komunitní kruh</p> <p>Sociální hry</p> <p>ČJ - komunikační a slohová výchova – slovní zásoba, vyprávění</p>

ROZMANITOST PŘÍRODY

Očekávané výstupy – 2. období

Žák

ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka

ČJS-5-4-02 vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období

ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy

ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy

ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat

ČJS-5-4-06 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJS-5-4-01p na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody

ČJS-5-4-02p popíše střídání ročních období

ČJS-5-4-03p zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí

ČJS-5-4-05p zvládá péči o pokojové rostliny

ČJS-5-4-05p chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí

ČJS-5-4-05p popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují

ČJS-5-4-06p provádí jednoduché pokusy se známými látkami

4. ročník

Učivo	Průřezová témata	Přesahy, vazby, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> rostliny, houby, živočichové – průběh a způsob života, výživa, stavba těla, význam v přírodě a pro člověka práce s magnety a kompasem – vlastnosti magnetu, pokusy s magnety látky a jejich vlastnosti – měření veličin (hmotnost, objem, čas, teplota, délka) s praktickým užíváním základních jednotek voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život nerosty a horniny, půda – základní druhy hornin a nerostů, zvětvávání, vznik půdy a její význam rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva, ekosystém les, potok a rybník, pole a louka, zahrady a sady ekologie a ochrana přírody – ochrana rostlin a živočichů 	<p>OSV -dovednosti pro učení a studium</p> <p>EmV-ekosystémy</p> <p>EmV-zajišťování ochrany životního prostředí v obci</p>	<p>Soubor pracovních listů a prezentací PowerPoint vytvořených v rámci projektu OP VK 1.4 Zlepšení podmínek pro vzdělávání na ZŠ – klíčová aktivita V/2 V Inovace a zkvalitnění výuky v oblasti přírodních věd</p> <p>Projekt - Listnaté a jehličnaté stromy kolem nás</p> <p>Projekt - Živočichové</p> <p>M - převody jednotek</p> <p>Vv – expresivní malba</p> <p>RgP – vycházka, pozorování ekosystémů</p> <p>Regionální pracovní sešit "Školy pro venkov" v rámci operačního programu Vzdělávání pro</p>

		konkurenceschopnost, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.1.00/14.0208; kapitola Nejsme v přírodě sami a Na lipovských lúčách <i>RgP – VIS Bílé Karpaty – výukové programy</i>
--	--	---

5. ročník

Učivo	Průřezová témata	Přesahy, vazby, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> třídění organismů – třídění živočichů a rostlin Země ve vesmíru – Sluneční soustava, zkoumání vesmíru, globus, otáčení Země, denní doby, Země jako magnet, zemská přitažlivost, vzdušný obal Země, roční období rozmanitost podmínek života na Zemi, význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí ekologie a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, třídění a likvidace odpadů, živelné pohromy, ekologické katastrofy 	EmV- ekosys. moře, tropický deštný les; zákl. podmínky života – voda, vzduch, půda, energie, přír. zdroje, jejich vyčerpatelnost EmV - odpady a hospodaření s odpady	Projekt – Země ve vesmíru Pč - zhotovení sluneční soustavy Návštěva planetária (Veselí nad Moravou, Brno) <i>Regionální pracovní sešit "Školy pro venkov" v rámci operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.1.00/14.0208; kapitola Člověk mění krajinu, ve které žije</i>

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Očekávané výstupy – 2. období

Žák

ČJS-5-5-01 využívá poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života

ČJS-5-5-02 rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození

ČJS-5-5-03 účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob

ČJS-5-5-04 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista

ČJS-5-5-05 předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek

ČJS-5-5-06 uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou

ČJS-5-5-07 rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJS-5-5-01p uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu

ČJS-5-5-02p rozlišuje jednotlivé etapy lidského života

ČJS-5-5-04p uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události

ČJS-5-5-04p uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti

ČJS-5-5-05p odmítá návykové látky

ČJS-5-5-07p ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc

5. ročník

Učivo	Průřezová témata	Přesahy, vazby, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • lidské tělo – životní potřeby a projevy, povrch těla, opora těla, pohyb, řízení těla, příjem látek – soustava trávicí, soustava dýchací, soustava vylučovací, soustava oběhová, smysly; pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince • biologické a psychické změny v dospívání; • péče o zdraví, zdravá výživa – denní režim, pitný režim, pohybový režim, význam zdravé stravy a čisté vody, význam čistého vzduchu, význam čistoty a hygieny prostředí; • zásady první pomoci, drobné úrazy a poranění, nemoc • nemoci přenosné a nepřenosné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS) • prevence nemocí a úrazů • osobní, intimní a duševní hygiena • návykové látky a zdraví • osobní bezpečí • bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky) • krizové situace (šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích, služby odborné pomoci • mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém 	<p>OSV - moje tělo, moje psychika, co o sobě vím a co ne</p> <p>MkV - kulturní difference</p> <p>OSV-organizace vlastního času, plánování učení a studia</p> <p>EmV- prostředí a zdraví, možnosti a způsoby ochrany zdraví</p>	<p>TV - činnosti ovlivňující zdraví</p> <p>Projekt - Lidské tělo</p> <p>Pč – zdravá svačina (příprava pomazánky...)</p> <p>Hraní rolí Komunitní kruh</p> <p>Čj – přivolání záchranných složek</p>

Předmět: VLASTIVĚDA

Časová dotace

4. ročník

1 hodiny/týden

5. ročník

2 hodina /týden

Organizační vymezení

Vlastivěda je součástí vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a pro přehlednost je obsah předmětu Vlastivěda členěn do dvou tematických okruhů:

- Místo, kde žijeme,
- Lidé kolem nás,
- Lidé a čas.

Vlastivěda upevňuje a rozšiřuje elementární vědomosti a dovednosti, které žáci získali v prvouce a nabyli osobní zkušeností. Vlastivěda přináší základní poznatky o významných přírodních, hospodářských, společenských, kulturních a historických okolnostech života lidí, seznamuje žáky s důležitými událostmi a významnými osobnostmi regionálních a národních dějin. Umožňuje žákům podrobněji poznávat místní krajinu a místní oblast, vytvářet si počáteční představu o České republice i o jejích jednotlivých oblastech. Žáci se učí orientovat v terénu a pracovat s mapami.

Výchovné a vzdělávací strategie

Žáci pracují ve třídě, učitel využívá různých forem práce, vytváří heterogenní skupiny. Učitel využívá názorný materiál, vhodně vybrané úryvky z literatury, praktické činnosti s rozličnými mapami a plánky, využívá video a televizní pořady týkající se probíraného tématu. Při osvojování poznatků a dovedností se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných. Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi. Žákům je umožněno samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů a také od členů své rodiny, aby mohli společně navštěvovat památky – cílem je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země.

Učitel žákům srozumitelně vysvětluje, co se mají naučit, umožňuje žákům, aby pracovali s odbornou literaturou, encyklopediemi. Učitel vytváří příležitosti k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů a jiných forem záznamů. Zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat a umožňuje každému žákovi zažít úspěch.

Vzdělávací obsah předmětu Vlastivěda

MÍSTO, KDE ŽIJEME

Očekávané výstupy – 2. období

Žák

ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu

ČJS-5-1-02 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě

ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky a Evropy

ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam

ČJS-5-1-05 porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích

ČJS-5-1-06 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJS-5-1-01p popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje

ČJS-5-1-01p, ČJS-5-1-02p orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany

ČJS-5-1-02p řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě

ČJS-5-1-03p má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě

ČJS-5-1-04p uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí

ČJS-5-1-05p sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest

ČJS-5-1-06p pozná státní symboly České republiky

4. ročník

Učivo	Průřezová témata	Přesahy, vazby, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> obec (město), místní krajina – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce, význačné budovy, dopravní síť práce s mapou – světové strany na mapě, druhy map, mapové značky, nadmořská výška, měřítko mapy, praktické cvičení s mapou naše vlast – základní charakteristika, domov, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní symboly, sousední státy, Praha - hl. město, vodstvo ČR, povrch ČR 	VDO - občan, občanská společnost a stát, formy participace občanů v politickém životě, Ústava jako základní zákon země	<p>Regionální pracovní sešit "Školy pro venkov" v rámci operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.1.00/14.0208; kapitola Kde leží Lipov</p> <p>Vv – zobrazení na mapě</p> <p>Hv – poslech státní hymny</p> <p>RgP – průmysl v regionu</p> <p>Čj – pověsti</p>

5. ročník

Učivo	Průřezová témata	Přesahy, vazby, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> česká, moravská a slezská města, nerostné suroviny, zemědělství v ČR památná místa naší vlasti stát a jeho představitelé, symboly našeho státu a jejich význam světa díly a oceány Evropa a svět – světa díly a oceány, evropské státy a města, EU, cestování regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR, charakteristika oblastí, města, kultura práce s mapou, orientace na mapě 	OSV-dovednosti pro učení a studium VMEGS-Evropa a svět nás zajímá; Objevujeme Evropu a svět	<p>Projekt - Žijeme v Evropě</p> <p>RgP - Slovákco</p> <p>RgP - písně a tance Horňácka</p>

--	--	--

LIDÉ KOLEM NÁS

Očekávané výstupy – 2. období

Žák

ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)

ČJS-5-2-02 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat

ČJS-5-2-03 orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJS-5-2-01p dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)

ČJS-5-2-02p rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých

ČJS-5-2-02p uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy

ČJS-5-2-03p používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze

ČJS-5-2-03p porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz

ČJS-5-2-03p sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů

4. ročník

Učivo	Průřezová témata	Přesahy, vazby, poznámky
PENÍZE <ul style="list-style-type: none"> vlastnictví, potřeby a zdroje české peníze – vzhled, ochranné prvky měna hotovostní a bezhotovostní forma peněz způsoby placení banka jako správce peněz HOSPODAŘENÍ DOMÁCNOSTI <ul style="list-style-type: none"> služby české pošty reklamace naše příjmy 		Finanční gramotnost Soubor pracovních listů, prezentací PowerPoint a výukových materiálů ACTIVstudio vytvořených v rámci projektu OP VK 1.4 Zlepšení podmínek pro vzdělávání na ZŠ – klíčová aktivita VI/2 Inovace a zkvalitnění výuky směřující k rozvoji finanční gramotnosti M – slovní úlohy s penězi

5. ročník

Učivo	Průřezová témata	Přesahy, vazby, poznámky
PENÍZE <ul style="list-style-type: none"> peníze a jejich hodnota HOSPODAŘENÍ DOMÁCNOSTI		Finanční gramotnost Soubor pracovních listů, prezentací PowerPoint a výukových materiálů

<ul style="list-style-type: none"> rozpočet – vyrovnaný schodkový přebytkový sestavení rozpočtu FINANČNÍ PRODUKTY <ul style="list-style-type: none"> úspory půjčky 		ACTIVstudio vytvořených v rámci projektu OP VK 1.4 Zlepšení podmínek pro vzdělávání na ZŠ – klíčová aktivita VI/2 Inovace a zkvalitnění výuky směřující k rozvoji finanční gramotnosti M – slovní úlohy s penězi
---	--	---

LIDÉ A ČAS

Očekávané výstupy – 2. období

Žák

ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy

ČJS-5-3-02 využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti

ČJS-5-3-03 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJS-5-3-03p, rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách

ČJS-5-3-03p, uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji

ČJS-5-3-03p, vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště

4. ročník

Učivo	Průřezová témata	Přesahy, vazby, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> regionální památky, péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost báje, mýty, pověsti; minulost kraje; o starých pověstech českých úvod do dějin, časová přímka dějiny od doby lovců mamutů po období temna – Slované, Velká Morava, Přemyslovci, Lucemburkové, Karel IV., Jan Hus, Jan Žižka, Jagellonci, Habsburkové, Bitva na Bílé hoře, J. A. Komenský 	VMEGS - kořeny a zdroje evropské civilizace, klíčové mezínky evropské historie	ČJ - literární výchova (báje, mýty, pověsti), A. Jirásek - Staré pověsti české; Kosmas Projekt- Lovci mamutů (Vv, Pč) <i>RgP – osídlení Lipova a Louky</i>

5. ročník

Učivo	Průřezová témata	Přesahy, vazby, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, státní svátky a významné dny orientace v čase – dějiny jako časový sled událostí dějiny od doby osvětenství po současnost – tereziánské a josefínské reformy, národní obrození, rok 1848, první světová válka, vznik Československa, T. G. Masaryk, E. Beneš, druhá světová válka, okupace, poválečný vývoj 		<i>RgP – kulturní tradice v regionu</i> M – posloupnost (sestavení časové přímky) Projekt - Feudalismus; Tereziánské a

		josefínské reformy Regionální pracovní sešit "Školy pro venkov" v rámci operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.1.00/14.0208; kapitola Od kalamáře k interaktivní tabuli
--	--	--

Předmět: HUDEBNÍ VÝCHOVA

Časová dotace	1. ročník	1 hodina/týden
	2. ročník	1 hodina/týden
	3. ročník	1 hodina/týden
	4. ročník	1 hodina/týden
	5. ročník	1 hodina/týden

Organizační vymezení

Hudební výchova dává žákům příležitost, aby projeví a uspokojovali svou přirozenou potřebu setkávání s hudbou.

Žáci se seznamují prostřednictvím různorodých činností s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního umění. Učí se s nimi tvořivě pracovat a užívat je jako prostředky sebevyjádření. Hudební činnosti se navzájem prolínají a doplňují a rozvíjejí všestranně žákovu osobnost.

Učivo Hudební výchovy je rozděleno do čtyř tematických celků:

- Vokální činnosti,
- Instrumentální činnosti,
- Poslechové činnosti,
- Hudebně pohybové činnosti.

Učivo každého celku je rozčleněno do dvou období vzdělávání na 1. stupni základní školy. Je tak učiněno z toho důvodu, aby učitel mohl podle svých zkušeností, pedagogických záměrů a v neposlední řadě podle zkušeností a schopností žáků výuku plynule přizpůsobovat a optimalizovat.

Výchovné a vzdělávací strategie

Hudební výchova se uskutečňuje prostřednictvím pěveckých, poslechových, instrumentálních a hudebně pohybových činností, které jsou vzájemně provázány a doplňují se. Jejich obsahem je hlasová výchova, rozvoj rytmických a intonačních dovedností, jednohlasý a vícehlasý zpěv s doprovodem i bez doprovodu, hry na orffovské nástroje.

Hudba je osvojována při vyučování zpěvem, poslechem, návštěvou koncertů, na besedách, při diskuzích a také individuálně při mimoškolních hudebních aktivitách.

Teoretické a biografické učivo má pouze podpůrný charakter, hlavní úlohu zde plní zpěv, poslech, pohyb a instrumentální složka.

Vzdělávací obsah předmětu Hudební výchova

Očekávané výstupy – 1. období

Žák

HV-3-1-01 zpívá v jednohlase

HV-3-1-02 rytmičuje a melodizuje jednoduché texty

HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře

HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie

HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby

HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

HV-3-1-01p zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty

HV-3-1-02p hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmicizaci říkadel i při zpěvu

HV-3-1-04p reaguje pohybem na tempové a rytmické změny

HV-3-1-05p rozliší sílu zvuku

- pozorně vnímá jednoduché skladby

Očekávané výstupy – 2. období

Žák

HV-5-1-01 zpívá v jednohlase či dvojhase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti

HV-5-1-02 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not

HV-5-1-03 využívá hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní

HV-5-1-04 rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby

HV-5-1-05 vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace

HV-5-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků

HV-5-1-07 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

HV-5-1-01p zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem

HV-5-1-02p, HV-5-1-07p propojí vlastní pohyb s hudbou

HV-5-1-03p doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje

HV-5-1-06p odliší tóny podle výšky, síly a barvy

- pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb

- správně hospodáří s dechem při interpretaci písní - frázování

VOKÁLNÍ ČINNOSTI

1. – 3. ročník

Učivo	Průřezová témata	Přesahy, vazby, poznámky
<ul style="list-style-type: none">• realizace písní ve 2/4 a 3/4 taktu• dýchání, výslovnost• výslovnost hlásek na konci slov• měkké nasazení• vyrovnávání vokálů• postupné sjednocování hlasového rozsahu (c1 – c2)• hlasová hygiena, rozvíjení hlavového tónu• vokální hry s rytmickou a melodickou ozvěnou i	OSV – moje tělo, co o sobě vím	Náročnost bude postupně od prvního ročníku úměrně zvyšována dle věku žáků. RgP – vystoupení souboru Lipovjének; pěvecké soutěže

<ul style="list-style-type: none"> při rytizaci slov a krátkých textů vokální hry s využitím pentatoniky a kvintakordu, crescendo a decrescendo, s využitím durového kvintakordu, s doplňováním a obměňováním čtyřtaktové fráze nota čtvrtěová, půlová, celá – tvary not, rozlišení délky tónů notová osnova, houslový klíč volný nástup 1., 3. a 5. stupně v dur počátky jednoduchého dvojhlasu, jednoduchý kánon lidová píseň 	OSV – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity	<i>RgP – hornácké písně</i> Regionální pracovní sešit "Školy pro venkov" v rámci operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.1.00/14.0208; kapitola Lipov tančí a zpívá
--	---	--

4. – 5. ročník

Učivo	Průřezová témata	Přesahy, vazby, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> realizace písní v 2/4, 3/4, 4/4 taktu prodlužování výdechu, vázání tónů sjednocování hlasového rozsahu (h – d2) hudební nápad průprava dvojhlasu, zpěv v dvojhlase kánon stupnice C –dur; zápis i určení noty pomlky – celá, půlová, čtvrtěová nota osminová takt, repetice zpěv české hymny tvořivé hudební hry v dur i v moll zpěv písní v durových i mollových tóninách píseň lidová, umělá 	OSV – cvičení smyslového vnímání	Náročnost bude postupně od prvního ročníku úměrně zvyšována dle věku žáků. Vlastenectví, láska k domovu

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

1. – 3. ročník

Učivo	Průřezová témata	Přesahy, vazby, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> hra nejjednodušších doprovodů na nástroje Orffova instrumentáře rytmický kánon základní melodické doprovody hra dvoutaktových mezer při zpěvu spolužáků s využitím hodnot čtvrtěových, půlových a celých 	OSV – cvičení sebekontroly, sebeovládání	Vystoupení žáků navštěvujících LŠU

4. – 5. ročník

Učivo	Průřezová témata	Přesahy, vazby, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> hra lidových písní na orffovské hudební nástroje, doprovod dvěma tóny hra čtyřtaktové přede hry, mezihry a do hry ukázky hry na hudební nástroje – žáci navštěvující kurzy hry na nástroj metronom 	OSV – cvičení pro rozvoj zákl. rysů kreativity; rozvoj soc. dovedností pro kooperaci	<i>RgP - Výchovný koncert LŠU (Strážnice)</i>

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

1. – 3. ročník

Učivo	Průřezová témata	Přesahy, vazby, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • pohyb podle hudby na místě, vpřed i vzad • hra na tělo • pohybové vyjádření vlastností tónu, tempa a emocionálního zážitku z hudby • hudba k tanci • poskočný krok, držení rukou při tanečním pohybu (v bok, vedle sebe a proti sobě) • dvoudobá chůze a tanec – v průpletu, přísuvný krok • pohybové vyjádření stoupání a klesání melodie a její ukončenosti, tempa, dynamiky • hudebně pohybové hry • taktování (vymezení těžké doby) 	OSV – dovednosti pro nonverbální sdělování	<p>Tv – pohybové prvky s hudebním doprovodem</p> <p><i>RgP - lidový soubor Lipovjének</i></p> <p><i>RgP – tance na Horňácku</i></p>

4. – 5. ročník

Učivo	Průřezová témata	Přesahy, vazby, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • kroky se zhoupnutím ve 3/4 taktu • taktování na dvě a tři doby • taktování na čtyři doby • vyjádření charakteru hudby a emocionálního zážitku • hra na tělo • skupinové pohybové vyjádření polyfonní hudby • pohybové projevy odvozené z rytmické složky populární hudby • pohybové prvky menuetu, polky • lidový regionální tanec • country tance 	OSV – moje tělo	<p>Regionální pracovní sešit "Školy pro venkov" v rámci operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.1.00/14.0208; kapitola Lipov tančí a zpívá</p> <p><i>RgP – regionální tanec sedlácká</i></p>

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

1. – 3. ročník

Učivo	Průřezová témata	Přesahy, vazby, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • zvuk – tón, řeč – zpěv 	OSV – cvičení	Koncerty,

<ul style="list-style-type: none"> • tón krátký – dlouhý • hluboko – vysoko, silně – slabě, pomalu – rychle, vesele – smutně, rozvázně – živě • melodie stoupá – klesá (hledání obrysu melodie v notovém zápisu) • zesilování – zeslabování, zrychlování - zpomalování • hlas mužský, ženský, dětský • hudba vokální a instrumentální • orchestr – sólo • motiv • ukolébavka • pochod • hudba k slavnostním příležitostem • menuet, rock • poslech české státní hymny • poslech dětského sboru a capella • rozlišení hudebního nástroje podle hudební ukázky 	<p>smyslového vnímání</p> <p>OSV – dovednosti zvládání stresových situací - relaxace</p>	<p>divadelní představení, muzikál</p> <p>Ukázky hudebních nástrojů</p>
---	--	--

4. – 5. ročník

Učivo	Průřezová témata	Přesahy, vazby, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • legato – staccato • téma, variace • hudební výraz • polyfonie • hudební značky p, f, <, > • stupňování, gradace uvnitř skladby • symfonický orchestr, dirigent, sbormistr, kapelník • hudební forma písňová (a, b), malá (a,b; a,b,a) a rondo • epizody ze života skladatelů poslouchané hudby • rozlišení hudebního nástroje podle hudební ukázky • polka, valčík – taneční hudba • lidová muzika – primáš • koncert • ukolébavka, pochodová hudba • pastorela • komorní hudba • populární hudba a její představitelé • nástrojové skupiny • melodie ukončená a neukončená • balet 	<p>OSV – cvičení smyslového vnímání</p> <p>MkV – vztahy mezi kulturami</p>	<p>Referáty – oblíbený interpret</p> <p>Video – Ze života hudebních skladatelů</p> <p><i>RgP – cimbálová muzika na Horňácku</i></p> <p>Referát – Můj oblíbený zpěvák</p>

Předmět:	VÝTVARNÁ VÝCHOVA
-----------------	-------------------------

Časová dotace	1. ročník	2 hodina/týden
	2. ročník	2 hodiny/týden
	3. ročník	2 hodiny/týden
	4. ročník	1 hodina/týden
	5. ročník	1 hodina/týden

Organizační vymezení

Učivo předmětu Výtvarná výchova je rozděleno do tří okruhů:

- Rozvíjení smyslové citlivosti,
- Uplatňování subjektivity,
- Ověřování komunikačních účinků.

Učivo každého celku je rozčleněno do dvou období vzdělávání na 1. stupni základní školy, přičemž se náročnost prováděných činností bude postupně zvyšovat vzhledem k věku žáků.

Vyučovací předmět výtvarná výchova je úzce spjat s ostatními předměty. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím linie, bodu, tvaru a barvy. Žáci se seznamují s výrazovými prostředky výtvarného umění, učí se s nimi tvořivě pracovat a užívat je k sebevyjádření. Jsou zařazovány práce individuální i skupinové. Ve 2. období probíhá výuka ve výtvarné učebně, při vhodných tématech také venku. Během výuky žáci používají vhodný pracovní oděv, dodržují bezpečnostní postupy a hygienická pravidla.

Výchovné a vzdělávací strategie

Pro výtvarné činnosti dětí v 1. období jsou charakteristickými rysy odvaha, spontánnost, bezprostřednost, uvolněnost a emocionální přístup ke světu. Přetrvává rozvinutá fantazie a představivost, vnitřní spřízněnost a blízkost světa pohádek. Z metod a forem práce využívá proto učitel především různé hravé činnosti a experimentování.

Při výtvarných činnostech ve 2. období začíná být dětská fantazie a představivost korigována rozvíjejícím se intelektem. Žáci postupně přecházejí od hravých činností k uvědomělejší výtvarné práci. Úlohou učitele je podporovat u žáků jejich vlastní výtvarné vyjádření, podněcovat jejich zájem o výtvarnou práci vhodnou motivací, volbou náročnějších úkolů a technik a zaujmout je náměty vyžadujícími přemýšlení. Jednou ze základních strategií je vytvářet vstřícnou a podnětnou atmosféru pro výtvarnou tvorbu.

V předmětu Výtvarná výchova je užíváno citlivé hodnocení a klasifikace, jsou zohledňovány individuální schopnosti žáků.

Vzdělávací obsah předmětu Výtvarná výchova

Očekávané výstupy – 1. období

Žák

VV-3-1-01 rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ

VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace

VV-3-1-03 vnímání událostí různými smysly a vizuálně je vyjadřuje

VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností

VV-3-1-05 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

VV-3-1-01 až VV-5-1-05p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu

VV-3-1-01p rozpoznává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)

VV-3-1-02p, VV-3-1-04p uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům

Očekávané výstupy – 2. období

Žák

VV-5-1-01 při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů

VV-5-1-02 při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností

VV-5-1-03 nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě
VV-5-1-04 osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky

VV-5-1-05 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace

VV-5-1-06 nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

VV-5-1-01p až VV-5-1-07p uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr

VV-5-1-01p, VV-5-1-02p rozlišuje, porovnává, třídí a pojmenovává linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)

VV-5-1-03p, VV-5-1-04p při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie

VV-5-1-06p vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla

1. - 3. ročník

Učivo	Průřezová témata	Přesahy, vazby, poznámky
<u>ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI</u> <ul style="list-style-type: none"> při hře s barvou poznávání vlastností barev, vyvozování elementárních poznatků o vlastnostech barev a jejich výrazových možnostech: barvy základní, husté, řídké, světlé, tmavé, kontrastní, doplňkové poznávání různých druhů linií a jejich výrazových možností: přítlak, odlehčení, rovnoběžnost, křížení apod., zhušťování a zředování čar, 	OSV – uvolnění a relaxace VDO – výchova k samostatnosti a sebekritice	Náročnost bude postupně od prvního ročníku úměrně zvyšována dle věku žáků. Čj – psaní (přípravné cviky)

<p>násobení linie při vyhledávání správného tvaru</p> <ul style="list-style-type: none"> • poznávání základních vlastností plastických materiálů – vytváření objemu modelováním, zkoušení pevnosti, tažnosti, ohebnosti plastických materiálů • rozvíjení citu pro prostor – modelování, reliéfní kompozice, jednoduché architektonické formy, konstruování • rozvíjení smyslu pro výtvarný rytmus – rytmické řazení prvků • rytmické řešení plochy s využitím prvků ve 2 – 3 světlých a tmavých barvách • pozorování přírodních útvarů, rozlišování a hodnocení tvarů, barvy struktury – otiskování v barvě, frotáž, kresba... <p><u>UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • výtvarné vyjádření vjemů a postojů ke skutečnosti na základě vlastního prožitku dítěte nebo podle vyprávění, četby, filmu... • vyjádření vlastních emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností • vyhledávání a výtvarné dotváření přírodnin na základě vlastních představ • kompozice plochy s použitím libovolných prvků (např. geometrických) <p><u>OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKU</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací • výtvarné vyprávění • hračka, loutka, maňásek v životě dítěte – výtvarná hodnota, materiály, tvar... • návštěvy výstav, galerií a regionálních zajímavostí 	<p>OSV – pozitivní naladění mysli</p> <p>OSV – schopnost vidět věci jinak</p> <p>MeV – kritický přístup k výtv. umění, věst k všeobecné informovanosti a orientaci ve výtv. umění</p>	<p>Prv – pozorování přírodnin</p> <p>Čj – poslech pohádky, zhlédnutí filmu...</p> <p>M – kruh, čtverec, trojúhelník, obdélník</p> <p>Skupinové výtvary – spolupráce při postupu práce</p> <p>Loutkové představení v MŠ <i>RgP - regionální varianty hraček</i> <i>RgP - regionální výstavy a zajímavosti</i></p>
---	---	--

4. – 5. ročník

Učivo	Průřezová témata	Přesahy, vazby, poznámky
<p><u>ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • poučení o teorii barev • funkce barev světlých a tmavých, teplých a studených jako prostorových činitelů • prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy, světlostí a barevné kvality, textury - jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru • výtvarné vyjádření kontrastu přírodních forem a pozadí, základní kompoziční principy • vyjádření dějového celku se vztahem k prostředí – zobrazení prostorových vztahů 	<p>OSV – cvičení smyslového vnímání</p> <p>OSV – pružnost nápadů, originalita</p>	<p>Náročnost bude postupně od prvního ročníku úměrně zvyšována dle věku žáků.</p>

<ul style="list-style-type: none">• zpřesňování vyjádření proporcí lidské postavy a hlavy konfrontací představy se skutečností• výtvarné ztvárnění hlavy pohádkové postavy• výtvarné zobrazení morfologických znaků, tvarů, barevnosti přírodních objektů• výtvarné vyjádření věci – pozorování v ztvárnění základních tvarových znaků• smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama)	EmV – ekosystémy, životní prostředí	Čj – čtení a poslech pohádek
<u>UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY</u> <ul style="list-style-type: none">• výtvarné využití vzniklých náhodností a představ• vyjadřování se na základě vlastních emocí, pocitů, nálad, fantazie a osobních zkušeností• vyjádření dějového celku se vztahem k prostředí• řešení úkolů dekorativního charakteru – tvarová a barevná kompozice, symetrická a asymetrická řešení• poznávání výtvarných principů a možností některých materiálů prostřednictvím experimentálních činností• vytváření jednoduchých prostorových objektů a poznávání výtvarného výrazu v jednoduchých prostorových tvarech na základě hry a experimentování		Pr – pozorování přírody
<u>OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKU</u> <ul style="list-style-type: none">• symbolické funkce barev• komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - v komunikaci se spolužáky - vysvětlování výsledků tvorby podle vlastních schopností a zaměření• poznávání některých aspektů kultury odívání a kultury bydlení• proměny komunikačního obsahu - záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění• písmo – jeho komunikativní a estetická funkce• návštěvy výstav, galerií a regionálních zajímavostí		Čj – práce s dětskými časopisy Čj- návrh reklamního letáku
	OSV – cvičení pozorování a aktivního naslouchání VMEGS – poznávání evropských kultur	Práce na projektech – výtvarné zpracování projektů
	MeV – kritický přístup k výt. umění , věst k všeobecné informovanosti a orientaci ve výt. umění	Čj – prezentace vlastní tvorby, umělecké dílo – prostředek komunikace <i>RgP - hornácký lidový kroj, výšivky, architektura, ornamenty</i> Čj – pozvánka, přáníčko... <i>RgP - regionální výstavy a zajímavosti</i>

Předmět:	PRAKTICKÉ ČINNOSTI
-----------------	---------------------------

Časová dotace	1. ročník	1 hodina/týden
	2. ročník	1 hodina/týden
	3. ročník	1 hodina/týden
	4. ročník	1 hodina/týden
	5. ročník	1 hodina/týden

Organizační vymezení

Předmět Praktické činnosti svými formami výuky a vymezeným obsahem učiva, využíváním znalostí získaných v jiných oblastech vzdělávání i zkušeností nabytých v běžném životě umožňuje žákům získat nezbytný soubor vědomostí, pracovních dovedností a návyků potřebných v běžném životě a formuje jejich osobnost rozvíjením některých vlastností, motorických i tvořivých schopností a dovedností.

Předmět Praktické činnosti je rozdělen do čtyř tematických okruhů:

- Práce s drobným materiálem,
- Konstrukční činnosti,
- Pěstitelské práce,
- Příprava pokrmů.

Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. Žáci se učí pracovat s různými materiály, osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí, učí se používat vhodné nástroje, nářadí a pomůcky při práci i v běžném životě. Žáci pracují ve skupině, vytvářejí společné práce při kterých se učí spolupracovat a respektovat nápady druhých, společně se snaží o dosažení kvalitních výsledků.

Výuka probíhá v jednotlivých třídách, přičemž je možno využít cvičné školní kuchyň.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel umožňuje žákům používat různé materiály, vhodné nástroje a nářadí, snaží se rozvíjet u žáků tvořivost, vede je k uplatňování vlastních nápadů. Učitel vede žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci, vytváří u žáků pozitivní prostředí a pozitivní vztah k práci, vede je k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce. Učitel pozoruje pokrok u všech žáků a chválí i méně zručné žáky.

Vzdělávací obsah předmětu Praktické činnosti

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

Očekávané výstupy – 1. období

Žák

ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů

ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-3-1-01p zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
 ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy

Očekávané výstupy – 2. období

Žák

ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu

ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic

ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu

ČSP-5-1-04 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-5-1-01p vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu

ČSP-5-1-02p využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii

ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu

ČSP-5-1-04p udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění

1. – 3. ročník

Učivo	Průřezová témata	Přesahy, vazby, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> práce s papírem – mačkání, trhání, lepení, stříhání, vystřihování, překládání a skládání; vytváření jednoduchých prostorových tvarů z papíru práce s přírodninami – navlékání, aranžování, dotváření, opracovávání a třídění při sběru; práce podle slovního návodu nebo předlohy práce s textilem – stříhání textilu, nalepování textilií; navlékání jehly, zhotovení uzlu, zadní steh, přišívání knoflíků, výroba jednoduchého textilního výrobku lidové zvyky, tradice, řemesla 	VDO –dodržování zásad hygieny a bezpečnosti práce, poskytnutí nebo zajištění první pomoci při úrazu (dle svých schopností a možností)	<p>Náročnost bude postupně od prvního ročníku úměrně zvyšována dle věku žáků.</p> <p>Při každé činnosti udržujeme pořádek na pracovním místě.</p> <p>Prv – druhy přírodnin</p> <p>M – pravidelné střídání určitého počtu prvků</p> <p>RgP „Den řemesel“,</p> <p>ULK Strážnice</p>

4. a 5. ročník

Učivo	Průřezová témata	Přesahy, vazby, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> vlastnosti materiálu, funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů, jednoduché pracovní postupy, využití tradic a lidových zvyků práce s papírem a kartonem – vyřezávání, děrování, polepování, tapetování, vytváření prostorových konstrukcí práce s přírodninami – seznámení se základy aranžování, využití samorostů, práce s textilem – šití stehem: předním, zadním, obnitkovacím, křížkovým; sešívání předním a zadním stehem; přišívání očka, poutka; navlékání gumy, šňůrky, látání; rozlišování textilií a textilních materiálů; drobné opravy oděvů (poutko, knoflík), jednoduchý výrobek z textilu 	MkV – lidské vztahy	<p>Náročnost bude postupně od prvního ročníku úměrně zvyšována dle věku žáků</p> <p><i>RgP „Den řemesel“, ÚLK Strážnice</i></p> <p><i>RgP – lidová výšivka (kroj)</i></p>

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

Očekávané výstupy – 1. období

Žák

ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

Očekávané výstupy – 2. období

Žák

ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž

ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu

ČSP-5-2-03 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž

ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu

ČSP-5-2-03p udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu

- užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky

1. – 3. ročník

Učivo	Průřezová témata	Přesahy, vazby, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> práce se stavebnicemi – sestavování stavebnicových prvků; montážní a demontážní práce 	OSV – péče o dobré vztahy	Práce ve skupinách

4. a 5. ročník

Učivo	Průřezová témata	Přesahy, vazby, poznámky
-------	------------------	--------------------------

<ul style="list-style-type: none"> práce se stavebnicemi (plošnými, prostorovými, konstrukčními) práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem sestavování složitějších stavebnicových prvků; montážní a demontážní práce 	OSV – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality)	M – osová souměrnost Skupinová práce
--	---	---

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

Očekávané výstupy – 1. období

Žák

ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování

ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-3-3-01p provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky

ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny

Očekávané výstupy – 2. období

Žák

ČSP-5-3-01 provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování

ČSP-5-3-02 ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny

ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní

ČSP-5-3-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-5-3-01p dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin

ČSP-5-3-02p ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování

ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní

ČSP-5-3-04p dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě

1. – 3. ročník

Učivo	Průřezová témata	Přesahy, vazby, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> základní podmínky pro pěstování rostlin ošetřování pokojových květů (otírání listů, zalévání, kypření), množení pěstování ze semen v místnosti (pokusy a pozorování) 	EmV – základní podmínky života (půda...)	Zasetí velikonočního osení Prv – klíčení semen...

4. a 5. ročník

Učivo	Průřezová témata	Přesahy, vazby, poznámky
-------	------------------	--------------------------

<ul style="list-style-type: none"> • základní podmínky pro pěstování rostlin • pěstování pokojových rostlin (zalévání, kypření, rosení, hnojení, rozmnožování a hydroponie) • pěstování rostlin ze semene v místnosti • rozdíl mezi setím a sázením • množení rostlin odnožemi a řízkování • jednoduchá vazba a úprava květin • pokusy a pozorování (klíčivost, růst rostlin, rychlení, rozmnožování) • exkurze do zahradnictví, sadu, na pole • rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie 	EmV – půda – zdroj výživy, ohrožení půd... ; zemědělství a životní prostředí	Př – způsoby množení rostlin <i>RgP – práce na polích</i> Vv – aranžování Př – pokusy s obilninami a luštěninami
---	--	---

PŘÍPRAVA POKRMŮ

Očekávané výstupy – 1. období

Žák

ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování

ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-3-4-01p upraví stůl pro jednoduché stolování

ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování

Očekávané výstupy – 2. období

Žák

ČSP-5-4-01 orientuje se v základním vybavení kuchyně

ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm

ČSP-5-4-03 dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování

ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-5-4-01p uvede základní vybavení kuchyně

ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm

ČSP-5-4-03p dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování

ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni

- uplatňuje zásady správné výživy

1. – 3. ročník

Učivo	Průřezová témata	Přesahy, vazby, poznámky
-------	------------------	--------------------------

<ul style="list-style-type: none"> • základní vybavení kuchyně • výběr a nákup potravin • jednoduchá úprava stolu • jednoduché pohoštění ze studené kuchyně • úprava ovoce a zeleniny za studena • pravidla správného stolování 	VMEGS – rodinné zážitky z Evropy a světa (stolování)	<i>RgP – Vánoce, Velikonoce – práce ve skupinách (zvyky, tradice, pohoštění)</i> Prv – ovoce a zelenina
---	---	--

4. a 5. ročník

Učivo	Průřezová témata	Přesahy, vazby, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • základní vybavení kuchyně • bezpečná obsluha elektrických spotřebičů • udržování pořádku a čistoty, čisticí prostředky • výběr a nákup potravin a jejich skladování • příprava jednoduchého pohoštění • úprava stolu, pravidla správného stolování 	VMEGS – lidové zvyky a tradice národů Evropy	Př – elektrická energie <i>RgP – Vánoce, Velikonoce – tradiční pokrm</i>

Předmět: TĚLESNÁ VÝCHOVA

Časová dotace

1. ročník

3 hodiny/týden

2. ročník

3 hodiny/týden

3. ročník

3 hodiny/týden

4. ročník

2 hodiny/týden

5. ročník

2 hodiny/týden

Organizační vymezení

Vzdělávací obsah předmětu Tělesná výchova je rozdělen na 3 tematické okruhy:

- Činnosti ovlivňující zdraví,
- Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností,
- Činnosti podporující pohybové učení.

Cvičení probíhá s přihlédnutím k určité sportovní aktivitě v tělocvičně, na školním hřišti, na fotbalovém hřišti, ve volné přírodě nebo v plaveckém bazénu. Základní výuka plavání je realizována ve 2 a 3. ročníku v celkovém rozsahu 40 vyučovacích hodin.

V úvodu hodiny všichni absolvují nástup, rozcvičku a dále se věnují v hlavní části hodiny danému typu sportování. Ke konci dochází k závěrečnému zklidnění – relaxaci. Žáci cvičí ve vhodném sportovním oblečení a obuvi.

Učitel v hodinách využívá různé metody a formy práce, žáky dostatečně motivuje. Spolu s dětmi používá veškeré dostupné náčiní a nářadí.

Výchovné a vzdělávací strategie

Žáci jsou vedeni k osvojení si základního tělocvičného názvosloví, změřit základní pohybové výkony a porovnat je s předchozími, orientují se v informačních zdrojích o aktivitách a sportovních akcích. Učitel umožňuje žákům, aby se naučili na základě jasných kritérií hodnotit své činnosti nebo výsledky.

Při výuce se uplatňují zásady bezpečného chování ve sportovním prostředí - adekvátní reakce v případě úrazu spolužáka, řešení problémů v souvislosti s nesportovním chováním, nevhodným sportovním prostředím a nevhodným sportovním náčiním a náradím. Učitel dodává žákům sebedůvěru, podle potřeby žákům v činnostech pomáhá. Snaží se v žácích vzbudit kladný vztah k tělesné aktivitě a pěstuje v nich radost z pohybu.

Hojně je rozvíjena spolupráce při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích, žáci se učí reagovat na základní povely a pokyny a sami je i vydávají.

Učitel rozvíjí u žáků jednání v duchu fair-play, tzn. dodržují pravidla, označí přestupky, respektují opačné pohlaví, zvládají pohybové činnosti ve skupině. Učitel zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat, umožňuje každému žákovi zažít úspěch.

Žáci se podílí na realizaci pravidelného pohybového režimu a projevují přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení své zdatnosti, spojují svou pohybovou činnost se zdravím, zařazují si do vlastního pohybového režimu korektivní cvičení, učí se být ohleduplní a taktní.

Žáci jsou vedeni učitelem k uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v běžném životě, učí se užívat jednotlivé tělocvičné náradí a náčiní.

Vzdělávací obsah předmětu Tělesná výchova

Očekávané výstupy – 1. období

Žák

TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti

TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení

TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích

TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy

TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

TV-3-1-01p zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost

TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách

TV-3-1-05p reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti

- projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám

- zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů

Očekávané výstupy – 2. období

Žák

TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti

TV-5-1-02 zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením

TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her

TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka

TV-5-1-05 jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti

TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví

TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení

TV-5-1-08 zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy

TV-5-1-09 změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky

TV-5-1-10 orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace

TV-5-1-11 adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti

TV-5-1-12 zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

TV-5-1-01p chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu

TV-5-1-02p zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením

TV-5-1-03p zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností

TV-5-1-04p uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti

TV-5-1-05p reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti

TV-5-1-06p dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play

- zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla

- zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

1. – 5. ročník

Učivo	Průřezová témata	Přesahy, vazby, poznámky
<ul style="list-style-type: none">• význam pohybu pro zdraví, pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu• příprava organismu – před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení• zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže, průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení• rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu• hygiena při TV – hygiena cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí• bezpečnost při pohybových činnostech – ve cvičebním prostoru, v šatnách a umývárkách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV	OSV- dovednosti pro pozitivní naladění mysli, uvolnění-relaxace	Náročnost bude postupně od prvního ročníku úměrně zvyšována dle věku žáků. Prv, Př – lidské zdraví (pohyb) Př – základy první pomoci

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

1. – 3. ročník

Učivo	Průřezová témata	Přesahy, vazby, poznámky
--------------	-------------------------	---------------------------------

<ul style="list-style-type: none"> • pohybové hry – s různým zaměřením, pohybová tvořivost • základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie (průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vpřed, kotoul vpřed, průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vzad, kotoul vzad), přeskok (průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z trampolínky, z můstku, výskok do vzporu dřepmo na sníženou švédskou bednu odrazem z trampolínky, z můstku), kladinka (chůze s dopomocí) • rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem • cvičení s padákem • průpravné úpoly • základy atletiky – <u>běh</u> (rychlý běh na 20 – 60 m, vytrvalý běh 200 m, motivovaný běh v terénu až do 10 min – prokládaný chůzí, základy nízkého a polovysokého startu), <u>skok</u> (do dálky z rozběhu, spojení rozběhu s odrazem), <u>hod</u> (míčkem z místa, z chůze) • základy sportovních her – manipulace s míčem, spolupráce ve hře, průpravné hry, držení míče obouřuč a jednoruč, základní přihrávky rukou a nohou, utkání podle zjednodušených pravidel • turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu, chování v dopravních prostředcích, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody • plavání – základní plavecká výuka, hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, zásady bezpečnosti při plavání a pohybu v areálu bazénu, dýchání do vody, jeden plavecký způsob (prsa, znak, kraul), prvky sebezáchrany a bezpečnosti • bruslení, základní techniky pohybu na bruslích, hry na sněhu a na ledě 	OSV- dovednosti pro pozitivní naladění mysli, uvolnění-relaxace	<p>Náročnost bude postupně od prvního ročníku úměrně zvyšována dle věku žáků.</p> <p>Hv – hudební doprovod, základní taneční kroky</p> <p>Video – sportovní výkony (ukázky)</p> <p>Sportovní soutěže</p> <p><i>RgP – turistický výšlap do okolní přírody</i></p> <p>Plavecký výcvik (2. a 3. roč.)</p>
--	---	--

4. – 5. ročník

Učivo	Průřezová témata	Přesahy, vazby, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • pohybové hry – s různým zaměřením, pohybová tvořivost • základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie (kotoul vpřed a jeho modifikace, průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vzad, kotoul vzad), přeskok (průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z můstku, výskok do vzporu dřepmo na švédskou bednu odrazem z můstku, roznožka přes kozu odrazem z můstku, skrčka přes kozu odrazem z můstku), kladinka (chůze bez dopomoci), hrazda (ručkování ve svisu, průpravná cvičení pro přešvihy ze shybu stojmo, ze svisu stojmo náskok do vzporu, 		<p>Náročnost bude postupně od prvního ročníku úměrně zvyšována dle věku žáků.</p>

<p>sešín; kombinace cviků)</p> <ul style="list-style-type: none"> rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem průpravné úpoly základy atletiky – <u>běh</u> (běžecká abeceda, rychlý běh do 60 m, vytrvalý běh do 500 m, běh v terénu až do 15 min, nízký start, polovysoký start), <u>skok</u> (do dálky z rozběhu – odraz z břevna, do výšky – flop, stredl; rozměření rozběhu), <u>hod</u> (míčkem z rozběhu, spojení rozběhu s odhodem) základy sportovních her – manipulace s míčem, florbalovou holí, spolupráce ve hře; přihrávka míče obouřuč, jednoruč, pohyb s míčem a bez míče, chytání míče, vedení míče – driblinkem, nohou, střelba jednoruč a obouřuč na koš, utkání podle zjednodušených pravidel turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu, chování v dopravních prostředcích, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody bruslení, základní techniky pohybu na bruslích, hry na sněhu a na ledě 	<p>OSV- rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence</p> <p>OSV- cvičení sebekontroly, sebeovládání, regulace vlastního jednání, vůle</p>	<p>Hv – hudební doprovod, základní taneční kroky</p> <p>Video – sportovní výkony (ukázky)</p> <p>Sportovní soutěže</p> <p><i>RgP – turistický výšlap do okolní přírody</i></p>
---	--	--

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

1. – 5. ročník

Učivo	Průřezová témata	Přesahy, vazby, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností smluvené povely, signály organizace při TV – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí zásady jednání a chování – fair play, pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží měření a posuzování pohybových dovedností – měření výkonů, základní pohybové testy zdroje informací o pohybových činnostech 		<p>Náročnost bude postupně od prvního ročníku úměrně zvyšována dle věku žáků.</p> <p>Příprava náradí v tělocvičně za pomoci žáků – dle nákresu</p> <p>M – zapisování naměřených údajů</p>

5.2 Učební osnovy – 2. stupeň

Předmět: ČESKÝ JAZYK

Časová dotace	6. ročník	5 hodin/týden
	7. ročník	4 hodiny/týden
	8. ročník	5 hodin/týden
	9. ročník	5 hodin/týden

Organizační vymezení

Vzdělávací obsah předmětu Český jazyk má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek:

- Komunikační a slohová výchova,
- Jazyková výchova,
- Literární výchova.

Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná, aby si žák uvědomil propojenost jazyka, stylistických prvků i literárních prvků. Výuka probíhá v kmenových třídách, příležitostně v učebnách výpočetní techniky, českého jazyka, žákovské knihovny.

Český jazyk má v soustavě vyučovacích předmětů základní význam, na jeho zvládnutí je do značné míry závislý úspěch v ostatních předmětech. Má centrální postavení ve vzdělávací soustavě a koncentrační význam, protože jednak využívá zkušenosti a poznatky žáků z veškerého vyučování i z mimoškolní praxe, jednak úroveň vyučování celkově ovlivňuje.

Cílem vyučování češtině je rozvoj schopnosti komunikace spisovným jazykem. Vedle tohoto hlavního cíle se čeština snaží vytvářet postoje žáků k jazyku, k vyjadřování, pěstování jejich zájmu o

jazyk a jazykovědu. Užívání češtiny jako mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě umožňuje žákům poznat a pochopit společensko-kulturní vývoj lidské společnosti.

Během vzdělávacího procesu se bude věnovat zvýšená pozornost rozvoji čtenářských dovedností – čtení s porozuměním.

Některá témata, zejména z oblasti literatury, jsou realizována formou krátkodobých projektů. Výuku se daří naplňovat i návštěvou knihoven, galerií, divadelních a filmových představení atd.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení:

- žák si uvědomuje smysl a význam mateřského jazyka, jeho jazykových a stylových útvarů i vrstev, jejich specifičnost a odlišnost ve srovnání s cizími jazyky
- osvojí si v maximální možné míře dovednost užívat vhodné jazykové prostředky, zdokonalí se ve schopnosti kultivovaně se vyjadřovat psanou i mluvenou formou
- upevňuje si znalost jazykového systému jako nástroje pro učení se cizím jazykům za účelem komparace těchto systémů, rozumí jazykovým pojmům, umí je správně užívat
- uvědomuje si souvislosti s širšími vzdělávacími oblastmi, především v společenskovední oblasti / souvislosti s literaturou, historií, společenskými vědami apod. /
- rozvíjí dovednost vlastního reálného hodnocení, učí se zaujímat postoj ke svému výkonu s důrazem na formování pozitivního vztahu k sobě.

Kompetence k řešení problémů:

- žák si upevňuje dovednost vyhledat potřebné informace pro řešení úkolů, zvládá orientaci v základních jazykových příručkách a v informačních zdrojích
- zdokonaluje své rozhodovací schopnosti při řešení problémových úloh jazykového i obecnějšího typu
- zdokonaluje se ve schopnosti vyjádřit svůj názor a obhájit své řešení – v případě chybného řešení se učí popsat důvody svého rozhodnutí a sám odhaluje logickou chybu, která jej k chybnému řešení vedla
- zdokonaluje se ve schopnosti rozumět čtenému textu a ústnímu sdělení, nacházet logické souvislosti příběhu a volit správné jazykové prostředky pro vlastní interpretaci a následné plnění zadání
- učí se kooperaci v činnostech, ve skupinové práci přiměřeným způsobem obhájí svá stanoviska a učí se toleranci k jinému názoru.

Kompetence komunikativní:

- ve výuce považuje za cíl pěstování formulačních schopností, ať už v psaném nebo mluveném projevu
- v psaných projevech především dbá na užití různých jazykových prostředků
- při spolupráci ve skupinách, popř. v diskusích klade důraz jak na pěstování komunikačních dovedností, tak na akceptování stanovisek mluvčích / společné vytvoření některého slohového útvaru, vypracování encyklopedických hesel apod. /
- pozornost věnuje analýze a interpretaci přečteného textu a stranou nezůstane ani čtení s porozuměním

Kompetence sociální a personální:

- žák se zdokonaluje ve schopnosti kooperovat při práci ve skupině, učí se argumentovat a neagresivně prosazovat svůj názor
- zdokonaluje se v hodnocení vlastní práce, vytváří si reálný obraz o sobě, nezdar a neúspěch se učí využívat jako informaci pro nápravu
- učí se toleranci vůči názoru druhých, respektu vůči vrstevníkům se specifickými potřebami, případně vůči nově přistěhovaným žákům
- prostřednictvím slohového učiva i úkolů jazykových se zdokonaluje ve vyjadřovací pohotovosti.

Kompetence občanské:

- učebnice svým ideovým laděním a zpracováním učiva vede žáka k uvědomění si specifika českého národního prostředí i jiných kultur (tolerance k jiné řeči, barvě pleti, k jinému názoru, k lidem

znevýchodněným atd.), výběrem literárních textů, s nimiž žák pracuje, přispívá k rozvoji národní hrdosti a uvědomění si především historického významu českého národa a českého prostředí - učebnice vede nenásilnou formou žáky ke vztahu k literatuře a ke čtenářství obecně, snaží se spoluvytvářet vztah k literatuře jako životní hodnotě.

Kompetence pracovní:

- žák si uvědomuje význam dobrých jazykových znalostí a schopností pro život (schopnost správně užívat jazyk v psané i mluvené podobě), chápe vztah mateřštiny a cizích jazyků – to vše jako základní předpoklad pro praktické životní, osobní i pracovní uplatnění.

Vzdělávací obsah předmětu Český jazyk

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy

žák

ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji

ČJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru

ČJL-9-1-03 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj

ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci

ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru

ČJL-9-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči

ČJL-9-1-07 zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu

ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát

ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování

ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJL-9-1-01p, ČJL-9-1-08p čte plynule s porozuměním; reprodukuje text

ČJL-9-1-04p, ČJL-9-1-05p komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk

ČJL-9-1-09p, ČJL-9-1-10p píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy

žák

ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova

ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazéměch

ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami

ČJL-9-2-04 *správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci*

ČJL-9-2-05 *využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace*

ČJL-9-2-06 *rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí*

ČJL-9-2-07 *v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slootovorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí*

ČJL-9-2-08 *rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJL-9-2-03p *orientuje se v Pravidlech českého pravopisu*

ČJL-9-2-04p *pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa*

ČJL-9-2-04p, ČJL-9-2-05p *rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk*

ČJL-9-2-06p *rozezná větu jednoduchou od souvětí*

ČJL-9-2-07p *správně píše slova s předponami a předložkami*

ČJL-9-2-07p *ovládá pravopis vyjmenovaných slov*

ČJL-9-2-07p *zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem*

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy

žák

ČJL-9-3-01 *uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla*

ČJL-9-3-02 *rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora*

ČJL-9-3-03 *formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo*

ČJL-9-3-04 *tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie*

ČJL-9-3-05 *rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty*

ČJL-9-3-06 *rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele*

ČJL-9-3-07 *uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře*

ČJL-9-3-08 *porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování*

ČJL-9-3-09 *vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJL-9-3-01p *orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku*

ČJL-9-3-03p *ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení*

ČJL-9-3-06p *rozezná základní literární druhy a žánry*

ČJL-9-3-09p *dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury*

- má pozitivní vztah k literatuře

6. ročník

Výstupy	Učivo	Přesahy,vazby	Průřezová témata
Jazyková výchova			

<p>Žák: - rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití</p> <p>- spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova</p> <p>- rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazéměch</p> <p>- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu se Slovníkem spisovné češtiny a dalšími slovníky a příručkami</p> <p>- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovo-tvorný, morfoloický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí</p> <p>- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci</p> <p>- využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace</p> <p>- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí</p>	<p>Jazyk a jeho útvary - nářečí, spisovný jazyk, jazykovědné příručky Regionální pracovní sešit "Školy pro venkov" v rámci operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.1.00/14.0208; kapitola Mluvíme i můžeme Zvuková stránka jazyka – hláskosloví, slovní přízvuk, zvuková stránka věty</p> <p>Nauka o slově – tvoření slov, stavba slova, střídání hlásek</p> <p>Pravopis slova – pravopisná cvičení – zdvojené souhlásky a psaní bje/bě, pě,vje/vě; pravopis mě/mně; předložky a předpony s,z ; vyjmenovaná slova Tvarosloví – určování slovních druhů; mluvnické kategorie pods. jmen, příd. jmen, zájmen, číslovek a sloves; mluvnické významy a tvary slov Skladba – stavba větná; větné členy; věta jednoduchá a souvětí; shoda přísudku s podmětem a několikanásobným podmětem; tvoření vět ; přímá řeč Komunikace verbální a neverbální;</p> <p>jednoduché funkční styly – Vypravování</p>	<p>prolínání všemi předměty; občanská výchova</p> <p>cizí jazyky</p> <p>informatika</p> <p>prolíná všemi předměty</p> <p>cizí jazyky – srovnávání</p> <p>Cizí jazyky, Ov, D</p> <p>prolínání všemi předměty</p> <p>Informatika</p>	<p>OSV - komunikace</p> <p>Mkv – multikulturika</p> <p>OSV- rozvoj schopnosti poznání</p> <p>MeV –</p>
---	---	--	--

<p>Komunikační a slohová výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel - zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu <p>Literární výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáním s dostupnými informačními zdroji - rozlišuje literární druhy a žánry porovná je i jejich funkci, uvede jejich představitele - uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla; vlastními slovy interpretuje smysl díla - tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě 	<p>Popis</p> <p>Výpisky a výtah</p> <p>Rozlišení a vhodné užití formálního a neformálního stylu; mluvený projev, zásady dorozumívání; práce s textem</p> <p>Rozlišení různých komunikačních prostředků</p> <p>Encyklopedická hesla Reklamní a propagační texty – úprava</p> <p>Regionální pracovní sešit "Školy pro venkov" v rámci operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.1.00/14.0208; kapitola Mluvíme i mluvíme</p> <p>Čtení praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (čtení jako zdroj informací, vyhledávací), prožitkové</p> <p>Charakteristika literárních druhů (lyrika, epika, drama); rozlišení poezie a prózy; antický mýtus (báje), Bible, epos, pohádka, bajka, pověst;</p> <p>lidová slovesnost (hádanky, přísloví, pořekadla, pranostiky) Próza – pohádka, báje, pověst, bajka, povídka; čtení praktické, pozorné, přiměřeně rychlé; znalost orientačních prvků v textu; přednes vhodných literárních textů; volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu; záznam a reprodukce hlavních myšlenek;</p>	<p>prolínání všemi předměty</p>	<p>tvorba mediálního sdělení</p> <p>MeV – vnímání autora mediálního sdělení, kritické čtení a vnímání</p>
---	---	---------------------------------	---

znalostí základů literární teorie - rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení	interpretace literárního textu; dramatizace Vytváření vlastních textů (pohádka, báseň, hádanka); vlastní výtvarný doprovod k literárním textům; Struktura literárního díla – námět, literární hrdina (kompozice); jazyk literárního díla		
--	--	--	--

7. ročník

výstupy	učivo	přesahy	Průřezová témata
Jazyková výchova Žák: - správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci - užívá správně tvarů označující části těla - rozlišuje přídavná jména, zdůvodňuje jejich pravopis, užívá správné tvary zájmen - ovládá mluvnické kategorie u sloves, tvoří správně slovesné tvary, rozliší slovesný rod činný a trpný - vyhledává a určuje neohebné slovní druhy, užívá správně příslovečné spřežky, ovládá stupňování příslovcí Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpozná přenesená pojmenování, zvláště frazémy -porovnává významy slov, rozliší jednoslovná a víceslovná pojmenování, užívá synonymních výrazů, vyhledává v textu odborné názvy -v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché	Tvarosloví - ohebné slovní druhy - části těla - odchylné tvary - přídavná jména, zájmena já, on, náš, váš, jenž - slovesa, mluvnické kategorie, některé obtížnější slovesné tvary, slovesný rod - příslovce, předložky, spojky, částice, citoslovce Slovní zásoba a tvoření slov - slovní zásoba a způsoby jejího obohacování Význam slova - věcný význam slova - slova jednoznačná, mnohoznačná - sousloví - synonyma - odborné názvy Pravopis - pravopisná cvičení -psaní i/y, shoda přísudku s podmětem, psaní velkých písmen, koncovky podstatných a	Cizí jazyky- srovnávání	Mkv – lidské vztahy

<p>-rozliší větu dvojčlennou a jednočlennou, rozpozná větné členy, rozliší větu jednoduchou a souvětí, rozliší věty hlavní a vedlejší, rozpozná druhy vedlejších vět</p> <p>Komunikační a slohová výchova</p> <p>- využívá základů studijního čtení, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří výpisky nebo výtah z přečteného textu</p> <p>- v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně využívá verbálních, nonverbálních prostředků řeči, vhodně využívá jazykové prostředky popisu, rozliší charakteristiku přímou a nepřímou, výstižně vyjádří charakter. rysy popisované osoby</p> <p>- odlišuje v čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáním s dostupnými informačními zdroji</p> <p>- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci</p> <p>-odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru</p> <p>Literární výchova</p> <p>- rozlišuje základní literární druhy a žánry, uvede jejich výrazné představitele</p> <p>- uceleně reprodukuje přečtený</p>	<p>přídavných jmen</p> <p>Skladba</p> <p>- věta dvojčlenná, jednočlenná, větný ekvivalent, základní a rozvíjející větné členy, druhy vedlejších vět</p> <p>Výtah</p> <p>Jednoduché funkční styly – vypravování, popis, charakteristika, životopis, žádost</p> <p>Čtení praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (čtení jako zdroj informací, vyhledávání), prožitkové</p> <p>Rozlišení a vhodné užití formálního a neformálního stylu. Mluvený projev, zásady dorozumívání</p> <p>Rozlišení různých komunikačních prostředků</p> <p>- pohádky, bajky eposy, pověsti</p>	<p>Prolíná všemi předměty</p> <p>ČJ-literární texty Občanská výchova Dějepis</p> <p>Prolíná všemi předměty</p> <p>Prolíná všemi předměty</p>	<p>MeV-stavba mediálního sdělení</p> <p>OSV-mluvní cvičení, poznávání lidí</p> <p>MeV- kritické čtení a vnímání mediálního textu</p> <p>OSV- komunikace</p>
--	--	--	---

<p>text, vlastními slovy interpretuje smysl díla</p> <ul style="list-style-type: none"> - výrazně čte nebo přednáší vhodný literární text - rozpozná základní básnické prostředky - orientuje se v základních literárních pojmech 	<ul style="list-style-type: none"> - příběhy o přátelství a lásce - dobrodružná próza, válečný román - vzpomínková próza - poezie- lyrická, epická, lyrickoepická, básnické umělecké prostředky 	Zeměpis, dějepis	OSV – mezilidské vztahy
--	---	------------------	-------------------------

8. ročník

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
<p>Jazyková výchova Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace - rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu, zdůvodní jejich využití - má přehled o slovanských jazycích - rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, ovládá výslovnost a pravopis běžně užívaných cizích slov - správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci - skloňuje běžně užívaná slova přejatá - rozlišuje slovesa dokonavá a nedokonavá - rozlišuje slovesné třídy, řadí slovesa ke vzorům - rozlišuje větu jednočlennou, dvojčlennou, ekvivalent - určuje základní a rozvíjející větné členy 	<ul style="list-style-type: none"> - útvary českého jazyka - čeština – jeden ze slovanských jazyků - slovní zásoba a způsoby tvoření slov - slova přejatá - opakování slovních druhů, některé nepravidelnosti u podstatných jmen - skloňování obecných jmen a cizích vlastních jmen - slovesný vid - přehled slovesných tříd a vzorů - věta jednočlenná, dvojčlenná, větný ekvivalent - větné členy - druhy souvětí - významové poměry mezi 	<p>Zeměpis</p> <p>Dějepis</p> <p>Cizí jazyky</p>	<p>OSV – komunikace</p> <p>MKV – multikulturita</p>

<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje souvětí podřadné a souřadné - určuje druhy vedlejších vět a významové poměry - graficky znázorňuje stavbu věty jednoduché a souvětí - ovládá pravopisné jevy syntaktické ve větě jednoduché a v souvětí <p>Komunikační a slohová výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - používá jazykové prostředky pro daný slohový útvar - správně volí hodnotící výrazy pro charakteristiku - vytvoří charakteristiku literární nebo filmové postavy <ul style="list-style-type: none"> - využívá vhodných obrazných pojmenování v subjektivně zabarveném popisu - popisuje své city, pocity, nálady <ul style="list-style-type: none"> - využívá základy studijního čtení - vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu - v čteném textu rozlišuje pojmy, fakta, názory, hodnocení - upraví text se stylizačními nedostatky <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení - argumentuje a obhajuje své názory <p>Literární výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - uceleně reprodukuje přečtený text, vlastními slovy interpretuje smysl díla <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele <ul style="list-style-type: none"> - uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře <ul style="list-style-type: none"> - formuluje ústně i písemně své 	<p>věty hlavními, mezi souřadně spojenými větnými členy, mezi souřadně spojenými větami vedlejšími</p> <ul style="list-style-type: none"> - spojovací výrazy v souvětí, interpunkce ve větě jednoduché, v souvětí <p>- charakteristika literárních postav</p> <p>- líčení - subjektivně zabarvený popis</p> <p>- výtah</p> <p>- výklad</p> <p>- úvaha</p> <p>Ze starší české literatury</p> <p>– staroslověnské písemnictví, latinsky psaná literatura, česky psaná literatura, literatura doby Karlovy, předhusitská a husitská literatura, osobnost M. J. Husa, vliv humanismu, J. A. Komenský, pobělohorská literatura, lidová slovesnost</p>	<p>LV-literární texty</p> <p>LV – využití literárních textů</p> <p>Odborné předměty</p> <p>Dějepis</p>	<p>OSV – sebepoznání a sebepojetí, mluvní cvičení</p>
---	--	--	---

dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení	<p>Počátky národního obrození - do konce 19.st. - Dobrovský, Jungmann, divadlo - Klicpera, Tyl, Máchova poezie, Erbenova balada, Havlíčkova satira, tvorba Němcové, májovci- Neruda, Hálek, Světlá, ruchovci a lumírovci</p> <p>Světová literatura - počátky slovesného umění, literatura ve starověku a středověku (Marco Polo), renesance a humanismus (Dante, Boccaccio, Petrarca, Cervantes, Shakespeare), romantismus, počátky realismu, kritický realismus</p>	Dějepis	
		Dějepis	

9. ročník

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
<p>Jazyková výchova Žák - rozlišuje slovanské jazyky - správně třídí skupiny jazyků a zdůvodní jejich význam - spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova</p> <p>- rozlišuje příklady v textu, dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování</p> <p>- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné</p>	<p>Jazyky slovanské, výklad o jazyce – - vývoj, útvary</p> <p>Zvuková stránka jazyka – hláskosloví, spisovná výslovnost, zvuková stránka věty, slova přejatá</p> <p>Tvoření slov – stavba slova, tvoření, pravopis slova, skupiny souhlásek, psaní i/y</p> <p>Význam slova – slova jednoznačná a mnohoznačná (synonyma, antonyma, homonyma), odborné názvy</p>	<p>Cizí jazyky, zeměpis</p> <p>prolínání všemi předměty</p> <p>cizí jazyky</p> <p>cizí jazyky – srovnávání</p>	<p>VMEGS – Evropa a svět nás zajímá</p> <p>MkV - multikulturika</p>

<p>tvary slov a vědomě jich užívá ve vhodné komunikační situaci</p> <p>- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí</p> <p>- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí</p> <p>Komunikační a slohová výchova</p> <p>- rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v rozhovoru</p> <p>- rozpoznává manipulační komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj</p> <p>- odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru</p> <p>- v mluveném i psaném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních i nonverbálních prostředků řeči, zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu</p> <p>- využívá poznatku o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i</p>	<p>Tvarosloví – slovní druhy, jejich druhy a tvary, skloňování obecných jmen přejatých a cizích vlastních jmen, slovesa a jejich tvary, přechodníky, psaní velkých písmen</p> <p>Skladba – stavba větná, věta jednoduchá a souvětí, větné členy, vztah přístavkový, funkce větných ekvivalen., samostatný větný člen, elipsa, interpunkce ve větě jednoduché a souvětí, zásady českého slovosledu, stavba textová, souvětí podřadné a souřadné, vsuvka</p> <p>Slohové postupy a útvary užívané v různých komunikačních oblastech a situacích – vypravování, popis, výklad, výtah, úvaha, proslov, diskuse, publicistické útvary</p> <p>Rozlišení různých komunikačních situací a vhodné zvolení komunikačních prostředků, přiměřené reakce na danou komunikační situaci</p> <p>Porovnání různých zdrojů informací a zaujímání postojů ke sdělovanému obsahu</p> <p>Pravidla komunikace; vedení diskuse a dialogu</p>	<p>Rodinná výchova</p>	<p>OSV – rozvoj schopnosti poznání</p> <p>MeV- fungování a vliv médií ve společnosti, vnímání autora mediálních sdělení</p> <p>OSV – komunikace</p> <p>MeV – stavba mediálních sdělení, tvorba mediálních sdělení</p>
---	---	------------------------	---

<p>k vlastnímu tvořivému psaní na základě vlastních dispozic a osobních zájmů</p> <p>Literární výchova - zaměřuje se na základní literární směry a jejich významné představitele</p> <p>- seznamuje se s významnými představiteli světové literatury</p> <p>- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, - návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo - rozpozná základní rysy výrazného individuálního stylu autora</p> <p>- rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor porovnává - vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích</p>	<p>Literatura 20.století; - protiválečná tematika v literatuře - přírodní lyrika - sociální balada</p> <p>Osvobozené divadlo – J.Voskovec, J.Werich Malá divadla a jejich úloha na české divadelní scéně Světoví romanopisci - vědeckofantastická literatura</p> <p>Návštěva divadelního představení Kompozice díla; přednes vhodných literárních textů, reprodukce hlavních myšlenek a jejich záznam Individuální četba a její interpretace</p> <p>Specifika autorské poetiky Specifické prostředky tvorby; obrazná pojmenování, personifikace, metafora, ironie,parodie, alegorie Seznámení s literární teorií Internet a CD-ROM jako zdroj informací Knihovna jako kulturní a literární centrum Význam televize pro získávání informací z různých oborů lidské činnosti Využití školní žákovské knihovny</p>	<p>Dějepis</p> <p>Informatika</p>	
--	---	-----------------------------------	--

Předmět: ANGLICKÝ JAZYK

Časová dotace	6. ročník	3 hodiny/týden
	7. ročník	3 hodiny/týden
	8. ročník	3 hodiny/týden
	9. ročník	3 hodiny/týden

Organizační vymezení

Vzdělávací obsah předmětu anglický jazyk navazuje na předmět anglický jazyk na 1. stupni. Vychází ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky a směřuje k dosažení úrovně A2. Na úrovni A2 žáci rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se žáka bezprostředně týkají (např. základní informace o něm, o rodině, nakupování, škole,...) Dokáže komunikovat prostřednictvím jednoduchých vět, zapojit se do jednoduché konverzace, vyměnit si informace a jednoduchým způsobem popsat svou rodinu, okolí a záležitosti týkající se jeho potřeb.

V 6., 7., 8. i 9. ročníku jsou vyučovány 3 hodiny týdně.

Předmět má žákům poskytnout živý jazykový základ pro komunikaci žáků v integrované Evropě i ostatním světě. Pomáhá eliminovat jazykové bariéry a snaží se přispět ke zvýšení budoucí mobility lidí v jejich osobním životě, dalším studiu a pracovním uplatnění. Cílem je žáky naučit jasně, přehledně a srozumitelně vyjádřit se ústně i písemně v cizím jazyce. Důraz je kladen na bezprostřední komunikaci v základních životních situacích.

Vymezení očekávaných výstupů předmětu Anglický jazyk je členěno do čtyř oblastí:

- Poslech s porozuměním
- Čtení s porozuměním
- Mluvení
- Psaní

Vzdělávací obsah předmětu Anglický jazyk má však komplexní charakter - ve výuce se jednotlivé složky vzájemně prolínají. Výuka probíhá v jazykové učebně, která je moderně vybavena.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení:

Učitel - klade důraz na pozitivní motivaci žáka

- používá vhodné učební pomůcky (učebnice, slovníky, jazykové příručky, výukové tabule gramatických přehledů, audiovizuální techniku a informační technologie)
- předkládá žákovi dostatek informací z učebních a pracovních textů
- zařazuje práci s jazykovými příručkami a slovníky
- věnuje se autokorekci chyb

Žák - vyhledává a vyhodnocuje informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení

Kompetence k řešení problémů:

Učitel - motivuje žáka k samostatnému řešení problémové situace,

- napomáhá mu hledat další možnost řešení
- zadává žákům úkoly k posílení schopnosti využívat svých zkušeností a vlastního úsudku

- předkládá žákům různé modelové situace a vede je k jejich optimálnímu řešení s využitím vlastní tvořivosti
- klade důraz na analýzu přečtených textů, posouzení jejich obsahu, porovnání jevů, zjištění shod a odlišností.

Žák - napíše jednoduchý dopis na různé téma (rodina, zájmy, volný čas, omluva,...)

Kompetence komunikativní:

- Učitel - vede žáky ke správnému formulování svých myšlenek a názorů
- vede žáky k naslouchání druhých, zapojení do diskuse
 - zařazuje kratší dialogy a slohová cvičení na dané téma
 - nabízí žákům využití informačních a komunikačních technologií pro komunikaci s okolním světem
 - vede žáky k využití svých komunikačních schopností v kontaktu s druhými lidmi a v reálných situacích

- Žák - naslouchá jiným lidem a adekvátně reaguje na promluvy jiných lidí v cizím jazyce
- využívá komunikační prostředky pro účinnou komunikaci s okolím
 - vyjadřuje se výstižně a souvisle v jednoduchých situacích

Kompetence sociální a personální:

- Učitel - zařazuje práci ve skupině, klade důraz na vytvoření pravidel práce v týmu (organizace práce, rozdělení rolí, spolupráce, ohleduplnost) a na respektování ostatních žáků
- vede žáky k dovednosti požádat o pomoc nebo ji poskytnout
 - posiluje sebedůvěru žáka a jeho rozvoj
 - uplatňuje individuální přístup k talentovaným žákům (rozšiřující úkoly) i k žákům s poruchami učení (spolupráce s rodiči, speciálním pedagogem, individuální program)
 - vnáší přátelskou atmosféru do celého procesu výuky
- Žák
- přispívá k diskusi v malé skupině žáků, respektuje názory ostatních
 - využívá získané komunikační dovednosti k vytváření vztahů
 - vytváří pozitivní a zdvořilé modely chování vůči ostatním lidem

Kompetence občanské:

- Učitel - respektuje věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáků
- vede žáky k chápání principu dodržování zákonů a společenských norem, ale i vědomí svých práv a povinností
 - podporuje u žáků projevování pozitivních postojů k našemu kulturnímu a historickému dědictví a chápání našich tradic

Žák - srovnává kulturní odlišnosti různých národů

Kompetence pracovní:

- Učitel - rozvíjí u žáků smysl pro povinnost vyžadováním přípravy na výuku
- vyžaduje od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům
- Žák
- pracuje samostatně na zadaných projektech

Výuka anglického jazyka na 2. stupni navazuje na výuku anglického jazyka na 1. stupni. Procvičuje se větná skladba, pozornost se věnuje poslechu a popisování jednoduchých dějů. Důraz je kladen na komunikační schopnosti žáků. Předmět směřuje k tomu, aby žáci byli schopni porozumět se

s cizincem v běžných situacích a hovořit s ním o jednoduchých tématech. Dále je zde kladen důraz na porozumění čtenému a slyšenému textu, který odpovídá jejich jazykové úrovni.

Vzdělávací obsah předmětu Anglický jazyk

Očekávané výstupy

POSLECH S POROZUMĚNÍM

žák

CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně

CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojených témat

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CJ-9-1-01p rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů

CJ-9-1-02p rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby

MLUVENÍ

žák

CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích

CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojených tématech

CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CJ-9-2-01p odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

žák

CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech

CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CJ-9-3-01p rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

PSANÍ

žák

CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři

CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat

CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CJ-9-4-03p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

6. ročník

výstupy	učivo	přesahy	průřezová témata
Poslech s porozuměním Žák - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou- li pronášeny pomalu a zřetelně. - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace na dané téma	- rozhovor + slovní zásoba na téma : Bydlení, Jídlo, Volný čas, Škola, Zdraví. - poslechové texty s porozuměním - formální a neformální rozhovor - realie anglicky mluvících zemí	Zeměpis	MKV- etnický původ VM- Evropa a svět nás zajímá
Mluvení: Žák - se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích. - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase ,... - popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života - mluví o osvojovaných tématech	- konverzace: Já a moje rodina. Kdo jsem a odkud pocházím. - otázka a odpověď - Kolik je hodin? téma: Čas (den, měsíc), telefonní číslo, adresa, kdo/ co má - Jak požádat o pomoc a zeptat se na každodenní činnosti, navrhnout něco,.. - pozdravy, oslovení, přivítání, představení se - Moje rodina, škola, třída, kamarádi, můj dům, moje vesnice, město, volný čas. - čas, den, měsíc, - Co mám nebo nemám rád - Konverzace: Můj den		OSV- komunikace - kreativita
Čtení s porozuměním: Žák - přečte foneticky správně přiměřený text - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - rozumí krátkým a jednoduchým textům	- Výslovnosti a slovní zásoby - hláskování slov, správná intonace v řeči - práce se slovníkem	Český jazyk Literatura	

<u>Psaní</u> Žák - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduchý text týkající se osvojovaného tématu - reaguje na jednoduché písemné sdělení	- pravopis slov osvojené slovní zásoby - Jak vyplnit jednoduchý formulář? - údaje o sobě, věk, adresa,... - krátký psaný text na dané téma (My family, My pet, My school, My day,...) <u>Gramatické struktury</u> - sloveso " to be " v přít. a min. čase - osobní a přivlastňovací zájmena - člen určitý a neurčitý - množné číslo podstatných jmen - vazba " there is, there are " - sloveso " to have got " v přítomném čase - číslovky základní - nejčastěji užívané předložky - přítomný a minulý čas prostý - přítomný čas průběhový - stupňování přídavných jmen - tvoření příslovčí	Přírodopis	Projekty My school, My pet, My family, My day OSV- kreativita

7. ročník

výstupy	učivo	přesahy	průřezová témata
<u>Poslech s porozuměním</u> Žák - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - rozumí obsahu promluvy a konverzace na dané téma	- porozumění promluvě a rozhovoru na téma: Bydlení, Jídlo, Volný čas, Škola, Zdraví - poslechová cvičení: zápis důležitých informací z krátkých nahrávek - formální a neformální rozhovor - reálie anglicky mluvících zemí	Přírodopis Zeměpis	Projekt My house, My flat OSV- kreativita MKV- multikulturalita
<u>Čtení s porozuměním</u> Žák - přečte foneticky správně přiměřený text - v textu vyhledá požadované informace	- správná intonace - získání potřebných informací z textu - práce se slovníkem		
<u>Mluvení</u> Žák - se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných	- jak se zeptat na bydlení, informace o volném čase, co/kdo má a nemá rád, na množství a		

formálních i neformálních situacích. - mluví o osvojovaných tématech. - zvuková podoba jazyka	cenu - jak se zeptat na děje v minulosti -konverzace: Můj dům, Můj byt(jednoduše) -Můj dům - co se kde nachází -Jídlo a stravování, Jak si objednat v restauraci, Jak požádat o účet - Můj volný čas, Co jsem dělal o prázdninách,.... - zdravotní problémy, popis lidského těla - výslovnost a slovní zásoba, intonace	Výchova ke zdraví	OSV- kreativita
<u>Psaní</u> Žák - napíše jednoduchý text týkající se osvojovaného tématu - reaguje na jednoduché písemné sdělení - grafická podoba jazyka	Žák - krátký psaný text o sobě a jiných lidech - krátké psané jednoduché sdělení o tom, co obvykle žák dělá - jednoduchý popis školy a života ve škole -krátká zpráva o tom, co žák dělal - jednoduchá psaná zpráva (pohled, mail) z výletu, dovolené, prázdnin.... - pravopis osvojené slovní zásoby <u>Gramatické struktury</u> - vazba " there is, are" - přítomný čas průběhový - přítomný čas prostý, příslovce frekvence - slovesné vazby (like, dislike, hate....) - minulý čas sloves	Český jazyk	Projekt- My school OSV- kreativita

8. ročník

výstupy	učivo	přesahy	průřezová témata
<u>Poslech s porozuměním</u> Žák - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech - rozumí obsahu promluvy a konverzace	- porozumění promluvě a rozhovoru na téma: Sport, Člověk, společnost a její problémy, Cestování a doprava, Práce a povolání, Nákupy a móda, Reálie anglicky mluvících zemí	Tělesná výchova Zeměpis Občanská výchova	

<u>Mluvení</u> Žák -se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - mluví v běžných situacích a v rámci osvojovaných témat - umí popsat jednoduchý příběh či situaci	- Jak požádat o jednoduchou informaci z osvojovaných témat - konverzace o sportu - konverzace o dějích obvyklých i o těch, které se dějí nyní a o dějích minulých - zapojení se do rozhovoru o tom, co musí, nesmí, může -jak se zeptat na cestu, na místo -nabídnutí pomoci a vyjádření budoucnosti -konverzace při nakupování, srovnávání -slovní zásoba		
<u>Čtení s porozuměním</u> Žák - přečte foneticky správně přiměřený text - vyhledá požadované informace, pracuje s nimi	-porozumění textu v učebnici a dalších autentických materiálech (program, leták, jízdní řád, plakát, upozornění,...) -osvojená témata		
<u>Psaní</u> Žák - napíše jednoduchý text na osvojované téma -dokáže reagovat na písemné sdělení - grafická podoba jazyka	-jednoduchý psaný text na dané téma -práce se slovníkem -kratší psaný text o tom, co žák prožil a dělal v minulosti a co bude dělat v budoucnosti <u>Gramatické struktury</u> - Přítomný čas prostý a průběhový -Minulý čas prostý - Vyjádření budoucnosti -Rozkaz, zákaz -Přivlastňovací zájmena -Stupňování přídavných jmen a příslovčí -Modální slovesa -Časové předložky	Zeměpis Dějepis	Projekt My town OSV- kreativita MKV- kulturní rozdíly VM- objevujeme Evropu a svět

9. ročník

výstupy	učivo	přesahy	průřezová témata
<u>Poslech s porozuměním</u> Žák -rozumí informacím v jednoduchém poslechovém textu - rozumí obsahu jednoduché konverzace	-porozumění slyšenému textu i promluvě na téma: Problémy, Pocity, Charakteristika člověka, Životní prostředí, Počítače, Kultura, Počasí	Přírodopis	MKV- kulturalita

<u>Mluvení</u> Žák - mluví o běžných věcech v každodenních situacích a na dané téma - vypráví jednoduchý příběh či událost	- konverzace na téma: Jak vyjednat záležitosti týkající se povolení, dovolení -konverzace o tom, co žák dosud udělal či neudělal -rozhovor na dané téma -jak se domluvit na schůzce, setkání -jak vyjádřit souhlas, nesouhlas, jistotu - vyjádření omluvy		
<u>Čtení s porozuměním</u> Žák - přečte text a rozumí mu - vyhledá požadované informace	- porozumění textu v učebnici na dané téma, rozumí mu - plynulé čtení a správná výslovnost i méně známého textu -porozumění a vyhledávání informací z faktografického textu - zvuková podoba jazyka		Reálie anglicky mluvících zemí.
<u>Psaní</u> Žák - vyplní jednoduchý formulář -napíše jednoduchý text týkající se osvojovaných témat -reaguje na jednoduché písemné sdělení	- jak vyplnit jednoduchý formulář, jak napsat jednoduchou žádost - krátký psaný text o tom, co žák dosud dělal - stručný psaný text na dané téma -jak vyjádřit písemně omluvu -grafická podoba jazyka <u>Gramatické struktury</u> - Slovesné vazby (should, used to) - Předpřítomný čas -Tázací dovětky - Minulý čas průběhový - Podmiňovací způsob -Trpný rod - Spojky, vedlejší věty - Jeden zápor ve větě, složeniny zájmen	Zeměpis, Dějepis	Reálie anglicky mluvících zemí.

Předmět: MATEMATIKA

Časová dotace	6. ročník	5 hodin/týden
	7. ročník	5 hodin/týden
	8. ročník	4 hodiny/týden
	9. ročník	5 hodin/týden

Organizační vymezení

Vzdělávání v matematice je zaměřeno na:

- užití matematiky v reálných situacích
- osvojení matematických pojmů a postupů
- rozvoj abstraktního a exaktního myšlení
- logické a kritické usuzování

Předmět matematika je úzce spjat s předměty vzdělávací oblasti „Člověk a příroda“

Předmětem prolínají průřezová témata:

OSV, VDO – formování volných a charakterových rysů (důslednost, vytrvalost, sebekontrola, vynalézavost, tvořivost)

EGS – grafy, srovnání států...

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení:

Učitel:

- zařazuje metody při kterých docházejí k řešení a závěrům žáci sami
- vede žáky k plánování postupů a úkolů
- zadává úkoly s využitím informačních a komunikačních technologií
- zadává úkoly řešitelné různými postupy
- vede žáky k aplikaci znalostí v ostatních vyučovacích předmětech a reálném životě

Kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- vede žáky ke zvolení správného postupu při řešení slovních úloh a reálných problémů
- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vede žáky k ověřování výsledků

Kompetence komunikativní:

Učitel:

- vede žáky ke komunikaci a zdůvodnění matematického postupu
- podle potřeby pomáhá žákům
- dává možnost vytvářet hypotézy
- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky

Kompetence sociální a personální:

Učitel:

- učí žáky věcně argumentovat a sebekontrolovat se
- zadává úkoly při kterých žáci mohou spolupracovat
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- podporuje vytváření příjemné atmosféry týmu

Kompetence občanské:

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby respektovali názory ostatních a brali ohled na druhé
- umožňuje, aby žáci hodnotili svou činnost nebo výsledky

- vede žáky k zodpovědnému rozhodování podle dané situace
- zajímá se, jaký způsob výuky vyhovuje žákům

Kompetence pracovní:

Učitel:

- vede žáky k efektivitě při organizování práce
- požaduje dodržování dohodnutého termínu a kvality práce
- vede žáky k ověřování výsledků

Vzdělávací obsah předmětu Matematika

ČÍSLO A PROMĚNNÁ

Očekávané výstupy

žák

M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu

M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor

M-9-1-03 modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel

M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek–část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)

M-9-1-05 řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů

M-9-1-06 řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)

M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním

M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav

M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

M-9-1-01p píše písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem

M-9-1-01p pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek–část (zlomek, desetinné číslo, procento)

M-9-1-01p čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace

M-9-1-02p provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla

M-9-1-02p píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000

M-9-1-05p používá měřítko mapy a plánu

M-9-1-06p řeší jednoduché úlohy na procenta

- zvládá orientaci na číselné ose

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Očekávané výstupy

žák

M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data

M-9-2-02 porovnává soubory dat

M-9-2-03 určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti

M-9-2-04 vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem

M-9-2-05 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

M-9-2-01p vyhledává a třídí data

M-9-2-02p porovnává data

M-9-2-04p vypracuje jednoduchou tabulku

- užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu

- zvládá početní úkony s penězi

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Očekávané výstupy

žák

M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku

M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary

M-9-3-03 určuje velikost úhlu měřením a výpočtem

M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů

M-9-3-05 využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh

M-9-3-06 načrtne a sestojí rovinné útvary

M-9-3-07 užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků

M-9-3-08 načrtne a sestojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar

M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti

M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles

M-9-3-11 načrtne a sestojí síť základních těles

M-9-3-12 načrtne a sestojí obraz jednoduchých těles v rovině

M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

M-9-3-03p vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce

M-9-3-04p vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu

M-9-3-05p provádí jednoduché konstrukce

M-9-3-06p rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary

M-9-3-08p sestojí základní rovinné útvary ve středové a osové souměrnosti

M-9-3-10p vypočítá povrch a objem kvádru, krychle a válce

M-9-3-11p sestojí síť základních těles

M-9-3-12p načrtne základní tělesa

M-9-3-12p zobrazuje jednoduchá tělesa

- odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky

- umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami

- používá technické písmo

- čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Očekávané výstupy

žák

M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací

M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

M-9-4-01p samostatně řeší praktické úlohy

M-9-4-01p hledá různá řešení předložených situací

M-9-4-02p aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí
- využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh

6. ročník

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
Žák			
- zobrazí přirozená čísla a nulu na číselné ose	Shrnutí a opakování učiva z 1. – 5. ročníku - přirozená čísla a jejich znázornění na číselné ose		
- užívá zápisy přirozených čísel v desítkové soustavě	- zápis přirozených čísel v desítkové soustavě		
- porovnává přirozená čísla podle velikosti, zaokrouhluje přirozená čísla	- porovnávání a zaokrouhlování přirozených čísel		
- sčítá, odčítá, násobí a dělí přirozená čísla, užívá znalosti při řešení úloh z praxe	- operace s přirozenými čísly a jejich vlastnosti		
- zná pojem zlomek a desetinné číslo do řádu tisícín, sčítá a odčítá desetinná čísla	- desetinná čísla, zlomky		
- násobí a dělí desetinné číslo číslem přirozeným	- operace s desetinnými čísly		
- porovnává a zaokrouhluje desetinná čísla na celky, převádí jednotky užitím desetinných čísel	- porovnávání a zaokrouhlování desetinných čísel	F- převody jednotek	
- znázorňuje body a přímky a rozhoduje o jejich vzájemné poloze, narýsuje zadanou kružnici, úsečku dané délky	- rýsování bodů, přímek, úseček a kružnic		
- narýsuje obdélník, čtverec, trojúhelník	- rýsování geometrických obrazců		
- používá jednotky délky a obsahu včetně jejich převodů, určuje obvody známých obrazců, určí obsah obdélníka a čtverce	- jednotky délky a obsahu, výpočet obvodů a obsahů	F- jednotky délky, jejich převody, měření délky	
- pozná krychli, kvádr, hranol, jehlan, válec, kužel a kouli	- geometrická tělesa		
- rozumí pojmu násobek a dělitel, zná znaky dělitelnosti 2, 3, 4, 5, 6, 9, 10	Dělitelnost přirozených čísel - znaky dělitelnosti		

- rozliší prvočíslo a číslo složené, rozloží přirozené číslo na součin prvočísel	- prvočísla a čísla složená		
- určí největšího společného dělitele dvou a tří čísel	- čísla soudělná a nesoudělná, společní dělitelé, největší společný dělitel		
- určí nejmenší společný násobek dvou a tří čísel	- společné násobky, nejmenší spol. násobek		
- řeší slovní úlohy užitím dělitelnosti čísel			
- rozumí pojmu úhel, popíše jeho části	Úhel - úhel jako část roviny	F- úhel odrazu světla, úhel lomu světla	
- sestrojí osu úhlu, přenese daný úhel ke zvolené polopřímce			
- odhadne a změří velikost úhlu, sestrojí úhel dané velikosti	- velikost úhlu ve stupních a minutách		
- pozná ostrý, pravý, tupý a přímý úhel	- porovnávání úhlů		
- sčítá a odčítá, násobí a dělí úhly dvěma početně i graficky	- sčítání, odčítání, násobení a dělení úhlů		
- pozná úhel vrcholový a vedlejší			
- rozhodne, zda jsou dva obrazce shodné	Osová souměrnost - shodnost geometrických útvarů		
- sestrojí obraz bodu a rovinného obrazce v osově souměrnosti	- osová souměrnost, osa souměrnosti, konstrukce obrazu útvaru v osově souměrnosti, samodružné body		
- rozhodne, zda je daný útvar osově souměrný, doplní v něm osu souměrnosti	- osově souměrné útvary, určení osy souměrnosti	Vv - osově souměrné obrazce	
- zná desetinná čísla až do řádu miliontin, porovnává je a zaokrouhluje na daný řád	Desetinná čísla - porovnávání a zaokrouhlování desetinných čísel		
- násobí a dělí desetinná čísla 10, 100, 1000, převádí jednotky	- násobení a dělení desetinných čísel 10, 100, 1000	F- převody jednotek fyzikálních veličin	
- sčítá a odčítá, násobí a dělí desetinná čísla písemně i na kalkulačce	- početní operace s desetinnými čísly		
- užívá znalosti desetinných čísel k řešení úloh z praxe	- slovní úlohy		
- rozumí základním	Trojúhelník		

pojmmů v trojúhelníku, dopočítá velikost třetího vnitřního úhlu ze známých dvou	- vnitřní úhly trojúhelníka a jejich součet, trojúhelníková nerovnost		
- pozná a popíše trojúhelník ostroúhlý, pravoúhlý, tupouhlý, rovnostranný, rovnoramenný	- třídění trojúhelníků		
- sestrojí výšky, těžnice a těžiště trojúhelníku, sestrojí kružnici vepsanou a opsanou	- výšky, těžnice, kružnice vepsaná, kružnice opsaná	F- určení těžiště tělesa	
- načrtne a narýsuje obraz krychle a kvádrů, sestrojí síť krychle a kvádrů	Krychle a kvádr - zobrazení krychle a kvádrů, síť krychle a kvádrů		
- vypočítá povrch a objem krychle a kvádrů, převádí jednotky objemu včetně jednotek odvozených od litru	- povrch a objem, převody jednotek objemu	F- objem jako fyzikální veličina, měření objemu odměrným válcem	
- aplikuje uvedené znalosti na jednoduché úlohy z praxe	- slovní úlohy		

7. ročník

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
Žák			
- provádí početní operace s přirozenými a celými čísly	Opakování učiva 6.ročníku - přirozená a desetinná čísla		
- zobrazí zlomek na číselné ose, krátí a rozšíří zlomek, porovnává zlomky	Zlomky - zlomek jako část celku, zobrazování zlomků, krácení, rozšiřování a porovnávání	F - vztahy pro hustotu a rychlost, jednotky ve tvaru zlomku	
- převede zlomek na desetinné nebo na smíšené číslo a naopak	- zlomky, desetinná čísla a smíšená čísla		
- sčítá, odčítá, násobí a dělí desetinná čísla	- početní operace se zlomky, složené zlomky		
- využívá zlomky při řešení jednoduchých úloh z praxe	- slovní úlohy se zlomky		
- odhadne, zda jsou dva předložené obrazce	Shodnost, středová souměrnost		

shodné	- shodnost geometrických útvarů		
- používá věty sss, sus,usu při rozhodování o shodnosti trojúhelníků, sestrojí trojúhelníky s využitím daných vět	- shodnost trojúhelníků, věty sss, sus, usu		
- sestrojí obraz daného obrazce ve středové souměrnosti	- středová souměrnost, střed souměrnosti, konstrukce obrazu ve SS		
- rozhodne zda je daný obrazec středově souměrný, doplní střed souměrnosti středově souměrného obrazce	- středově souměrné útvary, určení středu souměrnosti	Vv- využití středově souměrných obrazců	
- rozliší kladné a záporné celé číslo,zobrazí celé číslo na číselné ose	Celá čísla - celá čísla a jejich znázorňování	F - jednotky teploty	
- určí absolutní hodnotu celého čísla a opačné číslo k danému číslu	- absolutní hodnota celého čísla, opačné číslo		
- porovná celá čísla podle velikosti	- porovnávání celých čísel		
- sčítá, odčítá, násobí a dělí celá čísla	- početní operace s celými čísly		
- využívá znalosti o celých číslech v úlohách z praxe			
- zobrazí racionální číslo na číselné ose, porovná racionální čísla podle velikosti	Racionální čísla - záporná desetinná čísla a zlomky, porovnávání racionálních čísel		
- určí absolutní hodnotu racionálního čísla			
- sčítá, odčítá, násobí a dělí racionální čísla	- početní operace s desetinnými čísly		
- aplikuje znalosti na jednoduchých úlohách z praxe	- slovní úlohy		
- rozliší jednotlivé druhy rovnoběžníků a zná jejich vlastnosti	Čtýřúhelníky - rovnoběžníky, výšky a úhlopříčky rovnoběžníku, kosodélník, kosočtverec		
- sestrojí rovnoběžníky v jednoduchých případech	- konstrukce rovnoběžníků		
- zná vlastnosti lichoběžníků, dokáže sestrojit jednoduchý	- lichoběžník a jeho konstrukce		

lichoběžník			
- vypočítá obvod a obsah rovnoběžníku, trojúhelníku a lichoběžníku	- obvod a obsah rovnoběžníku, trojúhelníku a lichoběžníku		
- aplikuje znalosti na úlohách z praxe	- slovní úlohy		
- určí poměr dvou veličin, zkrátí a rozšíří daný poměr, určí postupný poměr	Poměr, přímá a nepřímá úměrnost - poměr, rozšiřování a krácení poměru		
- zvětší nebo zmenší danou hodnotu v daném poměru, rozdělí celek v daném poměru	- změna v daném poměru		
- užije poměr a postupný poměr k řešení úloh z praxe	- slovní úlohy		
- užije dané měřítko při čtení map a přepočítávání vzdáleností	- měřítko plánu a mapy	Z - měřítko mapy	
- rozhodne zda je daná závislost přímá úměrnost, resp. nepřímá úměrnost	- přímá a nepřímá úměrnost		
- vyznačí bod s danými souřadnicemi v pravouhlé soustavě souřadnic, určí souřadnice vyznačeného bodu	- pravouhlá soustava souřadnic		
- sestaví tabulku přímé a nepřímé úměrnosti			
- narýsuje graf přímé a nepřímé úměrnosti	- graf přímé a nepřímé úměrnosti		
- řeší úlohy z praxe s využitím přímé a nepřímé úměrnosti, využívá trojčlenku k řešení těchto úloh	- slovní úlohy řešené trojčlenkou		
- pozná hranol, určí jeho podstavu a plášť	Hranoly - hranoly a jejich části		
- nakreslí síť hranolu			
- vypočítá povrch a objem hranolu	- povrch a objem hranolu		
- aplikuje uvedené znalosti na úlohách z praxe	- slovní úlohy		
- pochopí pojem jedno procento, základ, počet procent, procentová část	Procenta - pojem procenta	Ch - koncentrace roztoků	
- vypočítá velikost části odpovídající danému	- procentová část, základ, počet procent		

počtu procent, určí celek z dané části odpovídající počtu procent, vypočítá kolik procent představuje daná část			
- rozumí pojmu jedno promile	- promile		
- využije uvedené znalosti k řešení úloh z praxe	- slovní úlohy na procenta a promile		

8. ročník

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
Žák			
- odhadne druhou mocninu	Druhá mocnina a odmocnina - druhá mocnina		
- určí druhou mocninu pomocí tabulek i kalkulačky	- výpočet druhé mocniny pomocí tabulek i kalkulačky		
- odhadne druhou odmocninu	- druhá odmocnina		
- určí druhou odmocninu pomocí tabulek i kalkulačky	- výpočet druhé odmocniny pomocí tabulek i kalkulačky		
- chápe vztahy mezi stranami v pravoúhlém trojúhelníku, zná Pythagorovu větu (slovně i v zorcem)	Pythagorova věta - Pythagorova věta	D – Pythagoras , význam řecké matematiky pro vývoj myšlení člověka a rozvoj evropské kultury	
- řeší úlohy vedoucí k užití Pythagorovy věty v rovině i v prostoru	- užití Pythagorovy věty		
- rozumí pojmu iracionální číslo, reálné číslo	- reálná čísla		
- určí třetí mocninu pomocí tabulek i kalkulačky	Mocniny s přirozenými mocniteli - třetí mocnina		
- zapisuje a určuje mocniny s přirozeným mocnitelem	- mocnina s přirozeným mocnitelem		
- provádí početní operace s mocninami	- pravidla pro počítání s mocninami		
- zapisuje čísla v desítkové soustavě s užitím mocnin o základu 10	- zápis čísla v desítkové soustavě pomocí mocnin 10	Z – rozloha světadílů a oceánů vyjádřena zápisem velkého čísla ve tvaru mocniny 10	
- dokáže definovat kružnici a kruh	Kružnice a kruh - pojem kružnice a kruh		
- popíše vzájemnou	- kružnice a přímka, dvě	Vv – kružnice jako	

polohu kružnice a přímky nebo dvou kružnic	kružnice	dekorativní prvek	
- použije Thaletovu větu při konstrukci pravoúhlého trojúhelníka a při sestrojení tečny z bodu ke kružnici	- Thaletova věta	D – přínos řecké matematiky pro dnešní geometrii	
- vypočítá délku kružnice, obvod kruhu a obsah kruhu	- délka kružnice, obvod a obsah kruhu		
- zná pojem mezikruží			
- popíše válec, načrtne a narýsuje jeho síť	Válec - základní pojmy, síť válce	ČSP – využití válce v technické praxi	
- vypočítá povrch a objem válce, aplikuje uvedené postupy na úlohy z praxe	- povrch a objem válce		
- vypočítá hodnotu číselného výrazu	Výrazy - číselný výraz		
- dosadí do výrazu s proměnnými, zapíše slovně zadanou situaci pomocí výrazů, vyjádří daný výraz slovně	- výraz s proměnnými		
- zapíše mnohočlen ve stručném a přehledném tvaru	- jednočlen, mnohočlen, člen mnohočlenu		
- sčítá, odčítá a násobí mnohočleny, dělí jednočlenem	- početní operace s mnohočleny		
- užívá vzorec pro druhou mocninu součtu a rozdílu jednočlenů a pro rozdíl druhých mocnin jednočlenů	- vzorce pro druhé mocniny dvojčlenů		
- upravuje mnohočleny na součin vytýkáním před závorku nebo pomocí vzorců	- rozklad mnohočlenu na součin		
- zvládne obvyklý postup při řešení konstrukční úlohy	Konstrukční úlohy v rovině - množiny bodů v rovině		
- sestrojí trojúhelník, rovnoběžník nebo lichoběžník zadaný různými prvky	- konstrukce trojúhelníků a čtyřúhelníků		
- využívá doposud známé poznatky k řešení rozličných konstrukčních úloh			OSV – příprava žáků k systematickému přemýšlení o problémech

-řeší lineární rovnice s jednou neznámou užitím ekvivalentních úprav,	Lineární rovnice - rovnice s jednou neznámou, kořen rovnice		
- provádí zkoušku dosazením	- levá a pravá strana rovnice, zkouška dosazením		
- využívá lineární rovnice s jednou neznámou při řešení úloh z praxe	- slovní úlohy řešené lineární rovnicí	F – řešení úloh o pohybu	

9. ročník

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
Žák			
- po dosazení do vzorce vypočítá zbývající neznámou	Výpočet neznámé ze vzorce	F – úpravy fyzikálních vzorců	
- určí, zda se jedná o lomený výraz, definuje podmínky za kterých má daný výraz smysl	Lomené výrazy		OSV - systematické přemýšlení o problémech
- rozšíří lomený výraz a vykrátí lomený výraz výrazem různým od nuly	- rozšiřování a krácení lomených výrazů		
- sčítá, odčítá, násobí a dělí lomené výrazy	- početní výkony s lomenými výrazy		
- pozná podobné obrazce a určí poměr podobnosti	Podobnost - podobnost geometrických útvarů, poměr podobnosti		
- vysloví věty o podobnosti trojúhelníků, využije je při řešení úloh	- podobnost trojúhelníků		
- rozdělí úsečku v daném poměru			
- objeví a využije podobnost v jednoduchých úlohách z praxe	- užití podobnosti, měřítko plánu a mapy	Z - měřítko mapy	
- popíše zavedení funkcí sinus, kosinus a tangens pomocí poměru stran v pravoúhlém trojúhelníku	Goniometrické funkce - odvěsna přilehlá a protilehlá, sinus, kosinus, tangens		
- určí v tabulkách či na kalkulačce hodnotu funkce sin, cos, tg pro danou velikost ostrého úhlu a také obráceně k hodnotě zjistí	- hodnoty goniometrických funkcí v tabulkách a na kalkulačce		

velikost úhlu			
- využívá goniometrické funkce při řešení pravoúhlého trojúhelníka	- výpočty v pravoúhlém trojúhelníku pomocí goniometrických funkcí		
- aplikuje postupy s výpočty pomocí goniometrických funkcí na úlohy s praktickými náměty	- praktické úlohy		
- rozhodne, zda závislost daná tabulkou nebo grafem je funkcí	Funkce - funkce daná grafem či tabulkou		
- určí definiční obor a obor hodnot funkce	- definiční obor, hodnota a obor hodnot funkce		
- sestojí graf funkce dané tabulkou			
- pozná lineární funkci, rozumí její rovnici a dokáže sestojit graf	- lineární funkce, graf lineární funkce		
- rozliší funkci rostoucí, klesající a konstantní			
- popíše funkci přímé úměrnosti	- přímá úměrnost		
- pozná funkci nepřímé úměrnosti a sestojí její graf	- nepřímá úměrnost a její graf		
- řeší úlohy z praxe vedoucí k lineárním funkcím			
- rozezná lineární rovnici	Soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými - lineární rovnice se dvěma neznámými		
- řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými dosazovací a sčítací metodou	- dosazovací metoda, sčítací metoda řešení soustavy dvou lineárních rovnic		
- řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými graficky	- lineární rovnice ve tvaru funkce		
- využívá soustavu dvou rovnic se dvěma neznámými při řešení úloh z praxe	- úlohy o směsích, o pohybu		
- pozná jehlan, sestojí jeho síť	Jehlan, kužel, koule - jehlan a jeho síť		
- pozná a popíše kužel	- kužel		
- vypočítá povrch a	- povrch a objem jehlanu		

objem jehlanu a kužele i s užitím goniometrických funkcí	a kužele		
- vypočítá povrch a objem koule a polokoule	- koule, její povrch a objem, polokoule		
- řeší úlohy z praxe			
- rozumí pojmům vklad úvěr, jistina, úroková míra, daň z úroku	Základy finanční matematiky		VDO - základy správného finančního myšlení a ekonomického chování
- vypočítá odpovídající úrok pro vložený či zapůjčený kapitál a pro danou úrokovou míru	- jednoduché úrokování		MDV - kritický přístup k reklamě
- vypočítá daň z úroku			
- řeší úlohy na jednoduché úrokování			
- čte výsledky statistického šetření zaznamenané tabulkou	Základy statistiky - statistické šetření, statistický soubor	F - zpracování dat získaných fyzikálním měřením	MDV - užití statistiky a diagramů
- určuje četnost a relativní četnost	- četnost, relativní četnost		
- čte a sestavuje diagramy	- sloupkový diagram, kruhový diagram		
- počítá aritmetický průměr	- aritmetický průměr		

Předmět: INFORMATIKA

Časová dotace

6. ročník

1 hodina/týden

7. ročník

1 hodina/týden

Organizační vymezení

Předmět má žáky naučit a zdokonalit v ovládání počítače, používání jeho aplikací v praxi. Témata, která žáci jako samostatné práce zpracovávají jsou proto volena z oborů ostatních vzdělávacích předmětů a také z praxe.

Výuka probíhá v odborné počítačové učebně vybavené patnácti počítači PC, projekčním plátnem a ozvučením.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení:

- pro efektivní učení vybíráme vhodné způsoby, metody a strategie
- podporujeme samostatnost a tvořivost
- vedeme žáky k sebehodnocení
- klademe důraz na čtení s porozuměním, vyhledávání informací na internetu
- podporujeme samostatnost a organizaci vlastní činnosti
- vedeme žáky k poznávání vlastních možností
- motivujeme k učení - vytváříme situace, v nichž má žák radost z učení
- prezentujeme výsledky žákovských prací

- učíme trpělivosti, vedeme k sebekritičnosti

Kompetence k řešení problému:

- učíme žáky nebát se problému
- motivujeme žáky zařazováním problémových úloh z běžného života
- vedeme žáky k vyhledávání informací ze všech možných dostupných zdrojů, jejich třídění a používání
- podporujeme netradiční řešení problémů
- uplatňujeme mezipředmětové vztahy
- používáme kritické myšlení a možnost obhajoby vlastního rozhodnutí
- pracujeme ve skupinách, pracujeme na projektech

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky k vhodné komunikaci s ostatními žáky, učiteli a jinými dospělými ve škole i mimo ni
- netolerujeme hrubé, vulgární a agresivní chování projevy v komunikaci
- učíme naslouchat názorům druhých a vhodně na ně reagovat
- využíváme různé druhy informačních a komunikačních prostředků
- vedeme žáky k asertivnímu chování
- začleňujeme metody kooperačního učení a jejich prostřednictvím vedeme děti ke spolupráci

Kompetence sociální a personální:

- podporujeme práci ve skupinách
- pracujeme v týmech, rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé pozice
- učíme žáky kriticky hodnotit práci týmu, svou i ostatních členů týmu
- podporujeme osobní odpovědnost za výsledky společné práce
- netolerujeme projevy rasismu a xenofobie

Kompetence občanské:

- vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým
- monitorujeme chování žáků a důsledně dbáme na dodržování pravidel chování ve škole
- netolerujeme sociálně patologické projevy chování
- učíme žáky správně reagovat v krizových situacích

Kompetence pracovní:

- dbáme na ochranu zdraví při práci
- vytváříme tvořivé a podnětné pracovní prostředí
- učíme hodnotit výsledky činností z různých hledisek
- měníme pracovní podmínky a tím učíme žáky adaptovat se na nové pracovní podmínky

Vzdělávací obsah předmětu Informatika

VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE

Očekávané výstupy

žák

ICT-9-1-01 ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ICT-9-1-01p vyhledává potřebné informace na internetu; dodržuje pravidla zacházení s výpočetní technikou; osvojí si základy elektronické komunikace

ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ

Očekávané výstupy

žák

ICT-9-2-01 ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací

ICT-9-2-02 uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem

ICT-9-2-03 pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví

ICT-9-2-04 používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji

ICT-9-2-05 zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

ICT-9-2-01p, ICT-9-2-02p ovládá základy psaní na klávesnici, na uživatelské úrovni práci s textovým editorem; využívá vhodné aplikace; zvládá práci s výukovými programy

ICT-9-2-03p, ICT-9-2-04p, ICT-9-2-05p vyhledává potřebné informace na internetu

- dodržuje pravidla bezpečného zacházení s výpočetní technikou

6. ročník

výstupy	učivo	přesahy	průřezová témata
Žák			
- vyhledává na internetu samostatně informace	Internet Regionální pracovní sešit "Školy pro venkov" v rámci operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.1.00/14.0208; pracovní listy k různým kapitolám		
- informace třídí, ověřuje věrohodnost zdroje	Hodnota a relevance informačních zdrojů. Metody a nástroje jejich ověřování		MeV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- posuzuje závažnost informací, jejich vzájemné souvislosti			
- používá různé způsoby komunikace po internetu	Vývojové trendy informačních technologií.		
- používá grafický, textový a tabulkový editor, prezentuje pomocí nich výsledky vlastní práce	Textový editor. Tabulkový editor. Grafické rastrové programy. Počítačové prezentace.		MeV – tvorba mediálního sdělení
- uplatňuje základní estetická a typografická pravidla při práci s textem, obrázky a grafy			
- při práci spolupracuje se spolužáky, vyměňuje si s nimi			MeV – práce v realizačním týmu

aktivně poznatky a podněty k práci			
------------------------------------	--	--	--

7. ročník

výstupy	učivo	přesahy	průřezová témata
Žák			
- provádí základní uživatelské nastavení a údržbu systému	Operační systém		
- dokáže zabezpečit počítač proti zneužití informací, útoku zvenčí, dodržuje pravidla bezpečnosti při práci s počítačem	Bezpečnost PC		
- nainstaluje, nastaví a odinstaluje program	Operační systém		
- dodržuje zásady ochrany autorských práv při práci s počítačem	Bezpečnost PC	OV – autorská práva	MV
- zvolí vhodný program pro prezentaci různých informací	MS Office		
- používá samostatně a účelně programy MS Office	MS Office		
- zná a umí porovnat kvality různých internetových prohlížečů	Software		
- zná a umí porovnat kvality jiných kancelářských programů	Software		
- zná a používá programy pro správu a usnadnění práce s PC	Software		

Předmět: DĚJEPIS

Časová dotace

6. ročník

2 hodiny/týden

7. ročník

2 hodiny/týden

8. ročník

2 hodiny/týden

9. ročník

2 hodiny/týden

Organizační vymezení

Výuka probíhá v učebně dějepisu s celým kolektivem žáků. Předmět směřuje k tomu, aby žáci byli schopni porozumět vývoji lidské společnosti od jejího vzniku do současnosti. Žák postupně získává informace o období pravěku a starověku, přes středověk, novověk až do současnosti.

Během vyučovacích hodin je kladen důraz na komunikaci, schopnost vyjadřovat se, přemýšlet o problému a dokázat o něm hovořit.

Je kladen důraz na práci s textem (učebnice, odborná literatura, časopisy, internet), dějepisným atlasem, mapou, časovou přímkou, audiovizuálními dokumenty. Vhodnou součástí přiblížení historických problémů jsou exkurze, návštěvy muzeí a výstav.

Výchovnou a vzdělávací strategií práce v hodinách dějepisu je docílit toho, aby žák dokázal přijímat a poté sdělovat informace ostatním, např. formou referátů nebo obvyklým ústním prověřováním žakových znalostí učitelem.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení:

Učitel:

- nabízí žákům aktivační metody, které jim přiblíží problematiku dané historické situace
- předkládá žákům informační zdroje a vede je k jejich využívání

Kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- vede žáky k porovnávání historického vývoje našeho státu s vývojem v Evropě, ale i v ostatním světě
- předkládá žákům náměty k samostatnému uvažování

Kompetence komunikativní:

Učitel:

- vede žáky k formulování vlastních názorů na historické události a k srovnávání s názory odborníků
- nabízí žákům dostatek možností k porozumění textu a zobrazovaných materiálů

Kompetence personální a sociální:

Učitel:

- vede žáky k pochopení role jedince a mas v historickém vývoji společnosti
- vede je k uvědomění si jedinečnosti každého člena lidské společnosti, tzn. i významu sama sebe v kolektivu lidí

Kompetence občanské:

Učitel:

- nabízí žákům důkazy k pochopení nutnosti existence a dodržování práv a povinností člověka, coby člena určité lidské společnosti a prokazuje, že jejich nedodržování vede k narušení mezilidských vztahů

Kompetence pracovní:

Učitel:

- nabízí dostatek situací k propojení znalostí základů vývoje lidské společnosti se schopností je dále rozvíjet na základě dalších nových zdrojů informací

Vzdělávací obsah předmětu Dějepis

ČLOVĚK V DĚJINÁCH

Očekávané výstupy

žák

D-9-1-01 uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků

D-9-1-02 uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány

D-9-1-03 orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

D-9-1-01p chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti

POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI

Očekávané výstupy

žák

D-9-2-01 charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu

D-9-2-02 objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost

D-9-2-03 uvede příklady archeologických kultur na našem území

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

D-9-2-01p rozliší základní rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí

D-9-2-01p podle obrázků popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kultovní předměty

NEJSTARŠÍ CIVILIZACE. KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY

Očekávané výstupy

žák

D-9-3-01 rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací

D-9-3-02 uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví

D-9-3-03 demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem

D-9-3-04 porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

D-9-3-01p uvědomuje si souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států

D-9-3-03p, D-9-3-04p popíše život v době nejstarších civilizací

KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA

Očekávané výstupy

žák

D-9-4-01 popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států

D-9-4-02 porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti

D-9-4-03 objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech

D-9-4-04 vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám

D-9-4-05 ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

D-9-4-03p uvede první státní útvary na našem území

D-9-4-03p uvede základní informace z období počátků českého státu

D-9-4-04p popíše úlohu a postavení církve ve středověké společnosti

D-9-4-04p charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí
D-9-4-05p rozeznává období rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské
D-9-4-05p uvede nejvýraznější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu

OBJEVY A DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY

Očekávané výstupy

žák

D-9-5-01 vysvětlí znovuzrození antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky
D-9-5-02 vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život
D-9-5-03 popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky
D-9-5-04 objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie
D-9-5-05 objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky
D-9-5-06 na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus
D-9-5-07 rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

D-9-5-03p popíše důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací pro Evropu
D-9-5-04p, D-9-5-05p uvede zásadní historické události v naší zemi v daném období
D-9-5-04p, D-9-5-05p pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku

MODERNIZACE SPOLEČNOSTI

Očekávané výstupy

žák

D-9-6-01 vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti
D-9-6-02 objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé
D-9-6-03 porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů
D-9-6-04 charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích
D-9-6-05 na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy
D-9-6-06 vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

D-9-6-03p uvede základní historické události v naší zemi v 19. století
D-9-6-03p vyjmenuje nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století
D-9-6-04p rozlišuje rozdíly ve způsobu života společnosti jednotlivých historických etap

MODERNÍ DOBA

Očekávané výstupy

žák

D-9-7-01 na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky
D-9-7-02 rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů

***D-9-7-03* charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu**

***D-9-7-04* na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv**

***D-9-7-05* zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí**

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

D-9-7-01p, D-9-7-03p, D-9-7-04p uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války

D-9-7-01p, D-9-7-05p uvede základní informace o vzniku samostatné Československé republiky

ROZDĚLENÝ A INTEGROJÍCÍ SE SVĚT

Očekávané výstupy

žák

***D-9-8-01* vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků**

***D-9-8-02* vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce**

***D-9-8-03* posoudí postavení rozvojových zemí**

***D-9-8-04* prokáže základní orientaci v problémech současného světa**

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

D-9-8-01p, D-9-8-02p popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě

D-9-8-04p chápe význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti

6. ročník

Výstupy	Učivo	Přesahy,vazby	Průřezová témata
Žák : - naučí se chápat význam poznávání minulosti pro současnost - zvládne základní orientace v historickém čase a prostoru - porozumí určování dat historických událostí a orientuje se na časové ose ve vztahu k přelomu letopočtu - seřadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu - seznámí se s vývojem člověka a způsobem	Úvod do dějepisu - minulost, dějepis a historie, proč se učíme dějepis, prameny - časová přímka, staletí a tisíciletí - periodizace dějin Pravěk	matematika, český jazyk zeměpis, přírodopis, výtvarná výchova, hudební výchova, pracovní výchova	MeV EmV – základní podmínky života,

<p>životu lidí v pravěku - seznámí se s důsledky přechodu k zemědělskému způsobu obživy - zná základní charakteristiky života nejstarších civilizací, - umí popsat způsob života, materiální a duchovní kulturu od pravěkých sběračů a lovců po konec starověku a dokáže tyto poznatky interpretovat v základních souvislostech k současnosti</p> <p>- zná místopis a příklady nejvýznamnějších archeologických kultur v Evropě a na našem území</p> <p>- rozpozná souvislosti mezi přírodními podmínkami a vznikem starověkých států - seznámí se s vývojem společenského uspořádání starověkých států</p> <p>- v základním rozsahu se seznámí s historií nejstarších východních kultur - na základě znalosti vývoje starověkých společností dovede specifikovat význam a přínos jednotlivých kultur a významných osobností pro současný život a pozná nejvýznamnější hmotné památky</p> <p>- s ohledem na význam antické kultury pro další vývoj Evropy demonstruje a na příkladech doloží jednak</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dělení pravěku - vývoj člověka - lovci a sběrači v době kamenné - zemědělci v době kamenné - zpracování kovů - pravěk v českých zemích <p>Úvod do starověku - předpoklady vzniku státu - písmo</p> <p>Přední východ - Mezopotámie – nejstarší období, Sumerové, kultura - Další důležité oblasti Před. východu, Persie, Palestina</p> <p>Egypt - přírodní podmínky, zemědělství, řemeslo, obchod, kultura</p>	<p>občanská výchova</p> <p>zeměpis, výtvarná výchova,</p> <p>zeměpis, přírodopis,</p> <p>zeměpis, přírodopis,</p> <p>český jazyk - antická literatura, výtvarná výchova, tělesná výchova,</p> <p>zeměpis, přírodopis, občanská výchova,</p>	<p>MkV – kulturní difference, MeV – med. sdělení a realita, VMEGS – jsme Evropané</p> <p>OSV, VDO,</p>
--	--	---	---

<p>vliv antického myšlení na vývoj evropské kultury, jednak projevy odkazu způsobu života tehdejšího člověka v současnosti</p> <p>- přiměřeně se orientovat v politických dějinách starověkých států a v jejich projevech v současnosti /stát, forma vlády, práva a povinnosti /</p> <p>- učí se interpretovat zdroje poznatků o nejstarších dějinách</p>	<p>Řecko</p> <ul style="list-style-type: none"> - přírodní podmínky, zemědělství, řemeslo, obchod - Kréta, Homérské období - Antické Řecko, městské státy - Kultura ve starověkém Řecku, náboženství, věda, písmo, hry <p>Řím</p> <ul style="list-style-type: none"> - přírodní podmínky, zemědělství, obchod, - Etruskové, římské králové - Římská republika, zřízení - Císařský Řím, principát, dominát - Kultura ve starověkém Římě, náboženství, vzdělanost, umění <p>Indie</p> <ul style="list-style-type: none"> - přírodní podmínky, zemědělství, státní útvary, kultura <p>Čína</p> <ul style="list-style-type: none"> - přírodní podmínky, zemědělství, řemeslo, obchod, kultura 		
---	--	--	--

7. ročník

výstupy	učivo	přesahy	průřezová témata
Žák			
<p>- popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států</p> <p>- porovná základní rysy západoevropské, byzantsko -slovanské a islámské kulturní oblasti</p> <p>- objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů</p>	<p>periodizace a charakteristické znaky středověku, stěhování národů, vytváření střední Evropy</p> <p>franská říše, Byzanc, Slované, Sámova říše, Svatá říše římská, Vikingové, Arabové, uherský stát</p> <p>Velká Morava-první stát západních Slovanů, počátky českého státu, život v přemyslovských</p>	<p>Český jazyk, zeměpis</p> <p>Literární výchova</p>	<p>VMEGS - objevujeme Evropu a svět</p>

<p>v evropských souvislostech</p> <p>- vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi církevní a světskou mocí, křesťanský a islámský svět</p>	<p>Čechách</p> <p>křesťanství v raněstředověké Evropě, císařství a papežství, vznik a podstata islámu (Arabové na Pyrenejském poloostrově), křížové výpravy</p>		
<p>- ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uveďte příklady románské kultury</p> <p>- vysvětlí znovuoobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky, uveďte příklady gotické kultury,</p> <p>- pochopí složité období vlády Jiřího z Poděbrad</p> <p>- uvědomí si politickou situaci v českém státě a v Evropě před nástupem Habsburků</p> <p>- popíše a demonstruje průběh zámořských objevů</p>	<p>struktura středověké společnosti - základní feudální vztahy (panovník, feudální vrchnost, poddaný), život lidí na vesnici a ve městech na počátku 13. století, románský sloh – architektura, literatura</p> <p>poslední Přemyslovci, vláda Lucemburků, vznik renesance v Itálii, počátky reformace v českém státě, M. J. Hus a Karlova univerzita, průběh, výsledky a význam husitské revoluce, gotika -nejvýznamnější architektonické památky</p> <p>vláda Jiřího z Poděbrad a český stát za Jagellonců stoletá válka tatarské a turecké výboje vznik španělského království</p> <p>Objevné cesty, rozvoj výroby a obchodu Renesance a humanismus v Itálii i mimo</p> <p>Reformace ve střední Evropě a počátky protireformace</p>		

<p>- seznámí se s průběhem reformace ve střední Evropě</p> <p>- objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie</p> <p>objasní příčiny vzniku třicetileté války, posoudí její důsledky</p> <p>na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchii, parlamentarismus</p> <p>rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů, uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek</p>	<p>České země po nástupu Habsburků</p> <p>Vztahy katolíků a protestantů v jednotlivých evropských zemích</p> <p>Třicetiletá válka</p> <p>Absolutistické režimy v Evropě -Anglie, Francie, Rusko, Nizozemí Prusko, habsburská monarchie</p> <p>České a evropské baroko</p>	<p>Zeměpis</p> <p>Český jazyk</p> <p>Výtvarná výchova</p>	<p>OSV – kreativita</p> <p>VDO, MkV</p>
---	---	---	---

8. ročník

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <p>- vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti</p> <p>- objasní souvislosti mezi událostmi francouzské revoluce na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé</p> <p>- vysvětlí rozdílné tempo modernizace a</p>	<p>- osvícenství</p> <p>- britské impérium</p> <p>- vznik USA</p> <p>- hospodářské reformy ve státech střední Evropy a v Rusku</p> <p>- konec absolutismu ve Francii</p> <p>- počátek, průběh a vítězství VFR</p> <p>- císařství Napoleona I.</p> <p>- Evropa po Vídeňském kongresu</p> <p>- průmyslová revoluce a zrod kapitalistické společnosti</p>	<p>Zeměpis</p>	

<p>prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla</p> <p>- porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů</p> <p>- charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin, uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích</p>	<p>- národně - osvobozenécké hnutí (boje o Balkán)</p> <p>- proces sjednocování – Německo, Itálie</p> <p>- revoluční rok 1848 v Evropě s důrazem na vývoj v habsburské monarchii</p> <p>- porevoluční Evropa</p> <p>Regionální pracovní sešit "Školy pro venkov" v rámci operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.1.00/14.0208; kapitola Minulost Lipova</p>		
<p>- charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezení význam kolonií</p> <p>- orientuje se v základních politických proudech</p> <p>- objasní příčiny a důsledky 1.sv. války</p>	<p>- vzestup USA, Rusko a Japonsko</p> <p>- česká politická scéna před 1. sv. válkou</p> <p>- vznik, průběh, důsledky 1. sv. války, vznik Československa</p>	<p>Regionální pracovní sešit "Školy pro venkov" v rámci operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.1.00/14.0208; kapitola Od kalamáře k interaktivní tabuli</p>	

9. ročník

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
<p>Žák :</p> <p>- rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů</p> <p>- charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny nastolení v širších ekonomických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět</p>	<p>Mezi dvěma válkami</p> <p>- poválečné uspořádání světa</p> <p>- vznik Československé republiky</p> <p>- poválečná krize</p> <p>- léta prosperity a krize v Československu</p> <p>- světová hospodářská krize</p> <p>- nástup fašismu</p> <p>- vývoj SSSR</p> <p>- rozpad versailleského systému</p> <p>- kultura a věda v první republice</p> <p>Druhá světová válka</p> <p>- vypuknutí 2. světové války</p> <p>- bitva o Anglii</p>		<p>MKV – kulturní, difference, lidské vztahy, etnický původ</p>

<p>- rozpozná destruktivní sílu totalismu a vypjatého nacionalismu</p> <p>- na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv</p> <p>- vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa, uvede příklady střetávání obou bloků</p> <p>- vysvětlí mocenské a politické důvody</p> <p>- dokáže popsat postavení českých zemí v průběhu 20. stol. do současnosti</p> <p>- chápe specifika jednotlivých etap vývoje Československa a České republiky od poválečného období po současnost</p> <p>- vnímá změnu sociální pozice a sociálního statutu vybraných národnostních menšin a sociálních skupin v ČR</p> <p>- vnímá vývoj vědy a umění na konci 2. tisíciletí, uvědomuje si význam života člověka</p>	<p>- napadení SSSR</p> <p>- od Mnichova k okupaci</p> <p>- 14. a 15. březen 1939</p> <p>- protektorát</p> <p>- formy odboje</p> <p>- Heydrichiáda</p> <p>- zahraniční odboj</p> <p>- charakteristické rysy 2. světové války</p> <p>Regionální pracovní sešit "Školy pro venkov" v rámci operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.1.00/14.0208; kapitola Minulost Lipova</p> <p>Evropa a svět po roce 1945</p> <p>- důsledky 2. svět. války</p> <p>- řešení německé otázky</p> <p>- poválečné Československo</p> <p>- kultura a rozvoj Československa 1945 – 1948</p> <p>Rozdělené světy</p> <p>- upevnění sovětského bloku</p> <p>- Komunistické Československo</p> <p>- změny v Evropě na přelomu 50. a 60. let</p> <p>- Československo v r. 1989</p> <p>- vývoj od 60. let</p> <p>- Češi a Slováci na cestě k sametové revoluci</p>	<p>Regionální pracovní sešit "Školy pro venkov" v rámci operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.1.00/14.0208 ; kapitola Od kalamáře k interaktivní tabuli</p>	<p>VMEGS – Jsme Evropané</p>
---	--	---	------------------------------

Předmět:	OBČANSKÁ VÝCHOVA
-----------------	-------------------------

Časová dotace	6. ročník	1 hodina/týden
	7. ročník	1 hodina/týden
	8. ročník	1 hodina/týden
	9. ročník	1 hodina/týden

Organizační vymezení

Výuka probíhá většinou ve třídě. Důraz je kladen na poznání sebe sama jako jedince a začlenění i uplatnění se ve společnosti se svými povinnostmi i právy.

Výuka se zaměřuje na život žáka ve škole, v obci, v regionu, na mezilidské vztahy a seznamuje žáka s funkcí státu, hospodářství a mezinárodní spoluprací.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence občanská:

- vedeme žáky k uvědomění nejen svých práv, ale i povinností
- ke správnému posouzení krizových situací
- k umění poskytnout, případně vyhledat účinnou pomoc
- ke znalosti legislativy, obecných morálních zákonů a jejich dodržování
- k respektování názorů ostatních

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky ke kultivovanému verbálnímu projevu
- k vyhledávání informací z různých zdrojů a práci s nimi
- k naslouchání druhých, vhodné reakce
- rozvíjíme schopnosti obhajovat vlastní názor a respektovat názory jiných

Kompetence sociální a personální:

- vedeme žáky ke vzájemné spolupráci, dobrým mezilidským vztahům
- ke zdravému sebevědomí, sebedůvěře i sebekritice
- k toleranci, respektování jiného názoru, víry

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k efektivitě při organizování vlastní práce

Kompetence k řešení problémů:

- vedeme žáky k tvořivému přístupu řešení problému, k umění najít vhodnou informaci, pracovat s ní a najít vhodné řešení
- ke kritickému myšlení a schopnosti hájit své rozhodnutí

Vzdělávací obsah předmětu Občanská výchova

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

Očekávané výstupy

žák

VO-9-1-01 objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání

VO-9-1-02 rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu

VO-9-1-03 zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje

VO-9-1-04 zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají
VO-9-1-05 kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí
VO-9-1-06 zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu
VO-9-1-07 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případně neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem
VO-9-1-08 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám
VO-9-1-09 rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti
VO-9-1-10 posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
 žák

VO-9-1-03p přistupuje kriticky k projevům vandalismu
VO-9-1-06p v modelové situaci uplatní dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí
VO-9-1-07p respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití
VO-9-1-07p uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem
VO-9-1-08p rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům
VO-9-1-09p je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie
VO-9-1-08p respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve

ČLOVĚK JAKO JEDINEC

Očekávané výstupy

žák

VO-9-2-01 objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života
VO-9-2-02 posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek
VO-9-2-03 rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání
VO-9-2-04 popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
 žák

VO-9-2-01p chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním
VO-9-2-04p formuluje své nejbližší plány

ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ

Očekávané výstupy

žák

VO-9-3-01 rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady
VO-9-3-02 sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi

VO-9-3-03 na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení
VO-9-3-04 vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít
VO-9-3-05 uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu
VO-9-3-06 na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz
VO-9-3-07 rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané
VO-9-3-08 rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
 žák

VO-9-3-02p stručně popíše sociální, právní a ekonomické otázky rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků
VO-9-3-02p sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi
VO-9-3-03p ukáže na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet
VO-9-3-04p uvede příklady služeb, které banky nabízejí občanům
VO-9-3-07p uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany

ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO

Očekávané výstupy

žák

VO-9-4-01 rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky
VO-9-4-02 rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu
VO-9-4-03 objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů
VO-9-4-04 vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů
VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinností občana při zajišťování obrany státu
VO-9-4-06 objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství
VO-9-4-07 provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci
VO-9-4-08 dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování
VO-9-4-09 rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů
VO-9-4-10 rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady
VO-9-4-11 diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
 žák

VO-9-4-02p uvede základní prvky fungování demokratické společnosti
VO-9-4-02p chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy
VO-9-4-02p uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání

VO-9-4-04p vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů
VO-9-4-05p na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu
VO-9-4-05p uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele
VO-9-4-08p uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání
VO-9-4-09p uvede základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků
VO-9-4-09p vyřizuje své osobní záležitosti včetně běžné komunikace s úřady; požádá v případě potřeby vhodným způsobem o radu
VO-9-4-10p rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy
VO-9-4-10p v krizových situacích využívá služby pomáhajících organizací

MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT

Očekávané výstupy

žák

VO-9-5-01 popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování

VO-9-5-02 uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích

VO-9-5-03 uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory

VO-9-5-04 uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva

VO-9-5-05 objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu

VO-9-5-06 uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

VO-9-5-01p uvede příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování

VO-9-5-01p, VO-9-5-02p uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má ČR vztah, a ví o výhodách spolupráce mezi státy

VO-9-5-06p uvede příklady mezinárodního terorismu

6. ročník

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
Žák: - vysvětlí vnímání času v naší kultuře - prokáže znalost měření času pomocí časových jednotek - uvede, k čemu slouží kalendář a na jaké časové úseky je rozčleněn - zdůvodní, proč slavíme rozmanité rodinné a společenské svátky	Život v čase - čas - měření času - kalendář - čas svátků Regionální pracovní sešit "Školy pro venkov" v rámci operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost,	Fyzika Zeměpis Dějepis Český jazyk	

<p>uplatňovat</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpozná projevy porušování dětských práv, šikany a násilného chování (týrání, sexuálního zneužívání), ví, jak se zachovat a kam se obrátit s žádostí o pomoc <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede, jaká je náplň činnosti obecního zastupitelstva - zjistí, s jakými problémy se můžeme obracet na obecní úřad - uvede, jaké příležitosti realizovat své zájmy mají děti žijící v konkrétní obci - pokusí se navrhnout způsoby prezentace obce, ve které žije - uvede, co je typické pro region, ve kterém žije - na příkladech vysvětlí, čím se od sebe mohou odlišovat jednotlivé regiony - ví, kde sídlí krajský úřad a kdo stojí v jeho čele - objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání - vysvětlí rozdíl mezi národností a státním občanstvím - prokáže, že pochopil pojmy vlast a vlastenectví - rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu - zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje - objasní, proč je třeba respektovat jiné národy a národnosti 	<p>Místo, kde žiji</p> <ul style="list-style-type: none"> - domov - žiji v obci (obec, obecní samospráva) - žiji v kraji (kraje) - žiji ve státě (jak vznikl stát, stát, státní symboly ČR) - žili a žijí tu s námi (národnost, státní občanství) - žiji v Evropě a ve světě (Evropská unie, Organizace spojených národů) - žiji na Zemi (příroda v ohrožení, konzumní způsob života, ekologický způsob života) 	<p>Český jazyk Zeměpis Dějepis Hudební výchova</p>	<p>VDO – výchova demokratického občana VMEGS – výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech MkV – multikulturní výchova EmV – environmentální výchova</p>
---	---	--	--

- přiměřeně svému věku se pokusí uvést výhody začlenění České republiky do Evropské unie - objasní význam třídění odpadů a ekologického chování v domácnosti - zamýšlí se nad důsledky ničení přírodního prostředí pro život lidstva			
--	--	--	--

7. ročník

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
Žák: - pojmenuje a charakterizuje jednotlivá období lidského života - rozpozná tělesné a duševní změny, kterými prochází v dospívání - popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru - učí se rozpoznat a rozlišit projevy schopností svých i druhých lidí - snaží se rozpoznat projevy charakterových vlastností u sebe i ostatních - dokáže dostatečně korigovat své chování a jednání - zhodnotí důležitost společnosti pro svůj život - rozliší společenské skupiny, do nichž patří - objasní nutnost pravidel pro život ve škole a ve společnosti - posoudí a na	Kam patřím - já a dospívání (období lidského života, dospívání neboli puberta, člověk jako osobnost) - žijeme ve společenství lidí (život ve společnosti, společenské skupiny) - ve školních lavicích (povinná školní docházka, život ve škole - komunikace (způsoby komunikace, asertivita a agresivita) - pravidla chování (mají pravidla smysl, právní normy – zákony, morální pravidla, společenská pravidla, důsledky porušování pravidel a norem)	Dějepis	OSV – osobnostní a sociální výchova VDO – výchova demokratického občana

<p>příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpozná projevy společensky vhodného a nevhodného chování - rozliší agresivní a asertivní komunikaci mezi lidmi - uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem - uvědomuje si důsledky porušování pravidel pro sebe i své okolí <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - je schopen vysvětlit význam základních státoprávních pojmů: stát, prezident, parlament, vláda - objasní základní rozdělení moci ve státě a uvede příklady orgánů a institucí - charakterizuje menšiny žijící v České republice - rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti - objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám - uvede základní 	<p>Já a společenský systém</p> <ul style="list-style-type: none"> - Česká republika – stát, ve kterém žiji (ČR – demokratický stát, prezidenti v české historii) - žijí s námi (národnostní menšiny, rasová nesnášenlivost) - vlastenectví - o lidských právech (základní lidská práva, Všeobecná deklarace lidských práv, Listina zákl. práv a svobod v ČR, zvláštní lidská práva, právo znamená i povinnost, porušování lidských práv, kde se můžeme domáhat lidských práv, postihy za porušování lidských práv) 	<p>Dějepis Zeměpis Český jazyk</p>	<p>VDO – výchova demokratického občana Mkv – multikulturní výchova</p>
--	---	--	--

<p>dokumenty upravující lidská práva</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí, jaký význam má pro život člověka a společnosti dodržování lidských práv - vyjádří svůj osobní postoj k výše uvedeným problémům a hledá způsoby řešení - diskutuje o tom, kde a jak se člověk může domáhat svých práv <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí přínos významných historických osobností pro rozvoj naší země <ul style="list-style-type: none"> - objasní rozdíl mezi hmotnou a duchovní kulturou - vlastními slovy vyjádří své představy o kráse - rozliší druhy umění - charakterizuje významné kulturní instituce a zhodnotí přínos jejich programů a expozic - zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají - dokáže se vhodně chovat při kulturních událostech - popíše kulturní život ve svém bydlišti a regionu - uvede své vlastní kulturní aktivity - popíše způsoby, jak se může dítě i dospělý podílet na ochraně kulturních památek a přírodního prostředí své obce a regionu - kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a rek-lamy na veřejné mínění a 	<p>Já a okolní svět</p> <ul style="list-style-type: none"> - historická tradice (naši slavní předkové v běhu staletí) - kultura a umění (kultura, kulturní rozmanitost světa, umění) <p>Regionální pracovní sešit "Školy pro venkov" v rámci operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.1.00/14.0208; kapitola Významné osobnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - kultura v našem životě (společenská a kulturní zařízení, jak se neztrapnit při kulturních událostech, masová kultura, masmédia) - kulturní bohatství - problémy „modré“ planety (globální ekologické problémy, globální společenské problémy, cesty k nápravě) <p>Regionální pracovní sešit</p>	<p>Dějepis Výtvarná výchova Český jazyk Přírodopis Zeměpis</p>	<p>VMEGS – výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech EV – environmentální výchova</p> <p>MeV – mediální výchova</p>
--	--	--	---

rodinného rozpočtu (např. kapesného...)			
--	--	--	--

8. ročník

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
<p>Žák :</p> <ul style="list-style-type: none"> - vlastními slovy vysvětlí pojem osobnost, rozpozná svůj typ temperamentu, posoudí pozitivní a negativní stránky jednotlivých typů temperamentu - objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života - posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek - vysvětlí význam potřeb, zájmů a hodnot pro motivaci jedince, posoudí význam hodnot pro svůj život, dokáže objasnit pojem stres - rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání - uvědomí si důležitost citů ve svém životě, dokáže je vhodným způsobem charakterizovat a demonstrovat - popíše základní lidské smysly, vysvětlí význam paměti pro život člověka 	<p>Člověk jako osobnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - já jsem já (duševní vlastnosti osobnosti, potřeby, zájmy, hodnoty, jak se vidím já, jak mě vidí ostatní - já, moje pocity a emoce (pocity, city – emoce, rozdělení citů z hlediska intenzity a délky trvání, jak ovládat své city, jak zvládat náročné životní situace) - já, moje smysly a paměť (smysly, paměť) - já a životní styl (životní styl, živ. styl v minulosti a dnes, zdravý živ. styl, závislost) - osobnosti naší země (hudba, literatura, věda, sport) 	<p>Český jazyk Přírodopis Dějepis Hudební výchova Zeměpis</p>	<p>OSV – osobnostní a sociální výchova</p>

<p>- charakterizuje životní styl současné společnosti, objasní nebezpečí zdraví člověka ohrožujících návykových látek a dalších druhů závislosti, předvede jednoduché způsoby odmítání návykových látek</p> <p>- vyjmenuje vybrané osobnosti hudby, literatury, vědy, sportu a objasní jejich význam</p> <p>Žák:</p> <p>- objasní význam tolerance pro lidské soužití, vlastními slovy charakterizuje pojem stereotyp, vysvětlí nebezpečí předsudků v lidské společnosti, dokáže je rozpoznat</p> <p>- vysvětlí a uvede příklady formální a neformální autority</p> <p>- zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu</p> <p>- objasní pojmy autorita, altruismus a egoismus</p> <p>- dokáže charakterizovat pojem konflikt, uvést a demonstrovat možnosti řešení konfliktních situací</p> <p>Žák:</p> <p>- vysvětlí rozdíl mezi heterosexuální a homosexuální, objasní pojem registrované partnerství, uvědomí si důležitost partnerské</p>	<p>Regionální pracovní sešit "Školy pro venkov" v rámci operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.1.00/14.0208; kapitola Významné osobnosti a Lipov tančí a zpívá</p> <p>Člověk mezi lidmi</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidská setkání (společenská skupina, všichni jsme lidé, ale jsme různí) - vztahy mezi lidmi (mezilidské vztahy, autorita, solidarita, altruismus a egoismus) - chování v konfliktních situacích (co je konflikt, fáze konfliktu, jednání v konf. situacích) <p>Člověk, láska a manželství</p> <ul style="list-style-type: none"> - láska (zamilovanost a láska, sex, heterosexuální a homosexuální) - metody antikoncepce 	<p>Český jazyk Přírodopis Dějepis Zeměpis</p> <p>Dějepis Zeměpis</p>	<p>OSV – osobnostní a sociální výchova MkV – multikulturní výchova</p>
--	---	--	--

<p>lásky pro život člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše metody antikoncepce - dokáže se orientovat v bezpečných způsobech sexuálního chování - charakterizuje instituci manželství, popíše zákonné předpoklady jejího vzniku, dokáže uvést podmínky důležité pro harmonické soužití partnerů, uvědomí si nezbytnost rozvodu některých manželství - objasní proces vzniku lidského života a problematiku náhradní rodinné péče <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky - rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a států - objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů - vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů - objasní práva a povinnosti občana ČR, popíše způsoby nabytí a pozbytí státního občanství - uvede nejdůležitější druhy povinného pojištění v ČR, vysvětlí smysl státní sociální podpory - dokáže objasnit 	<ul style="list-style-type: none"> - nebezpečí sexuálního života (co vše patří k zodpovědnému sexu, pohlavní choroby a jejich příznaky) - manželství – základ rodiny (co je manželství, založení rodiny, neshody v manželství, rozvod) - vznik lidského života (jak vzniká lidský život, jak se chovat v těhotenství, náhradní rodinná péče) <p>Člověk ve státě</p> <ul style="list-style-type: none"> - stát – jeho funkce a typy (funkce státu, typy států, státy podle formy vlády – státního zřízení, podle způsobu vlády, podle správního uspořádání) - o demokracii (co je demokracie, demokratické volby v České republice, politické strany) - já – občan - Ústava České republiky (funkce ústavy, co je a co obsahuje Ústava České republiky) - právní řád České republiky (právo a morálka, právní vztahy a normy, právní řád, právní odpovědi, orgány právní ochrany, druhy provinění, kriminalita, nejčastější případy kriminality dětí a mladistvých) 	<p>Dějepis Zeměpis</p>	<p>VDO – výchova demokratického občana</p>
---	---	----------------------------	--

<p>základní funkce ústavy, vyjmenuje části Ústavy ČR a popíše jejich obsah</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše význam právního řádu pro život společnosti, charakterizuje jednotlivá právní odvětví, vysvětlí rozdíl mezi morálními a právními normami - vyjmenuje orgány právní ochrany občanů a popíše soustavu soudů v ČR - objasní pravidla nutná pro dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví - dokáže popsat problematiku dětské kriminality a kriminalitu mladistvých a uvede jejich příklady - přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu - objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství - provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci - dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování - rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných 			
--	--	--	--

<p>popíše vliv inflace na hodnotu peněz</p> <ul style="list-style-type: none"> - definuje pojem úvěr, dokáže spočítat úrok - ví, jaké jsou v jeho městě peněžní ústavy - vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít - seznámí se s vybranými peněžními produkty - na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení - rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje pojem národní hospodářství - pojmenuje a objasní principy ekonomických systémů - rozdělí národní hospodářství z různých hledisek - vyjmenuje ukazatele národního hospodářství, objasní pojmy hrubý domácí produkt, nezaměstnanost, inflace, obchodní bilance - ví, kdo provádí hospodářskou politiku státu - ví, kdo sestavuje státní rozpočet a čím je tvořen - vysvětlí pojem daň - uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby 			
---	--	--	--

<p>krytí deficitu - rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané</p> <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí význam mezinárodní spolupráce - seznámí se s existencí a činností jednotlivých mezinárodních organizací i s jejich strukturou - uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích - seznámí se s rozdělením pravomocí v rámci EU - vyjmenuje symboly EU - vysvětlí význam EU - popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování - dokáže pojmenovat příčiny a důsledky globalizace - uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory - uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených 	<p>Národní hospodářství</p> <ul style="list-style-type: none"> - úvod do národního hospodářství - struktura národního hospodářství - ukazatele národního hospodářství - hospodářská politika státu - státní rozpočet - daně <p>Mezinárodní spolupráce</p> <ul style="list-style-type: none"> - úvod do mezinárodní spolupráce - světové organizace (OSN, NATO, OECD, WTO) - evropské integrace (Rada Evropy, ESUO, EHS, ES) - Evropská unie - globalizace 	<p>Dějepis Zeměpis Přírodopis Matematika</p> <p>Zeměpis Dějepis Anglický jazyk</p>	<p>MkV – multikulturní výchova VMEGS – výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p>
--	--	--	--

sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru			
--	--	--	--

Předmět: FYZIKA

Časová dotace	6. ročník	2 hodiny/týden
	7. ročník	1 hodina/týden
	8. ročník	2 hodiny/týden
	9. ročník	2 hodina/týden

Organizační vymezení

Výuka probíhá v odborné učebně fyziky a chemie, některá praktická cvičení a laboratorní práce jsou prováděny v chemické laboratoři.

Vzdělávání v předmětu fyzika:

- směřuje k podpoře hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí
- vede k rozvíjení a upevňování dovedností objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy
- vede k utváření a ověřování hypotéz
- učí žáky zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislostí a vztahy mezi nimi
- směřuje k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím pomůcek, přístrojů a měřidel, pracovních listů, odborné literatury)
- samostatné pozorování
- krátkodobé projekty

Řád učebny fyziky a chemie a laboratorní řád je nedílným vybavením učebny a laboratoře, dodržování uvedených pravidel je pro žáky a vyučující závazné.

Předmět fyzika je úzce spjat s ostatními předměty vzdělávací oblasti „Člověk a příroda“ a s matematikou.

Předmětem prolínají průřezová témata:

- rozvíjení kritického myšlení, navrhování způsobů řešení problémů, ochota pomoci spolupracovat (VDO)
- rozvíjení dovedností a schopností (OSV)
- posuzování obnovitelných a neobnovitelných zdrojů energie, princip výroby elektrické energie (EV)
- komunikace a kooperace, kritické čtení (MDV)

- evropské a globální dimenze v efektivním využívání zdrojů energie v praxi, výroba a potřeba energie v globálním měřítku (EGS)
- vzájemné respektování (MKV)

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení:

- vedeme žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací
- vedeme žáky k používání odborné terminologie, klademe důraz k nalézání souvislostí mezi získanými daty
- klademe důraz na samostatné měření, experimentování a porovnávání získaných informací

Kompetence k řešení problémů:

- zadáváme takové úkoly, při kterých se žáci učí využívat základní postupy badatelské práce
- vedeme žáky k nalezení problémů, formulace, hledání a zvolení postupu jeho řešení

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky k formulování myšlenek v písemné i mluvené formě
- zadáváme práci ve skupinách založenou na komunikaci mezi žáky, respektování názoru druhých

Kompetence sociální a personální:

- využíváním skupinového vyučování vedeme žáky ke spolupráci při řešení problémů
- navozujeme situace vedoucí k posílení sebedůvěry a zodpovědnosti žáků
- vedeme žáky k ochotě pomoci

Kompetence občanské:

- vedeme žáky k šetrnému využívání elektrické energie
- podněcujeme žáky k upřednostňování obnovitelných zdrojů
- vedeme žáky k posuzování efektivity jednotlivých energetických zdrojů

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k dodržování bezpečného chování při práci s přístroji a zařízením
- posilujeme v žácích pocit zodpovědnosti za vykonanou práci

Vzdělávací obsah předmětu Fyzika

LÁTKY A TĚLESA

Očekávané výstupy

žák

F-9-1-01 změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa

F-9-1-02 uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí

F-9-1-03 předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty

F-9-1-04 využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

F-9-1-01p změří v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa – délku, hmotnost, čas

POHYB TĚLES; SÍLY

Očekávané výstupy

žák

F-9-2-01 rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu

F-9-2-02 využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles

F-9-2-03 změří velikost působící síly

F-9-2-04 určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici

F-9-2-05 využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích

F-9-2-06 aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

F-9-2-01p rozeznává, že je těleso v klidu, či pohybu vůči jinému tělesu

F-9-2-02p zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles při řešení jednoduchých problémů

F-9-2-04p rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla

F-9-2-05p předvídá změnu pohybu těles při působení síly

F-9-2-06p aplikuje poznatky o jednoduchých strojích při řešení jednoduchých praktických problémů

MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN

Očekávané výstupy

žák

F-9-3-01 využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů

F-9-3-02 předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

F-9-3-01p využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů

ENERGIE

Očekávané výstupy

žák

F-9-4-01 určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa

F-9-4-02 využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem

F-9-4-03 využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh

F-9-4-04 určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem

F-9-4-05 zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

F-9-4-02p uvede vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců)

F-9-4-03p rozpozná vzájemné přeměny různých forem energie, jejich přenosu a využití

F-9-4-04p rozezná v jednoduchých příkladech teplo přijaté či odevzdané tělesem

F-9-4-05p pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí

ZVUKOVÉ DĚJE

Očekávané výstupy

žák

F-9-5-01 rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku

F-9-5-02 posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

F-9-5-01p rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz

F-9-5-02p posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka

ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE

Očekávané výstupy

žák

F-9-6-01 sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu

F-9-6-02 rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí

F-9-6-03 rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností

F-9-6-04 využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů

F-9-6-05 využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní

F-9-6-06 zapojí správně polovodičovou diodu

F-9-6-07 využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh

F-9-6-08 rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

F-9-6-01p sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod

F-9-6-02p vyjmenuje zdroje elektrického proudu

F-9-6-03p rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností; zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními; zná druhy magnetů a jejich praktické využití; rozpozná, zda těleso je, či není zdrojem světla

F-9-6-07p zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí; rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití

VESMÍR

Očekávané výstupy

žák

F-9-7-01 objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet

F-9-7-02 odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

F-9-7-01p objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země

F-9-7-02 odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností

- zná planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci

- osvojí si základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmíru

6. ročník

výstupy	učivo	přesahy	průřezová témata
Žák			
- rozliší mezi pojmem těleso a látka, uvede příklady	Látka a těleso Fyzikální tělesa Látky	ČSV - provádí jednoduché pokusy, u známých látek určuje vlastnosti	
- rozhodne, která tělesa			

jsou z látky pevné, kapalné nebo plynné			
- změří délku předmětu vhodně zvoleným měřidlem,objem tělesa odměrným válcem a hmotnost tělesa na váhách	Měření fyz.veličin - měření délky - měření objemu - měření hmotnosti	M - orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek, měří a odhaduje délky úseček	OSV - rozvoj schopností poznávání, kooperace
- vzájemně převádí běžně používané jednotky téže veličiny		ČSV - porovnává látky a měří veličiny	
- určí hustotu látky měřením hmotnosti a objemu tělesa a výpočtem pomocí vztahu $\rho=m:V$, resp. $\rho=m/V$	- hustota		
- zjistí hustotu látky v tabulkách			
- vypočte hmotnost tělesa z jeho objemu a hustoty látky, ze které je těleso			
- odhadne a změří dobu trvání děje, např.pohybu kyvadla	- měření času		
- převádí údaje o čase v různých jednotkách			
- uvede příklad změny délky nebo objemu tělesa při změně teploty	- měření teploty	Z - sleduje změny teploty v různých ročních obdobích, klim.oblastech	MDV - sleduje předpovědi změn teplot (tisk, televize)
- vysvětlí princip měření teploty teploměrem			
- určí rozdíl teplot z naměřených hodnot			
- vysvětlí pojem fyzikální veličiny			
- vysvětlí pojem gravitační síla a její vlastnosti	Síla a její účinky - gravitace	D - historie poznávání gravitační síly	
- určí gravitační sílu, jakou Země působí na těleso o určité hmotnosti	- výpočet gravitační síly $G=m.g$		
- popíše směr svislý a vodorovný,vysvětlí princip určení	- směr svislý a vodorovný		
- v konkrétní situaci rozhodne, která dvě tělesa na sebe vzájemně působí silou	- vzájemné působení těles		
- změří velikost síly	- síla a její měření		

siloměrem			
- znázorní sílu graficky	- znázornění síly		
- určí výslednici sil působících v jedné přímce	- skládání sil stejného a opačného směru		
- rozhodne, zda dvě síly jsou v rovnováze	- rovnováha sil		
- odhadne polohu těžiště			
- experimentem určí polohu těžiště, např. desky, tyče	- těžiště tělesa		
- rozhodne, zda je těleso v poloze stabilní nebo nestabilní			
- v jednoduchém případě změří třecí sílu	Tření - tření, třecí síla		
- porovná třecí síly působící mezi tělesy při různé tlakové síle, drsnosti ploch nebo obsahu stykových ploch	- měření třecí síly		
- uvede příklady působení klidové třecí síly	- třecí síly v praxi	Tv - možnosti a význam zmenšování nebo zvětšování odporových sil ve sportu (např. lyžování, horolezectví, cyklistika)	
- objasní působení klidové třecí síly při chůzi člověka nebo při jízdě auta			
- rozhodne, zda v dané situaci je tření užitečné nebo škodlivé, a navrhne vhodný způsob jeho zmenšení nebo zvětšení			ENV - snižování ztrát energie zmenšováním odporových sil při pohybu vozidel
- využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles	Newtonovy zákony - zákon setrvačnosti - zákon síly	ČZV - doprava: setrvačnost automobilů, nebezpečí špatného odhadu rychlosti	OSV - na konkrétních příkladech se učí překonávat nesprávné představy o pohybu a síle
- na příkladech ukáže, že silové působení těles je vždy vzájemné, že síly akce a reakce vznikají vždy současně	- zákon akce a reakce		
- rozhodne, zda je páka otáčivá kolem pevné osy v rovnovážné poloze	Otáčivé účinky síly - rovnováha sil na páce		
- experimentem nebo výpočtem určí sílu nebo rameno síly tak, aby se	- moment síly ($M=F \cdot a$)		

páka dostala do rovnovážné polohy			
- uveďte příklady užití páky v praxi (osu otáčení, působící síly a jejich ramena) a objasní výhodnost použití páky v daném případě	- užití páky	Př - popíše páky ve stavbě těla člověka	
-určí podmínku rovnováhy na kladce pevné			
-uveďte příklady využití kladek v praxi a ukáže jejich výhody			

7. ročník

Výstupy	učivo	přesahy	průřezová témata
Žák			
- rozhodne, zda se těleso vzhledem k jinému tělesu pohybuje nebo je v klidu	Pohyb tělesa - klid a pohyb tělesa		
- určí trajektorii konkrétního pohybu tělesa a rozhodne, zda je pohyb přímočarý nebo křivočarý	- popis pohybu (trajektorie, dráha , čas) druhy pohybu		
- rozliší rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb	- pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný		
- má představu o jednotkách rychlosti a odhadne velikost rychlosti běžných pohybů (chůze, jízda auta)	- rychlost rovnoměrného pohybu	Př - porovná rychlosti různých zvířat	OSV - řešení problémů, rozvoj kreativity, kooperace
- vypočte rychlost pohybu, rychlost v dané jednotce vyjádří jinou jednotkou rychlosti	- výpočet rychlosti rovnoměrného pohybu	M - řeší úlohy na pohyb těles Tv - změří průměrnou rychlost běhu spolužáka	MDV - vyhledává zajímavé údaje o rekordních rychlostech v různých sportovních odvětvích
- vypočte dráhu rovnoměrného pohybu	- dráha rovnoměrného pohybu	Z - orientuje se na mapě, určuje vzdálenosti	
- vypočítá čas pohybu ze známé dráhy a času	- čas pohybu	Tv - sleduje světové rekordy	
- nakreslí graf závislosti dráhy pohybu na čase		Z - odhaduje dobu potřebnou k chůzi nebo k jízdě	
- vypočte průměrnou rychlost pohybu z daných údajů	- průměrná rychlost	ČZV - seznámí se s pravidly silničního provozu	
- změří dráhu a dobu určitého pohybu a			

vypočte jeho průměrnou rychlost			
- rozliší zdroj světla a osvětlené těleso	Světelné jevy - zdroj světla		ENV - ekonomické využívání zdrojů světla
- uvede velikost rychlosti ve vakuu a porovná ji s rychlostí světla jiných prostředích	- rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích		ENV - omezení světelného znečištění vhodnými zdroji světla
- objasní, proč na Zemi pozorujeme fáze Měsíce	- přímočaré šíření světla - měsíční fáze		
- vysvětlí vznik stínů a vznik zatmění Slunce a Měsíce	- stín - zatmění Měsíce a Slunce	D - nábož. interpretace zatmění Slunce v historii Vv - využití stínů a barev ve výtvarném projevu	
- využívá zákon odrazu světla na rozhraní dvou prostředí k řešení problémů a úloh a ke geometrické konstrukci obrazu rovinným zrcadlem	- zákon odrazu světla - zobrazení rovinným zrcadlem	M - rozezná jednoduché souměrné útvary v rovině a modeluje je	ENV - využití zrcadel ve slunečních elektrárnách
- pokusem rozhodne, které zrcadlo je duté a které je vypuklé	- zobrazení dutým a vypuklým zrcadlem	ČZV - bezpečné osvětlení účastníků silničního provozu	
- uvede příklady využití kulových zrcadel		ČZV - využití zrcadel ke zvýšení bezpečnosti dopravy	
- na příkladech ukáže kdy dochází k lomu světla ke kolmici a kdy od kolmice	- lom světla	M - využití velikosti úhlů	
- dokáže pokusem, že Sluneční světlo je složeno z barevného spektra	- rozklad světla optickým hranolem		
- vysvětlí, čím je dána barva neprůhledných těles	- barva těles		
- vysvětlí princip fungování oka	- oko - oční vady	Př - vjem obrazu vznikajícího na sítnici oka v lidském mozku	
- uvede příklady a využití jednoduchých optických přístrojů	- lupa, mikroskop, dalekohled		

8. ročník

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
Žák			
- popíše jevy, kterými se nepřímo přesvědčujeme, že částice, z nichž jsou	Vlastnosti látek -částicová stavba látek -model a druhy atomů -molekuly	Ch - používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech	OSV - rozvoj schopností poznávání

složeny látky, jsou v neustálém neuspořádaném pohybu			
- vysvětlí rozdílné vlastnosti pevných, kapalných a plyných látek, pomocí rozdílů v jejich částicové stavbě	- vlastnosti látek pevných, kapalných a plyných	Ch - určí společné a rozdílné vlastnosti látek	
- předpoví, jak se změní deformační účinky síly při změně velikosti síly nebo obsahu plochy na kterou působí	Deformační účinky síly, tlak - tlaková síla - tlak		
- porovná tlaky vyvolané různými silami		ČSP - význam broušení nožů a dalších nástrojů pro usnadnění práce	
- určí tlak vyvolaný silou působící kolmo na určitou plochu	- $p = F/S$		
- navrhne, jak lze v praktické situaci zvětšit nebo zmenšit tlak		ČZV - záchrana tonoucího na zamrzlém rybníku	ENV - škody na silnicích způsobené přetěžováním nákladu automobilu
- předvede pokus nebo popíše jev, který ukazuje, že při stlačení kapaliny vzroste tlak ve všech místech stejně	Tlak v kapalinách - přenos tlaku v kapalině - Pascalův zákon		
- vysvětlí na příkladu princip hydraulického zařízení	- hydraulické zařízení		
- porovná tlaky v různých hloubkách kapaliny, tlaky ve stejné hloubce dvou různých kapalin	- hydrostatický tlak	Př - přizpůsobení vodních živočichů životu v hloubce - potápění lidí a jejich výbava	OSV - řešení problémů a rozvíjení rozhodovacích dovedností např. hledání vztahu pro hydr. tlak
- použije vztah $p = \rho \cdot g \cdot h$ při řešení konkrétních problémů	Regionální pracovní sešit "Školy pro venkov" v rámci operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.1.00/14.0208 ; kapitola Bez vody žít nemůžeme	D – použití ponorek ve válečných konfliktech	
- objasní některé jevy, které souvisí s hydrostatickým tlakem nebo spojenými nádobami (vodoznak,	- spojené nádoby Regionální pracovní sešit "Školy pro venkov" v rámci operačního programu		

stavba hrází)	Vzdělávání pro konkurenceschopnost, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.1.00/14.0208 ; kapitola Bez vody žít nemůžeme		
- určí pokusem i výpočtem velikost vztahové síly působící na těleso v kapalině	- vztahová síla - $F = V \rho g$ - Archimédův zákon	D – Archimédes - starořecký učenec	
- znázorní síly a jejich výslednici působící na těleso ponořené do kapaliny	- potápění, plavání, vznášení se těles v kapalině		
- pokusem prokáže existenci atmosférického tlaku vzduchu a vysvětlí příčiny jeho existence	Tlak v plynech - atmosférický tlak		
- porovná atmosférický tlak v různých výškách, popíše způsob měření atmosférického tlaku, tlakoměr, barograf, objasní vliv změn atmosférického tlaku na počasí	- měření atmosférického tlaku	ITK - vyhledává informace o počasí na internetu	MDV - zpracovává, vyhodnocuje a využívá informace přicházející z médií, např. vliv počasí na činnost člověka a zdravotní stav
- změří tlak plynu v uzavřené nádobě a rozhodne, zda je v nádobě přetlak nebo podtlak plynu	- tlak plynu v uzavřené nádobě (přetlak, podtlak) a jeho měření		
- vysvětlí stavbu a vlastnosti jednotlivých částí atomu, existenci el. náboje	Elektrický náboj, elektrické pole - stavba atomu	Ch - složení atomu	
- experimentem prokáže vzájemné přitahování a odpuzování zelektrovaných těles a tento jev vysvětlí	- elektrické vlastnosti látek		
- vysvětlí elektrování těles vzájemným třením a princip uzemnění nabitého tělesa	- elektrování těles třením		
- pokusem prokáže existenci elektrického pole v okolí nabitého tělesa, znázorní siločáry elektrického pole	- siločáry elektrického pole		
- uvede praktické		ČZV - údržba oblečení	

příklady zabránění elektrostatického přitahování těles (textilní nebo papírenský průmysl)		z umělých vláken antistatickými avivážemi	
- vysvětlí existenci elektrického napětí mezi rozdílně nabitými tělesy, dokáže změřit napětí voltmetrem	- elektrické napětí		
- objasní podstatu elektrického proudu v kovových vodičích a v elektrolytech	Elektrický proud - elektrický proud v kovech a vodných roztocích		
- sestaví jednoduchý elektrický obvod podle schématu	- elektrický obvod		
- správně používá schematické značky a zakreslí schéma elektrického reálného obvodu			
- určí a pokusem ověří podmínky vedení proudu obvodem, rozhodne, zda je látka vodič, či nevodič	- vodiče elektrického proudu, elektrické izolanty	Ch - elektrolýza ČZV - odpovědné chování při ohrožení života	
- objasní nebezpečí vzniku zkratu a možnosti ochrany			
- změří elektrický proud ampérmetrem v daném místě obvodu	- měření elektrického proudu	M - zpracování dat získaných měřením s využitím tabulky	
- zapojí spotřebiče (žárovky) za sebou a vedle sebe, uvede příklady obou typů zapojení v praxi	- rozvětvený elektrický obvod		
- rozhodne o vlastnostech proudu a napětí vzhledem ke způsobu zapojení spotřebičů			OSV - rozvíjení dovednosti dobré komunikace a spolupráce
- předpoví změnu proudu v kovovém vodiči při změně napětí mezi jeho konci	Ohmův zákon -elektrický odpor		
- určí změnu proudu v obvodu, když se při stálém napětí změní odpor		ČZV - dodržuje pravidla bezpečného zacházení s elektrickým zařízením	
- vypočte jednu z veličin proud, napětí a odpor pro kovový vodič	- aplikace Ohmova zákona		

(spotřebič), jestliže zná zbývající dvě			
- rozpozná zapojení dvou spotřebičů za sebou a vedle sebe, určí výsledné napětí, výsledný elektrický proud a výsledný odpor	- výsledný odpor rezistorů zapojených za sebou a vedle sebe	ČSP – zapojení spotřebičů v domácnosti	
- porovná odpor dvou kovových drátů, které se liší průřezem, délkou nebo materiálem	- závislost odporu na vlastnostech vodiče		
- použije reostat k regulaci proudu nebo jako dělič napětí	- regulace hodnoty proudu reostatem, reostat jako dělič napětí		
- uvede, jak se mění odpor termistoru při jeho zahřívání, popíše jeho využití	Vedení el. proudu v polovodičích		
- zapojí polovodičovou diodu v propustném a závěrném směru, uvede příklad využití	- elektrický proud v polovodičích	ČSP - využití digitálních technologií v běžném životě, využití polovodičových součástek	
- určí elektrickou práci vykonanou za určitou dobu pro daný proud a napětí	Příkon a práce el. proudu - elektrická práce		
- vyjádří elektrickou práci uvedenou ve Ws nebo kWh			
- určí výkon el. proudu I ve vodiči mezi jehož konci je napětí U	- výkon el. proudu		ENV – porovná výkony různých domácích spotřebičů
- porovná elektr. energii spotřebovanou různými domácími spotřebiči			OSN – rozvoj dovedností kooperace ve skupině při řešení problémů i při pokusech
- popíše části tyčového magnetu, určí jeho póly	Magnetické vlastnosti látek		
- znázorní průběh indukčních čar magnetického pole tyč. magnetu	- magnetická síla, magnetické pole		

- popíše magnetické pole Země a uvede příklad jeho využití	- magnetické pole Země, kompas	Z – kompas, orientace v terénu	
--	--------------------------------	--------------------------------	--

9. ročník

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
Žák			
- prokáže pokusem existenci magnetického pole kolem cívky s el. proudem	Souvislost elektřiny a magnetismu		
- předvede pokusem vznik indukovaného proudu v cívce	- magnetické pole cívky, elektromagnet, elektromagnetická indukce		
- objasní vznik střídavého proudu při otáčení magnetu v blízkosti cívky nebo otáčením cívky v magnetickém poli	Střídavý proud - vznik střídavého proudu		
- z konkrétního grafu časového průběhu střídavého proudu (nebo napětí) určí periodu a kmitočet		M – funkční vztah vyjádřen rovnicí a grafem	
- objasní princip činnosti alternátoru	- alternátor		
- vysvětlí princip činnosti stejnosměrného elektromotoru, uvede jeho využití v praxi	- elektromotor		
- určí transformační poměr transformátoru, uvede příklady praktického využití	- transformátory		
- popíše a zdůvodní využití transformátoru v rozvodné elektrické síti, popíše princip výroby elektřiny	- výroba elektřiny, rozvodná elektrická síť	Z – ukáže na mapě oblasti, kde se nachází elektrárny (tepelné, vodní)	ENV – využívání energie, různé energetické a surovinové zdroje, principy hospodaření s přírodními zdroji
- s využitím poznatků z chemie popíše základní stavební části atomu, popíše složení jádra atomu	Jaderná energie - atom, atomová jádra	Ch – částicové složení látek, molekuly, atomy, atomová jádra, protony, neutrony	
- na příkladu objasní pojem izotop a nuklid	- izotopy, nuklidy	Ch – prvky, názvy, značky, vlastnosti, protonové číslo	
- uvede základní druhy radioaktivního záření,	- radioaktivita	D – historie objevu radioaktivity	

objasní jejich podstatu a porovná vlastnosti jednotlivých druhů záření			
- uvede a objasní příklady využití radionuklidů	- využití jaderného záření		
- popíše řetězovou jadernou reakci a objasní nebezpečí zneužití v jaderných zbraních i možnosti využití v jaderných reaktorech	- řetězová jaderná reakce, jaderný reaktor	D – zneužití řetězové reakce ve 2. světové válce	
- vysvětlí k jakým přeměnám energie dochází v JE a porovná s jinými typy elektráren	- jaderná energetika	Z – na mapě ČR a Evropy ukáže místa kde se nachází JE	
- popíše historii jaderné energetiky a uvede argumenty pro i proti jejímu rozvoji v ČR			ENV – vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie
- sleduje a umí kriticky analyzovat diskuse o JE, umí věcně argumentovat			VDO – uvažuje o problémech v širších souvislostech, učí se kritickému myšlení
- rozhodne, zda se koná práce a které těleso koná práci	Práce, výkon - práce		
- vypočte práci, je-li dána síla a dráha po které síla působí, $W=Fs$		TV - příklady konání práce v různých sportech (vzpírání, skok do výšky)	
- určí výkon z práce a času	- výkon	TV - odhaduje a měří výkony při běhu, při šplhu	MDV - sleduje a porovnává výkony špičkových sportovců
- porovná velikost dvou různých prací nebo výkonů			
- při rovnoměrném pohybu tělesa určí výkon užitím vztahu $P=Fv$		M - úprava rovnic s písmeny	
- na příkladech nebo pokusem ukáže, že pohybová energie tělesa nebo polohová energie tělesa se projevuje schopností tělesa konat práci	Pohybová a polohová energie		
- v konkrétních situacích objasní, že změna pohybové nebo polohové energie tělesa	- polohová energie	TV - příklady využití a přeměn energie ve sportech (kuželky, skok o tyči)	

je spojena s konáním práce, určí vykonanou práci ze změny polohové energie tělesa			
- porovná pohybové energie těles pomocí rychlosti a hmotnosti těles	- pohybová energie	Př - porovnání pohybové energie různých živočichů	
- popíše vzájemnou přeměnu polohové a pohybové energie tělesa při jeho pohybu v gravitačním poli Země	- přeměna pohybové a polohové energie		
- uvede příklad přenosu energie v soustavě těles, například polohová energie vody na pohybovou energii rotoru turbíny a její využití v praxi			EV - možnosti využití vodních elektráren jako obnovitelných zdrojů energie
- uvede příklady jevů, které dokazují, že se částice neustále pohybují	Vnitřní energie, teplo - částicové složení látek		
- objasní vnitřní energii tělesa jako energii, která souvisí s energií částic	- vnitřní energie		
- vysvětlí jak se mění vnitřní energie s teplotou			
- předvede pokusy na změnu vnitřní energie tělesa konáním práce nebo tepelnou výměnou	- změna vnitřní energie konáním práce nebo tepelnou výměnou		
- rozlišuje správně pojmy teplo a teplota	- teplo		
- vyhledá v tabulkách měrnou tepelnou kapacitu a vysvětlí její význam v praxi	- měrná tepelná kapacita		
- určí výpočtem teplo přijaté nebo odevzdané tělesem při tepelné výměně	- určení tepla přijatého nebo odevzdaného při tepelné výměně	M – úprava rovnic s písmeny	
- rozhodne zda tepelná výměna probíhá vedením, prouděním nebo zářením	- tepelná výměna prouděním, vedením, zářením		
- porovná látky podle vodivosti, uvede příklady využití (izolace)			ENV – šetření energie vhodnou tep. izolací
- na příkladech ukáže,	- využití energie		ENV – využití energie

jak lze zvětšovat nebo zmenšovat tep. výměnu vedením a zářením	slunečního záření		slunečního záření, ekologické a ekonomické argumenty
- uveďte příklady změn skupenství (tání, tuhnutí, vypařování, var, kondenzace, sublimace, desublimace)	Změny skupenství látek	ČSV – skupenství vody, oběh vody v přírodě Z – klimatické jevy související se změnou skupenství	
- v tabulkách najde teploty tání látek, rozhodne o skupenství	- tání a tuhnutí		ITK – vyhledává informace o tepelných vlastnostech látek
- najde v tabulkách měrné skupenské teplo dané látky a vysvětlí jeho význam			
- popíše pokus, který dokazuje zvětšení objemu vody při zmrznutí, anomálie vody		Př – projevy anomálie vody v přírodě (vodní živočichové, narušování skal)	
- ověří, jak lze zvětšit nebo zmenšit rychlost vypařování kapaliny, uveďte příklady z praxe	- vypařování		
- předpoví jak se změní teplota varu při změně tlaku, uveďte příklady využití	- var	Ch – dělení směsi na základě různé teploty varu (destilace)	
- objasní kdy nastává kapalnění vodní páry ve vzduchu	- kapalnění		
- vysvětlí vznik mlhy, jinovatky a oblaků			
- vysvětlí pojem počasí, popíše základní meteorologické prvky a způsob jejich měření	Tepelné jevy v každodenním životě - meteorologie	Z – porovnává stav počasí v různých místech na Zemi	MDV – sleduje zprávy o počasí v rozhlase, v televizi a na internetu
- objasní význam meteorologických zpráv pro různé obory lidské činnosti	- základní meteorologické jevy a jejich měření	Př – význam předpovědi počasí pro zemědělství	
- uveďte hlavní látky znečišťující ovzduší a jejich zdroje, naznačí možnosti snižování obsahu těchto látek	- problémy znečišťování atmosféry		
- vysvětlí příčinu vzniku ozonové díry a skleníkového efektu a jejich nebezpečnost			ENV, VEG – omezení znečišťování prostředí v souvislosti s ozonovou dírou a skleníkovým efektem
- určí, co je zdrojem zvuku, vysvětlí proč je	Akustika - zdroje zvuku	Př - sluchová ústrojí různých živočichů,	

látkové prostředí podmínkou šíření zvuku	-šíření zvuku prostředím	jejich orientace pomocí zvukových signálů	
- uveďte příklad dokazující že rychlost zvuku závisí na prostředí	- rychlost šíření zvuku - odraz zvuku, ozvěna	Hv – šíření zvuku (využití poznatků při zařizování koncertních sálů)	
- umí kvalitativně porovnat zdroje zvuku podle hladiny hlasitosti a rozhodnout který je zdraví škodlivý	- hlasitost zvuku, hluk		
- navrhne možnosti pro ochranu sluchu	- ochrana před nadměrným hlukem		OSV – respektování práv druhých lidí, neobtěžovat hlukem
- popíše z čeho se skládá sluneční soustava, vysvětlí příčinu pohybu planet a měsíců,vyjmenuje planety	Země a vesmír - Sluneční soustava	Z – země jako vesmírné těleso, tvar, velikost, pohyby, postavení Země ve vesmíru D – vývoj kosmologických představ	
- vysvětlí hlavní rozdíly mezi planetou a hvězdou, orientuje se v základních suhvězdích na obloze	- naše Galaxie		
- sleduje ve sdělovacích prostředcích výzkum kosmu a má přehled o základních historických krocích v kosmonautice	- kosmonautika	D – historie dobývání vesmíru	ITK – vyhledává informace v literatuře, sdělovacích prostředcích a na internetu

Předmět: CHEMIE

Časová dotace

8. ročník

2 hodiny/týden

9. ročník

2 hodiny/týden

Organizační vymezení

Výuka probíhá v odborné učebně fyziky a chemie, praktická cvičení a laboratorní práce jsou prováděny v chemické laboratoři.

Vzdělávání v předmětu chemie

- směřuje v podchycení a rozvíjení zájmu o obor
- vede k poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí

- učí řešit problémy a správně jednat v praktických situacích
- učí poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů
- učí získávat a upevňovat dovednosti pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka je spojována s praktickými cvičeními
- nácviky jednoduchých laboratorních metod a postupů
- práce ve skupinách
- demonstrační pokusy

Řád učebny fyziky a chemie a laboratorní řád je nedílným vybavením učebny a laboratoře, dodržování uvedených pravidel je pro žáky a vyučující závazné.

Předmět chemie je úzce spjat s ostatními předměty vzdělávací oblasti „Člověk a příroda“ a z části s matematikou.

Předmětem prolínají průřezová témata, důraz je kladen na zodpovědnost každého jedince za své zdraví (OSV, VDO) na spoluzodpovědnost za stav životního prostředí (ENV, VEG).

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení:

- vedeme žáky k systematickému pozorování jako základní formě zjišťování chemických vlastností látek, jejich přeměn a podmínek, za kterých tyto přeměny nastávají
- dáváme žákům možnost samostatně či ve skupinách formulovat závěry na základě pozorování a pokusů

Kompetence k řešení problémů:

- předkládáme problémové situace související s učivem chemie
- dáváme žákům možnost volit různé způsoby řešení
- dáváme možnost obhajovat své rozhodnutí
- vedeme žáky k promýšlení pracovních postupů praktických cvičení
- vedeme žáky k nacházení příkladů chemických dějů a jevů z běžné praxe
- klademe důraz na aplikaci poznatků v praxi

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky k správnému užívání chemických symbolů a značek
- podněcujeme žáky k argumentaci
- zadáváme úkoly při kterých mohou žáci komunikovat

Kompetence sociální a personální:

- zadáváme úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- podněcujeme žáky ke smysluplné diskusi
- vytváříme situace, při kterých se žáci učí respektovat názory jiných

Kompetence občanské:

- společně s žáky respektujeme pravidla pro práci s chemickými látkami, řád učebny a laboratorní řád
- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování
- předkládáme situace, ve kterých se žáci učí chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí
- vedeme žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k bezpečnému a účinnému používání materiálů a vybavení
- vyžadujeme dodržování vymezených pravidel (ochrana zdraví a životního prostředí)
- zadáváme úkoly tak, aby žáci byli schopni využít poznatků v běžné praxi

Vzdělávací obsah předmětu Chemie

POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE

Očekávané výstupy

žák

CH-9-1-01 určí společné a rozdílné vlastnosti látek

CH-9-1-02 pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí

CH-9-1-03 objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CH-9-1-01p rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek

CH-9-1-02p pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami

CH-9-1-03p reaguje na případy úniku nebezpečných látek

- rozpozná přeměny skupenství látek

SMĚSI

Očekávané výstupy

žák

CH-9-2-01 rozlišuje směsi a chemické látky

CH-9-2-02 vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení

CH-9-2-03 vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek

CH-9-2-04 navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi

CH-9-2-05 rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití

CH-9-2-06 uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CH-9-2-01p pozná směsi a chemické látky

CH-9-2-02p rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě

CH-9-2-05p rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití

CH-9-2-06p uvede zdroje znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí

ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY

Očekávané výstupy

žák

CH-9-3-01 používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech

CH-9-3-02 rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech

CH-9-3-03 orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CH-9-3-02p uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky

CH-9-3-03p rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti

CHEMICKÉ REAKCE

Očekávané výstupy

žák

CH-9-4-01 rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání

CH-9-4-02 přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu

CH-9-4-03 aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CH-9-4-01p pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí

ANORGANICKÉ SLOUČENINY

Očekávané výstupy

žák

CH-9-5-01 porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí

CH-9-5-02 vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet

CH-9-5-03 orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CH-9-5-01p popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí

CH-9-5-03p orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem - poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem

ORGANICKÉ SLOUČENINY

Očekávané výstupy

žák

CH-9-6-01 rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití

CH-9-6-02 zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy

CH-9-6-03 rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití

CH-9-6-04 orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktech biochemického zpracování, především bílkovinách, tucích, sacharidech

CH-9-6-05 určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu

CH-9-6-06 uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CH-9-6-02p zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie

CH-9-6-02p vyjmenuje některé produkty průmyslového zpracování ropy

CH-9-6-06p uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v potravě z hlediska obecně uznávaných zásad správné výživy

CHEMIE A SPOLEČNOST

Očekávané výstupy

žák

CH-9-7-01 zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi

CH-9-7-02 aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe
CH-9-7-03 orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
 žák

CH-9-7-01p uvede příklady využívání prvotních a druhotných surovin

CH-9-7-03p zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka

8. ročník

výstupy	učivo	přesahy	průřezová témata
Žák			
- uvede příklady chemického děje a čím se zabývá chemie	Úvod do chemie - vymezení chemie		
- rozliší fyzikální tělesa a látky	- látky a tělesa	F – fyzikální tělesa a látky	
- rozpozná u běžně známých dějů, zda dochází k přeměnám látek	- chemické děje		
- uvede příklady chemické výroby ve svém okolí a zhodnotí význam i případná rizika pro společnost a pro obyvatele v okolí chemických závodů	- chemická výroba		
- uvede fyzikální a chemické vlastnosti látek	Vlastnosti látek - vlastnosti látek – barva, skupenství, rozpustnost ve vodě, kujnost, tepelná a elektrická vodivost, hustota	F – měření fyzikálních veličin jako vlastností látek	
- rozliší známé látky podle jejich různých vlastností			
- navrhne a provede jednoduché chemické pokusy a zaznamená jejich výsledek			
- popíše společné a rozdílné oblasti vybraných látek			
- rozpozná skupenství látek a jejich změny	- změna skupenství – tání, tuhnutí, vypařování, zkapalnění, sublimace		
- uvede zásady bezpečné práce v chemické pracovně, poskytne a přivolá první pomoc při úrazu	Bezpečnost při experimentální činnosti - zásady bezpečné práce v laboratoři (pracovně)		

- uvede příklady nebezpečných chemických látek a zásady bezpečné práce s nimi	- první pomoc při úrazu v laboratoři (poleptání, popálení, pořezání)	Př – aplikuje předlékařskou první pomoc	
- vysvětlí význam R-věty a S-věty a uvede jejich příklady u výrobků, které se běžně prodávají		ČZV – usiluje o podporu zdraví	
- rozliší různorodé a stejnorodé směsi, odlišné vlastnosti vysvětlí na příkladech	Směsi - různorodé a stejnorodé směsi	F – rozliší různé vlastnosti látek	
- rozliší suspenzi, emulzi, pěnu, dým, mlhu a uvede jejich příklady z běžného života			
- uvede příklad pevné, kapalné a plynné stejnorodé směsi			
- použije správně (v souvislostech) pojmy: složka roztoku, rozpuštěná látka, rozpouštědlo, koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok	- složky směsi		
- vypočítá složení roztoku (hmotnostní zlomek rozpuštěné látky) a připraví roztok o požadovaném složení	- hmotnostní zlomek		
- sestaví jednoduchou filtrační aparaturu a provede filtraci	Oddělování složek směsi - usazování, filtrace, destilace, krystalizace sublimace		
- rozezná a uvede názvy vody v plynném, kapalném a pevném skupenství	Voda a vzduch - voda – destilovaná pitná , odpadní		
- zhodnotí význam vody pro život na Zemi		Z – rizika spol. vlivů na životní prostředí	
- uvede základní vlastnosti vody a jejich využití v praxi			
- rozliší vodu destilovanou, pitnou, užitkovou, odpadní a uvede příklady jejich výskytu a použití	- čistota vody Regionální pracovní sešit "Školy pro venkov" v rámci operačního programu		

	Vzdělávání pro konkurenceschopnost, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.1.00/14.0208 ; kapitoly Bez vody žít nemůžeme a Čistírna odpadních vod		
- uveďte princip výroby pitné vody ve vodárnách	- výroba pitné vody Regionální pracovní sešit "Školy pro venkov" v rámci operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.1.00/14.0208 ; kapitola Bez vody žít nemůžeme a Naše řeka Velička		
- vysvětlí oběh vody v přírodě a zhodnotí jeho význam pro život na Zemi	Regionální pracovní sešit "Školy pro venkov" v rámci operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.1.00/14.0208 ; kapitola Naše řeka Velička	Př – vliv člověka na kvalitu vody	
- charakterizujte kyslík jako nezbytnou složku pro hoření látek	- vzduch - složení vlastností		
- vysvětlí princip hašení, uveďte telefonní číslo hasičů			
- popíše, co je teplotní inverze a smog, a uveďte příklady zdrojů informací o čistotě ovzduší	- čistota ovzduší		
- zjistí a uveďte příklady znečišťování vody a vzduchu v přírodě i v domácnosti	- ozónová vrstva		
- navrhne, jak lze v nejbližším okolí omezovat znečišťování vody a vzduchu, posoudí současný stav			

- uveďte příklady (z praxe) dokazující, že látky se skládají z pohybujících se částic	Částicové složení látek - molekuly, atomy	F – složení látek	
- používají pojmy atom, molekula ve správných souvislostech	- atomové jádro, protony , neutrony		
- popíše složení atomu a vznik kationtu a aniontu z neutrálních atomů	Elektrony, elektronový obal atomu, valenční elektrony ionty		
- používá značky a názvy chemických prvků: Ag, Al, Au, Br, C, Ca, F, Fe, H, He, I, Li, K, Mg, A, Na, O, P, Pb, Pt, S, Si, Sn, Zn	Chemické prvky a chemické sloučeniny -vybrané značky a názvy chemických prvků		
- vysvětlí, co udává protonové číslo	- protonové číslo		
- vyhledá v tabulkách názvy prvků ke známým (daným) protonovým číslům a zapíše správně ke značce prvku protonové číslo			
-používá pojmy chemická látka, chemický prvek, chemická sloučenina a chemická vazba ve správných souvislostech			
- rozliší chemickou značku prvku a chemický vzorec sloučeniny			
- odvodí složení chemické látky ze vzorce (a z modelu molekuly) chemické sloučeniny			
- rozliší kovy a nekovy a uveďte příklady vlastností a praktického využití vybraných kovů, slitin a nekovů	Chemické prvky a periodická soustava chemických prvků - kovy - Fe, Al, Cu, Ag, Au slitiny - mosaz, bronz, dural -nekovy- H, O, A, Cl, S, C		
- zhodnotí vliv činnosti člověka na změny obsahu kyslíku a ozonu v plynném obalu Země		Př - vliv člověka na životní prostředí	
- rozšíří periody a			

skupiny v periodické soustavě chemických prvků a vyhledá známé prvky s podobnými vlastnostmi			
- rozliší výchozí látky a produkty chemické reakce a určí je správně v konkrétních příkladech	Chemická reakce - výchozí látky a produkty		
- provede jednoduché chemické reakce ve školní laboratoři (pracovně), dbá bezpečnostních předpisů	- chemický děj		
- rozliší, které ze známých reakcí jsou exotermické a které endotermické	- rozdělení chemických reakcí, reakce exotermická a endotermická		
- uvede zákon zachování hmotnosti pro chemické reakce a využije ho při řešení úloh	Chemické rovnice - zákon zachování hmotnosti - látkové množství - molární hmotnosti		
- zapíše jednoduchými chemickými rovnicemi vybrané chemické reakce	- jednoduché chemické rovnice		
- přečte zápis chemické rovnice s užitím názvů chemických látek			
- odhadne výsledky a vypočítá úlohy s užitím veličin M , m , V , ρ , a chemických rovnic		M – výpočty ze vzorců	
- určí oxidační číslo atomů prvků v oxidech, zapíše z názvu vzorce oxidů a naopak ze vzorců jejich názvy	Oxidy - názvosloví oxidů, oxidační číslo		
- popíše vlastnosti a použití vybraných oxidů a posoudí vliv těchto látek na životní prostředí	- oxid siřičitý, sírový, uhličitý, uhelnatý, vápenatý, dusnatý, dusičitý, křemičitý, skleníkový efekt	Př – oxidy jako nerosty, jejich vlastnosti a využití Z – negativní vliv oxidů síry a dusíku na životní prostředí	
- určí oxidační číslo atomů prvků v halogenidech, zapíše z názvů vzorce halogenidů a naopak ze vzorců jejich názvy	Halogenidy - názvosloví halogenidů		
- popíše vlastnosti, použití a význam	- fluoridy, chloridy, bromidy, jodidy	Př – halogenidy jako nerosty, jejich vlastnosti	

chloridu sodného		a využití	
- popíše vlastnosti a použití vybraných kyselin, bezpečné ředění jejich koncentrovaných roztoků a první pomoc při zasažení lidského těla	Kyseliny, pH - kyseliny – chlorovodíková, sírová, dusičná	Př – aplikace předlékařské první pomoci	
- zapíše z názvů kyselin vzorce a ze vzorců jejich názvy	- názvosloví kyselin		
- rozliší kyselé a zásadité roztoky pomocí indikátorů pH a změří pH roztoku universálním indikátorovým papírkem	- pH, indikátory pH		
- vysvětlí vznik kyselých dešťů, zhodnotí jejich vliv na životní prostředí a uvede příklady opatření, kterými jim lze předcházet	- kyselé deště	Z – vliv kyselých dešťů na životní prostředí	
- posoudí vliv vybraných kyselin na životní prostředí			
- popíše vlastnosti a použití vybraných hydroxidů, jejich bezpečné rozpouštění a první pomoc při zasažení lidského těla	Hydroxidy hydroxidy – sodný, draselný, vápenatý	Př – aplikace předlékařské první pomoci	
- zapíše z názvů hydroxidů vzorce a ze vzorců jejich názvy	- názvosloví hydroxidů		
- posoudí vliv vybraných hydroxidů (v odpadech) na životní prostředí		Z – vliv odpadů na životní prostředí	

9. ročník

výstupy	učivo	přesahy	průřezová témata
Žák			
- provede neutralizaci velmi zředěných roztoků známých kyselin a hydroxidů, uvede názvy a vzorce výchozích látek a produktů a zapíše je chemickými rovnicemi	Neutralizace, soli - podstata neutralizace		

- zdůvodní první pomoc při zasažení kyselinami nebo hydroxidy			
- rozliší, které látky patří mezi soli, připraví jednoduchým postupem sůl	- vznik solí		
- zapíše z názvů vybraných solí vzorce a ze vzorců jejich názvy, uvede příklady uplatnění solí v praxi	- názvy a vzorce síranů, dusičnanů, uhličitánů	Př – soli jako nerosty	
- vysvětlí rozdíl mezi tvrdou a měkkou vodou			
- uvede význam průmyslových hnojiv a posoudí jejich vliv na životní prostředí	Hospodářsky významné látky - průmyslová hnojiva (P, K, stopové prvky)		
- popíše složení, vlastnosti a použití nejznámějších stavebních pojiv, vysvětlí princip tuhnutí vápenné malty	- vápenná malta, sádra, beton	Z – oblasti těžby a zpracování stavebních materiálů	
- vysvětlí pojmy oxidace a redukce	Redoxní reakce - oxidace a redukce		
- určí, které ze známých reakcí patří mezi redoxní reakce			
- popíše princip výroby železa a oceli a zhodnotí jejich význam pro národní hospodářství	- výroba železa a oceli		
- vysvětlí pojem koroze, uvede příklady činitelů ovlivňující její rychlost, uvede způsoby ochrany ocelových výrobků před korozí	- koroze		
- předpoví a ověří vliv různých činitelů na průběh koroze jednoduchým pokusem			
- rozliší podstatu galvanických článků a elektrolýzy a uvede příklady jejich praktického využití	- galvanický článek, elektrolýza		
- rozliší obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie	- obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie		
- používá bezpečně spotřebiče na topné plyny v domácnosti a			

plynové kahany při školních experimentech			
- rozpozná označení hořlavých látek, uvede zásady bezpečné manipulace s těmito látkami a uvede příklady ve svém okolí			
- rozliší anorganické a organické sloučeniny	Uhlovodíky Alkany, alkeny, alkiny, areny, (methan, ethan, propan, butan, ethylen, benzen, naftalen)		
- rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich vzorce, vlastnosti a použití			
- vyhledá a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy a zemního plynu	- průmyslové zpracování ropy		
- vyhledá a uvede příklady havárií způsobených ropou, ropnými produkty a zemním plynem			
- rozliší pojmy „uhlovodíky“ a „deriváty uhlovodíků“	Deriváty uhlovodíků		
- rozliší uhlovodíkový zbytek a funkční (charakteristickou) skupinu na příkladech vzorců známých derivátů	- halogenové deriváty		
- rozliší a zapíše vzorce methanolu, ethanolu, fenolu, kyseliny mravenčí, octové, ethylesteru kyseliny octové, formaldehydu a acetonu, uvede vlastnosti a příklady využití těchto látek	- alkoholy, fenoly, aldehydy, ketony, karboxylové kyseliny, estery, esterifikace, ethylester, kyseliny octové		
- uvede výchozí látky a produkty esterifikace a rozliší esterifikaci mezi ostatními typy chemických reakcí			
- orientuje se ve výchozích látkách a produktech dýchání a fotosyntézy	Přírodní látky		

- uveďte podmínky pro průběh fotosyntézy a její význam pro život na Zemi	- fotosyntéza		
- rozliší bílkoviny, tuky, sacharidy a vitamíny, uveďte příklady zdrojů těchto látek pro člověka a posoudí různé potraviny z hlediska obecně uznávaných zásad zdravé výživy	- sacharidy, tuky, bílkoviny, vitamíny		
- rozliší plasty od dalších látek, uveďte příklady jejich názvů, vlastností a použití	Plasty a syntetická vlákna - polyethylen, polypropylen, PVC		
- posoudí vliv používání plastů na životní prostředí			
- rozliší přírodní a syntet. vlákna a uveďte výhody a nevýhody jejich používání	- polyamidová a polyesterová vlákna		
- doloží na příkladech význam chemických výrob pro národní hospodářství a pro člověka	Chemie a společnost - chemické výrobky		
- uveďte příklady prvotních a druhotných surovin pro chemické výroby a zhodnotí a je z hlediska udržitelného rozvoje			
- zhodnotí ekonomický a ekologický význam recyklace odpadů			
- vysvětlí pojem biotechnologie a uveďte příklady	- biotechnologie, enzymy		
- zjistí, kde a jak v okolí dochází ke znečišťování životního prostředí, a uveďte jak tomu předcházet	- chemie a životní prostředí		
- zachází bezpečně s běžnými mycími a čisticími prostředky používanými v domácnosti	- detergenty		
- rozpozná označení hořlavých, a toxických a výbušných látek, uveďte zásady bezpečné práce s			

běžně prodávány hořlavými a výbušnými			
- uveďte příklady otravných látek a způsoby boje proti nim	- otravné látky		
- uveďte příklady volně i nezákonně prodáváných drog a popište příklady následků, kterým se vystavuje jejich konzument	- drogy		
- uveďte příklady nejrozšířenějších výbušných, hořlavých a toxických látek a způsob jejich označování	Havárie s únikem nebezpečných látek - látky výbušné, hořlavé toxické		
- uveďte a zdůvodněte nejúčelnější jednání v případě havárie s únikem nebezpečných látek	- zásady při úniku nebezpečných látek improvizovaná ochrana při úniku nebezpečných látek		
- zjistí výrobní podniky v regionu, uveďte co vyrábějí a posoudí s nimi související nebezpečí			

Předmět: PŘÍRODOPIS

Časová dotace

6. ročník

1 hodina/týden

7. ročník

2 hodiny/týden

8. ročník

2 hodiny/týden

9. ročník

2 hodiny/týden

Organizační vymezení

Předmět má žáky motivovat k zájmu o živou i neživou přírodu, vývoj života na planetě Zemi, vztahy mezi organismy, vliv člověka na přírodu, seznámit je s rozmanitostí života na Zemi, vést je k uvědomění si vlastní odpovědnosti za stav světa a motivovat k aktivnímu postoji a jednání v souladu s udržitelným rozvojem.

Vyučování probíhá v odborné učebně Přírodopisu a Zeměpisu vybavené vzorky přírodnin, přírodninami, knihovnou odborné literatury, počítačem s připojením k internetu a interaktivní tabulí ActivBoard a ozvučením, videomikroskopem a dalšími pomůckami. Zadané samostatné práce a projekty prezentují žáci s použitím počítačové a projekční techniky.

Součástí výuky jsou i pozorování a praktická cvičení s přírodninami ze sbírek, sběru z terénu a pod. Podle potřeby a podmínek jsou zařazována i praktická cvičení v terénu (pozorování a určování druhů rostlin a živočichů, krajiny v okolí školy, vlivu člověka na krajinu).

V 9. ročníku je do osnov předmětu integrováno průřezové téma Environmentální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení:

- vybíráme vhodné strategie, metody a formy výuky
- podporujeme samostatnou a tvořivou práci s možností sebehodnocení žáků
- využíváme čtení s porozuměním, práci s textem, samostatné vyhledávání v informačních zdrojích
- podporujeme žáky ve vlastní organizaci práce
- umožňujeme žákům experimentovat, vyvozovat samostatně závěry
- kriticky hodnotíme věrohodnost zdrojů informací, vedeme žáky k tomuto

Kompetence k řešení problémů:

- motivujeme žáky zařazováním úloh a témat z běžného života
- učíme žáky problémy řešit, ne přehlížet
- uplatňujeme mezipředmětové vztahy
- podporujeme a uznáváme netradiční řešení problémů, úloh
- používáme výuku ve skupinách
- umožňujeme žákům obhájit vlastní názor, způsob řešení
- vedeme žáky k aktivnímu vyhledávání, třídění, posuzování a využití informací

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky k vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli i jinými dospělými
- učíme žáky naslouchat jiným názorům a objektivně je hodnotit
- využíváme výpočetní techniku jako prostředek komunikace
- učíme žáky asertivitě, schopnosti logicky argumentovat a obhajovat svůj názor
- - pomocí kooperativních metod učení vedeme žáky ke spolupráci
- netolerujeme hrubé, vulgární a agresivní projevy v komunikaci

Kompetence sociální a personální:

- používáme práci ve skupinách, rozvíjíme schopnost zastávat ve skupině různé pozice
- učíme žáky hodnotit práci skupiny, její členů i svoji vlastní v rámci skupiny
- podporujeme osobní odpovědnost za výsledek práce skupiny
- sledujeme vztahy ve třídě, pracovní skupině
- netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a hrubé chování ke spolužákům

Kompetence občanské:

- vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým
- učíme žáky správně reagovat v krizových situacích
- dbáme na dodržování norem chování podle školních norem
- učíme žáky chránit si naše tradice a kulturní i historické dědictví
- rozvíjíme zájem žáků o životní prostředí a o jeho ochranu

Kompetence pracovní:

- dbáme na ochranu zdraví při práci
- vytváříme tvořivé a podnětné pracovní prostředí
- učíme žáky hodnotit výsledky práce z různých hledisek
- měníme pracovní podmínky, tím učíme žáky adaptovat se na nové pracovní podmínky
- vedeme žáky ke spotřebitelské odpovědnosti při ochraně životního prostředí

Vzdělávací obsah předmětu Přírodopis

OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA

Očekávané výstupy

žák

P-9-1-01 rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů

P-9-1-02 popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel

P-9-1-03 rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů

P-9-1-04 třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek

P-9-1-05 vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti

P-9-1-06 uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů

P-9-1-07 uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

P-9-1-01p orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozliší základní projevy a podmínky života

P-9-1-03p zná základní funkce hlavních orgánů a orgánových soustav rostlin i živočichů

P-9-1-04p rozpozná rozdíl mezi jednobuněčnými a mnohobuněčnými organismy

P-9-1-07p uvede na příkladech vliv virů a bakterií v přírodě a na člověka

- má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích

- pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka

BIOLOGIE HUB

Očekávané výstupy

žák

P-9-2-01 rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků

P-9-2-02 vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích

P-9-2-03 objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

P-9-2-01p rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků

P-9-2-03p pozná lišejníky

BIOLOGIE ROSTLIN

Očekávané výstupy

žák

P-9-3-01 odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům

P-9-3-02 porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku

P-9-3-03 vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin

P-9-3-04 rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů

P-9-3-05 odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- P-9-3-02p porovná vnější a vnitřní stavbu rostlinného těla a zná funkce jednotlivých částí těla rostlin*
P-9-3-03p rozlišuje základní rostlinné fyziologické procesy a jejich využití
P-9-3-03p uvede význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování
P-9-3-04p rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce
P-9-3-05p popíše přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí

BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ

Očekávané výstupy

žák

- P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů*
P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin
P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí
P-9-4-04 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- P-9-4-01p porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů*
P-9-4-02p rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce
P-9-4-03 odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí
P-9-4-04p ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy
- využívá zkušenosti s chovem vybraných domácích živočichů k zajišťování jejich životních potřeb

BIOLOGIE ČLOVĚKA

Očekávané výstupy

žák

- P-9-5-01 určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy*
P-9-5-02 orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka
P-9-5-03 objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří
P-9-5-04 rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života
P-9-5-05 aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- P-9-5-01p popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce*
P-9-5-02p charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka
P-9-5-03p popíše vznik a vývin jedince
P-9-5-04p rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby
P-9-5-05p zná zásady poskytování první pomoci při poranění

NEŽIVÁ PŘÍRODA

Očekávané výstupy

žák

- P-9-6-01 objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života*
P-9-6-02 rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek

- P-9-6-03 rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody*
- P-9-6-04 porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě*
- P-9-6-05 rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků*
- P-9-6-06 uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- P-9-6-01p popíše jednotlivé vrstvy Země*
- P-9-6-02p pozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny*
- P-9-6-03p rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů*
- P-9-6-04p rozezná některé druhy půd a objasní jejich vznik*
- P-9-6-06p na příkladech uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi*

ZÁKLADY EKOLOGIE

Očekávané výstupy

žák

- P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi*
- P-9-7-02 rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy; na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému*
- P-9-7-03 vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam*
- P-9-7-04 uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi*
- P-9-7-02p rozliší populace, společenstva, ekosystémy a objasní základní princip některého ekosystému*
- P-9-7-03p vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech*
- P-9-7-04p popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky*
- P-9-7-04p pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí*

PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY

Očekávané výstupy

žák

- P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody*
- P-9-8-02 dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- P-9-8-01p využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu*
- P-9-8-02p dodržuje základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody*

6. ročník

výstupy	učivo	přesahy	průřezová témata
----------------	--------------	----------------	-------------------------

Žák			
- popíše vznik atmosféry a hydrosféry, orientačně určí jejich složení	Vznik atmosféry Vznik hydrosféry	Ze – vznik planety Změ	
- rozdělí látky na anorganické a organické, vyjmenuje základní druhy organických látek	Látky anorganické a organické	Fy – atom, molekula, složení látek	
- zhruba vysvětlí teorii vzniku koacervátů z organických látek a organel v buňkách jako oddělených soustav chemických reakcí	Vývoj živé hmoty		
	Organismy jednobuněčné		
- popíše stavbu viru, umí jej charakterizovat jako nitrobuněčného parazita	Viry		
- zná některá virová onemocnění, ví jak se jim dá předcházet		VZ – předcházení onemocněním	
- popíše stavbu bakteriální buňky, její organely, způsob života bakterií	Bakterie		
- rozumí významu bakterií pro evoluci živých organismů			
- zná některá onemocnění bakteriálního původu, ví jak jim předcházet, dodržuje hygienické návyky		VZ – předcházení onemocněním	
- chápe důležitost bakterií jako reducentů pro ostatní organismy			EmV - ekosystémy
	Jednobuněčné rostliny		
- popíše rozdílné a společné znaky bakterií a sinic, zdůvodní důležitost producentů pro ekosystémy	Sinice		EmV – základní podmínky života
- popíše stavbu těla jednotlivých skupin jednobuněčných řas a bičíkovců, vysvětlí způsob, jakým získávají energii pro život, popíše jejich rozšíření a význam pro ekosystémy i pro člověka, zná některé zástupce	Bičíkovci, Rozsivky, Jednobuněčné zelené řasy		
- popíše stavbu těla prvoka (trepka), vysvětlí	Prvoci		

způsob, jak získává energii pro život, vysvětlí význam konzumentů pro ekosystém, popíše rozšíření prvoků, zná některé zástupce			
- chápe principy teorie o vzniku mnohobuněčnosti a základy evoluční teorie	Vývoj a zdokonalování organismů		
- popíše rozdíly mezi rostlinami, houbami a živočichy			
- popíše buňku a tělo mnohobuněčných řas, vysvětlí způsob získávání energie autotrofními organismy, popíše životní prostředí řas	Mnohobuněčné řasy		
- popíše buňku a tělo nižších hub, vysvětlí způsob získávání látek a organismů, zná nejčastěji se vyskytující zástupce, dodržuje hygienické zásady při nakládání s napadenými potravinami a možné důsledky jejich požití	Nižší houby	VZ – uvědomuje si nebezpečí při sběru planých rostlin	
- popíše tělo vyšších hub, vysvětlí způsob rozmnožování, vyjmenuje a poznává nejčastěji se vyskytující druhy jedlých i jedovatých hub, dodržuje zásady sběru hub, uvědomuje si význam hub jako reducentů v ekosystému	Vyšší houby		
- popíše stavbu těla, rozmnožování lišejníků, vysvětlí jejich význam jako pionýrských organismů	Lišejníky		
- chápe pojem ekosystém, vyjmenuje jeho živé a neživé složky, popíše vazby a toky látek a energie v jednoduchém ekosystému	Vývoj jednoduchých společenstev a ekosystémů	Fy – zákon zachování hmoty a energie	
- popíše stavbu těla, stavbu jednotlivých soustav, jejich funkci a přizpůsobení životnímu	Ploštěnci, Kroužkovci, Měkkýši, Členovci – korýši pavoukovi Regionální pracovní sešit		

prostředí organismů, zná některé zástupce, popíše způsob jejich života, význam a postavení v ekosystému	"Školy pro venkov" v rámci operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.1.00/14.0208; kapitola Nejsme v přírodě sami a Naše řeka Velička		
- uvědomuje si posloupnost fylogeneze bezobratlých, postupný vývoj a zdokonalování funkcí jednotlivých soustav		Fy – přizpůsobení tvaru těla tekutému prostředí	

7. ročník

výstupy	učivo	přesahy	průřezová témata
Žák			
- popíše stavbu těla, funkci jednotlivých orgánů, stavbu a funkci jednotlivých orgánových soustav u hmyzu	Hmyz		
- vysvětlí podstatu nepřímého vývoje, rozliší vývoj s proměnou dokonalou a nedokonalou, uvede příklady živočichů			
- zná nejdůležitější řády hmyzu, dovede je stručně charakterizovat morfologicky a ekologicky, zná některé zástupce žijící v ČR, dokáže je určit na ilustracích	Regionální pracovní sešit "Školy pro venkov" v rámci operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.1.00/14.0208; kapitola Naše řeka Velička a Nejsme v přírodě sami		
- popíše rozšíření hmyzu v ekosystémech, usuzuje na jeho příčiny			
- vysvětlí postavení různých druhů hmyzu v ekosystému, uvědomuje si důležitost existence každého druhu v ekosystému			
- uvede příklady interakcí hmyz-člověk, zhodnotí činnost člověka a její vliv			EmV – lidské aktivity a problémy ŽP

na hmyz a ekosystémy vůbec			OSV – hodnoty, postoje, praktická etika
- zaujímá aktivní postoje k ochraně ohrožených druhů hmyzu a organismů vůbec	Průběžně Regionální pracovní sešit "Školy pro venkov" v rámci operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.1.00/14.0208; kapitola Člověk mění krajinu, ve které žije		EmV – lidské aktivity a problémy ŽP
- ovládá základy práce s laboratorní technikou a pomůckami – lupa, mikroskop, preparační nástroje	průběžně	PČ – dodržování zásad bezpečnosti práce a pracovních postupů	
- vyhledá v nejrůznějších zdrojích informace o živočišných a rostlinných druzích	průběžně	Inf – vyhledávání a třídění informací, praktické použití aplikací	
	Vyšší rostliny 1.		
- určí základní znaky vyšších rostlin, popíše proces přechodu rostlin na souš, vysvětlí přizpůsobení rostlin	Základní rozdíly mezi vyššími		
- stručně popíše stáří a morfologii nejstarších suchozemských rostlin	Rhyniofyta		
- charakterizuje mechorosty, popíše jejich morfologii a ekologii, způsob rozmnožování, pozná některé české zástupce	Mechorosty		
- charakterizuje kaprad'orosty, popíše jejich přizpůsobení životu na souši, vyjmenuje druhy a vysvětlí funkci pletiv	Kaprad'orosty		
- rozdělí kaprad'orosty do tříd, každou stručně charakterizuje, pozná některé české zástupce			
- popíše na příkladu životní cyklus kaprad'orostů			
	Vyšší živočichové 1.		
- charakterizuje kmen strunatci, popíše význam	Strunatci, Pláštěnci, Bezlebeční		

vnitřní opory těla pro pohyb a rozvoj orgánových soustav, popíše vývoj nervové soustavy			
- charakterizuje třídu kruhoústí, zná české zástupce, chápe význam této skupiny pro evoluci obratlovců	Kruhoústí		
- charakterizuje třídu paryby, popíše jejich orgánové soustavy a způsob života, vyjmenuje a pozná některé zástupce	Paryby		
- charakterizuje třídu ryby, popíše jejich orgánové soustavy, způsob života, pozná význačné sladkovodní i mořské druhy, zná jejich ekologii a význam pro člověka	Ryby		
- uvědomuje si dopady i příčiny znečištění vodních toků a moří pro vodní organismy			EmV – lidské aktivity a problémy ŽP
- charakterizuje třídu obojživelníci, popíše jejich orgánové soustavy, srovná s rybami	Obojživelníci		
- popíše ekologii obojživelníků, rozliší ocasaté a bezocasé, pozná některé význačné druhy	Regionální pracovní sešit "Školy pro venkov" v rámci operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.1.00/14.0208; kapitola Naše řeka Velička a Nejsme v přírodě sami		
- uvědomuje si zranitelnost vodních ekosystémů, rozumí pojmu bioindikátor			OSV – hodnoty, postoje, praktická etika EmV – Vztah člověka k prostředí
- charakterizuje třídu plazi, popíše jejich orgánové soustavy, srovná s třídou obojživelníci	Plazi		
- rozliší podtřídy a řády plazů, popíše je	Regionální pracovní sešit "Školy pro venkov" v rámci		

morfologicky i ekologicky, pozná některé zástupce, popíše jejich rozšíření a ekologii	operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.1.00/14.0208; kapitola Naše řeka Velička a Nejsme v přírodě sami		
	Vyšší rostliny 2.		
- uvede základní znaky semenných rostlin	Rostliny semenné		
- uvede základní znaky nahosemenných rostlin	Nahosemenné		
- uvede způsoby přizpůsobení nahosemenných životu na souši, popíše morfologii nahosemenných, na příkladu vysvětlí způsob rozmnožování nahosemenných			
- pozná české zástupce nahosemenných	Jehličnany		
- vysvětlí význam lesních ekosystémů v krajině	Regionální pracovní sešit "Školy pro venkov" v rámci operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.1.00/14.0208; kapitola Na lipovských lúkách		EmV – ekosystémy
- posoudí vhodnost nahrazování původních druhů jehličnatými monokulturami			EmV – Lidské aktivity a problémy ŽP
	Vyšší živočichové 2.		
- charakterizuje třídu ptáci, vysvětlí fylogenetický vztah s plazy	Ptáci		
- popíše orgánové soustavy ptáků, srovná s třídou ryby, uvede příklady přizpůsobení k létání			
- zná nejdůležitější řady ptáků, stručně je morfologicky a ekologicky charakterizuje, pozná význačné zástupce	Běžci, Letci, Plavci		
- posoudí roli ptáků	Regionální pracovní sešit		EmV – lidské

v ekosystémech, zhodnotí jejich ohrožení činností člověka	"Školy pro venkov" v rámci operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.1.00/14.0208; kapitola Nejsme v přírodě sami		aktivity a problémy ŽP
- popíše fylogenezi jednotlivých orgánových soustav ve vývojové řadě strunatců, uvědomuje si význam rozvoje mozku v souvislosti s volným pohybem a získáváním potravy			
	Vyšší rostliny 3.		
- uvede základní znaky krytosemenných rostlin	Krytosemenné rostliny		
- popíše podrobně stavbu a funkci kořene, stonku a listu			
- popíše funkci květu, vysvětlí jeho fylogenetický původ, s nákresem vysvětlí opálení, oplození a vznik plodu	Opylení, oplození a vývoj plodů		
- rozdělí plody na dužnaté a suché, jednotlivé typy charakterizuje, uvede příklady a využití člověkem	Plody a jejich třídění		
- vysvětlí rozdíly mezi jednoděložnými a dvouděložnými rostlinami	Třídění dvouděložných rostlin		
- zná nejvýznamnější čeledi, charakterizuje je morfologicky a ekologicky, pozná jejich nejvýznamnější zástupce v ČR			
- zná vzácné druhy místní oblasti, uvědomuje si důležitost ochrany druhů a ekosystémů pro zachování biodiverzity na Zemi	Regionální pracovní sešit "Školy pro venkov" v rámci operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.1.00/14.0208; kapitola Na lipovských lúkách a Člověk mění krajinu, ve kter		OSV – hodnoty, postoje, praktická etika EmV – lidské aktivity a problémy ŽP

	éžije		
- pozná některé význačné druhy v terénu	průběžně		
- umí správně zhotovit herbářovou položku	průběžně laboratorním cvičení		
- umí zhotovit jednoduchý mikroskopický preparát	průběžně v laboratorním cvičení		
- při pohybu v přírodě se chová ohleduplně k planě rostoucím rostlinám a divokým živočichům, neničí a neznečišťuje jejich biotop	průběžně		EmV – lidské aktivity a problémy ŽP, Vztah člověka k prostředí

8. ročník

výstupy	učivo	přesahy	průřezová témata
Žák			
- charakterizuje třídu savci	Savci		
- popíše složení a funkci jednotlivých orgánových soustav savců	Stavba těla savců		
- uvede hlavní znaky ptakořitných savců, pozná zástupce	Vejcorodí		
- uvede hlavní znaky vačnatých savců, pozná některé zástupce, vysvětlí význam izolace Austrálie pro evoluci této skupiny	Živorodí		
- uvede významné řady savců, charakterizuje je ekologicky a morfologicky, uvede příklady přizpůsobení prostředí			
- vyjmenuje nejvýznamnější savce biomů, vysvětlí jejich funkci v ekosystému, zná příčiny jejich ohrožení, navrhuje způsob zachrany ohrožených savců ve světě a v ČR	Biomy a jejich savci, Savci našich ekosystémů Regionální pracovní sešit "Školy pro venkov" v rámci operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.1.00/14.0208; kapitola Nejsme v přírodě sami		EmV – ekosystémy, lidské aktivity a problémy ŽP
- vyjmenuje nejdůležitější druhy ve	Vývoj člověka	De – nejstarší dějiny člověka	

vývojové řadě člověka, vysvětlí jako postupný proces získávání různých dovedností			
- popíše šíření člověka z místa jeho původu, vznik rozdílných ras, odlišné znaky ras, vliv podmínek na vznik odlišností	Původ člověka, lidské rasy		
- chápe nebezpečnost rasistických teorií, zaujímá uvědomělý postoj k projevům rasové nesnášenlivosti		Ov -	MkV – etnický původ
	Stavba těla člověka		
- popíše stavbu kosti, s pomocí obrazu nebo modelu pojmenuje kosti v lidském těle	Kosterní soustava		
- popíše stavbu svalů, činnost svalů, s pomocí ilustrace pojmenuje některé důležité kosterní svaly a určí jejich funkci, uvědomuje si důležitost pravidelného pohybu pro správný vývoj mladého člověka, sám aktivně vyhledává pravidelné sportovní aktivity	Pohybová s.	VZ – význam pohybové aktivity pro zdravý životní styl	
- popíše části trávicí soustavy, vysvětlí jejich funkci při získávání živin z potravy, chápe důležitost správného složení lidské stravy a stravovacích návyků	Trávicí s.	VZ – stravování	
- popíše orgány a jejich funkci, chápe nebezpečí kouření a nutnost ochrany dýchací soustavy při práci	Dýchací s.	VZ – nebezpečí kouření ČaP – ochrana zdraví při práci	
- popíše části srdce, jeho činnost, vysvětlí rozdíl mezi tepnou a cévou	Oběhová s.		
- zná složení lidské krve, vysvětlí funkci pevných krevních elementů, imunitního systému, chápe princip krevních skupin systému AB0			
- umí poskytnout první pomoc při krvácení		VZ – první pomoc	

- vyjmenuje orgány vylučovací soustavy, popíše nefron, vysvětlí ultrafiltraci v ledvině	Vylučovací s.		
- vyjmenuje orgány mužské a ženské pohlavní soustavy, popíše jejich funkci, popíše průběh těhotenství a postnatálního vývoje	Rozmnožovací s.		
- uvědomuje si důležitost dodržování zásad bezpečného pohlavního styku			
- vyjmenuje vrstvy kůže, popíše jejich funkci, vyjmenuje kožní deriváty	Kožní s.		
- popíše stavbu a funkci oka, sluchového a rovnovážného ústrojí, zná základní chutě a rozmístění jejich čidel, umístění a funkci čichových receptorů, zná vady oka a jejich příčiny, uvědomuj si nutnost ochrany zraku a sluchu	Smyslová s.		
- vysvětlí působení hormonů v lidském těle, vyjmenuje jednotlivé žlázy s vnitřní sekrecí a funkci jejich hormonů	Soustava řízení lidského těla		
- popíše stavbu a složení nervové soustavy, stavbu neuronu, funkci nervové buňky, vysvětlí fungování reflexního oblouku			
- vysvětlí podstatu předávání genetické informace, způsob jejího uložení v buňce, umí vysvětlit jak se geny podílejí na projevu znaku, chápe důležitost mutací pro evoluci, orientuje se v problematice GMO	Základy genetiky		
- zná zásady hygieny a správné péče o lidské tělo	Péče o tělesné a duševní zdraví, průběžně	VZ – hygiena	
- objasní význam zdravého způsobu života	Oběhová soustava, Dýchací soustava, Imunitní systém, Trávicí soustava, Nervová		

	soustava, životní styl		
- umí v praxi poskytnout první pomoc v nejnáléhavějších případech	První pomoc, průběžně	VZ – poskytnutí první pomoci	

9. ročník

výstupy	učivo	přesahy	průřezová témata
Žák			
- popíše vznik sluneční soustavy a Země	Postavení Země ve vesmíru	Ze – zemské těleso, vznik Země	
- nakreslí schéma a popíše stavbu zemského tělesa	Vnitřní uspořádání Země		
- definuje minerál, popisuje nejvýznamnější a pro člověka nejdůležitější minerály pomocí fyzikálních charakteristik, zná jejich chemický vzorec	Minerál, Fyzikální vlastnosti minerálů	Ch – chemické vzorce, sírany, oxidy, sulfidy...	
- popíše výskyt a využití některých minerálů	Přehled minerálů		
- definuje horninu, rozlišuje a aktivně používá pojmy vyvřelá, přeměněná a usazená hornina	Horniny		
- vysvětlí vznik vyvřelých hornin, vybrané umí poznat, uvede jejich složení, výskyt na Zemi, způsob využití člověkem	Vyvřelé horniny	Ze – sopečná činnost	
- vysvětlí vznik sedimentů, rozlišuje mezi sedimenty zpevněnými a nezpevněnými, vysvětlí proces jejich vzniku, zná některé horniny, rozmístění v závislosti na vzniku, využití člověkem	Usazené horniny	Ze – vnější geomorfologičtí činitelé	
- vysvětlí vznik metamorfitů při horotvorných procesech, zná některé horniny, popíše jejich využití člověkem	Přeměněné horniny	Ze – vrásnění	
	Utváření zemského povrchu		
- charakterizuje vnitřní geologické činitele	Vnitřní geologické děje		
- nakreslí schéma a	Poruchy zemské kůry	Ze – litosféra, desková	

popíše poruchy zemské kůry, vysvětlí vznik kerných pohoří		tektonika	
- popíše vznik vrásného pohoří, vysvětlí pojem příkrov	Vrásnění	Ze – vrásnění	
- popíše vznik zemětřesení, sopečné činnosti a vysvětlí jejich souvislost s deskovou tektonikou, vysvětlí podstatu pohybu litosférických desek a jeho vliv na povrch Země	Zemětřesení, sopečná činnost	Ze – desková tektonika	
- charakterizuje působení a zdroj energie vnějších geologických činitelů	Vnější geologické děje		
- vysvětlí pojem zvětrávání, uvede různé příklady	Zvětrávání		
- rozliší kategorie půdní typ a druh, nakreslí a popíše profily typů půd, charakterizuje půdní typ podle obsahu humusu, porovná jednotlivé půdní typy druhy podle úrodnosti	Vznik půd	Ze – pedologie	
- uvede příklady vlivu vodních toků, moře, ledovců, větru, gravitace a organismů na reliéf, popíše stručně mechanismus jejich působení	Působení vody, moře, ledovců, organismů, gravitace na zemský povrch	Ze – vnější činitelé	
	Dějiny Země		
- vysvětlí současnou teorii vzniku a vývoje života	Vznik života, Vývoj života		
- charakterizuj horotvornou činností jednotlivá geologická období, orientačně je časově zařadí, popíše rostlinstvo a živočišstvo, podnebí a rozestavení kontinentů	Geologická období		
- vysvětlí stručně geologický vývoj území ČR, popíše odlišnosti ve vývoji Českého masivu a Západních Karpat	Geologická stavba území ČR	Ze – povrch ČR	
- rozlišuje pojmy	Základy ekologie ochrany		EV – ekosystémy,

ekologický-ochranářský-environmentalistický	životního prostředí		lidské aktivity a problémy ŽP
- vysvětlí pojem ekosystém, popíše jeho složky, vysvětlí pojem společenstvo, populace, popíše vztahy mezi populacemi, vysvětlí na příkladu vliv ekofaktorů na organismus			EV – ekosystémy
- popíše oběh látek v ekosystému		Ch – toxické látky	EV – základní podmínky života
- posoudí vliv člověka na jednotlivé složky krajiny, určí jakými konkrétními způsoby ji lidská činnost negativně ovlivňuje			EV – Vztah člověka k prostředí
- chápe důležitost ochrany krajiny i každé její složky	Průběžně Regionální pracovní sešit "Školy pro venkov" v rámci operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.1.00/14.0208; kapitola Člověk mění krajinu ve které žije	Ze – krajinná sféra	OSV – hodnoty, postoje, praktická etika
- jedná tak, aby nepoškozoval přímo ani svým spotřebním chováním životní prostředí	průběžně		OSV – hodnoty, postoje, praktická etika
- uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	Podnebí a počasí ve vztahu k životu – význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka. Mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi.	Ze – globální problémy, přírodní katastrofy	EV – Vztah člověka k prostředí

Předmět: ZEMĚPIS

Časová dotace	6. ročník	2 hodiny/týden
	7. ročník	2 hodiny/týden
	8. ročník	2 hodiny/týden
	9. ročník	1 hodina/týden

Organizační vymezení

Předmět má žákům poskytnout základní znalosti z oboru, pomoci jim porozumět mechanismům přírodních dějů, orientovat se v rozmištění geografických jevů na Zemi, porozumět jejich vlivům na lidskou společnost a orientovat se v politických a hospodářských problémech světa.

Vyučování probíhá v odborné učebně Přírodopisu a Zeměpisu vybavené mapami, atlasy světa a ČR, odbornou knihovnou, PC a audiovizuální technikou (ozvučení, interaktivní tabule ActivBoard). Výsledky samostatných a skupinových prací žáci prezentují pomocí této techniky. K samostatné a skupinové výuce v zeměpisu je využívána také počítačová učebna.

Součástí předmětu jsou také praktická cvičení v terénu, zaměřená na používání mapy a vliv člověka na krajinu.

Předmět úzce souvisí a využívá témata průřezových témat Environmentální výchova a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení:

- vybíráme formy, metody a strategie vhodné pro efektivní učení
- podporujeme samostatnost, tvořivost, motivujeme žáky k sebehodnocení
- klademe důraz na čtení s porozuměním, vyhledávání informací v literatuře a na internetu
- podporujeme vlastní organizaci činnosti
- vedeme žáky k poznávání vlastních možností
- vytváříme situace, v nichž má žák radost z učení
- zařazujeme metody, které podporují zvědavost
- využíváme hodnocení formou zpětné vazby
- prezentujeme výsledky žakovských prací

Kompetence k řešení problému:

- učíme žáky problémy řešit, ne přehlížet
- motivujeme žáky zařazením problémových úloh z běžného života
- podporujeme netradiční metody řešení problémů
- uplatňujeme mezipředmětové vztahy
- používáme kritické myšlení a možnost obhajoby vlastního rozhodnutí
- využíváme skupinovou a projektovou výuku
- dohlížíme na správnost řešení a vedeme k praktickému ověření výsledků

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky k vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a dospělými ve škole
- učíme žáky naslouchat názorům jiných a vhodně na ně reagovat
- vedeme žáky k asertivnímu chování
- vhodně do výuky zařazujeme výpočetní techniku jako prostředek komunikace
- učíme žáky argumentovat a obhajovat vhodnou formou svůj názor

Kompetence sociální a personální:

- podporujeme práci ve skupinách a kooperativní vyučování
- rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé pozice
- učíme žáky hodnotit práci týmy, svoji i ostatních členů týmu
- podporujeme osobní odpovědnost za výsledky práce
- netolerujeme projevy rasismu a xenofobie ve třídě

Kompetence občanské:

- vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým
- učíme žáky správně reagovat v krizových situacích
- podnikáme exkurze a výlety do přírody, rozvíjíme zájem žáků o životní prostředí a jeho ochranu

Kompetence pracovní:

- vytváříme tvořivé a podnětné pracovní prostředí
- učíme hodnotit pracovní výsledky z různých hledisek
- měníme pracovní podmínky a tím učíme žáky přizpůsobit se novým pracovním podmínkám
- Vedeme žáky ke spotřebitelské odpovědnosti

Vzdělávací obsah předmětu Zeměpis

GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE

Očekávané výstupy

žák

Z-9-1-01 organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů

Z-9-1-02 používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii

Z-9-1-03 přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině

Z-9-1-04 vytváří a využívá osobní myšlenkové (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

Z-9-1-02p rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii

Z-9-1-04p získá osobní představu o prostředí, které nás obklopuje, umí ho popsat a určit jednoduché vazby, vyjádří, co mu prospívá a škodí

PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ

Očekávané výstupy

žák

Z-9-2-01 zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy

Z-9-2-02 prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů

Z-9-2-03 rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu

Z-9-2-04 porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

Z-9-2-02p objasní důsledky pohybů Země

Z-9-2-04p uveďte příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost

Z-9-2-04p uveďte příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu

REGIONY SVĚTA

Očekávané výstupy

žák

Z-9-3-01 rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa

Z-9-3-02 lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny

Z-9-3-03 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států

Z-9-3-04 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

Z-9-3-02p vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány

Z-9-3-03p rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů

Z-9-3-03p charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států

SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ

Očekávané výstupy

žák

Z-9-4-01 posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa

Z-9-4-02 posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel

Z-9-4-03 zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje

Z-9-4-04 porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit

Z-9-4-05 porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků

Z-9-4-06 lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

Z-9-4-02p uveďte příklady, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel

- vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Očekávané výstupy

žák

Z-9-5-01 porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajín

Z-9-5-02 uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)

Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

Z-9-5-01p umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajín

Z-9-5-02p uvede příklady přírodních a kulturních krajinných složek

Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí

ČESKÁ REPUBLIKA

Očekávané výstupy

žák

Z-9-6-01 vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy

Z-9-6-02 hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům

Z-9-6-03 hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu

Z-9-6-04 lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit

Z-9-6-05 uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

Z-9-6-01p vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy

Z-9-6-02p charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu

Z-9-6-03p určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy

Z-9-6-03p rozlišuje přírodní podmínky ČR, popíše povrch a jeho členitost

Z-9-6-03p uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva

Z-9-6-04p vyhledá na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti

TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE

Očekávané výstupy

žák

Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu

Z-9-7-02 aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny

Z-9-7-03 uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu

Z-9-7-03p uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě

6. ročník

výstupy	učivo	přesahy	průřezová témata
Žák			
- popíše vznik sluneční soustavy, zná teorie o vzniku vesmíru	Vesmír a hvězdy	Fy – vznik vesmíru, hvězdy	
- zná druhy těles sluneční soustavy			
- umí porovnat Zemi	Slunce a sluneční soustava	Fy – gravitace,	

s ostatními planetami - velikost, gravitace, teplota, doba oběhu (v závislosti na vzdálenosti od Slunce)		odstředivá, dostředivá síla	
- popíše tvar zemského tělesa	Měsíc, Země		
- umí popsat pohyby, které Země vykonává a jejich důsledky; vysvětlí souvislost pohybů a počítání času na Zemi	Trvání dne a noci, Roční období	Fy – Keplerovy zákony, měření času	
- umí vysvětlit pojem mapa, glóbus, zná rozdíly mezi nimi	Glóbus, Mapy		
- umí určit zeměpisné souřadnice místa a nalézt podle souřadnic určité místo na Zemi.	Určování zeměpisné polohy	Ma – úhly – měření, počítání	OSV – rozvoj schopností a poznávání
- porovnává mapy podle měřítka, umí vybrat vhodné měřítko mapy pro konkrétní použití, umí vypočítat skutečnou vzdálenost v terénu	Obsah map	Ma – násobení Fy – převody délkových jednotek	
- zná různé druhy map, orientuje se v legendě, chápe principy zobrazování tématu v mapě			
- umí vysvětlit pojem krajinná sféra (KS), zná její složky, umí zařadit prvky krajiny do jednotlivých sfér	Přírodní sféra Země		
- umí posoudit vliv činností člověka na KS, uvědomuje si a na jednoduchých příkladech umí popsat vzájemnou provázanost a ovlivňování jednotlivých složek KS	Regionální pracovní sešit "Školy pro venkov" v rámci operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.1.00/14.0208; kapitola Člověk mění krajinu, ve které žije		
- umí rozlišit a vyjmenovat vnější a vnitřní činitele tvarující zemský povrch	Litosféra		
- zná různé druhy pohoří, umí popsat způsob jejich vzniku	Vznik pohoří		
- zná podstatu sopečné a zemětřesné činnosti,	Zemětřesení a sopečná činnost		

uvést příklady ze světa			
- popíše části mořského dna, jejich význam pro člověka	Dno oceánu		
- vysvětlí a uvede příklady, jak vnější činitelé působí na reliéf Země	Vnější činitelé		
- zná podmínky nutné pro vznik ledovců, jejich rozmístění na Zemi a jejich vliv na reliéf	Působení ledovců a ledu		
- umí popsat charakter horního, středního a dolního toku, rozlišuje jejich odlišný vliv na reliéf, rozlišuje vodní tok, jezero, nádrž, usuzuje na jejich funkce v krajině	Působení tekoucí vody Regionální pracovní sešit "Školy pro venkov" v rámci operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.1.00/14.0208; kapitola Naše řeka Velička		EmV – základní podmínky života
- zná složení zemské atmosféry, její změny s výškou, uvědomuje si důležitost ozonoféry pro život na Zemi	Atmosféra	Ch – značky prvků, jednoduchých sloučenin	EmV – základní podmínky života
- chápe základní principy globálního oběhu atmosféry, uvědomuje si příčiny rozložení teplot vzduchu nad zemským povrchem v závislosti na zeměpisné šířce	Celkový oběh atmosféry	Fy – tlak vzduchu	
- vysvětlí pojem teplá a studená fronta, usuzuje na jejich vliv na počasí u nás		Fy – adiabatický děj	
- vyjmenuje podnebné pásy na zemi, zná jejich základní klimatické ukazatele	Podnebí a podnebné pásy		
- zná rozmístění podnebných pásů na Zemi, umí je lokalizovat na tématické mapě, podle obecně zeměpisné mapy usuzuje na charakter podnebí v regionech			
- umí popsat charakter podnebí v Evropě a v ČR			
- zná zdroje a důsledky znečištění atmosféry,			EmV – základní podmínky života
- zná rozložení vody a	Hydrosféra		EmV – základní

zdrojů sladké (pitné) vody na Zemi, umí zhotovit schéma a popsat oběh vody na Zemi			podmínky života
- používá prakticky pojmy povodí, rozvodí, úmoří, bezodtoká oblast, umí je vymezit v mapě	Voda na pevnině		
- rozlišuje pojmy oceán x moře (vnitřní okrajové), vyjmenuje a seřadí podle rozlohy oceány, umí v atlase vyhledat části světového oceánu, vysvětlí principy mořských proudů, vlnění a mořského dmutí	Pohyby mořské vody		
- uvědomuje si důležitost ochrany všech částí hydrosféry, chápe, jak sám může přispět ke zlepšení jejího stavu a jedná tak			EmV – základní podmínky života
- umí vysvětlit pojem půda, zná její složky	Pedosféra		
- rozlišuje kategorie půdní typ a druh, popíše vlastnosti nejdůležitějších druhů a typů vyskytujících se u nás			EmV – základní podmínky života
- zná největší krajinně-ekologické celky (biomy), zná jejich rozmístění na Zemi v závislosti na klimatických podmínkách	Biosféra		
- charakterizuje vegetaci a živočišstvo biomů, zná nejdůležitější druhy, které zde žijí			EmV – ekosystémy
- lokalizuje v mapách světadílů biomy, ví jaký biom se na území ČR vyskytuje			
- zná vliv člověka na biomy, uvědomuje si důležitost ochrany původních ekosystémů	Regionální pracovní sešit "Školy pro venkov" v rámci operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.1.00/14.0208; kapitola Člověk mění krajinu,		EmV – ekosystémy, lidské aktivity a problémy ŽP

	ve které žije		
- umí popsat polohu Afriky vzhledem k zeměpisné síti a kontinentům	Afrika		
- vyhledá v mapě a pojmenuje nejdůležitější prvky horizontální a vertikální členitosti Afriky			
- zná a vyhledá v mapě nejdůležitější vodní toky a jezera			
- popíše podnebí Afriky, vysvětlí jeho rozdíly v závislosti na zeměpisné šířce			
- vyjmenuje biomy Afriky, popíše jejich rozmístění v Africe, charakterizuje podnebí, usuzuje na charakter zemědělství v oblasti			
- umí v mapě vyhledat Národní parky, chápe důležitost ochrany divoké přírody, zná její příčiny v Africe			
- popíše rozdíly v hustotě osídlení, zná jejich příčiny			
- zná rozmístění ras v Africe, orientuje se v historii kolonizace		De – objevitelské cesty, koloniální říše novověku	MkV – kulturní difference, etnický původ
- regionalizuje s pomocí mapy Afriku, charakterizuje přírodní podmínky a obyvatelstvo v regionu, na modelovém státě popíše ekonomiku oblasti			
- zná některé státy Afriky a jejich hlavní města			
- lokalizuje na mapě hlavní centra cestovního ruchu v Africe			
- s pomocí mapy určí polohu Austrálie, Nového Zélandu	Austrálie a Oceánie		
- na mapě ukáže nejdůležitější prvky horiz. a vert. členitosti kontinentu			

- podle mapy popíše vegetační pásy Austrálie, umí vysvětlit důvod výskytu odlišných biot na stejné zeměpisné šířce			
- podle mapy pojmenuje členské státy australského svazu			
- zná nejdůležitější těžené nerostné suroviny, v mapě najde místa těžby			
- odvodí nejdůležitější průmyslové obory, jejich výskyt			
- popíše zemědělskou výrobu, odůvodní její charakter			
- používá pojmy Mikronésie, Polynésie, Melanésie, Oceánie, orientačně je lokalizuje na mapě			
- vyhledá na mapě souostroví, ostrovy a hlavní města států, charakterizuje ekonomiku těchto států			
- vyhledá na mapě a popíše polohu polárních oblastí	Polární oblasti		
- popíše společné a odlišné znaky těchto oblastí – povrch, podnebí, biota			
- orientuje se v historii objevování těchto oblastí			
- porovná rozlohu oceánů, popíše jejich polohu, vysvětlí důležitost oceánů pro výživu člověka, pro ekonomiku, popíše vliv člověka na oceány	Světový oceán		EmV – ekosystémy, lidské aktivity a problémy ŽP
- podle mapy v oceánech popíše systém mořských proudů, najde v mapě části oceánů			
- uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při	Druhy map, výpočty s měřítkem; Počasí a podnebí; Vznik pohoří; Sopečná činnost		

mimořádných událostech			
------------------------	--	--	--

7. ročník

výstupy	učivo	přesahy	průřezová témata
Žák			
- vyhledá na glóbu a v mapě severoamerický kontinent, popíše jeho polohu vzhledem k zeměpisné síti, ostatním kontinentům a oceánům	Severní Amerika		
- v mapě vyhledá a pojmenuje nejdůležitější prvky horizontální a vertikální členitosti kontinentu			
- vymezí podnebné pásy, stručně charakterizuje jednotlivé podnebné oblasti, čím je jejich vznik podmíněn			
- zná a umí v mapě vyhledat významné vodní toky, umí odvodit, který oceán má největší úmoří			
- v mapě vymezí hlavní krajinné celky, charakterizuje jejich povrch a přírodní podmínky			
- pojmenuje a vyhledá v mapě vegetační pásma, charakterizuje je			EmV - ekosystémy
- orientuje se v historii osídlování Ameriky od mezolitu, rozumí příčinám regionální odlišnosti osídlení způsobené kolonizací různými národy		D – objevování Ameriky, kolonizace, vznik USA	
- určí hlavní centra osídlení, popíše rozmístění obyvatelstva, zdůvodní nepravidelnosti, popíše rasové složení obyvatelstva, regionalizuje jej a zdůvodní, umí pojmenovat míšence ras		Př – lidské rasy	MkV – etnický původ, lidské vztahy

- zná státy Severní Ameriky a jejich hlavní města, jejich národnostní složení, rozmístění obyvatelstva a přírodních zdrojů, z toho usuzuje na strukturu zemědělství a hospodářství			MkV – kulturní difference
- regionalizuje podle ekonomických charakteristik USA			
- vzájemně i v rámci světa porovná hospodářskou úroveň států, vysvětlí jejich příčiny, popíše politické a hospodářské postavení USA ve světě, odhaduje příčiny tohoto jevu			VMEGS – globalizace ekonomiky
- popíše přírodní podmínky Střední Ameriky, umí ji vymežit na mapě, zná jména a určí polohu nejdůležitějších ostrovů a souostroví			
- popíše přírodní zdroje, z nich odvodí možnosti průmyslové výroby			
- popíše hospodářskou úroveň regionu			
- v mapě vyhledá názvy států oblasti a jejich hlavních měst			
- vyhledá na glóbu a v mapě jihoamerický kontinent, popíše jeho polohu vzhledem k zeměpisné síti, ostatním kontinentům a oceánům	Jižní Amerika		
- v mapě vyhledá a pojmenuje nejdůležitější prvky horizontální a vertikální členitosti kontinentu			
- vymezí podnebné pásy, stručně charakterizuje jednotlivé podnebné oblasti, čím je jejich vznik podmíněn			
- v mapě vymezí hlavní krajinné celky, charakterizuje jejich			

povrch a přírodní podmínky			
- pojmenuje a vyhledá v mapě vegetační pásma, charakterizuje je			EmV - ekosystémy
- určí hlavní centra osídlení, popíše rozmístění obyvatelstva, zdůvodní nepravidelnosti, popíše rasové složení obyvatelstva, regionalizuje jej a zdůvodní, umí pojmenovat míšence ras		Př – lidské rasy D – kolonizace Jižní Ameriky	MkV – etnický původ
- regionalizuje Jižní Ameriku na základě odlišných přírodních podmínek, vyjmenuje státy, které do regionů patří, zná některá hlavní města			
- charakterizuje přírodní podmínky, obyvatelstvo a hospodářství regionu, na příkladu modelových států popíše ekonomickou situaci			
- určí podle mapy polohu Asie vzhledem k zeměpisné síti, ostatním kontinentům a oceánům	Asie		
- zná a umí na mapě vyhledat hlavní prvky horizontální a vertikální členitosti kontinentu, včetně nejvyššího vrcholu planety			
- zná a umí vyhledat na mapě největší řeky a jezera			
- vyjmenuje podnebné pásy, charakterizuje klimatické podmínky v nich			
- vyjmenuje šířkové vegetační pásy, popíše rostlinstvo a živočišstvo			EmV - ekosystémy
- popíše hustotu osídlení, složení obyvatelstva a historii osidlování Asie		D – objevitelské cesty	
- orientuje se na politické mapě Asie, zná některá			

hlavní města			
- regionalizuje Asii podle přírodních podmínek			
- charakterizuje přírodní podmínky regionu, jeho osídlení, přírodní zdroje, zemědělství, průmysl, možnosti pro cestovní ruch			
- porovná hospodářskou úroveň regionů, zná příčiny jejich rozdílnosti			
- orientuje se v mezinárodních problémech Asie, zná jejich příčiny			
- zamýšlí se nad politickými i environmentálními problémy kontinentu, hledá jejich řešení			EmV – lidské aktivity a problémy ŽP
- určí podle mapy polohu Evropy vůči zeměpisné síti, oceánům a ostatním kontinentům, ukáže na mapě a pojmenuje části hranice mezi Evropou a Asií	Fyzická geografie Evropy		
- určí na mapě důležité prvky horizontální a vertikální členitosti Evropy, včetně nejvyšších vrcholů vybraných pohoří			
- vyjmenuje podnebné pásy a charakterizuje hlavní podnebné ukazatele, popíše a vysvětlí vliv Atlantského oceánu na podnebí Evropy, popíše a vysvětlí vliv rozsáhlého kontinentu Eurasie na podnebí Evropy			
- ukáže na mapě největší evropské vodní toky a jezera			
- vyjmenuje a charakterizuje jednotlivé biomy na území Evropy, popíše jejich současný stav a vliv působení člověka			
- regionalizuje Evropu	Regionální geografie Evropy	D – 20. století	VMEGS – jsme

podle přírodních podmínek a historického vývoje			Evropané
- určí na mapě polohu evropských států, zná jejich hlavní města			
- zařadí do regionu státy, popíše jejich přírodní podmínky, přírodní zdroje, složení a rozmístění obyvatelstva, strukturu ekonomiky, určí v mapě hlavní hospodářská centra, popíše stav hospodářství, vysvětlí příčiny			VMEGS – Evropa a svět nás zajímá
- umí porovnávat jednotlivé regiony z hlediska hospodářské vyspělosti, nalézá příčiny v rozdílných přírodních podmínkách a v odlišnostech historického vývoje			
- zná formy a organizace evropské spolupráce, zná historii a důvody jejich vzniku, zaujímá objektivní postoj k evropské integraci, spolupráci a společné odpovědnosti v rámci Evropy i světa			VMEGS – jsme Evropané
- orientuje se v projevech globálních problémů v Evropě, nalézá možné způsoby jejich řešení, chápe komplexnost vzniku i řešení těchto problémů			EmV – globální problémy, vztah člověka k prostředí
- umí vyhledávat geografické informace v literatuře, mapách a v elektronické podobě, rozlišuje relevantnost zdrojů dat	průběžně		MeV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, vnímání autora mediálních sdělení

8. ročník

výstupy	učivo	přesahy	průřezová témata
Žák			
- popíše polohu České republiky v rámci	Poloha ČR v Evropě		

Evropy, odvodí výhody a nevýhody, které z ní vyplývají			
- vyjmenuje sousední země, porovná je podle délky státních hranic, usuzuje na důsledky			
- popíše stručně vývoj státních útvarů na území ČR, porovná jejich rozsah v různých obdobích		D – dějiny českého státu	
- vysvětlí nejdůležitější horotvorné procesy, které formovaly povrch ČR, uvede příklady útvarů, které vznikaly, vyčlení na území ČR dvě nejvýznamnější geomorfologické části	Geologický vývoj ČR		
- lokalizuje na mapě významná pohoří a sníženiny, zná vrcholy nejvyšších pohoří, orientačně i jejich nadmořskou výšku	Povrch ČR		
- charakterizuje podnebí ČR, vysvětlí vliv nejdůležitějších činitelů ovlivňujících podnebí, popíše a vysvětlí distribuci srážek, zná charakter klimatu v místní oblasti, dovede částečně objasnit jeho příčiny	Podnebí ČR		
- lokalizuje na mapě významné vodní toky, nádrže a jezera, charakterizuje stručně odtokové poměry českých řek, na základě charakteru povodí usuzuje na význam umělých vodních nádrží	Vodstvo ČR		
- zná různé půdní druhy a typy vyskytující se na území ČR, porovnává jejich vhodnost pro zemědělství, zhruba je lokalizuje v rámci ČR, chápe důležitost půd pro člověka, zná způsoby jakými je člověk poškozují, dovede	Půdy ČR		EmV – ekosystémy, lidské aktivity a problémy ŽP

posoudit dopad různých činností na kvalitu půd			
- charakterizuje podle druhového složení, nadmořské výšky a přírodních podmínek výškové vegetační stupně v ČR lokalizuje je na mapě, posoudí jejich stav podle vlivu činnosti člověka na ně	Živá příroda ČR		EmV – ekosystémy, lidské aktivity a problémy ŽP
- zná velikost, věkové, pohlavní a ekonomické složení populace v ČR, orientuje se ve vývoji v blízké minulosti, zná jeho příčiny, odhaduje potenciální vývoj do budoucnosti, uvědomuje si jeho výsledky	Obyvatelstvo ČR		
- zná rozmístění obyvatelstva v ČR z hlediska regionů a velikostních kategorií sídel, usuzuje na příčiny tohoto stavu na základě regionálních odlišností			
- chápe podstatu hospodářské reformy v 90.tých letech, umí vysvětlit rozdíl mezi tržním a centrálně řízeným hospodářstvím, popíše důsledky reformy pro obyvatelstvo, makroekonomiku, zahraniční obchod atd.	Hospodářské proměny	D – dějiny 20. století	
- zná základní zákonitosti rozmístění různých druhů zemědělské výroby v závislosti na přírodních podmínkách, usuzuje na charakter zemědělství v určené oblasti, charakterizuje zemědělství v okolí bydliště	Zemědělství		
- zná důležité nerostné suroviny těžené v ČR, na mapě lokalizuje jejich naleziště, popíše postavení ČR ve světě z hlediska obchodu s nerostnými surovinami, zná zdroje v okolí	Nerostné suroviny	Př – minerály, horniny	

bydliště			
- zná nejdůležitější průmyslové obory v ČR, vyjmenuje příklady podniků, lokalizuje na mapě průmyslová centra v ČR, popíše problémy, které provázejí transformaci průmyslu, porovná úroveň výroby v rámci Evropy a světa, vysvětlí vliv průmyslu na ŽP v ČR v minulosti a současnosti, popíše vliv průmyslu v okolí bydliště	Průmysl	D – dějiny 20. století	
- charakterizuje jednotlivé druhy dopravy a jejich úroveň v ČR, porovná jejich výkonnost, vhodnost pro určité komodity, dopad na ŽP, popíše stav dopravních cest v ČR	Doprava		
- vysvětlí stupňovitý charakter služeb, popíše důvody a průběh rozvoje sektoru služeb po roce 1989, popíše sektor služeb v okolí svého bydliště	Služby		
- zná významné mezinárodní organizace, jichž je ČR členem, jejich účel, zná důvody vzniku EU, orientuje se v základních principech evropské integrace, uvědoměle zaujímá postoje k evropské a mezinárodní spolupráci	ČR a svět		VMEGS – Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané
- zná kategorie regionálního členění ČR (NUTS), umí vyjmenovat kraje a jejich krajská města, zná oblasti, ve kterých vykonávají státní správu obce s rozšířenou působností, ví pod které obecní úřady jeho bydliště spadá	Územní členění ČR		VDO – občan, občanská společnost a stát, formy participace občanů v politickém životě
- u každého kraje: charakterizuje velikost, rozmístění a vývoj populace, popíše základní rysy přírodních	Regionální geografie ČR		

podmínek v kraji, stav ŽP, charakterizuje zemědělskou výrobu, lokalizuje na mapě důležité zdroje nerostných surovin, charakterizují oborovou strukturu průmyslu, určí hlavní cíle cestovního ruchu v kraji			
- porovná jednotlivé regiony v ČR z hlediska přírodních zdrojů, charakteru zemědělství, průmyslu, služeb, kvality ŽP a dalších ukazatelů			
- samostatně vyhledá informace o obyvatelstvu, hospodářství a životním prostředí ČR z různých zdrojů, posuzuje jejich relevantnost	průběžně		MeV – práce v realizačním týmu, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

9. ročník

výstupy	učivo	přesahy	průřezová témata
Žák			
- charakterizuje region Slovácka a Lipov po stránce přírodních podmínek a socioekonomické; posoudí jejich hospodářskou úroveň a polohu v rámci kraje a ČR	Regionální pracovní sešit "Školy pro venkov" v rámci operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.1.00/14.0208; kapitola Zeměpis Lipova, Vlákem, autobusem i na kole, Obyvatelstvo, kde pracujeme, Zemědělství a Kam na poštu a k lékaři		
- popíše věkovou, pohlavní a ekonomickou strukturu obyvatelstva v různých regionech světa, vysvětlí jejich rozdíly na základě přírodních hospodářských a sociálních podmínek	Demografie		
- popíše dynamiku vývoje světové populace v různých regionech,			EmV – vztah člověka k prostředí

odhadne perspektivy vývoje do budoucnosti a jeho sociální, ekonomické a environmentální důsledky			MV – kulturní difference, lidské vztahy
- charakterizuje lidské rasy, popíše jejich rozmístění ve světě		Př – lidské rasy	
- zná nejrozšířenější náboženství světa, lokalizuje jejich rozšíření ve světě na mapě		D – vznik náboženství	MkV – princip sociálního smíru a solidarity, multikulturalita
- pojmenuje základní znaky lidských sídel, charakterizuj rozdíly mezi městským a venkovským sídlem, popíše dopady koncentrace obyvatelstva na krajinnou sféru	Geografie sídel Regionální pracovní sešit "Školy pro venkov" v rámci operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.1.00/14.0208; kapitola Lipovské domy a domky		EmV – vztah člověka k prostředí
- vyjmenuje funkce měst pro obyvatelstvo, uvede příklady, vysvětlí stupňovité uspořádání funkcí měst			
	Světové hospodářství		
- zhodnotí význam zemědělství pro obživu obyvatelstva a ekonomiku, popíše různé způsoby zemědělské výroby živočišné a rostlinné, vyjmenuje nejdůležitější plodiny a popíše jejich využití, zhodnotí rozšíření a význam rybolovu a lesnictví pro světové hospodářství	Primér	Př – druhy ryb a bezobratlých lidské výživě, systematické řazení	EV – ekosystémy
- rozdělí sekundér na jednotlivé průmyslové obory, uvede příklady výrobků	Sekundér		
- na mapě lokalizuje jádrové oblasti dnešního světa, popíše okolnosti jejich vzniku, charakterizuje současný růst průmyslové výroby ve světě		D – průmyslová revoluce	

- lokalizuje na mapě ložiska nejdůležitějších nerostných surovin, usuzuje na důsledky jejich nepravidelného rozmístění vzhledem k centrům průmyslové výroby			
- porovnává faktory pro rozmístění hospodářských aktivit			
- vysvětlí soustředění služeb v centrech, popíše vliv sektoru na světovou ekonomiku, na základě podílu na ekonomice zhodnotí úroveň zemí světa	Terciér		
- popíše druhy dopravy, jejich vhodnost pro různé náklady a vzdálenosti, zhodnotí jejich vliv na ŽP, vysvětlí význam dopravy pro světovou ekonomiku	Doprava Regionální pracovní sešit "Školy pro venkov" v rámci operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.1.00/14.0208; kapitola Autobusem, vlakem i na kole		EV – lidské aktivity a problémy ŽP
- lokalizuje hlavní cíle cestovního ruchu ve světě, hodnotí vlivy na místní ekonomiku, společnost a ŽP	Cestovní ruch Regionální pracovní sešit "Školy pro venkov" v rámci operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.1.00/14.0208; kapitola Turistická vycházka kolem Lipova a vycházka po Lipově		
- porovnává státy světa na základě podobných a odlišných znaků v oblasti demografické, ekonomické, sociální a politické	Politický zeměpis		
- lokalizuje na mapě aktuální geopolitické děje, ohniska konfliktů, aktivně nalézá možné příčiny a způsoby řešení			VMEGS – objevujeme Evropu a svět
- zná hlavní globální problémy Země, analyzuje s pomocí	Globální problémy lidstva		EV – vztah člověka k prostředí, lidské

literatury příčiny jejich vzniku, diskutuje o možných řešeních a odhaduje možný vývoj			aktivity a problémy ŽP MeV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti
- uvědomuje si vlastní odpovědnost za globální problémy, aktivně nachází možná řešení, jak svým jednáním k jejich řešení přispět			EV – vztah člověka k prostředí, lidské aktivity a problémy ŽP
- rozlišuje v krajině v terénu kulturní a přírodní prvky, popíše na konkrétních příkladech vliv člověka na krajinu, navrhuje možná řešení ke zlepšení funkce krajiny	Krajina Regionální pracovní sešit "Školy pro venkov" v rámci operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.1.00/14.0208; kapitola Člověk mění krajinu, ve které žije		EV – ekosystémy, vztah člověka k prostředí
- uvědomuje si odpovědnost za krajinu a ŽP ve svém bezprostředním okolí, jedná tak, aby je nepoškozoval	průběžně		EV – vztah člověka k prostředí, lidské aktivity a problémy ŽP

Předmět: **VÝTVARNÁ VÝCHOVA**

Časová dotace	6. ročník	2 hodiny/týden
	7. ročník	2 hodiny/týden
	8. ročník	1 hodina/týden
	9. ročník	1 hodina/týden

Organizační vymezení

Výuka probíhá v odborné učebně výtvarné výchovy, v počítačové učebně nebo mimo budovu školy (práce v plenéru).

Během vyučovacích hodin pracujeme s vizuálně obraznými znakovými systémy. Snažíme se rozvíjet tvůrčí činnost, smyslovou citlivost a uplatňování subjektivity.

Důležité je využívat různých uměleckých vyjadřovacích prostředků včetně nejnovějších informačních a komunikačních technologií.
Rovněž je nutné přistupovat k uměleckému procesu v jeho celistvosti a chápat ho jako způsob poznání a komunikace.

Výchovné a vzdělávací strategie

- seznamujeme žáky s teoretickými a praktickými poznatky a dovednostmi, s výtvarnými výrazovými prostředky (v malbě temperovými a vodovými barvami, pastelem, křídou,...)
- charakterizujeme pojem linie, určujeme její vlastnost, umožňujeme experimentovat s liniemi a barevnými vztahy
- vysvětlujeme a popisujeme proporce lidského těla a hlavy, vztahy mezi jednotlivými částmi těla
- uvádíme vztahy mezi jednotlivými prvky, tvary, a barvami v jednotlivých kompozicích. Pracujeme s úkoly dekorativního charakteru v ploše
- ukazujeme různé způsoby zobrazování prostorových jevů a vztahů; umožňujeme projevit smysl a cit pro prostorové formy s jednotlivých úkolech
- uvádíme příklady různých možností vyjádření skutečnosti v malbě, sochařství i volné grafice

Vzdělávací obsah předmětu Výtvarná výchova

Očekávané výstupy

žák

VV-9-1-01 vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků

VV-9-1-02 užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie

VV-9-1-03 užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace

VV-9-1-04 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření

VV-9-1-05 rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu

VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků

VV-9-1-07 porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů

VV-9-1-08 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

VV-9-1-01 až VV-9-1-08p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru

VV-9-1-01p, VV-9-1-03p uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci

VV-9-1-02p při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních

VV-9-1-06p vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity

6. ročník

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, přeměňuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků - užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a zaznamenání podnětů z představ a fantazie - vybírá, vytváří a kombinuje prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření - rozliší působení vizuálně obrazného v rovině smyslového účinku a v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu 	<p>Malba: vodová a temperová barva-technika, barvy teplé a studené funkce barev hustota barev (množství vody) vhodné štětce práce s barvou a plochou vhodný výtvarný projev doplněný pozorováním skutečnosti skupinová práce - otisky</p> <p>kresba: perokresba (kolorovaná) - technika, tužka – technika, výrazové možnosti, linie, tvar, uspořádání a vztahy prvků v ploše, výrazové možnosti</p> <p>prostorové vytváření: kaširování – technika, jednoduché nádoby práce s papírem – koláže práce s textilem – móda vyšívání - netradiční</p> <p>Regionální pracovní sešit "Školy pro venkov" v rámci operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.1.00/14.0208; kapitola Dětský krok</p> <p>Grafika: gumotisk, papírořez, frotáž – technika Modelování: základní technika, možnosti, prostředky, nádoby- inspirace pravěkem (zdobení) Dějiny umění – pravěk, Egypt, Řecko, Řím</p>	<p>Dějepis</p>	<p>OSV – kreativita</p>

7. ročník

výstupy	učivo	přesahy	průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vybírá , vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, přeměňuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků - užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie - vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujícími i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření - rozliší působení vizuálně obrazného v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu 	<p>Malba – <i>temperová barva</i> barvy základní, podvojně rozlišení, míchání barev, funkce barev malba vycházející ze skutečnosti i představ výrazová malba skupinová práce kombinované techniky</p> <p>Kresba – šrafura, linie, tvar, objem, prostor stínování - technika výtvarné vyjádření přírodních tvarů studijní práce (předměty denní potřeby)</p> <p>Prostorové vytváření <i>kašírování</i> – technika (zvířata, lidská hlava) <i>práce s papírem</i> – kartonem, vatou, ... koláže <i>práce s textilem</i></p> <p>Grafika technika- tisk z plochy, výšky hloubky tisk z papíru – negativ, pozitiv, práce s barvami</p> <p>Modelování – technika, možnosti, prostředky, pomůcky reliéf šperk – náušnice, náhrdelník, korále (způsoby zdobení, kombinace s jiným materiálem) vkus, móda, doplněk Dějiny umění Regionální pracovní sešit "Školy pro venkov" v rámci operačního programu</p>	<p>dějepis</p>	<p>MkV - kulturní difference, multikulturalita</p> <p>EV – základní podmínky života</p> <p>OSV – poznávání lidí, mezilidské vztahy, kooperace</p> <p>MeV – tvorba mediálního sdělení</p>

	Vzdělávání pro konkurenceschopnost, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.1.00/14.0208; kapitola Jednotlivé části ženského kroje a Jednotlivé části mužského kroje		
--	---	--	--

8. ročník

výstupy	učivo	přesahy	průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vybírá , vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představy a poznatků, přeměňuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků - užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie - vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujícími i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření - rozliší působení vizuálně obrazného v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu - interpretuje umělecká 	<p>Malba – barevné škály, odstíny, zátiší technika stínování (linie, objem, světlo, tvar) děj a vlastní vztah k němu, důraz na citový zážitek kombinované techniky</p> <p>základní proporce a pohyb lidské postavy skupinové práce volný přepis fantazie, představ, pocitů</p> <p>Kresba – stínování, studie hlavy, kombinované techniky, zátiší; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a čase ilustrace (komiks)</p> <p>Prostorové vytváření – kaširování postav, prostorové objekty z netradičních materiálů (pet láhve, dřevo..)</p> <p>koláže, práce s textilem drhání grafika – linoryt – technika modelování – předměty zachycení skutečnosti</p>		<p>OSV – kreativita, sebepoznání a sebepojetí</p> <p>EV-základní podmínky života</p>

vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí a prožitků	odlévání částí těla – technika, sádra dějiny umění	dějepis	
--	--	---------	--

9. ročník

výstupy	učivo	přesahy	průřezová témata
Žák: - vybírá , vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, přeměňuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	Malba – funkce barev (nálady, vztahy), výrazová malba abstrakce, geometrická abstrakce kombinované techniky skupinová práce zobrazování umělých a přírodních forem – malba v plenéru		OSV – kreativita MkV – kulturní diference
- užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie - vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujícími i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření - užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médii – počítačová grafika, fotografie, animace	lidská hlava, portrét – studie i volný přepis inspirace v malířství 20. a 21. století kresba – stínování, studie hlavy, studie postavy, ilustrace knih prostorové vytváření kaširované objekty objekty z netradičních materiálů (papír, pet láhve, igelit, dřevo...) koláže práce s textilem – patchwork, informace o technice, vzory kolektivní práce výzdoba vlastního bytu – vkus grafika linoryt – technika modelování – volné zpracování daných témat dějiny umění	dějepis	EV – základní podmínky života OSV – mezilidské vztahy, kooperace

- interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí a prožitků			
- porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření, vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů - ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci			VMEGS

Předmět:	HUDEBNÍ VÝCHOVA
-----------------	------------------------

Časová dotace
6. ročník
1 hodina/týden
7. ročník
1 hodina/týden
8. ročník
1 hodina/týden
9. ročník
1 hodina/týden
Organizační vymezení

S přechodem na 2. stupeň základního vzdělávání se otevírá cesta širšímu nazírání na kulturu a umění. Hudební činnosti jako činnosti vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti - jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi - sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými. Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu.

Výuka probíhá v odborné učebně hudební výchovy. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- skupinové vyučování
- samostatná práce
- kolektivní práce
- krátkodobé projekty

Výchovné a vzdělávací strategie

- vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací z oblasti hudby a jejich efektivnímu využívání v běžném životě i v procesu učení
- nabízíme žákům řadu aktivačních metod, které jim přiblíží danou problematiku
- umožňujeme žákům samostatně a kriticky přemýšlet
- při práci ve skupině vedeme žáky k vyjádření vlastního názoru a respektování názorů druhých
- vedeme žáky k respektu, ochraně a pochopení smyslu kulturních a společenských tradic tohoto kraje a působíme na žáky v oblasti aktivního zapojení se do kulturního a společenského života
- rozvíjíme techniku vokálního projevu
- vedeme žáky k nástrojové reprodukci a vytváření jednoduchých doprovodů k písňím
- zařazujeme do výuky prvky některých tanců a tím přibližujeme různá stylová období
- charakterizujeme a analyzujeme hudební díla a přispíváme k vytváření vlastních soudů a názorů žáků

Vzdělávací obsah předmětu Hudební výchova

Očekávané výstupy

žák

HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách

HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého

HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace

HV-9-1-04 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů

HV-9-1-05 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu

HV-9-1-06 orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku

HV-9-1-07 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami

HV-9-1-08 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

HV-9-1-01p doprovází písně pomocí ostinata

HV-9-1-02p, HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně

HV-9-1-04p rozeznává různé hudební žánry

- pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu

- rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru

- uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl

6. ročník

výstupy	učivo	přesahy	průřezová témata
<p>žák:</p> <p><u>Vokální činnosti:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého 	<ul style="list-style-type: none"> - hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu, vokálně-instrumentální aktivity, - vztahy mezi tóny, souzvuk, akord, intervaly, - lidová píseň na Hornácku, dvojhlas v lidové písni, kánon, hudební hry <p>Regionální pracovní sešit "Školy pro venkov" v rámci operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.1.00/14.0208; kapitola Lipov tančí a zpívá</p>		<p>OSV – sebepoznání, sebezpojetí</p> <p>OSV– zvuky jako prostředek komunikace, kooperace, MkV – vnímání vlastního sociokulturního zázemí,</p>
<p><u>Instrumentální činnosti:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace 	<ul style="list-style-type: none"> - vokálně-instrumentální aktivity, rytmický doprovod písní ve 2/4 a 3/4 taktu, taktování 		
<p><u>Hudebně pohybové činnosti:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu 	<ul style="list-style-type: none"> - jednoduché taneční kroky (polka, waltz, mazurka), reprodukce pohybů prováděných při tanci - pohybově rytmické hry - poslech hudby taneční 		<p>OSV – tělo jako komunikace, kooperace</p> <p>VMEGS – srovnávání evr. kultur (tance)</p>
<p><u>Poslechové činnosti:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - zařadí na základě individuálních schopností a 	<ul style="list-style-type: none"> - hudební dílo a její autor (Haydn, Beethoven, Musorgskij, Dvořák, Smetana, Čajkovskij, Ježek) - hudební styly a žánry 		<p>OSV – komunikace a kooperace při práci ve skupinách</p>

<p>získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění</p>			<p>VMEGS – vnímání evr. kultur</p>
--	--	--	------------------------------------

7. ročník

výstupy	učivo	přesahy	průřezová témata
<p>žák:</p> <p><u>Vokální činnosti:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého 	<ul style="list-style-type: none"> - hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy - výběr písní umělých a lidových různých krajů a období <p>Regionální pracovní sešit "Školy pro venkov" v rámci operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.1.00/14.0208; kapitola Lipov tančí a zpívá</p>		<p>OSV – sebepoznání, sebepojetí</p> <p>OSV– zvuky jako prostředek komunikace, kooperace, mezilidské vztahy</p>
<p><u>Instrumentální činnosti:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace - orientuje se v zápise písní a skladeb různých stylů a žánrů, tyto písně či skladby na základě individuálních schopností a získaných dovedností 	<ul style="list-style-type: none"> - vokálně-instrumentální aktivity, - notový záznam (ukázka partitury) - taktování 		<p>OSV – sebepoznání, sebepojetí</p>

svým způsobem realizuje			
<u>Hudebně pohybové činnosti:</u> - rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	- jednoduché taneční kroky (valčík), reprodukce pohybů prováděných při tanci - pohybově rytmické hry - poslech hudby taneční		OSV – sebezpoznání, sebezpojetí, kreativita, komunikace
<u>Poslechové činnosti:</u> - zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	- hudební dílo a jeho autor (Smetana, Dvořák, Beethoven, Ryba, Janáček, Martinů) - poslechové skladby různých období - notový záznam, partitura		OSV – komunikace a kooperace při práci ve skupinách VMEGS – vnímání evr. kultur

8. ročník

výstupy	učivo	přesahy	průřezová témata
žák: <u>Vokální činnosti:</u> - využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní	- hlasová a rytmická cvičení s doprovodem rytmických i melodických nástrojů - tóniny, hudební improvizace - písně J. Ježka, rockové a folkové		OSV – sebezpoznání, sebezpojetí OSV – zvuky jako prostředek komunikace, kooperace,

vokální projev druhého			
<u>Instrumentální činnosti:</u> - reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace - orientuje se v zápise písní a skladeb různých stylů a žánrů, tyto písně či skladby na základě individuálních schopností a získaných dovedností svým způsobem realizuje	- výběr skladeb s odlišným tempem a rytmem - využití rytmických nástrojů - využití kytar, vlastní improvizace		OSV – sebezpoznání, sebepečetí
<u>Hudebně pohybové činnosti:</u> - rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	- jednoduché taneční kroky (čardáš), reprodukce pohybů prováděných při tanci - pohybové rytmické hry - poslech hudby taneční (swing, boogie woogie, rock'n roll) - taneční improvizace		OSV – sebezpoznání, sebepečetí, kreativita, komunikace
<u>Poslechové činnosti:</u> - zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	- hudební dílo a jeho autor (J. Ježek, S. Joplin, Suchý-Šlitr, E. Presley, Beatles, Beethoven) - poslechové skladby různých období (jazz, rock'n roll, rock, folk)		OSV – komunikace a kooperace při práci ve skupinách, poznávání lidí VMEGS – vnímání evr. kultur MV – práce v realizačním týmu

9. ročník

výstupy	učivo	přesahy	průřezová témata
<p>žák:</p> <p><u>Vokální činnosti:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého 	<ul style="list-style-type: none"> - lidová a umělá píseň, lidová píseň na Hornácku - hlasová hygiena - dynamika a gradace v písni <p>Regionální pracovní sešit "Školy pro venkov" v rámci operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.1.00/14.0208; kapitola Lipov tančí a zpívá</p>		<p>OSV – sebezpoznání, sebezpojetí</p> <p>OSV– zvuky jako prostředek komunikace, kooperace,</p>
<p><u>Instrumentální činnosti:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace - orientuje se v zápise písní a skladeb různých stylů a žánrů, tyto písně či skladby na základě individuálních schopností a získaných dovedností svým způsobem realizuje 	<ul style="list-style-type: none"> - výběr skladeb s odlišným tempem a rytmem - využití rytmických nástrojů - využití kytar, vlastní improvizace 		<p>OSV – sebezpoznání, sebezpojetí</p>
<p><u>Hudebně pohybové činnosti:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě 	<ul style="list-style-type: none"> - jednoduché taneční kroky (lipovská a velická sedlácká) - pohybové rytmické hry - poslech hudby taneční (hip-hop, sedlácká, verbuňk) - taneční improvizace 		<p>OSV – sebezpoznání, sebezpojetí, kreativita, komunikace</p>

individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu			
<u>Poslechové činnosti:</u> - zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	- hudební dílo a jeho autor (P.I.Čajkovskij, R. Wagner, Mendelssohn-Bartholdy, Smetana, L.Janáček. Kabeláč) - poslechové skladby různých období (romantismus, poč. 20. stol., pop-music,)		OSV – komunikace a kooperace při práci ve skupinách VMEGS – vnímání evr. kultur

Předmět:	TĚLESNÁ VÝCHOVA
-----------------	------------------------

Časová dotace	6. ročník	2 hodiny/týden
	7. ročník	2 hodiny/týden
	8. ročník	2 hodiny/týden
	9. ročník	2 hodiny/týden

Organizační vymezení

Vzdělávací obsah tělesné výchovy je rozdělen na 3 tematické okruhy:

- činnosti ovlivňující zdraví
- činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
- činnosti podporující pohybové učení

Výuka probíhá v tělocvičně, na školním hřišti, na fotbalovém hřišti, ve volné přírodě nebo v plaveckém bazénu. Podle druhu tělovýchovných činností jsou v hodinách využívány různé metody a formy práce.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení:

- poznávání vlastních pohybových schopností a jejich individuální rozvoj
- prožívání souvislosti mezi tělesnou kondicí a psychickou pohodou
- systematické sledování vývoje vlastní fyzické zdatnosti.

Kompetence k řešení problémů:

- přemýšlení o problému při ovládnutí cviku, sportovního prvku a hledání tréninkové cesty k jeho odstranění
- hledání vhodné taktiky v individuálních i kolektivních sportech

Kompetence komunikativní:

- vyslechnutí a přijetí pokynů vedoucího družstva
- otevírání prostoru diskusi o taktice družstva
- pořizování záznamů a obrazových materiálů ze sportovních činností a jejich prezentace

Kompetence sociální a personální:

- dodržování pravidel fair play,
- prezentace a podpora myšlenek olympijského hnutí,
- rozvoj spolupráce uvnitř kolektivu sportovního družstva,
- rozdělování a přijímání úkolů v rámci sportovního družstva.

Kompetence občanské:

- Podpora aktivního sportování,
- objasnění a podání příkladů potřeby dodržování hygieny při tělesných aktivitách,
- první pomoc při úrazech lehčího charakteru,
- emoční i věcné seznámení se škodlivostí požívání drog a jiných škodlivin.

Kompetence pracovní:

- příklady nutnosti dodržování pravidel ve sportu, v celém životě,
- vyhledávání možných rizik při pohybových činnostech a hledání cest jejich minimalizace,
- zpracovávání a prezentace naměřených výkonů.

Vzdělávací obsah předmětu Tělesná výchova**ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ****Očekávané výstupy**

žák

TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem

TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program

TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly

TV-9-1-04 odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší

TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

TV-9-1-02p usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí

TV-9-1-03p cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy

TV-9-1-04p odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem

TV-9-1-04p vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity

TV-9-1-05p uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného

TV-9-1-05p uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu

- chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

Očekávané výstupy

žák

TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech

TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech

TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

Očekávané výstupy

žák

TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu

TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu

TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji

TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora

TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí

TV-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže

TV-9-3-07 zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

TV-9-3-01p užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka

TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu

TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji

TV-9-3-04p rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka

TV-9-3-05p sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je

TV-9-3-06p spolurozhoduje osvojované hry a soutěže

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy

žák

ZTV-9-1-01 uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení

ZTV-9-1-02 zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení

ZTV-9-1-03 aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ZTV-9-1-01 uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení

ZTV-9-1-02 zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení

ZTV-9-1-03p vyhýbá se činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení

6. – 7. ročník

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none">- při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli zvládá techniku dané atletické disciplíny i další náročnější techniky- dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí při cvičení uplatní svůj fyzický fond- zvládá cvičební prvky na hrazdě i kruzích- zvládá jednoduché taneční kroky používá správnou techniku- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované	<p>Atletika</p> <p>Běžecská abeceda Běh vytrvalostní na 600 -1000 m Běh přes nízké překážky Rychlý běh na 60 m – nízký start Skok daleký Skok vysoký - zlepšování techniky flopu Hod míčkem Štafetový běh</p> <p>Gymnastika</p> <p>Akrobacie - kotoul vpřed, vzad, letmo, stoj na lopatkách, stoj na hlavě, stoj na rukou - u opory, přemet stranou, rovnovážné polohy, jednoduché sestavy</p> <p>Přeskoky - roznožka přes kozu a bednu, skrčka přes kozu a bednu našir</p> <p>Trampolínka – skoky prosté</p> <p>Cvičení na nářadí – hrazda, kruhy, šplh na tyči a leně</p> <p>Rytmická gymnastika a tanec - polkový krok, cvičení s náčiním</p> <p>Úpoly – úpolové hry, základy sebeobrany, pády</p> <p>Sportovní hry</p> <p>Vybíjená - pohotovost, rozhodnost</p>		<p>OSV – rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebezpojetí, poznávání lidí, mezilidské vztahy</p> <p>VDO – zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, angažovaný přístup k druhým – projevovat se v jednání i v řešení problémů samostatně a odpovědně</p> <p>VMEGS – Evropa a svět nás zajímá</p> <p>MkV – lidské vztahy, kulturní difference</p>

<p>pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech, dokáže řídit sportovní utkání svých vrstevníků</p> <p>- uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz), zvládá i dlouhodobější pobyt v přírodě a přesun s mírnou zátěží v náročnějším terénu do 25 km, zvládá jízdu na kole podle pravidel silničního provozu</p> <p>- zvládá dva plavecké způsoby, startovní skok a obrátku</p> <p>- zvládá rychlý a bezpečný pohyb na bruslích všemi směry, osvojené dovednosti umí uplatnit i při hře LH</p> <p>- zvládá sjíždění a zatáčení, brzdění a zastavení, jízdu na lyžařském vleku</p>	<p>Přehazovaná - přehození míče přes síť, rychlá a přesná přihrávka</p> <p>Volejbal - odbití obouruč vrchem a spodem, podání spodní a horní, přihrávka, nahrávka</p> <p>Basketbal - driblinková abeceda, základy herních systémů, osobní obrana, herní činnosti jednotlivce, driblink, dvojtakt</p> <p>Fotbal- vedení míče, přihrávka, střela na bránu, klička, standartní situace</p> <p>Florbal - vedení míčku, nahrávka vzduchem, po zemi, střela, driblink, hra brankáře</p> <p>Nohejbal - hra v poli a na síti, hra s více dotyky v poli</p> <p>Softbal - organizace hry, odpal míčku</p> <p>Doplňkové sportovní a míčové hry (průpravné hry)</p> <p>Turistika a pobyt v přírodě- uplatnění získaných poznatků ze ZŠ na turistických akcích školy (cykloturistika)</p> <p>- přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla</p> <p>Plavání</p> <p>Bruslení, lední hokej</p>		<p>EmV – vztah člověka k prostředí</p> <p>MeV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, práce v realizačním týmu</p>
--	--	--	--

<p>- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu</p> <p>- samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonání únavy a předcházení stresovým situacím</p> <p>- usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti</p> <p>- samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností</p> <p>- odmítá drogy a jiné škodliviny jako ne-slučitelné se sportovní etikou a zdravím, upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka,</p> <p>- uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, v případě potřeby vyhledá pomoc sobě</p>	<p>Lyžování a snowboarding - v 6. a 7. třídě je zařazován týdenní výcvik</p> <p>Správné držení těla, zvyšování kloubních pohybů, preventivní pohybová činnost, správné zapojení dechu Význam pohybu pro zdraví Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech</p> <p>Posilování svalového aparátu</p> <p>Rozvoj vytrvalosti, zdatnosti strečink celého těla před a po ukončení hodiny individuálního rozcvičení</p> <p>seznámení žáků s vhodným a bezpečným chováním na sportovních akcích konaných ve škole i mimo školu, zásady bezpečného používání konkrétních sport. potřeb a náradí sebehodnocení v dané pohybové činnosti, žáci se snaží označit zjevné nedostatky a jejich příčiny komunikace v TV, tělocvičné názvosloví osvojovaných činností</p> <p>historie olympijských her, myšlenky olympijských her, MOV, ČOV, ...</p>		<p>OSV – rozvoj schopnosti poznávání,</p> <p>sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí, mezilidské vztahy VDO – zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, angažovaný přístup k druhým – projevovat se v jednání i v řešení problémů samostatně a odpovědně</p> <p>MkV – lidské vztahy, kulturní difference</p> <p>EmV – vztah člověka</p>
--	--	--	---

nebo druhým - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti; označí zjevné nedostatky a jejich příčiny - užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	týmová hra dle platných či dohodnutých pravidel pravidla osvojovaných pohybových činností a jejich aplikace při hře, závodech a soutěžích zjišťování statistických údajů - měření, vyhodnocování		k prostředí MeV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, práce v realizačním týmu
--	--	--	--

8.- 9. ročník

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
Žák: - při vytrvalosti dovede	Atletika Běžecká abeceda		OSV – rozvoj

<p>uplatnit i vůli zvládá techniku dané atletické disciplíny i další náročnější techniky</p> <p>- dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí při cvičení uplatní svůj fyzický fond</p> <p>- zvládá cvičební prvky na hrazdě i kruzích</p> <p>- zvládá jednoduché taneční kroky používá správnou techniku</p> <p>- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech, dokáže řídit sportovní utkání svých vrstevníků</p>	<p>Běh vytrvalostní do 3000m Běh přes nízké překážky Rychlý běh na 60 m – nízký start Skok daleký - další techniky Skok vysoký - zlepšování techniky flopu Vrh koulí Štafetový běh</p> <p>Gymnastika Akrobacie - kotoul vpřed, vzad, letmo, stoj na lopatkách, stoj na hlavě, stoj na rukou - u opory, přemet stranou, přemet vpřed, rovnovážné polohy, jednoduché sestavy Přeskoky - roznožka přes kozu a bednu, skrčka přes kozu a bednu našíp a naděl, kotoul na bedně naděl Trampolínka – skoky prosté, salto vpřed Cvičení na nářadí – hrazda, kruhy, šplh na tyči a leně Rytmická gymnastika a tanec - polkový krok, valčíkový krok, poskočný krok, cvičení s náčiním</p> <p>Úpoly – úpolové hry, základy sebeobrany, úpolové sporty, karate,</p> <p>Sportovní hry Volejbal - odbití obouruč vrchem a spodem, podání horní, přihrávka, nahrávka, smeč Basketbal - driblinková abeceda, základy herních systémů, osobní obrana, herní činnosti jednotlivce, driblink, dvojtakt, zdokonalování techniky, herní systémy</p> <p>Fotbal- vedení míče, přihrávka, střela na bránu, klička, standardní situace,</p>		<p>schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepečení, poznávání lidí, mezilidské vztahy</p> <p>VDO – zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, angažovaný přístup k druhým – projevovat se v jednání i v řešení problémů samostatně a odpovědně</p> <p>MkV – lidské vztahy, kulturní diference</p>
--	---	--	--

<p>- uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz), zvládá i dlouhodobější pobyt v přírodě a přesun s mírnou zátěží v náročnějším terénu do 25 km, zvládá jízdu na kole podle pravidel silničního provozu</p> <p>- zvládá dva plavecké způsoby, startovní skok a obrátku</p> <p>- zvládá rychlý a bezpečný pohyb na bruslích všemi směry, osvojené dovednosti umí uplatnit i při hře LH</p> <p>- zvládá sjíždění a zatáčení, brzdění a zastavení, jízdu na lyžařském vleku</p> <p>- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu</p>	<p>herní kombinace, herní systémy</p> <p>Florbal - vedení míčku, nahrávka vzduchem, po zemi, střela, driblink, hra brankáře, herní systémy</p> <p>Nohejbal - hra v poli a na síti, hra s více dotyky v poli</p> <p>Softbal - organizace hry, odpal míčku</p> <p>Doplňkové sportovní a míčové hry (průpravné hry)</p> <p>Turistika a pobyt v přírodě - uplatnění získaných poznatků ze ZŠ na turistických akcích školy (cykloturistika)</p> <p>- přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla</p> <p>Plavání</p> <p>Bruslení, lední hokej</p> <p>Lyžování a snowboarding - je zařazován týdenní výcvik, jednodenní výcvik</p> <p>Správné držení těla, zvyšování kloubních pohybů, preventivní pohybová činnost, správné zapojení dechu Význam pohybu pro zdraví Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech</p>		<p>EmV – vztah člověka k prostředí</p> <p>MeV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, práce v realizačním týmu</p>
---	--	--	--

<p>samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonání únavy a předcházení stresovým situacím</p> <p>- usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností</p> <p>- odmítá drogy a jiné škodliviny jako ne-slučitelné se sportovní etikou a zdravím, upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka, uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, v případě potřeby vyhledá pomoc sobě nebo druhým</p> <p>- uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost</p> <p>posoudí provedení osvojované pohybové</p>	<p>Posilování svalového aparátu</p> <p>Rozvoj vytrvalosti, zdatnosti</p> <p>strečink celého těla před a po ukončení hodiny individuálního rozcvičení</p> <p>Seznámení žáků s vhodným a bezpečným chováním na sportovních akcích konaných ve škole i mimo školu, zásady bezpečného používání konkrétních sport. potřeb a náradí</p> <p>sebehodnocení v dané pohybové činnosti, žáci se snaží označit zjevné nedostatky a jejich příčiny</p> <p>komunikace v TV, tělocvičné názvosloví osvojovaných činností</p> <p>historie olympijských her, myšlenky olympijských her, MOV, ČOV, ...</p> <p>týmová hra dle platných či dohodnutých pravidel</p> <p>pravidla osvojovaných pohybových činností a jejich aplikace při hře, závodech a soutěžích</p> <p>zjišťování statistických údajů - měření, vyhodnocování</p>		<p>OSV – rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí, mezilidské vztahy</p> <p>VDO – zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, angažovaný přístup k druhým – projevat se v jednání i v řešení problémů samostatně a odpovědně</p> <p>MkV – lidské vztahy, kulturní difference</p> <p>EmV – vztah člověka k prostředí</p> <p>MeV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality,</p>
--	---	--	--

<p>činnosti; označí zjevné nedostatky a jejich příčiny</p> <ul style="list-style-type: none"> - užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí 			práce v realizačním týmu
--	--	--	--------------------------

Předmět: RODINNÁ VÝCHOVA

Časová dotace

6. ročník

1 hodina/týden

7. ročník

1 hodina/týden

Organizační vymezení

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví přináší základní poznání o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jeho zdraví. Učí žáky aktivně rozvíjet a chránit zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a být za ně odpovědný. Svým vzdělávacím obsahem bezprostředně navazuje na obsah vzdělávací oblasti člověk a jeho svět. Žáci si upevňují hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky, rozvíjejí dovednosti odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastním ohrožením v každodenních i mimořádných situacích. Rozšiřují a prohlubují si poznatky o rodině, škole a společenství vrstevníků, o přírodě, člověku i vztazích mezi lidmi a učí se tak dívat se na vlastní činnosti z hlediska zdravotních potřeb a životních perspektiv dospívajícího jedince a rozhodovat se ve prospěch zdraví. Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví je vzdělávací obor Výchova ke zdraví velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova.

Vzdělávací obor Tělesná výchova jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- skupinové vyučování
- samostatná práce
- kolektivní práce
- krátkodobé projekty

Výchovné a vzdělávací strategie

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že žák:

- poznává zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- pochopí zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- poznává člověka jako biologického jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- získává základní orientaci v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívá osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, upevňuje způsoby rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci a poznává a využívá míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- uvědomuje si propojení zdraví a zdravých mezilidských vztahů se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.
- chápe pojem zdatnost, dobrý fyzický vzhled i duševní pohodu jako významný předpoklad pro výběr partnera i profesní dráhy, pro uplatnění ve společnosti atd.
- aktivně se zapojuje do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci.

Vzdělávací obsah předmětu Rodinná výchova

Očekávané výstupy

žák

VZ-9-1-01 respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě

VZ-9-1-02 vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví

VZ-9-1-03 vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví

VZ-9-1-04 posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví

VZ-9-1-05 usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví

VZ-9-1-06 vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí

VZ-9-1-07 dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky

VZ-9-1-08 uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc

VZ-9-1-09 projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce

VZ-9-1-10 samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím

VZ-9-1-11 respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví

VZ-9-1-12 respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování

VZ-9-1-13 uvádí do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým

VZ-9-1-14 vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi

VZ-9-1-15 projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc 3

VZ-9-1-16 uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

VZ-9-1-01p chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny

VZ-9-1-03p uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím

VZ-9-1-04p, VZ-9-1-09p respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví

VZ-9-1-05p projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy

VZ-9-1-07p dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování

VZ-9-1-08p svěřá se se zdravotním problémem

VZ-9-1-13p dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her

VZ-9-1-13p uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy

VZ-9-1-14p zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí

VZ-9-1-15p uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla

VZ-9-1-16p chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel

6. ročník

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
Žák: - uvede příklady pozitivních a negativních vlivů na člověka, na jeho zdraví a způsob života - vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí - vysvětlí význam péče o zdraví a své konkrétní chování (postoje) v souvislosti se zdravím - snaží se uplatňovat zásady zdravého způsobu	Co víme o zdraví - složky zdraví a jejich interakce - základní lidské potřeby a jejich hierarchie - prevence a intervence - odpovědnost jedince za zdraví - podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví	Chemie Přírodopis Tělesná výchova Člověk a svět práce Občanská výchova	OSV - rozvoj schopností poznávání - utváření praktických životních dovedností - psychohygiena, dobrý vztah k sobě samému EmV - utváření zdravého životního stylu - vnímání života jako nejvyšší hodnoty - rozmanitost vlivu prostředí na zdraví

<p>životu</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím - vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví - vyhledává informace týkající se problematiky zdraví - usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví - dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce - respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků 			<p>VMEGS</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímá, životní styl v evropských rodinách, podpora zdraví ve světě
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady pozitivních a negativních vlivů životního prostředí na zdraví člověka - vyjmenuje a zdůvodní pravidla chování při zhoršeném rozptylu škodlivin v ovzduší - chrání se podle možností před škodlivými vlivy vnějšího prostředí (ultrafialové záření, cigaretový kouř, smog, hluk) - objasní význam vody pro život člověka (zdraví, hygiena, rekreace) - zdůvodní nutnost ochrany před slunečním zářením - popíše, za jakých okolností lze pobývat na slunci - vysvětlí, jak chránit oči a pokožku - objasní škodlivost hluku na zdraví - uvede jak posilovat odolnost organismu - uvede způsoby likvidace odpadů z domácnosti (třídění, 	<p>Zdraví a životní prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> - vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota, půda; - vliv obytného prostředí na zdraví - působení na změnu kvality prostředí a chování jedince - odpady, třídění odpadů 	<p>Chemie Přírodopis Tělesná výchova Občanská výchova Člověk a svět práce</p>	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj schopností pro řešení problémů - utváření praktických životních dovedností - rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci <p>EmV</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztah člověka k prostředí - poznávání základních podmínek života a možností jejich ohrožování - komunikace o problémech životního prostředí - lidské aktivity a životní prostředí - odpovědnost současné generace za život v budoucnosti <p>MeV</p> <ul style="list-style-type: none"> - média jako zdroj informací o vlivech působících na zdraví - role médií v ochraně životního prostředí, možnost svobodného vyjádření názoru

skládání, kompostování, spalování)			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví a i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví - rozlišuje mezi běžnými, infekčními a civilizačními chorobami - uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami - uvede příklady infekčních onemocnění a jejich původců - objasní přenos infekčních onemocnění a způsoby, jak šíření infekce zabránit - vysvětlí princip posílení obranyschopnosti organismu očkováním - uvede, proti kterým infekčním chorobám je zavedeno očkování - rozpozná příznaky běžných nemocí a včas informuje dospělé - vysvětlí základní vztah mezi úrovní zdravotně orientované zdatnosti a možnými zdravotními problémy (civilizačními chorobami) - orientuje se v zásadách pro sestavení osobního pohybového režimu a snaží se o jeho optimální naplnění - svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc - uplatňuje základní zásady pro užívání a ukládání léků - poskytne základní péči 	<p>Zdraví a nemoc</p> <ul style="list-style-type: none"> - ochrana před přenosnými chorobami - základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence - nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty - ochrana před chronickými nepřenosičnými chorobami - prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění - preventivní a léčebná péče (domácí lékárnička, užívání a ukládání léků) 	<p>Chemie Přírodopis Tělesná výchova Člověk a svět práce</p>	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - psychohygiena, dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému - hledání pomoci při potížích <p>EmV</p> <ul style="list-style-type: none"> - vnímání života jako nejvyšší hodnoty - rozmanitost vlivu prostředí na zdraví, možnosti ochrany zdraví <p>MeV</p> <ul style="list-style-type: none"> - média jako zdroj informací o zdraví, prevenci i výskytu nemocí, o úspěších lékařské vědy – vliv médií na společnost, role médií v propagaci zdravého způsobu života

při nemoci v rodině (změří teplotu, zavolá lékaře, podá nápoj)			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy - aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí - uplatňuje pravidla bezpečnosti v podmínkách silničního provozu v roli cyklisty - vhodně reaguje na situaci úrazu, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc - předchází úrazům při aktivitách ve volném čase - rozpozná situace ohrožující jeho bezpečnost - zná umístění obvazového materiálu v lékárnice, ošetří lehčí poranění 	<p>Jak se chránit před úrazem</p> <ul style="list-style-type: none"> - dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví - bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu včetně zvládání agresivity - postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti) - okolnosti vzniku úrazu - odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě) - základy první pomoci 	<p>Občanská výchova Chemie Tělesná výchova Přírodopis</p>	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikace v různých situacích - aktivní rozvíjení sociálních dovedností - hledání pomoci při potížích - dovednosti zvládání stresových situací <p>EmV</p> <ul style="list-style-type: none"> - vnímání života jako nejvyšší hodnoty
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní význam biorytmů v životě člověka - uplatňuje pravidla osobní hygieny v denním režimu - sestaví vlastní týdenní (denní) rozvrh činností a diskutuje ho z hlediska zásad zdravého způsobu života - vysvětlí stav mezi tělesným a duševním zdravím - projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu - uvede zásady prevence zubního kazu - předvede správný postup při čištění zubů - popíše jak pečovat o 	<p>Můj pracovní den</p> <ul style="list-style-type: none"> - tělesná a duševní hygiena, denní režim – zásady osobní, intimní a duševní hygieny - spánek, otužování, hygiena odívání - význam pohybu pro zdraví - pohybový režim, volný čas, aktivní odpočinek - vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit 	<p>Člověk a jeho svět Přírodopis Tělesná výchova Člověk a svět práce</p>	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj dovedností pro učení a studium - dobrá organizace času - psychohygiena - dobrý vztah k sobě samému, dovednosti zvládání náročných situací <p>EmV</p> <ul style="list-style-type: none"> - utváření zdravého životního stylu - ochrana přírody při sportovních akcích <p>MeV</p> <ul style="list-style-type: none"> - volný čas a jeho naplnění - role medií v každodenním životě (na uspořádání dne) - média jako zdroj informací i náplně volného času

<p>hygienu základních oděvních součástí</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje, kolik času je potřebné denně věnovat aktivnímu pohybu - zařazuje do denního režimu pohybové aktivity, které jsou pro něj (ni) vhodné - rozlišuje mezi rekreačním (kondičním) a výkonnostním sportem - navrhne, jak mohou dospívající zajímavým a hodnotným způsobem trávit volný čas - zařazuje do denního režimu činnosti vhodné z hlediska zdraví (pohyb, odpočinek, spánek, otužování) - projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy 			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše reakci organismu na stres a vliv stresu na zdraví - samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonání únavy a předcházení stresovým situacím 	<p>Stres a jeho vztah ke zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - kompenzační, relaxační a regenerační techniky - překonání únavy, stresových reakcí a posilování duševní odolnosti - zvládání náročných životních situací - psychohygiena v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech 	<p>Přírodopis Chemie Tělesná výchova Občanská výchova Člověk a svět práce</p>	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - utváření praktických životních dovedností - rozvoj schopnosti pro řešení problémů - psychohygiena, dovednosti pro pozitivní naladění mysli - dobrá organizace času - stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení - cvičení sebekontroly, sebeovládání: regulace vlastního jednání i prožívání - zvládání stresových situací - dobrý vztah k sobě samému, dovednosti zvládání náročných situací <p>MeV</p> <ul style="list-style-type: none"> - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
<p>Žák:</p>	<p>Zdraví na talíři</p> <ul style="list-style-type: none"> - zásady zdravého stravování - složky potravy-základní 	<p>Chemie</p>	<p>OSV</p>

<ul style="list-style-type: none"> - zdůvodní nutnost dodržování stravovacího a pitného režimu - dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování - vyjmenuje základní složky potravy a vysvětlí jejich význam pro zdraví - zdůvodní nároky na výživu v dětství a dospívání - objasní pomocí potravinové pyramidy doporučený denní příjem jednotlivých druhů potravin - rozlišuje mezi zdravými a méně zdravými potravinami a potravinami s vysokým a nízkým obsahem tuku, cukru a soli - orientuje se v údajích na obalech potravinářských výrobků - sestaví jídelníček dle zásad zdravé výživy - dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky - zhodnotí rozpory v současném způsobu stravování se zásadami zdravé výživy - posoudí, do jaké míry se děti stravují zdravě - posoudí vhodnost jednotlivých technologických úprav v souvislosti se zdravím - posoudí přednosti a nedostatky některých alternativních výživových směrů - vysvětlí rizika spojená s poruchami příjmu potravy 	<p>životiny</p> <ul style="list-style-type: none"> - výživová hodnota potravy, pyramida výživy, - pitný režim - sestavování jídelníčku - vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví - výživa a civilizační nemoci - alternativní směry ve výživě - poruchy příjmu potravy 	<p>Přírodopis Tělesná výchova Občanská výchova Člověk a svět práce</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dovednosti rozhodování - rozvoj schopnosti poznávání - rozvoj dovedností pro kooperaci - regulace vlastního jednání a prožívání - můj vztah k sobě samému - řešení problémových úloh <p>VMEGS</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvyky a tradice národů Evropy, životní styl <p>MkV</p> <ul style="list-style-type: none"> -respektování zvláštních kultur <p>EmV</p> <ul style="list-style-type: none"> -zemědělství a životní prostředí <p>MeV</p> <ul style="list-style-type: none"> - kritický přístup k reklamě na potravinářské výrobky - role médií při výběru a nákupu potravin a nápojů
---	---	--	--

- uvede, kde vyhledat odbornou pomoc v případě poruch příjmu potravy - diskutuje o reklamě na potraviny z hlediska její věrohodnosti			
---	--	--	--

7. ročník

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - projevuje účelné způsoby chování v simulovaných situacích osobního i cizího ohrožení - zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí - uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích - rozpozná situace ohrožující jeho bezpečnost - v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc - ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla - uplatňuje pravidla bezpečnosti na internetu 	<p>Nenechat si ublížit</p> <ul style="list-style-type: none"> - šikana a jiné projevy násilí - formy sexuálního zneužívání dětí - kriminalita mládeže - komunikace se službami odborné pomoci, krizová centra - komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi - bezpečný pohyb v rizikovém prostředí - nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií - sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení 	<p>Člověk a jeho svět Chemie Občanská výchova Tělesná výchova</p>	<p>OSV – zdravé a vyrovnané sebepojetí</p> <ul style="list-style-type: none"> - chování podporující dobré mezilidské vztahy - dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci - hledání pomoci při potížích - respektování, podpora, pomoc - pomáhající a prosociální chování <p>MkV - tolerantní vztahy a spolupráce s jinými lidmi</p> <ul style="list-style-type: none"> - respekt k odlišným sociokulturním skupinám - vnímání odlišnosti jako příležitosti k obohacení, nikoli jako zdroj konfliktu <p>MeV – kritické vnímání mediálních</p>

			sdělení a jejich správné vyhodnocení - vliv médií na postoje a chování (násilí, manipulace)
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí - chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel - rozpozná jednotlivé varovné signály používané při vzniku mimořádných událostí - vysvětlí postup při evakuaci - samostatně ovládá základní postupy první pomoci, včetně základů obvazové techniky - spolupracuje se spolužáky ve skupině při plnění zadaných úkolů 	<p>Ochrana člověka za mimořádných událostí</p> <ul style="list-style-type: none"> - klasifikace mimořádných událostí - varovný signál a jiné způsoby varování - základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace - činnost po mimořádné události - prevence vzniku mimořádných událostí 	<p>Přírodopis Zeměpis Občanská výchova Člověk a svět práce</p>	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládání stresových situací - rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci, pro etické zvládání situací - pomáhající a prosociální chování <p>EmV</p> <ul style="list-style-type: none"> - vnímavý a citlivý přístup k přírodě <p>MeV</p> <ul style="list-style-type: none"> - média jako prostředek krizové komunikace - role médií v posilování solidarity a soudržnosti
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpoznává a ovládá své emoce - akceptuje pocity druhých - uvědomuje si vhodnost (nevhodnost) své reakce - používá pro sdělování vhodné prostředky verbální i neverbální komunikace - vyjmenuje základní způsoby ovlivňování negativních tělesných a duševních stavů (pravidelný režim, 	<p>Sebepoznání a sebepojetí</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem - zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity - rozvoj osobnosti - cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání - stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení - zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích - pomáhající a prosociální 	<p>Tělesná výchova Občanská výchova</p>	<p>OSV –</p> <p>sebepoznávání jako zdroj informací o mně, zdravé sebepojetí</p> <ul style="list-style-type: none"> - cvičení sebekontroly, sebeovládání: regulace vlastního jednání i prožívání, vůle - vzájemné poznávání se ve třídě - utváření dobrých

<p>pohybové činnosti, odpočinek, regenerační a relaxační postupy, nekonfliktní způsoby jednání, odborná pomoc) a snaží se je využívat ve svém životě</p> <ul style="list-style-type: none"> - nabídne pomoc v případě potřeby 	<p>chování</p>		<p>mezilidských vztahů</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikační dovednosti - psychohygiena - pohled na svět očima druhého, - rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci <p>MkV</p> <ul style="list-style-type: none"> - jedinečnost každého člověka - tolerantní vztahy a rozvoj spolupráce s jinými lidmi <p>MkV</p> <ul style="list-style-type: none"> – poznávání vlastního kulturního zakotvení <p>MeV</p> <ul style="list-style-type: none"> – role médií v každodenním životě, kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si význam jednotlivých sociálních skupin a komunikace mezi lidmi - chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny - respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě - vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, 	<p>Mezilidské vztahy a komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> - formy soužití: vztahy ve dvojici - kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství, rodičovství - vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity - rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek - komunikace a kooperace - respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie - chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní 	<p>Občanská výchova Člověk a svět práce</p>	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - péče o dobré vztahy, pohled na svět očima druhého - tolerantní vztahy a rozvíjení spolupráce - sebepoznávání - mezilidské vztahy, chyby při poznávání lidí, respektování, pomoc, podpora - utváření dobrých mezilidských

<p>spolku) a uveďte příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - akceptuje pocity druhých - používá pro sdělování vhodné prostředky verbální i neverbální komunikace - navrhne způsoby, jak zlepšit komunikaci - vysvětlí na příkladech, že i odmítání je způsob komunikace - dodržuje zásady společenského chování při pozdravu, představování i při běžné komunikaci ve škole - používá v jednání prvky asertivity - vybere vhodný způsob řešení modelové situace - dodržuje pravidla práce v týmu 	<p>komunikace a kooperace v různých situacích</p> <ul style="list-style-type: none"> - dopad vlastního jednání a chování 		<p>vztahů ve třídě i mimo ni</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikační dovednosti - řeč těla, aktivní naslouchání - sociální dovednosti VDO - škola jako model otevřeného partnerství - demokratická atmosféra ve škole - zapojení žáků do třídní samosprávy - úcta k zákonu (třídní smlouva, práva a povinnosti) <p>MkV</p> <ul style="list-style-type: none"> - jedinečnost každého člověka - respektování zvláštností druhých lidí (etnik) - integrace jedince v rodinných vztazích, odlišnost lidí a jejich vzájemná podobnost, nekonfliktní život v multikulturní společnosti – poznávání vlastního kulturního zakotvení, odbourávání předsudků a stereotypů <p>VMEGS</p> <ul style="list-style-type: none"> – pozitivní postoje k jinakosti a kulturní rozmanitosti
--	---	--	--

			MeV – role médií v každodenním životě
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pomocí obrázků popíše mužské a ženské pohlavní orgány - popíše změny, které probíhají v organismu dívky a chlapce v období dospívání - respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje - objasní menstruační cyklus – kultivovaně se chová k opačnému pohlaví - používá kulturní slovník v souvislosti se sexualitou - uvede argumenty pro odložení sexuálního života do doby plné zralosti 	<p>Změny v životě člověka - lidské tělo, základy anatomie a fyziologie</p> <ul style="list-style-type: none"> - dětství, puberta, dospívání - tělesné, duševní a společenské změny 	<p>Přírodopis Občanská výchova</p>	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - sebepoznání, sebepojetí – moje tělo, moje psychika, jak se promítá mé já v mém chování -vztahy k druhým lidem a dospívání <p>MeV</p> <ul style="list-style-type: none"> - mediální sdělení a realita, vliv na dospívající
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli - chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování - uvede zdravotní rizika nechráněného pohl. styku - objasní, jak dochází k přenosu HIV, orientuje se v léčbě AIDS - vysvětlí rizika střídání partnerů - orientuje se v rozdílech sexuálního chování jednotlivců (homosexuální, bisexuální vztahy) - vyjádří vlastní názor 	<p>Reprodukční zdraví a sexuální dospívání</p> <ul style="list-style-type: none"> - zdraví reprodukční soustavy, rizika ohrožující reprodukční zdraví, sexualita jako součást formování osobnosti - zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost - základní principy odpovědného sexuálního chování; promiskuita - problémy těhotenství a rodičovství mladistvých - poruchy pohlavní identity 	<p>Přírodopis Občanská výchova</p>	<p>OSV –</p> <ul style="list-style-type: none"> sebeoznání, sebepojetí - sociální dovednosti pro předcházení konfliktům - komunikace v různých situacích - řešení problému mezilidských vztahů - rozhodování v eticky problematických situacích <p>MkV</p> <ul style="list-style-type: none"> – předsudky a vžité stereotypy, tolerantní vztahy a spolupráce s jinými lidmi

<p>k pořadům v médiích, které ukazují lásku a rodičovství ve zkreslené podobě</p> <ul style="list-style-type: none"> - respektuje odlišné přístupy k sexualitě ovlivněné odlišnou kulturou a vírou 			<p>- naslouchání druhým</p> <p>MeV</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišování bulvárních prvků v mediálních sděleních - výběr sdělení v časopisech pro dospívající - vliv médií na chování jednotlivce
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvádí do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek, provozováním hazardních her a životní perspektivou mladého člověka - uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni - vysvětlí negativní vliv pasivního kouření na zdraví člověka - vysvětlí souvislosti mezi zneužíváním návykových látek a bezpečností silničního provozu - předvede různé způsoby odmítnutí návykové látky - uplatňuje přesvědčivou argumentaci vůči vrstevníkům v souvislosti s odmítáním návykových látek - kriticky přistupuje k mediálním informacím a vlivu reklam na veřejné mínění - rozpozná taktiky reklamních agentur 	<p>Rizika závislosti</p> <p>vznik a vývoj závislosti, autodestruktivní závislosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - psychická onemocnění, násilí namířené proti sobě samému - rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet) - návykové látky a rizika jejich užívání, násilné chování, - těžké životní situace a jejich zvládání - trestná činnost, doping ve sportu, návykové látky a zákon 	<p>Občanská výchova</p>	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikace v různých situacích (odmítnutí, vysvětlování, přesvědčování) - aktivní rozvíjení sociálních dovedností - hledání pomoci při potížích <p>VDO</p> <ul style="list-style-type: none"> - výchova k úctě k zákonům - spolupráce školy s institucemi zdravotně sociální pomoci <p>MeV</p> <ul style="list-style-type: none"> - kritické vnímání mediálních sdělení (kouření, alkohol v médiích) - vyhodnocování mediálních sdělení, manipulace reklamou

<p>propagujících tabákové výrobky a alkoholické nápoje</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí nepravdivost informací o návykových látkách šířených reklamními kampaněmi - v případě potřeby vyhledá pomoc sobě nebo druhým - orientuje se v legislativě omezující návykové látky 			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt - uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi - zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí 	<p>Manipulativní reklama a informace</p> <ul style="list-style-type: none"> - reklamní vlivy, působení sekt 	<p>Občanská výchova</p>	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj schopnosti poznávání a pro řešení problémů - moje vztahy k druhým lidem, chyby při poznávání lidí - dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci - analýza vlastních i cizích postojů a hodnot - komunikace v různých situacích, pravda, lež a předstírání v komunikaci <p>MeV</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhodnocování mediálních sdělení, manipulace reklamou - kritický přístup k reklamě

Předmět: PRAKTICKÉ ČINNOSTI

Časová dotace	6. ročník	1 hodina/týden
	7. ročník	1 hodina/týden
	8. ročník	1 hodina/týden
	9. ročník	1 hodina/týden

Organizační vymezení

Koncepce vzdělávání vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a souvislostech. Žáci pracují samostatně i ve skupinách - týmech, střídají jednotlivé činnosti, řeší problémové úkoly. Učí se pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Šetření materiálem chápou jako ohleduplnost k životnímu prostředí. Snaží se svou práci v týmu plánovat, organizovat a kriticky ohodnotit sebe stejně tak jako i práci ostatních. V závislosti na věku žáka se postupně buduje systém, který žákům poskytuje důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhá jim při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření.

Ve všech tématických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Výchovně vzdělávací strategie předmětu

- vedeme žáky k osvojení základních pracovních dovedností a návyků
- vedeme žáky k používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci i v běžném životě
- vedeme žáky k organizaci a plánování práce
- vedeme žáky k vytváření pozitivního vztahu k práci
- vedeme žáky k odpovědnosti za kvalitu své práce i kvalitu společných výsledků práce
- učíme žáky tvůrčímu způsobu přemýšlení a uplatňování vlastních nápadů a tvořivosti při pracovní činnosti
- podporujeme úsilí a vůli na dosažení kvalitního výsledku
- rozvíjíme poznávání okolního světa a aplikujeme tyto poznatky při vlastní pracovní činnosti
- rozvíjíme sebedůvěru, chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci
- rozvíjíme podnikatelské myšlení
- vedeme žáky k poznání, že technika jako součást lidské kultury je vždy spojena s pracovní činností člověka
- vedeme žáky k orientaci v různých oborech lidské činnosti
- vedeme žáky k osvojení uplatňování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce, základů organizace a plánování práce a technologické kázně
- připravujeme žáky na celoživotní vzdělávání a pro volbu vlastního profesního zaměření

Vzdělávací obsah předmětu Praktické činnosti

PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY

Očekávané výstupy

žák

ČSP-9-1-01 provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň

ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí

ČSP-9-1-03 organizuje a plánuje svoji pracovní činnost

ČSP-9-1-04 užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku

ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-9-1-01p získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň

ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí

ČSP-9-1-03p organizuje svoji pracovní činnost

ČSP-9-1-04p pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech

ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu

- rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti

- zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu

- správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky

- dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku

- dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu

DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ

Očekávané výstupy

žák

ČSP-9-2-01 sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model

ČSP-9-2-02 navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj.

ČSP-9-2-03 provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení

ČSP-9-2-04 dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-9-2-01p sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model

ČSP-9-2-03p ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení, provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení

ČSP-9-2-04 dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu

PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ

Očekávané výstupy

žák

ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin

ČSP-9-3-02 pěstuje a využívá květiny pro výzdobu

ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu

ČSP-9-3-04 prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty

ČSP-9-3-05 dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin

ČSP-9-3-02p pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě

ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu

ČSP-9-3-04 prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty

ČSP-9-3-05p dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu způsobeném zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami

PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI

Očekávané výstupy

žák

ČSP-9-4-01 provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví

ČSP-9-4-02 ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů

ČSP-9-4-03 správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby □ provádí drobnou domácí údržbu

ČSP-9-4-04 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

ČSP-9-4-01p provádí jednoduché operace platebního styku

ČSP-9-4-02 ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů

ČSP-9-4-03p správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením, provádí drobnou domácí údržbu, používá vhodné prostředky při práci v domácnosti

ČSP-9-4-04p dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu elektrickým proudem nebo chemikálií

PŘÍPRAVA POKRMŮ

Očekávané výstupy

žák

ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče

ČSP-9-5-02 připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy

ČSP-9-5-03 dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti

ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče

ČSP-9-5-02p připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy

ČSP-9-5-03p dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu

ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni

PRÁCE S LABORATORNÍ TECHNIKOU (výstupy jsou naplňovány v předmětu

Přírodovědná praktika)

Očekávané výstupy

žák

ČSP-9-6-01 vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů

ČSP-9-6-02 zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl

ČSP-9-6-03 vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci

ČSP-9-6-04 dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci

ČSP-9-6-05 poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

ČSP-9-6-01p vybere a prakticky využívá pracovní postup konkrétní laboratorní činnosti a dodrží kázeň při práci s přístroji, zařízením a pomůckami nutnými pro konání pozorování, měření, experimentu

ČSP-9-6-04p dodržuje hygienu práce a zásady bezpečné práce s laboratorní technikou, příslušnými nástroji, přístroji a pomůckami při laboratorních činnostech

ČSP-9-6-05 poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři

VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ

Očekávané výstupy

žák

ČSP-9-7-01 ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky

ČSP-9-7-02 propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení

ČSP-9-7-03 pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava

ČSP-9-7-04 ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením

ČSP-9-7-05 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-9-7-01p ovládá základní funkce vybraných digitálních zařízení, postupuje podle návodu k použití, při problémech vyhledá pomoc či expertní službu

ČSP-9-7-02p propojuje vzájemně jednotlivá vybraná digitální zařízení

ČSP-9-7-03p pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi v situacích, které odpovídají okruhu jeho zájmů a potřeb

ČSP-9-7-04 ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením

ČSP-9-7-05 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu

SVĚT PRÁCE (závazný pro 8. a 9. ročník s možností realizace od 7. ročníku)

Očekávané výstupy

žák

ČSP-9-8-01 orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí

ČSP-9-8-02 posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy

ČSP-9-8-03 využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání

ČSP-9-8-04 prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-9-8-01p orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách

ČSP-9-8-02p posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlédnutím k potřebám běžného života

ČSP-9-8-03p využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání

ČSP-9-8-04p prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání

- byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů

- byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání

6. ročník

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
Žák - sestaví jednoduché	DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ		OSV - kreativita

konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce	Stavebnice (konstrukční, elektrotechnické, elektronické) montáž, demontáž, návod, náčrt, schéma		
- pěstuje a využívá květiny pro výzdobu - používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu - dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce	PĚSTITELSKÉ PRÁCE A CHOVATELSTVÍ Zelenina Charakteristika, dělení, Pěstování, ochrana Léčivé rostliny, koření Charakteristika, dělení, zásady sběru a sušení, jedovaté rostliny, rostliny jako drogy, alergie Okrasné rostliny Charakteristika, dělení, bonsaje, balkonové květiny, základy ošetřování pokojových květin, pěstování vybraných okrasných dřevin a květin, květina v exteriéru a interiéru Aranžování rostlin Aranžování do vázy, misky, ikebana, exkurze do květinářství Ovocné rostliny Ochrana rostlin Regionální pracovní sešit "Školy pro venkov" v rámci operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.1.00/14.0208; kapitola Zemědělství		EmV – ekosystémy, zákl. podmínky života, životní prostředí

7. ročník

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
- sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model - čte jednoduchý technický výkres - orientuje se v základním pojmech jednoduchého technického kreslení - provádí jednoduché práce se dřevem, kovem, plasty - řeší jednoduché	PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY Kreslení technických náčrtů, čtení jednoduchého technického výkresu, plán, schéma Vlastnosti materiálů, užití v praxi (dřevo, kov, plasty), jednoduché pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování	MA - geometrie	OSV – kreativita

technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a náradí - dodržuje obecné zásady hygieny a bezpečnosti při práci s nástroji a náradím - poskytne první pomoc při úrazu	a práce s nimi, první pomoc při úrazu při práci s ručními nástroji, hygiena na pracovišti, ochrana zdraví Dřevo Těžba, vlastnosti, zpracování, práce se dřevem		EV - ekosystémy
---	--	--	--------------------

8. ročník

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
Žák - používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče - připraví jednoduché pokrmu v souladu se zásadami zdravé výživy - dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti - dodržuje obecné zásady hygieny a bezpečnosti práce	PŘÍPRAVA POKRMŮ Kuchyně Základní vybavení, udržování čistoty a pořádku, bezpečnost a hygiena provozu Potraviny Výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku Příprava pokrmů Úprava pokrmů za studena, základní postupy tepelného zpracování Úprava stolu a stolování Jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu		OSV – kreativita, kooperace, komunikace
Žák - provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví - ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti - dokáže používat práci a čisticí prostředků - orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů - správně zachází s nástroji, provádí drobnou domácí údržbu - dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy - poskytne první pomoc	PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI Finance, provoz a údržba Ekonomika domácnosti (rozpočet, příjmy, výdaje, platby...) údržba a úklid domácnosti, Údržba, praní, žehlení, drobné opravy a šití jednoduchých oděvů Elektrotechnika v domácnosti návody k obsluze běžných spotřebičů a přístrojů v domácnosti energie, spotřebiče, funkce, ovládání a užití, ochrana první pomoc při úrazech elektrickým proudem odpad a jeho ekologická likvidace		

při úrazu včetně úrazu elektrickým proudem			
--	--	--	--

9. ročník

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - ovládá základní funkce digitální techniky - vytvoří jednoduchou webovou stránku - propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení - ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením - osvojí si základní pravidla při psaní na klávesnici všemi deseti 	<p>VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ</p> <p>Digitální technika Digitální fotoaparát, videokamera</p> <p>Počítačové programy Tvorba HTML dokumentu, úpravy, archivace a střih videa, psaní všemi deseti</p>		
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí - posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy - využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání - prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce 	<p>SVĚT PRÁCE</p> <p>Trh práce Povolání, druhy pracovišť, charakter a druhy pracovních činností, požadavky kvalifikační, osobnostní a zdravotní sebepoznávání, osobní zájmy a cíle, sebehodnocení práce s profesionálními informacemi, využívání poradenských služeb informace o trhu práce, úřady práce, sociální zajištění, práva a povinnosti průběh pohovoru, požadavky životopisu, prezentace své osoby, modelové situace</p> <p>Regionální pracovní sešit "Školy pro venkov" v rámci operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.1.00/14.0208; kapitola Kde pracujeme</p>		VDO – občan a stát

Předmět:	NĚMECKÝ JAZYK
-----------------	----------------------

Časová dotace	7. ročník	2 hodiny/týden
	8. ročník	2 hodiny/týden
	9. ročník	2 hodiny/týden

Organizační vymezení

Německý jazyk je na 2. stupni vyučován jako další cizí jazyk. Důraz kladen na ústní komunikaci a vytváření základu (zejména ve fonetice a syntaxi) pro další osvojování jazyka. Rovněž je cílem rozvoj jazykového povědomí ve vztahu k mateřskému a případně dalším jazykům. Smyslem je probudit u žáků zájem o cizí jazyky, seznámit žáky s odlišnostmi ve způsobu života lidí v jiných zemích a s jejich kulturními tradicemi a také zvýšit mobilitu žáků v osobním životě, v dalším studiu a v pracovním uplatnění. Používané metody a formy výuky jsou zaměřeny na komunikaci žáků, práci ve skupinách, kooperativní a problémovou výuku. Výuka probíhá v jazykové učebně vybavené audiovizuální technikou, interaktivní tabulí, počítači s instalovanými slovníky. Výuka je zaměřena na to, aby žáci ovládli výslovnost jazyka, byli schopni se orientovat v cizím jazyce a zvládli jednoduchou komunikaci v tomto jazyce. Tvůrčí přístup žáků k výuce ústí do tvorby jednoduchých projektů. Cílem je dosáhnout výstupní úrovně A1 podle SERR pro jazyky.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení:

- využíváme vhodné učební pomůcky - audiovizuální technika, slovníky, jazykové příručky, encyklopedie, mapy, tabulky a přehledy gramatiky, výukové programy PC, časopisy
- vedeme žáky k ověřování výsledků
- vedeme žáky k vyhledávání a kombinování informací

Kompetence k řešení problémů:

- vedeme žáka ke kladení vhodných otázek vedoucích k vyřešení problému
- umožňujeme žákům přístup k informačním zdrojům

Kompetence komunikativní:

- řešíme modelové situace
- odstraňujeme obavy z nesprávného vyjádření – posilujeme jazykové sebevědomí
- klademe důraz na poslech a porozumění

Kompetence sociální a personální:

- posilujeme příjemného ovzduší spolupráce a zodpovědnosti
- vedeme žáky k sebehodnocení
- zařazujeme do výuky práci v týmu

Kompetence občanské:

- seznamujeme žáky s realitami zemí, jejichž jazyk žáci studují
- vedeme žáky k sebehodnocení vedoucím k tomu, aby si žák uvědomil vlastní pokroky

Kompetence pracovní:

- důsledně vyžadujeme a kontrolujeme přípravu žáka na vyučování
- střídáme činnosti v průběhu vyučování

Vymezení očekávaných výstupů předmětu Německý jazyk je členěno do čtyř oblastí:

- Poslech s porozuměním,

- Mluvení,
- Čtení s porozuměním,
- Psaní.

Vzdělávací obsah předmětu Německý jazyk má však komplexní charakter - ve výuce se jednotlivé složky vzájemně prolínají.

Vzdělávací obsah předmětu Německý jazyk

Očekávané výstupy

POSLECH S POROZUMĚNÍM

žák

DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně

DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

DCJ-9-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka

DCJ-9-1-02p rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování

DCJ-9-1-03p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

- rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku)

- rozumí jednoduchým pokynům učitele

MLUVENÍ

žák

DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů

DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat

DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

DCJ-9-2-01p pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas

DCJ-9-2-02p sdělí své jméno a věk

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

žák

DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům

DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům

DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

DCJ-9-3-02p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

PSANÍ

žák

DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři

DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat

DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

DCJ-9-4-02p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

7. ročník

výstupy	Učivo	přesahy	průřezová témata
POSLECH S POROZUMĚNÍM Žák - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat MLUVENÍ Žák - se zapojí do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy a volného času - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	- zvuková podoba jazyka – fonetické znaky <i>Abeceda</i> <i>Jazykolamy</i> <i>Jména osob, rodin a zvířat</i> <i>Školní povely</i> - základní výslovnostní návyky - mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět - slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů <i>Pozdravy</i> <i>Dny v týdnu</i> <i>Číslovky 0 - 20</i> <i>Představování</i> <i>Tykání, vykání</i> <i>Zápor nein/nicht</i> <i>Slovosled ve větě</i> <i>oznamovací/tázací</i> <i>W – otázky</i> <i>Přivlastňovací zájmena</i> <i>mein, dein, sein, ihr</i> <i>Wie alt bist du?</i> <i>Vazba „von“</i> <i>Časové údaje</i> <i>Popis osoby</i> <i>Rod podstatných jmen</i> <i>Určitý a neurčitý člen</i> <i>Zápor podst. jmen</i>	Internacionalismy OSV – volba správné úrovně komunikace, spolupráce Země, kde se mluví německy Orientace v mapě Německa RV – Já a moji blízcí	

<p>ČTENÍ S POTROZUMĚNÍM Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k tématům já a moje rodina, škola a volný čas - rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci <p>PSANÍ Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času 	<p>- práce se slovníkem</p> <p><i>Posouzení správnosti (richtig/falsch)</i></p> <p>- grafická podoba jazyka - vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov</p> <p><i>Adresa, vyplnění formuláře Projekt ICH</i></p>		
--	--	--	--

8. ročník

výstupy	Učivo	přesahy	průřezová témata
<p>POSLECH S POROZUMĚNÍM Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat <p>MLUVENÍ Žák</p>	<p>- zvuková podoba jazyka</p>		

<p>- vede jednoduché rozhovory - sdělí jednoduchým způsobem základní informace na probírané téma - odpovídá na jednoduché otázky týkající se probíraného tématu a podobné otázky pokládá</p> <p>ČTENÍ S POTROZUMĚNÍM Žák</p> <p>- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k probíraným tématům - rozumí krátkému jednoduchému textu zejména a vyhledá v něm požadovanou informaci</p> <p>PSANÍ Žák</p> <p>- vyplní rozšiřující údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se osvojovaných témat - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení</p>	<p>- mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět - základní výslovnostní návyky - slovní zásoba</p> <p><i>Časování sloves v přítomném čase</i> <i>Sloveso sein</i> <i>Zpodstatnělé sloveso</i> <i>4. pád podst. jmen</i> <i>Zápor podstatných jmen ve 4. pádě</i> <i>Sloveso haben</i> <i>Předložka in ve 3. pádě</i> <i>Číslovky do 1 000</i> <i>Určování času</i> <i>Množné číslo pod. jm.</i> <i>Předložky am, um, im</i> <i>Sloveso möchten</i> <i>Sloveso fahren</i> <i>Roční období, měsíce, svátky</i> <i>Státy, cestování</i></p> <p>- práce se slovníkem a časopisy</p> <p><i>Posouzení správnosti (richtig/falsch)</i></p> <p>- vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov</p> <p><i>Pozdrav z dovolené</i> <i>Dotazník</i></p>	<p>M – sčítání, odčítání</p>	
--	--	------------------------------	--

9. ročník

výstupy	Učivo	přesahy	průřezová témata
---------	-------	---------	------------------

<p>POSLECH S POROZUMĚNÍM</p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat <p>MLUVENÍ</p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vede jednoduché rozhovory - sdělí jednoduchým způsobem základní informace na probírané téma - odpovídá na jednoduché otázky týkající se probíraného tématu a podobné otázky pokládá <p>ČTENÍ S POTROZUMĚNÍM</p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k probíraným tématům - rozumí krátkému jednoduchému textu zejména a vyhledá v něm požadovanou informaci <p>PSANÍ</p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - napíše jednoduché texty týkající se osvojovaných témat - stručně reaguje na 	<ul style="list-style-type: none"> - zvuková podoba jazyka <p>- mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět</p> <p>- slovní zásoba</p> <p><i>Vazba es gibt</i> <i>Privlastňovací zájmeno unser</i> <i>Předložky se 3. a 4. p.</i> <i>Nepravidelná slovesa</i> <i>Slovesa s odlučitelnou předponou</i> <i>Předložka für + 4. p.</i> <i>Osobní zájmena - 4. p.</i> <i>Sloveso müssen, können a dürfen</i> <i>Řadové číslovky, datum</i> <i>Neurčitý podmět „man“</i> <i>Vazba „es tut mir weh“</i> Části těla Škola, rozvrh hodin Nakupování</p> <p>- práce se slovníkem a časopisy</p> <p><i>Posouzení správnosti (richtig/falsch)</i></p>	<p>Z – Rakousko, Německo, Švýcarsko</p>	<p>VMEGS - Evropa a základní informace o německy mluvících zemích - Svět nás zajímá, Jsme Evropané</p>
--	---	---	--

jednoduché písemné sdělení			
----------------------------	--	--	--

Předmět: PŘÍRODOVĚDNÁ PRAKTIKA

Časová dotace

8. ročník

1 hodina/týden

9. ročník

1 hodina/týden

Organizační vymezení

Předmět je vyučován v 8. a 9. ročníku jednu hodinu týdně.
 Vyučování probíhá v odborných učebnách přírodovědných předmětů, v laboratoři nebo v terénu.

Předmět je velmi úzce spjat s celou vzdělávací oblastí *Člověk a příroda*, na poznatky získané v jednotlivých předmětech plynule navazuje, napomáhá jejich porozumění a ověřování či uplatňování v praxi. Předmět rovněž naplňuje výstupy vzdělávací oblasti Člověk a svět práce v tématu Práce s laboratorní technikou.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie jsou obdobné jako v jednotlivých přírodovědných předmětech a jsou zaměřeny hlavně na rozvoj kompetencí k řešení problémů, kompetencí pracovních a komunikativních.

Vzdělávací obsah předmětu Přírodovědná praktika

8. ročník

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
Žák - zorientuje mapu, identifikuje důležité prvky mapy, vypočítá skutečnou vzdálenost na mapě.	Topografická mapa, orientace mapy, identifikace topografických prvků mapy. Regionální pracovní sešit "Školy pro venkov" v rámci operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.1.00/14.0208; kapitola Zeměpis Lipova	M – Měřítko plánu a mapy.	
- umí se podle mapy orientovat v terénu, umí vyjádřit téma mapy vhodným prostředkem.	Orientace v terénu, zakreslování jevů do topografické mapy, tvorba vlastních znaků.	Vv – volby vhodných barev, tvarů, kompozice výtvarného díla	
- seznámí se s typy a druhy půd v místní oblasti, pozná půdní ekosystém, uvědomí si důležitost ochrany půd.	Půdy místní oblasti.		
- posoudí vliv různých faktorů na klíčivost semen v průběhu klíčení i fáze dormance.	Klíčivost semen.		
- podle pokusů popíše funkci, rozmístění vodivých pletiv v rostlině, usuzuje na jejich význam pro rostlinu.	Vodivá pletiva rostlin.		
- posoudí vliv fyzické zátěže na dýchání a srdeční činnost, pozná funkci a rozmístění krevních chlopní v těle.	Dýchací a oběhová soustava člověka.		
- porovná schopnost různých rostlin se vegetativně rozmnožovat různými orgány.	Vegetativní rozmnožování rostlin.		
- seznámí se s metodami herbalizace, osvojí si základní metody archivace rostlin a určování druhů podle literatury.	Herbalizace. Regionální pracovní sešit "Školy pro venkov" v rámci operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.1.00/14.0208; kapitola Na lipovských		

	lúkách		
- určí měřením a výpočtem velikost vykonané práce při různých sportovních disciplínách	Práce, výkon, energie	Tv – konání práce v různých sportech	
- provede elektrování těles třením různých materiálů, prokáže existenci el. pole v okolí nabitého tělesa, vyzkouší účinek aviváže na el. vlastnosti textilu	Elektrický náboj, elektrické pole		
- sestaví elektrický obvod z daných součástek, prozkoumá vodivost různých materiálů, měřením a výpočtem určí odpor tenkých vrstev tuhy na papíře	Vodiče a nevodiče el. proudu, el. zapojení, elektrický odpor, Ohmův zákon		
- vysvětlí princip činnosti jaderné elektrárny, po návštěvě inf. centra JE má vytvořen vlastní názor na jadernou energetiku, dokáže rozumně argumentovat	Jaderná energie, práce jaderné elektrárny, využití jaderné energie, exkurze v JE Dukovany		
- dokáže podle složení směsi určit vhodnou metodu jejího dělení a prakticky ji provést	Metody dělení směsí – destilace, filtrace, usazování		
- v laboratorních podmínkách připraví kyslík a vodík, chemickou reakci vysvětlí a zapíše chem. rovnici. Vzniklé plyny dokáže.	Příprava kyslíku a vodíku.		
- v laboratoři získá oxid uhličitý z uhličitanu, přesvědčí se že vzniká také při hoření a dýchání	Oxid uhličitý a jeho vlastnosti		
- změří pH různých látek, pomocí vhodného indikátoru určí charakter prostředí, vysvětlí princip neutralizace a prakticky ji provede	Roztoky kyselé, neutrální a zásadité, neutralizace		
- tepelným rozkladem uhličitanu vápenatého připraví pálené vápno, jeho reakcí s vodou pak hašené vápno, smícháním	Soli – stavební pojiva, vápenná malta		

s pískem a vodou vytvoří maltu, vysvětlí princip tvrdnutí malty			
---	--	--	--

9. ročník

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
Žák - uvědomí si rozložení krajinných prvků v místní krajině, jejich proporční a funkční vztahy, posoudí důležitost jednotlivých jevů a jejich vliv na krajinu.	Mentální mapa. Tvorba plánu.	Vv - kompozice	
- identifikuje v krajině krajinné prvky, usuzuje na jejich původ a na jejich vliv na krajinu.	Panorama krajiny, přirozené a antropogenní prvky v krajině. Regionální pracovní sešit "Školy pro venkov" v rámci operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.1.00/14.0208; kapitola Člověk mění krajinu ve které žije		
- se seznámí s nejznámějšími minerály a horninami, s jejich fyzikálními vlastnostmi, s vlivem podmínek vzniku na jejich fyzikální vlastnosti.	Určování hornin a minerálů.	Ch – vzorce solí, oxidů...	
- ze série pokusů si odvodí důležitost jednotlivých faktorů pro průběh fotosyntézy.	Fotosyntéza.	Ch – důkaz škrobu, kyslíku, CO ₂ ...	
- seznámí se s anatomií ryb, obratlovců obecně.	Pitva ryby.		
- pozná význam bakterií pro ekosystémy, srovná rozdíly v přítomnosti bakterií v různých prostředích.	Bakteriologie.		
- měřením a výpočtem určí teplo přijaté kapalným tělesem a odevzdané pevným tělesem při tepelné výměně	Šíření tepla, tepelná výměna vedením		
- určí teplotu tání	Změny skupenství		

krystalické látky, měřením a výpočtem určí sk. teplo tání			
- sleduje předpověď počasí na nejbližší dny, pokusí se ji zdůvodnit, z vlastního měření nebo údajů ve sděl. prostředcích sestaví tabulku a graf teplot, tlaku vzduchu a dalších meteorologických prvků	Meteorologie, předpověď počasí		
- vhodným pokusem ukáže jak vzniká zvuk, sestrojí jednoduchý nitkový telefon, předvede závislost šíření zvuku na prostředí	Akustika		
- při návštěvě hvězdárny získá přesnější nebo nové poznatky o Zemi a vesmíru, seznámí se s vybavením hvězdárny	Země a vesmír, exkurze do hvězdárny		
- destilací vína získá ethanol, ověří jeho vlastnosti, oxidací připraví aldehyd	Hydroxyderiváty uhlovodíků		
- provede důkaz glukosy a škrobu v různých potravinách	Sacharidy		
- provede pokusy s vaječným bílkem, ověří jeho rozpustnost ve vodě, reakci na zahřívání, srážení teplem, alkoholem, kyselinami	Bílkoviny		

Předmět: ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Časová dotace

6. ročník

1 hodina/týden

Organizační vymezení

Předmět má žákům poskytnout informace o vlivu člověka na životní prostředí jeho i ostatních organismů na Zemi, o tom, jaký vliv mají naše každodenní činnosti, a také jak můžeme své chování změnit, aby byl tento vliv na přírodu i lidi co nejméně negativní. Cílem předmětu není zvyšování množství znalostí, ale spíše poznávání ekologických zákonitostí a společenských změn, které svým chováním ovlivňujeme.

Vyučování probíhá v odborné učebně Přírodopisu zeměpisu vybavené audiovizuální technikou (PC, ozvučení, interaktivní tabule) a knihovnou, k samostatné práci je využívána i počítačová učebna. Neodmyslitelnou součástí tohoto předmětu je také práce v terénu – v obci, v blízké přírodní rezervaci Háji u Lipova a v okolí obce.

Předmět úzce souvisí a využívá kompetence a výstupy z předmětů Přírodopis a Zeměpis a s průřezového tématu VMEGS.

Ve výuce předmětu se využívá Regionální pracovní sešit "Školy pro venkov" v rámci operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.1.00/14.0208

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení:

- vybíráme formy, metody a strategie vhodné pro efektivní učení
- podporujeme vlastní organizaci činnosti
- vedeme žáky k poznávání vlastních možností
- zařazujeme metody, které podporují zvědavost
- využíváme hodnocení formou zpětné vazby
- prezentujeme výsledky žakovských prací

Kompetence k řešení problému:

- učíme žáky problémy řešit, ne přehlížet
- motivujeme žáky zařazením problémových úloh z běžného života
- podporujeme netradiční metody řešení problémů
- uplatňujeme mezipředmětové vztahy
- používáme kritické myšlení a možnost obhajoby vlastního rozhodnutí
- využíváme skupinovou a projektovou výuku
- dohlížíme na správnost řešení a vedeme k praktickému ověření výsledků

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky k vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a dospělými ve škole
- učíme žáky naslouchat názorům jiných a vhodně na ně reagovat
- vedeme žáky k asertivnímu chování
- vhodně do výuky zařazujeme výpočetní techniku jako prostředek komunikace
- učíme žáky argumentovat a obhajovat vhodnou formou svůj názor

Kompetence sociální a personální:

- podporujeme práci ve skupinách a kooperativní vyučování
- rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé pozice
- učíme žáky hodnotit práci týmy, svoji i ostatních členů týmu
- podporujeme osobní odpovědnost za výsledky práce
- netolerujeme projevy rasismu a xenofobie ve třídě

Kompetence občanské:

- vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým
- učíme žáky správně reagovat v krizových situacích
- podnikáme exkurze a výlety do přírody, rozvíjíme zájem žáků o životní prostředí a jeho ochranu

Kompetence pracovní:

- vytváříme tvořivé a podnětné pracovní prostředí
- učíme hodnotit pracovní výsledky z různých hledisek
- měníme pracovní podmínky a tím učíme žáky přizpůsobit se novým pracovním podmínkám
- vedeme žáky ke spotřebitelské odpovědnosti

Vzdělávací obsah předmětu Environmentální výchova**6. ročník**

Výstupy	Učivo	Přesahy	Průřezová témata
Žák - posoudí význam člověkem řízených ekosystémů v krajině z produkčního i mimoprodukčního hlediska	Pole, louka, les. Regionální pracovní sešit "Školy pro venkov" v rámci operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.1.00/14.0208; kapitola Člověk mění krajinu ve které žije a Na lipovských lúkách	D – vývoj osídlení na našem území	
- popíše vliv člověka na vodní ekosystémy a význam čistoty vody pro zdraví člověka	Rybníky a potoky. Regionální pracovní sešit "Školy pro venkov" v rámci operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.1.00/14.0208; kapitola Naše řeka Velička	Z - hydrosféra	
- popíše základní vlastnosti umělých ekosystémů	Město a vesnice.	Z – urbanizace, industrializace	
- srovná stabilitu přirozeného a umělého ekosystému	Pole...; Rybníky...; Město...	Př - ekosystémy	
- chápe a umí uvést příklady propojenosti složek v ekosystému	Pole, louka, les.		
- popíše význam půdy pro člověka a uvede příklady vhodného a nevhodného nakládání s půdou	Pole, louka, les.	Z - pedosféra	
- srovná výhody a nevýhody ekologického a	Pole, louka, les; Lidé a zvířata.		

běžného zemědělství	Regionální pracovní sešit "Školy pro venkov" v rámci operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.1.00/14.0208; kapitola Člověk mění krajinu ve které žije		
- posoudí vliv různých způsobů chovu zvířat na kvalitu jejich života	Lidé a zvířata.		
- posoudí vliv našeho každodenního spotřebitelského chování na produkci odpadu	Odpady; Ekohraní; Nakupujeme.	Mediální výchova – posoudí pravdivost reklamního sdělení	
- posoudí vliv různých druhů odpadu a různého způsobu jejich likvidace na životní prostředí	Ekohraní; Nakupujeme.		
- vysvětlí pojem recyklace a reusace, popíše, jak by bylo možné pomocí těchto technik snížit množství odpadu	Odpady; Ekohraní.		
- popíše způsoby a metody ochrany ŽP v ČR	Národní a jiné parky.		
- charakterizuje CHKO Bílé Karpaty, zná nejcennější druhy, některé MPR	CHKO Bílé Karpaty; Národní a jiné parky; výukové programy VIS BK		
- zná životní prostředí v okolí své obce, orientuje se v aktuálních problémech	Naše obce. Regionální pracovní sešit "Školy pro venkov" v rámci operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.1.00/14.0208; kapitola Člověk mění krajinu ve které žije		
- umí vysvětlit důvody nerovnoměrného rozložení zdrojů a kvality života lidí na Zemi	Globalizace		
- popíše důsledky globalizace na lidstvo a na ekosystémy Země	Globalizace		
- vysvětlí a zhruba popíše globální problémy lidstva	Globální vesnice.		

6. HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY

6.1 Hodnocení žáka ve škole

Cílem hodnocení je poskytnout žákovi **zpětnou vazbu**, prostřednictvím které získává informace o tom, jak danou problematiku zvládá, jak dovede zacházet s tím, co se naučil, v čem se zlepšil a v čem ještě chybí. Nedílnou součástí hodnocení musí být konkrétní **návod, jak má žák postupovat**, aby přetrvávající nedostatky odstranil.

Je důležité si uvědomovat, že při hodnocení **se nehodnotí osoba žáka**, ale konkrétní problém.

Při hodnocení je nutné uplatňovat **přiměřenou náročnost** (vzhledem k danému ročníku) a **pedagogický takt**.

Hodnocení se musí soustředit na **individuální pokrok každého žáka** (nesmí docházet ke srovnávání žáků a rozdělování na úspěšné a neúspěšné).

Součástí hodnocení žáka ve škole je též **hodnocení jeho chování** a projevu.

Žáci jsou cíleně vedeni k **sebehodnocení a k sebekontrolě** – nejčastěji ústně při komunikativních kruzích.

Klasifikuje se vždy jen **dostatečně probrané a procvičené učivo**.

O klasifikaci žáka vede učitel **evidenci**.

Počet písemných prací, jejichž vypracování vyžaduje více než 30 minut, je omezen na jednu za den. V průběhu jednoho dne mohou žáci psát jen jednu čtvrtletní práci. Termín konání čtvrtletní písemné práce je žákům oznámen v předstihu.

Učitel je povinen **bezprostředně informovat žáka o jeho známce**, v případě písemné práce nejpozději do 14 dnů od jejího vypracování.

V případě výrazného zhoršení prospěchu je nutno **s rodiči konzultovat** daný problém.

Na konci klasifikačního období se hodnotí **kvalita práce a učební výsledky**, jichž žák dosáhl **za celé klasifikační období** – přihlíží se k systematičnosti v práci žáka, stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období.

Při hodnocení a klasifikaci jsou zohledňovány **věkové zvláštnosti žáků**.

U **průběžného hodnocení** jsou používány různé formy hodnocení – klasifikace, bodové hodnocení, slovní hodnocení, vzájemné hodnocení žáků...

Pro **celkové hodnocení** se používá klasifikace, pouze na žádost rodičů a doporučení PPP se u žáků se SVPU používá hodnocení slovní.

6.2 Pravidla pro hodnocení žáka

6.2.1 Způsoby hodnocení žáka

Na naší škole používáme hodnocení pomocí **klasifikace**, to může být doplněno či nahrazeno hodnocením **slovním**.

Formy ověřování vědomostí a dovedností žáků:

- Písemné práce, slohové práce, testy, diktáty, pětiminutovky, samostatné práce na fóliích, v pracovních sešitech...
- Ústní zkoušení a mluvený projev
- Zpracování referátů a prací k danému tématu

- Projektové a skupinové práce
- Úprava sešitů, samostatné aktivity a domácí úkoly
- Modelové a problémové úkoly
- Výroba pomůcek, modelů...
- Praktické úlohy
- Soustavné diagnostické pozorování žáka

6.2.2 Kritéria hodnocení žáka

Kritéria pro hodnocení:

- zvládnutí výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů v rámci individuálních možností dítěte
- schopnost řešit problémové situace
- úroveň komunikačních dovedností
- schopnost vykonávat činnosti smysluplně a řešit předpokládané problémy tvůrčím způsobem
- změny v chování, postojích a dovednostech
- míra zodpovědnosti a tolerance, kterou žák pocítuje

Základní pravidla hodnocení prospěchu klasifikací:

Prospěch žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech je klasifikován stupni:

1 – výborný, 2 – chvalitebný, 3 – dobrý, 4 – dostatečný, 5 – nedostatečný

Při slovním hodnocení se uvádí:

a) ovládnutí učiva předepsaného osnovami

- ovládá bezpečně
- ovládá
- podstatně ovládá
- ovládá se značnými mezerami
- neovládá

b) úroveň myšlení

- pohotové, bystré, dobře chápe souvislosti
- uvažuje celkem samostatně
- menší samostatnost myšlení
- nesamostatné myšlení
- odpovídá nesprávně i na návodné otázky

c) úroveň vyjadřování

- výstižné, poměrně přesné
- celkem výstižné
- nedostatečně přesné
- vyjadřuje se s obtížemi
- nesprávně i na návodné otázky

d) úroveň aplikace vědomostí

- spolehlivě, uvědoměle užívá vědomostí a dovedností
- dovede používat vědomostí a dovedností, dopouští se drobných chyb
- s pomocí učitele řeší úkoly, překonává obtíže a odstraňuje chyby, jichž se dopouští
- dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
- praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí učitele

e) píle a zájem o učení

- aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
- učí se svědomitě
- k učení a práci nepotřebuje mnoho podnětů
- malý zájem o učení, potřebuje stále podněty
- pomoc a pobízení k učení jsou neúčinné

Příloha:

Verze ŠVP k 1. 9. 2010:

Oproti předešlé verzi z 1. 9. 2009 dostal jistých změn učební plán na druhém stupni. Z disponibilní časové dotace byl vypuštěn předmět konverzace z AJ a byl zaveden nový předmět Environmentální výchova v 6. ročníku, vzdělávací obsah předmětu byl zapracován do ŠVP. Dále byla posílena časová dotace v předmětu matematika a přírodovědná praktika.

Verze ŠVP k 1. 9. 2011:

Oproti předešlé verzi z 1. 9. 2010 došlo ke změně učebního plánu na prvním stupni. V první třídě byla navýšena týdenní časová dotace předmětu výtvarná výchova o jednu hodinu a zároveň v páté třídě o jednu hodinu předmětu český jazyk snížena. Rovněž bylo rozhodnuto o rozdělení týdenní hodinové dotace ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět ve čtvrté třídě takto: přírodověda – 2 hodiny, vlastivěda – 1 hodina. Dále byla částečně upravena kapitola Charakteristika školy.

Verze ŠVP k 1. 9. 2013:

Oproti předešlé verzi z 1. 9. 2011 došlo k jistým změnám, především vzhledem k úpravě RVP ZV platného od 1. 9. 2013 (změna schválená 19. 6. 2013)

Přehled změn dle upraveného RVP ZV:

- upraven vzdělávací obor cizí jazyk – upraven předmět Anglický jazyk a doplněn nový předmět Německý jazyk,
- do vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět doplněna problematika zdraví, bezpečí a ochrany člověka za mimořádných událostí, dopravní výchovy, finanční gramotnosti, korupce a obrany státu,
- do vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a do předmětu Občanská výchova byla vložena problematika finanční gramotnosti, ochrany člověka za mimořádných událostí, korupce a obrany státu,
- do vzdělávací oblasti Člověk a příroda byla vložena problematika ochrany člověka za mimořádných událostí,
- do předmětů Přírodopis a Zeměpis byla vložena problematika ochrany člověka za mimořádných událostí,
- Do vzdělávací oblasti Člověk a zdraví, předmět Tělesná výchova byla začleněna problematika zdraví a bezpečí za běžných a mimořádných událostí, dopravní výchovy a sexuální výchovy.

Přehled dalších změn:

- změna učebního plánu 1. stupně (ve 4. a 5. třídě odebrány disponibilní hodiny předmětu Tělesná výchova a přidány do předmětu Vlastivěda a Přírodověda),
- změna učebního plánu 2. stupně (doplněn vzdělávací obor další cizí jazyk, předmět Německý jazyk),
- v předmětu Tělesná výchova na 2. stupni byl zařazen lyžařský kurz od 6. třídy,
- ŠVP byl inovován v návaznosti na projekt „Školy pro venkov“ v rámci operačního systému Vzdělávání pro konkurenceschopnost, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.1.00/14.0208. K výstupům v předmětech byly přidány odkazy na učivo (kapitoly) v Regionálním pracovním sešitě Školy pro venkov.

Verze ŠVP k 1. 9. 2016:

Oproti předešlé verzi z 1. 9. 2013 došlo k jistým změnám, především vzhledem k úpravě RVP ZV platného od 1. 9. 2016. Přehled změn dle upraveného RVP ZV:

- upravena charakteristika ŠVP v bodě 3.3 – Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami,
- upravena charakteristika ŠVP v bodě 3.4 – Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných,
- upraven učební plán 1. stupně (změna RVP ZV – snížení počtu hodin u Českého jazyka a navýšení počtu hodin u disponibilní časové dotace) – navýšení počtu hodin z disponibilní časové dotace u Českého jazyka na 6,
- upraven učební plán 2. stupně dle změn RVP ZV – navýšení počtu hodin u cizího jazyka a snížení počtu hodin u disponibilní časové dotace.

Verze ŠVP k 1. 9. 2017:

Oproti předešlé verzi z 1. 9. 2016 došlo k těmto změnám:

- posílena časová dotace předmětu Český jazyk v 8. a 9. třídě o 1 hodinu, za tímto účelem byla odebrána disponibilní časová dotace (2 hodiny) v předmětu Rodinná výchova, jehož učivo bylo upraveno do dvou ročníků (6. a 7.),
- v předmětu Tělesná výchova - 1. stupeň byly přiřazeny výstupy dle upraveného RVP ZV (výuka plavání).

Verze ŠVP k 1. 9. 2020:

Oproti předešlé verzi z 1. 9. 2017 došlo k těmto změnám:

- v souvislosti s výměnou učebnic bylo upraveno učivo v předmětu Anglický jazyk (3. – 9. třída)

Verze ŠVP k 1. 9. 2023:

ŠVP byl inovován v souladu se zněním RVP ZV platným od 1. 9. 2021.

- do ŠVP pro 1. stupeň byla zařazena vzdělávací oblast Informatika s odpovídajícími kompetencemi, výstupy a učivem. Tato oblast nahrazuje vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie. Výstupy jsou nadále realizovány v předmětu Informatika.
- dochází k následujícím změnám ŠUP pro 1. stupeň: ve 4. ročníku se nově objevuje jedna hodina Informatiky, ubývá hodina Vlastivědy.
- ze vzdělávacích oblastí Člověk a jeho svět a umění a kultura byly na 1. stupni vypuštěny některé výstupy a učivo v souladu RVP ZV platným od 1. 9. 2021.
- pro žáky 5. ročníku ve školním roce 2023/2024 bylo vydáno přechodné ustanovení, které je přílohou tohoto ŠVP. Obsahuje výběr očekávaných výstupů a učiva z nového ŠVP, se kterými se setkají žáci tohoto ročníku.